

การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

DEVELOPMENT OF MANAGEMENT SYSTEM FOR
PRIVATE KINDERGARTEN SCHOOLS IN SAMUTPRAKARN PROVINCE.

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาค้นคว้าตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา

คณะครุศาสตรบัณฑิตและเทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

พ.ศ. 2560

KMITL-2017-ED-D-211-014

การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

DEVELOPMENT OF MANAGEMENT SYSTEM FOR
PRIVATE KINDERGARTEN SCHOOLS IN SAMUTPRAKARN PROVINCE

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาครุศาสตรบัณฑิต
สาขาวิชาการบริหารการศึกษา
คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
พ.ศ. 2560

KMITL-2017 -ED-D-211-014

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

DEVELOPMENT OF MANAGEMENT SYSTEM FOR
PRIVATE KINDERGARTEN SCHOOLS IN SAMUTPRAKARN PROVINCE

A THESIS SUBMITTED IN PARTIAL FULFILLMENT
OF THE REQUIREMENTS FOR THE DEGREE OF
DOCTOR OF INDUSTRIAL EDUCATION IN EDUCATIONAL ADMINISTRATION
FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY
KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG
2017

KMITL-2017 -ED-D-211-014

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

COPYRIGHT 2017

FACULTY OF INDUSTRIAL EDUCATION AND TECHNOLOGY

KING MONGKUT'S INSTITUTE OF TECHNOLOGY LADKRABANG

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ใบรับรองวิทยานิพนธ์

หัวข้อวิทยานิพนธ์

การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน
ในจังหวัดสมุทรปราการ
DEVELOPMENT OF MANAGEMENT SYSTEM
FOR PRIVATE KINDERGARTEN SCHOOLS
IN SAMUTPRAKARN PROVINCE

นักศึกษา

นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล

รหัสประจำตัว

54630153

ปริญญา

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิตบัณฑิต

สาขาวิชา

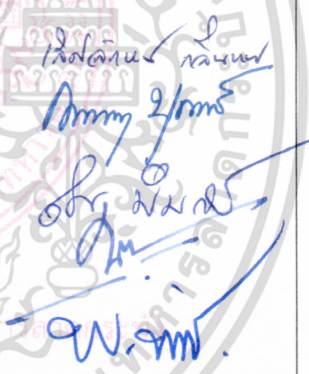
การบริหารการศึกษา

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญภักดี

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

อาจารย์ ดร.ณรงค์ พิมสาร

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์		ลายมือชื่อ
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.เลิศลักษณ์	กลิ่นหอม	
รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา	บุญภักดี	
อาจารย์ ดร.ณรงค์	พิมสาร	
ผู้ช่วยศาสตราจารย์ ดร.บุญจันทร์	สีสันต์	
รองศาสตราจารย์ ดร.ไพฑูรย์	พิมพ์ดี	

วัน / เดือน/ ปี ที่สอบ

8 ธันวาคม 2560 เวลา 09.00 น. เป็นต้นไป

สถานที่สอบ

ณ ห้องเรียนปริญญาเอก คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยีรับรองแล้ว

(รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงศ์ มะโน)

คณบดี คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

วันที่ 29 เดือน ธันวาคม พ.ศ. 2560

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

หัวข้อวิทยานิพนธ์

นักศึกษา

รหัสประจำตัว

ปริญญา

สาขาวิชา

พ.ศ.

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน

ในจังหวัดสมุทรปราการ

นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล

54630153

ครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุสิตบัณฑิต

การบริหารการศึกษา

2560

รองศาสตราจารย์ ดร.กาญจนา บุญภักดิ์

ดร.ณรงค์ พิมพ์สาร

บทคัดย่อ

การวิจัยในครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) ศึกษาสภาพและระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ 2) วิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ 3) พัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย คือ ผู้บริหาร และครูโรงเรียนอนุบาลเอกชน รวม 285 คน เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสัมภาษณ์ แบบสอบถามที่มีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับ เท่ากับ 0.88 และแบบประเมินระบบบริหารที่มีฉันทามติจากผู้เชี่ยวชาญว่ามีคุณภาพ โดยมีขั้นตอนในการศึกษา 2 ขั้นตอน ดังนี้ ขั้นตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหาร กระบวนการบริหารและปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนสมุทรปราการ ขั้นตอนที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ สถิติที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ ค่าความถี่ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน สหสัมพันธ์พหุคูณ การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน สถิติที่ใช้ในการหาฉันทามติ ค่ามัธยฐาน ฐานนิยม ควอไทล์

ผลการวิจัย พบว่า 1) สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$, $S = .44$) และกระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการโดยภาพรวม อยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.48$, $S = .30$) 2) ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ มี 9 ปัจจัย ได้แก่ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (X_4) ด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ (X_6) ความพร้อมด้านงบประมาณ (X_9) ระบบบริหารของโรงเรียน (X_3) สถานที่ตั้งของโรงเรียน (X_8) ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถ และทักษะของครู (X_1) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X_5) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_2) และเป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนกระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 และสามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ได้ร้อยละ 93.9 และ 3) การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ระบบการบริหารมีองค์ประกอบ 3 องค์ประกอบ คือ 1) องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลัก 2) องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลัก และ 3) องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ และผลการประเมินระบบในภาพรวมอยู่ในระดับมากที่สุด และเมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า ทั้ง 3 ด้านอยู่ในระดับมากที่สุด คือ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความถูกต้อง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
คำสำคัญ: ระบบการบริหาร, โรงเรียนอนุบาลเอกชน
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

Thesis Title	Development of Management System for Private Kindergarten Schools in Samutprakan Province
Student	Mr. Praserd Sawaddemongkol
Student ID.	54630153
Degree	Doctor of Industrial Education
Program	Educational Administration
Year	2017
Thesis Advisor	Associate Professor Dr. Kanchana Boonphak
Thesis Co-Advisor	Dr. Narong Pimsarn

ABSTRACT

The purposes of this research were to study the management of private kindergarten schools in Samutprakan, analyze the positive factors supporting the management of such schools, and develop a system for the efficient management of these institutions. The sample group consisted of 285 administrators and teachers from private kindergarten schools in Samutprakan and the research instruments utilized were interviews, a questionnaire with a reliability of 0.88 and an evaluation system derived from a consensus of experts to rate administrative quality. The research was conducted in two steps: the study of the conditions, processes and factors that positively support management of kindergarten schools in Samutprakan and then the development of a management system for private kindergarten schools in Samutprakan, with statistical data calculated using mean standard deviation and stepwise multiple regression analysis.

Results show the quality of private kindergarten school management in Samutprakan to be at a high level, ($\bar{x} = 4.44$, $S = .44$) with nine factors positively supporting said management: information systems management (X_4), facility readiness (X_6), budget (X_9), management system (X_3), school location (X_8), teachers' knowledge and skills (X_1), parents' involvement (X_5), and administrative leadership (X_2). These factors are statistically significant at a level of .05 and account for the positive changes in private kindergarten school management being at 93.9%. The kindergarten school management system developed consists of three components: 1) management mission principles, 2) core management processes and 3) positive factors supporting management. Overall evaluation shows the four aspects of 1) usefulness, 2) feasibility, 3) appropriateness and 4) accuracy to be at the highest level.

Keyword: Management System, Private Kindergarten

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้สำเร็จลุล่วงด้วยดีได้รับความกรุณาและความเมตตาให้คำแนะนำแก้ไข วิทยานิพนธ์และดูแลความก้าวหน้าอยู่ตลอดเวลาจากอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ รองศาสตราจารย์ ดร. กาญจนา บุญภักดี และ ดร. ณรงค์ พิมพ์สาร อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม ผู้วิจัยขอกราบ ขอบพระคุณท่านทั้งสองเป็นอย่างยิ่งที่คำปรึกษาแนะนำมาโดยตลอดการทำวิจัย

ขอกราบขอบคุณคณะอาจารย์ผู้สอนภาควิชาครุศาสตร์อุตสาหกรรม สาขาวิชาการบริหาร การศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี ทุกท่านที่ได้อบรมสั่งสอนตลอดจนผู้เชี่ยวชาญ ทุกท่าน และกราบขอบพระคุณท่านคณะกรรมการสอบหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ตลอดจนท่าน คณะกรรมการสอบป้องกันวิทยานิพนธ์ทุกท่าน

การดำเนินการวิจัยมีอาจสำเร็จลุล่วงไปได้หากปราศจากความร่วมมือของคณาจารย์ใน คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ที่ให้การสนับสนุนการใช้อุปกรณ์ด้านฮาร์ดแวร์ และซอฟต์แวร์ต่างๆ รวมถึงสถานที่ในการดำเนินการ จัดทำวิจัย จนวิทยานิพนธ์นี้สำเร็จลุล่วงไปด้วยดี

ประโยชน์ของการวิจัยฉบับนี้ ผู้วิจัยขอมอบให้ผู้ที่将继续การศึกษาต่อเพื่อค้นคว้าวิทยานิพนธ์ ในการพัฒนาต่อไป

ประเสริฐ

สวัสดีมงคล

สารบัญ

	หน้า
บทคัดย่อภาษาไทย.....	I
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	II
กิตติกรรมประกาศ.....	III
สารบัญ.....	IV
สารบัญตาราง.....	VI
สารบัญภาพ.....	VIII
บทที่ 1 บทนำ.....	1
1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา.....	1
1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย.....	2
1.3 กรอบความคิดในการวิจัย.....	3
1.4 ขอบเขตการวิจัย.....	5
1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในงานวิจัย.....	8
บทที่ 2 เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	11
2.1 สภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคม ของจังหวัดสมุทรปราการ.....	12
2.2 สภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในจังหวัดสมุทรปราการ.....	17
2.3 ความสำคัญของการศึกษาระดับอนุบาล.....	19
2.4 หลักการจัดการศึกษาระดับอนุบาล.....	22
2.5 สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน.....	34
2.5.1 การเลือกหลักสูตร.....	35
2.5.2 การสรรหาครู.....	44
2.5.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้.....	46
2.5.4 การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน.....	50
2.5.5 การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย.....	55
2.5.6 การจัดอาคารสถานที่.....	56
2.5.7 การจัดโภชนาการ.....	58
2.6 กระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน.....	60
2.6.1 ความเป็นมาของวงจรเดมมิง.....	60
2.6.2 ประโยชน์ของ PDCA.....	71
2.7 ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน.....	72
2.7.1 ความรู้ความสามารถและทักษะของครู.....	72
2.7.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร.....	79
2.7.3 ระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน.....	84
2.7.4 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร.....	96
2.7.5 ความร่วมมือของผู้ปกครอง.....	107

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้拿去ใช้ประโยชน์ทางการศึกษา
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่อ IV อ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญ (ต่อ)

	หน้า
2.7.6 ความพร้อมของอาคารสถานที่.....	110
2.7.7 บรรยากาศในการทำงาน.....	112
2.7.8 สถานที่ตั้งของโรงเรียน.....	118
2.7.9 ความพร้อมของงบประมาณ.....	122
2.8 ผลงานผู้วิจัยที่เกี่ยวข้อง.....	123
2.8.1 ผลการวิจัยในประเทศ.....	123
2.8.2 ผลการวิจัยในต่างประเทศ.....	127
บทที่ 3 วิธีดำเนินการวิจัย.....	130
3.1 การศึกษาสภาพการบริหาร กระบวนการบริหารและปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ.....	130
3.2 พัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ.....	134
บทที่ 4 ผลการวิเคราะห์ข้อมูล.....	137
4.1 สัญลักษณ์ของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	137
4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม.....	139
4.3 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ.....	140
4.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ.....	150
4.5 ผลการพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ.....	157
4.6 ผลการประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ.....	164
บทที่ 5 สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	172
5.1 สรุปผลการวิจัย.....	172
5.2 ผลอภิปรายผลการวิจัย.....	174
5.3 ข้อเสนอแนะ.....	178
บรรณานุกรม.....	180
ภาคผนวก.....	188
ภาคผนวก ก หนังสือราชการ.....	189
ภาคผนวก ข เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย.....	202

สารบัญตาราง

ตารางที่	หน้า
2.1 การแบ่งเขตการปกครอง จังหวัดสมุทรปราการ.....	13
2.2 จำนวนประชากรและโครงสร้าง จังหวัดสมุทรปราการ.....	13
2.3 แสดงแสดงร้อยละของประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุ	14
2.4 สถิติการใช้ที่ดินในภาคการเกษตร ปี พ.ศ. 2553-2555	15
2.5 แสดงข้อมูลพื้นที่และครัวเรือนเกษตรกร (ข้อมูลปี 2556).....	16
2.6 แสดงจำนวนโรงเรียน/สถานศึกษา และจำนวนนักเรียน/นักศึกษา	16
2.7 รายชื่อโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2557 เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และเขต 2.....	18
2.8 แนวทางการพัฒนาและอายุของเด็กปฐมวัย.....	37
2.9 ตารางกิจกรรมประจำวัน.....	48
4.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม จำแนกตำแหน่ง ประสบการณ์ทำงาน และระดับการศึกษา.....	139
4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการในภาพรวม.....	140
4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการเลือกหลักสูตร.....	141
4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการสรรหาครู.....	142
4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดประสบการณ์ การเรียนรู้.....	143
4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	144
4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร โรงเรียน อนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการประเมินการพัฒนา และการเรียนรู้ของนักเรียน.....	146
4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดอาคารสถานที่.....	147
4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดโภชนาการ.....	148
4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ ปัจจัยเชิงบวก ที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านกระบวนการบริหาร.....	149

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่อVIอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สารบัญตาราง (ต่อ)

ตารางที่	หน้า
4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และลำดับที่ ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ.....	150
4.12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ.....	151
4.13 แสดงค่า VIF (Variance inflation factor) ของปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ.....	152
4.14 แสดงค่าการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ.....	153
4.15 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนในการค้นหาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์เชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ.....	155
4.16 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ค่าสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์ ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวพยากรณ์ ค่า t ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ โดยใช้วิธี stepwise.....	156
4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับประเมิน และลำดับที่การประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการในภาพรวม.....	164
4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสม และลำดับที่การประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความเหมาะสม....	164
4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเป็นประโยชน์ และลำดับที่การประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความเป็นประโยชน์.....	166
4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเป็นไปได้ และลำดับที่การประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความเป็นไปได้.....	168
4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความถูกต้องและครอบคลุม และลำดับที่การประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความถูกต้องและครอบคลุม.....	169

สารบัญภาพ

ภาพที่	หน้า
1.1 กรอบความคิดในการวิจัย.....	4
2.1 กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์.....	44
2.2 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน.....	88
2.3 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน.....	89
2.4 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน.....	90
2.5 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน.....	91
2.6 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน.....	92
2.7 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน.....	93
2.8 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน.....	94
2.9 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน.....	95
2.10 รูปแบบการบริหารสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ในจังหวัดนนทบุรี.....	125
4.1 ร่างระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ.....	161
4.2 ระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ.....	163

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต่อVIIIงอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 1

บทนำ

1.1 ความเป็นมาและความสำคัญของปัญหา

ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 (แก้ไขเพิ่มเติม ฉบับที่ 2 พ.ศ. 2545) มาตรา 6 ได้ระบุไว้ว่า การจัดการศึกษาต้องเป็นไปเพื่อพัฒนาคนไทยให้เป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ ทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา ความรู้ และคุณธรรม จริยธรรม และวัฒนธรรมในการดำรงชีวิต สามารถอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2542 : 5) จากความมุ่งหมายและหลักการจัดการศึกษาของไทยตามมาตรา 6 ที่แสดงให้เห็นการจัดการศึกษาเป็นจากหน้าที่ของรัฐที่จะต้องจัดให้คนไทยทุกคนได้รับการศึกษาเพื่อให้เกิดการพัฒนาในตัวบุคคล ทั้งในด้านร่างกาย จิตใจ และสังคมซึ่งในการพัฒนาตัวบุคคลจะต้องเริ่มต้นตั้งแต่ในวัยเด็กเล็กที่มีอายุตั้งแต่ 1-3 ขวบ หรือเรียกว่าเด็กปฐมวัย ทั้งนี้เพราะเด็กที่อยู่ในวัยนี้การพัฒนาการด้านเซลล์สมองจะเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว ดังที่มาซารุ อิบูกะ (อ้างใน อีระ สมมิตร และพรอนงค์ นิยมคำ. 2555 : 6) ได้กล่าวว่า จุดประสงค์เดียวของการจัดการศึกษาในวัยเด็กเล็กคือเพื่อสร้างเด็กให้เป็นคนที่มีไหวพริบ ร่างกาย แข็งแรง ร่าเริง และอ่อนโยน และเด็กในวัยนี้สามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว ซึ่งตามความคิดเห็นของมาซารุ อิบูกะ ชี้ให้เห็นว่าการจัดการศึกษาให้แก่เด็กปฐมวัย (1-6 ขวบ) เป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อพัฒนาบุคคล ประเทศไทยก็ได้เห็นความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นอย่างมากดังจะเห็นได้จากพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่กำหนดไว้ในมาตรา 18 ว่าในการจัดการศึกษาปฐมวัยในสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถานศึกษา และมาตรา 18 (2) ให้จัดในโรงเรียน ได้แก่ โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนเอกชน และมาตรา 18 (3) ศูนย์การเรียนรู้ ได้แก่ สถานที่เรียนที่หน่วยงานจัดการศึกษานอกโรงเรียน บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองท้องถิ่น

นอกจากนี้รัฐบาลไทยได้ออกระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ. 2551 ขึ้นเพื่อเป็นการส่งเสริมให้เด็กปฐมวัยได้รับการพัฒนาอย่างมีคุณภาพและเพื่อประโยชน์ในการประสานการดำเนินงานเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยของหน่วยงานทั้งภาครัฐและเอกชนและตามระเบียบดังกล่าว ได้กำหนดให้ข้อ 4 ให้มีคณะกรรมการพัฒนาเด็กปฐมวัยแห่งชาติ (ก.พ.ป.) ซึ่งประกอบด้วยนายกรัฐมนตรีหรือรองนายกรัฐมนตรีที่นายกรัฐมนตรีมอบหมายเป็นประธานกรรมการโดยให้มีอำนาจและหน้าที่โดยสรุปคือ ทำการประสานงานและบูรณาการการพัฒนาเด็กปฐมวัยระหว่างหน่วยงานภาครัฐและภาคเอกชน เสนอแนะและให้คำแนะนำแก่คณะรัฐมนตรีในการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างครบวงจร ตั้งแต่การวางแผนปฏิบัติ การปฏิบัติงาน เฝ้าระวังดูแลปกป้องคุ้มครองและจัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด เสนอแนะคณะรัฐมนตรีให้มีการปรับปรุงกฎหมาย ระเบียบ ข้อบังคับที่เกี่ยวข้องให้สอดคล้องกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย สนับสนุนให้มีการวิจัย พัฒนาองค์ความรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย พัฒนางค์ความรู้เพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2558 : 6) จากการที่รัฐบาลได้ออกระเบียบดังกล่าวโดยการแสดงให้เห็นว่าประเทศไทยได้ให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัยซึ่งสอดคล้องกับแนวคิดขององค์การการศึกษาวิทยาศาสตร์และวัฒนธรรมแห่งสหประชาชาติ (UNESCO) ที่ได้ระบุไว้ว่า การลงทุนที่ก่อให้เกิดผลลัพธ์ที่ดีที่สุดในการเพิ่มค่าให้แก่เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มนุษย์ คือ การให้ความช่วยเหลือเพื่อมนุษย์ โดยเฉพาะทุนเด็กในระดับปฐมวัยในการศึกษานามัย และโภชนาการ (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2557 : 17) ดังนั้นจึงสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยทั้งหน่วยงานภาครัฐและเอกชนเป็นจำนวนมาก โดยมีสภาพการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย (ก่อนประถมศึกษา) เฉพาะสังกัดกระทรวงศึกษาธิการในปีการศึกษา 2556 ทั้งของภาครัฐและเอกชน มีจำนวน 80,652 แห่ง เป็นของภาครัฐ จำนวน 77,456 แห่ง เป็นของภาคเอกชน จำนวน 3,196 แห่ง (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2558 : 82) การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยในส่วนภูมิภาคหรือจังหวัดต่างๆ ในประเทศไทย มีการดำเนินการในลักษณะคล้ายคลึงกันทั่วประเทศ แต่ยังไม่เพียงพอสำหรับเมืองใหญ่ เช่น จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งเป็นจังหวัดที่มีพื้นที่ติดต่อกับกรุงเทพมหานคร ทั้งนี้เฉพาะจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีโรงงานอุตสาหกรรมเป็นจำนวนมากกลายเป็นโครงสร้างของเศรษฐกิจของจังหวัดสมุทรปราการ คิดเป็นร้อยละ 47.9 นอกจากนั้นยังมีธุรกิจอสังหาริมทรัพย์ คิดเป็นร้อยละ 14.31

จังหวัดสมุทรปราการจึงมีประชากรที่มีทะเบียนราษฎรและประชากรแฝงรวมกันแล้วมีเป็นจำนวนมาก การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยภาครัฐในเขตจังหวัดสมุทรปราการในปัจจุบันมีจำนวน 143 โรงเรียน (สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ. 2557 : 31) และเป็นของภาคเอกชนที่จัดการเรียนการสอนเฉพาะระดับปฐมวัยเพียงอย่างเดียวมีจำนวน 36 โรงเรียน ซึ่งไม่เพียงพอกับจำนวนเด็กระดับปฐมวัยที่เพิ่มมากขึ้น แต่อย่างไรก็ตามในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของเอกชนส่วนมากจะพบปัญหาเกี่ยวกับเด็กขาดความพร้อม ผู้ปกครองไม่มีเวลาให้กับลูกมากนัก ในขณะเดียวกันครูโรงเรียนอนุบาลเอกชนส่วนมากจะไม่ได้จบการศึกษาสาขาปฐมวัยโดยตรง และผู้บริหารมีความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดการเรียนการสอนน้อยมาก (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550 : 12-13) นอกจากนั้นผู้บริหารส่วนใหญ่ไม่มีความรู้เฉพาะทางที่จะช่วยให้การบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยให้เป็นไปอย่างมีคุณภาพ ขาดความร่วมมือของผู้ปกครองและชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง อุดมการณ์ และหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย

จากสภาพบริบทของสังคมของจังหวัดสมุทรปราการ ปัญหาในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยทั่วไปและหลักการพัฒนาเด็กปฐมวัยจึงจำเป็นต้องมีวิธีการหรือระบบการบริหารที่มีความเหมาะสมกับบริบทของสังคม ดังนั้น ผู้วิจัย จึงมีความสนใจที่จะศึกษาเพื่อพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ เพื่อนำผลการวิจัยไปใช้เป็นข้อมูลสำหรับการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการต่อไป

1.2 วัตถุประสงค์ของการวิจัย

- 1.2.1 เพื่อศึกษาสภาพและกระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
- 1.2.2 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
- 1.2.3 เพื่อพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

1.3 กรอบความคิดในการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ผู้วิจัยได้กำหนดกรอบความคิดในการวิจัยตามวัตถุประสงค์ของการวิจัย ดังนี้

1.3.1 การศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ผู้วิจัยใช้หลักการบริหารการศึกษา ปฐมวัยของ Gellia Anita Deeke และ John R. Decker (1992) ที่ได้กล่าวถึงหลักการบริหารการจัดการศึกษาปฐมวัย ควรมีการดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้

- 1.3.1.1 การเลือกหลักสูตร
- 1.3.1.2 การสรรหาครู
- 1.3.1.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- 1.3.1.4 การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน
- 1.3.1.5 การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน
- 1.3.1.6 การจัดอาคารสถานที่
- 1.3.1.7 การจัดโภชนาการ

1.3.2 การวิเคราะห์กระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ผู้วิจัยใช้หลักการบริหารคุณภาพของ (Deming) ซึ่งประกอบด้วยกิจกรรมหลัก 4 ประการ คือ

- 1.3.2.1 การวางแผน (Plan)
- 1.3.2.2 การปฏิบัติตามแบบ (Do)
- 1.3.2.3 การตรวจสอบ (Check)
- 1.3.2.4 การปรับปรุงแก้ไข (Act)

1.3.3 การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้มีประสิทธิภาพ ผู้วิจัยได้ใช้แนวคิดของ Smith and Turkey (อ้างใน Wayne k. Hoy และ Gleil G. Miskel. (2008 : 303) ที่ได้กล่าวถึงปัจจัยที่ช่วยให้การบริหารโรงเรียนมีประสิทธิภาพ ซึ่งสรุปได้ดังนี้

- 1.3.3.1 ความรู้ ความสามารถและทักษะของครู
- 1.3.3.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- 1.3.3.3 ระบบบริหารของโรงเรียน
- 1.3.3.4 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
- 1.3.3.5 ความร่วมมือของผู้ปกครอง
- 1.3.3.6 ความพร้อมของอาคารสถานที่
- 1.3.3.7 บรรยากาศในการทำงาน
- 1.3.3.8 สถานที่ตั้งของโรงเรียน
- 1.3.3.9 ความพร้อมด้านงบประมาณ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากหลักการและแนวคิดของนักวิชาการดังกล่าว ผู้วิจัยได้นำมาสรุปเป็นกรอบความคิดในการวิจัยครั้งนี้ ดังแสดงในภาพที่ 1.1

ภาพที่ 1.1 กรอบความคิดในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.4 ขอบเขตการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ ได้แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 ศึกษาสภาพการบริหาร กระบวนการบริหารและปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

การดำเนินการศึกษาสภาพการบริหาร กระบวนการบริหารและปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ เป็น 2 ส่วน คือ การศึกษาวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนอนุบาล และศึกษาสภาพการบริหาร กระบวนการบริหาร และปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

ส่วนที่ 1 การศึกษา วิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการดังนี้

1.1 ศึกษา วิเคราะห์ เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่เกี่ยวกับการบริหาร กระบวนการบริหาร และปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน

1.2 วิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

1.4 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน กระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน และปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ 2 ศึกษาสภาพการบริหาร กระบวนการบริหาร และปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

(1) ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ 36 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 36 คน ครูผู้สอน 1,090 คน รวม 1,126 คน

(2) กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 11 คน และครูผู้สอน จำนวน 274 คน รวม 285 คนซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่างตามตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (sample random sampling)

2.2 ตัวแปรที่ศึกษา ประกอบด้วย ดังนี้

(1) การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ได้แก่

- (1.1) การเลือกหลักสูตร
- (1.2) การสรรหาครู
- (1.3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- (1.4) การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน
- (1.5) การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน
- (1.6) การจัดอาคารสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- (1.7) การจัดโภชนาการ
- (2) กระบวนการบริหาร ได้แก่
 - (2.1) การวางแผน (Plan)
 - (2.2) การปฏิบัติตามแบบ (Do)
 - (2.3) การตรวจสอบ (Check)
 - (2.4) การปรับปรุงแก้ไข (Act)
- (3) ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่
 - (3.1) ความรู้ความสามารถ และทักษะของครู
 - (3.2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
 - (3.3) ระบบการบริหาร
 - (3.4) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
 - (3.5) ความร่วมมือของผู้ปกครอง
 - (3.6) ความพร้อมด้านอาคารสถานที่
 - (3.7) บรรยากาศในการทำงาน
 - (3.8) สถานที่ตั้งของโรงเรียน
 - (3.9) ความพร้อมด้านงบประมาณ

ตอนที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ เป็น 2 ส่วน คือ พิจารณาวิเคราะห์ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ และการประเมินระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

ส่วนที่ 1 พิจารณาวิเคราะห์ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
ดำเนินการดังนี้

2.1.1 ศึกษา วิเคราะห์ เอกสารและงานวิจัย ที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรที่เกี่ยวกับระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ และผลการวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน กระบวนการบริหาร และปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

2.1.2 วิเคราะห์ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยการจัดประชุมสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

2.1.3 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ ได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Purposive Random Sampling)

2.1.4 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลัก องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลัก และองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ส่วนที่ 2 การประเมินระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ดำเนินการดังนี้

2.2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากในจังหวัดสมุทรปราการมีโรงเรียนอนุบาลเอกชน จำนวน 36 โรงเรียนผู้วิจัยจึงได้จัดเก็บข้อมูลจากประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 36 คน

2.2.2 ตัวแปรที่ศึกษา ได้แก่ ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย

(1) องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลัก ได้แก่

- (1.1) การเลือกหลักสูตร
- (1.2) การสรรหาครู
- (1.3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- (1.4) การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน
- (1.5) การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน
- (1.6) การจัดอาคารสถานที่
- (1.7) การจัดโภชนาการ
- (1.8) การจัดการด้านสุขภาพนักเรียน

(2) องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลัก ได้แก่

- (2.1) การวางแผน (Plan)
- (2.2) การปฏิบัติตามแบบ (Do)
- (2.3) การตรวจสอบ (Check)
- (2.4) การปรับปรุงแก้ไข (Act)

(3) องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่

- (3.1) ความรู้ความสามารถ และทักษะของครู
- (3.2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- (3.3) ระบบการบริหาร
- (3.4) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
- (3.5) ความร่วมมือของผู้ปกครอง
- (3.6) ความพร้อมด้านอาคารสถานที่
- (3.7) สถานที่ตั้งของโรงเรียน
- (3.8) ความพร้อมด้านงบประมาณ
- (3.9) การจัดบริการรถ รับ - ส่ง

1.5 นิยามศัพท์ที่ใช้ในงานวิจัย

1.5.1 โรงเรียนอนุบาลเอกชน หมายถึง โรงเรียนที่จัดการเรียนการสอนเด็กปฐมวัย อายุ ไม่น้อยกว่า 3 ปีบริบูรณ์ถึง 5 ปี บริบูรณ์ สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน

1.5.2 ระบบบริหาร หมายถึง การบริหารงานด้วยวงจรบริหารคุณภาพของ Deming ที่ ประกอบด้วย การวางแผน (Plan) การปฏิบัติตามแบบแผน (Do) การตรวจสอบผลการปฏิบัติงาน (Check) และการปรับปรุงแก้ไข (Act)

1.5.3 การวางแผน (Plan) หมายถึง การรวบรวมข้อมูลการวิเคราะห์ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง เพื่อการจัดทำแผน มีการจัดตั้งคณะกรรมการวางแผน กำหนดการเลือกและการตัดสินใจ มีการจัดทำ แผนปฏิบัติงานและกิจกรรมต่างๆ ทั้งระยะสั้นและประจำปีการศึกษา

1.5.4 การปฏิบัติแบบแผน (Do) หมายถึง แต่ละฝ่ายหรืองานหรือบุคคล ทำการปฏิบัติงาน ตามที่ได้รับมอบหมาย โดยการทำงานเป็นทีมหรือเป็นรายบุคคล

1.5.5 การตรวจสอบ (Check) หมายถึง การติดตาม การนิเทศ การจัดทำรายงานการประเมิน การปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายหรืองานหรือบุคคลทุกครั้งที่ปฏิบัติ

1.5.6 การปรับปรุงแก้ไข (Act) หมายถึง การนำผลการปฏิบัติงานทางแต่ละฝ่ายหรืองาน หรือบุคคล มาทำการวิเคราะห์ว่าได้บรรลุผลสำเร็จตามแผนที่กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด หากประสบ ผลสำเร็จนำมาจัดทำเป็นมาตรฐานไว้เพื่อเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานครั้งต่อไป แต่หากพบข้อบกพร่อง หรือปัญหาแล้วทำการวิเคราะห์หาทางแก้ไข

1.5.7 สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ หมายถึง สิ่ง ที่ โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการมีการปฏิบัติอยู่ในปัจจุบันเกี่ยวกับการเลือกหลักสูตร การสรรหาครู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน การประเมินพัฒนาการ ของผู้เรียน การจัดการอาคารสถานที่ และการจัดโภชนาการ

1.5.7.1 การเลือกหลักสูตร หมายถึง การมีคณะกรรมการการวิเคราะห์สาระสำคัญของหลักสูตร การศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 การวางแผนพัฒนานโยบายบางส่วนของหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้น ของโรงเรียน บริบทของชุมชน สังคม และความต้องการของผู้ปกครอง มีการประเมินผลการใช้หลักสูตร และมีการปรับปรุงแนวทางการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

1.5.7.2 การสรรหาครู หมายถึง การวางแผนการสรรหาครูไว้อย่างชัดเจน การสรรหาครูมี หลากหลาย ครูใหม่ที่ต้องการมากที่สุดคือผู้ที่มีประสบการณ์การสอนเด็กปฐมวัยและสำเร็จการศึกษา สาขาปฐมวัยเป็นที่ต้องการเป็นอันดับที่ 1 มีการอบรมครูใหม่ก่อนสอน มีการประเมินผลการฝึกอบรม และนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขวิธีการสรรหาครูและการอบรมต่อไป

1.5.7.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมของครู สื่อ อุปกรณ์จัดประสบการณ์ เมื่อเปิดภาคเรียนใหม่มีการประเมินผล การพัฒนาศักยภาพการพัฒนาของเด็กทั้ง 4 ด้าน ครูจัดทำแผนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน มีการนำ ผลการประเมินการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้สำหรับการปรับปรุงแก้ไข พร้อมกำหนดเป็น มาตรฐานการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.5.7.4 การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การมีคณะกรรมการคัดเลือกสื่อ การวางแผน การจัดหาสื่อ การพัฒนาสื่อ การฝึกอบรมครูใช้สื่อใหม่ ๆ มีการประเมินผลการใช้สื่อแต่ละประเภท แล้วจึง นำมาปรับปรุงวิธีการจัดหาสื่อให้ได้สื่อที่มีคุณภาพต่อไป

1.5.7.5 การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน หมายถึง การมีคณะกรรมการวางแผน การประเมิน พัฒนาการของเด็กให้ครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามที่กำหนดไว้ ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 การประเมินมีหลากหลายวิธีและมีผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการ ประเมิน โรงเรียนได้นำผลการประเมินไปใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขวิธีการประเมินการพัฒนาร่างกายของเด็ก และกำหนดเป็นมาตรฐานการประเมินต่อ

1.5.7.6 การจัดอาคารสถานที่ หมายถึง การวางแผนการใช้อาคารสถานที่ก่อนเปิดภาคเรียนใน แต่ละปีการศึกษา การปรับปรุงห้องเรียน ห้องสอบ และห้องสุขาให้มีความสะอาดและปลอดภัย การจัดมุม ต่างๆ ในห้องเรียนเพื่อส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็ก การจัดสนามเด็กเล่นให้มีความเหมาะสมและ ปลอดภัย จัดให้มีไม้ดอกไม้ประดับ เพื่อให้เกิดความร่มรื่นและสวยงาม มีการติดตั้งกล้องวงจรปิด ทั้งใน อาคารเรียน และสนาม รวมทั้งมีการประเมินผลการใช้อาคารแล้วนำผลการประเมินมาใช้ในการปรับปรุง อาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมแล้วมีการจัดทำเป็นมาตรฐาน การปฏิบัติต่อไป

1.5.7.7 การจัดโภชนาการ หมายถึง การจัดทำแผนการให้บริการอาหารที่เป็นอาหารว่าง เช้าและบ่าย อาหารกลางวัน โดยยึดหลักโภชนาการให้ครบ 5 หมู่ เป็นรายสัปดาห์มีการฝึกอบรมมารยาท ในการรับประทานอาหาร มีการประเมินผลการให้บริการอาหารทุกสัปดาห์แล้วจึงนำผลการประเมิน มาใช้เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงแก้ไขการให้บริการอาหาร แล้วกำหนดเป็นมาตรฐานสำหรับการปฏิบัติ ในครั้งต่อไป

1.5.8 ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
หมายถึง สิ่งที่สนับสนุนให้การบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการได้บรรลุตามเป้าหมาย เด็กมีการพัฒนาการครบทั้ง 4 ด้าน (ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา) ผู้บริหาร ครู บุคลากร ของโรงเรียน และผู้ปกครองมีความพึงพอใจกับคุณภาพของเด็กๆ ซึ่งปัจจัยดังกล่าวประกอบด้วย ความรู้ ความสามารถและทักษะของครู ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ระบบบริหาร ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ความร่วมมือของผู้ปกครอง ความพร้อมด้านอาคารสถานที่ บรรยากาศในการทำงาน สถานที่ตั้งของ โรงเรียน และความพร้อมด้านงบประมาณ

1.5.8.1 ความรู้ความสามารถ และทักษะของครู หมายถึง ครูมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษา ปฐมวัย วิธีจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการของเด็ก มีทักษะในการสื่อสารกับเด็ก และผู้ปกครอง แก้ไขปัญหาในห้องเรียน มีอุดมการณ์เป็นครูสอนปฐมวัย มีความรักและเมตตาเด็ก และมีความประพฤติดี

1.5.8.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง การเป็นผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นอย่างดี มีความสามารถเกี่ยวกับงานบริการ มีทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะการสอนงาน ทักษะในการสื่อสาร ทักษะในการวิเคราะห์ข้อมูล การตัดสินใจ สร้างแรงจูงใจครู และบุคลากร ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรมในกาปฏิบัติ หน้าที่ และมีความเอื้ออาทร

1.5.8.3 ระบบบริหารของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจ แผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน มีการจัดระบบการสั่งการและการสื่อสาร กำหนดวิธีการ ประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรไว้อย่างชัดเจน การบริหารงานและกิจกรรมต่างๆ เป็นการบริหารงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ทางโรงเรียนได้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการเรียนการสอน ไม่สามารถนำเอกสารไปใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โดยใช้วงจรคุณภาพที่ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และมีการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานอยู่อย่างต่อเนื่อง

1.5.8.4 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวิเคราะห์เก็บข้อมูลและฐานข้อมูลที่ใช้ในการบริหารงาน ครูและบุคลากรสามารถสืบค้นสารสนเทศต่างๆ ทั้งภายในโรงเรียนและจากภายนอกโรงเรียนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

1.5.8.5 ความร่วมมือของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองร่วมมือกับครูในการดูแลการเรียนรู้ของเด็กและการดูแลสุขภาพของเด็กในขณะที่ได้ก้อยู่ที่บ้านร่วมมือกับครูในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็ก รวมทั้งการร่วมมือกับโรงเรียนจัดกิจกรรมตามประเพณี วัฒนธรรม และกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศ

1.5.8.6 ความพร้อมของอาคารสถานที่ หมายถึง โรงเรียนมีห้องเรียน ห้องนอน และห้องสุขา สถานที่รับประทานอาหารมีความสะอาดปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก

1.5.8.7 บรรยากาศในการทำงาน หมายถึง ในการทำงาน ครูและบุคลากร รวมทั้งผู้บริหารมีการทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้บริหารประพฤติตนเป็นที่ไว้วางใจ ผู้บริหารมีความเอื้ออาทรต่อครูและบุคลากร ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากรในการแก้ไขปัญหาต่างๆ และให้เกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นอย่างเท่าเทียม

1.5.8.8 สถานที่ตั้งของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนตั้งอยู่กลางชุมชน มีประชากรหนาแน่น การคมนาคมสะดวก ใช้เวลาเดินทางน้อย ไม่มีปัญหาด้านมลภาวะ บริเวณใกล้เคียงไม่มีโรงเรียนอนุบาลของรัฐหรือของเอกชน มีโรงพยาบาลหรือหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐหรือของเอกชนอยู่ใกล้เคียง

1.5.8.9 ความพร้อมด้านงบประมาณ หมายถึง เจ้าของโรงเรียนมีเงินทุนเพียงพอสำหรับค่าดำเนินการด้านค่าจ้างครูและบุคลากรอื่นๆ มีเงินทุนสำหรับสร้างอาคาร ห้องเรียน ห้องสุขา ห้องนอน สนามเด็กเล่น พร้อมอุปกรณ์ มีเงินทุนเพื่อจัดหาสื่อ สิ่งพิมพ์และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนเงินทุนเพื่อเป็นค่าสาธารณูปโภคต่างๆ

บทที่ 2

เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ผู้วิจัยจะศึกษาเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง ตามหัวข้อต่อไปนี้

- 2.1 สภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคม ของจังหวัดสมุทรปราการ
- 2.2 สภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในจังหวัดสมุทรปราการ
- 2.3 ความสำคัญของการศึกษาระดับอนุบาล
- 2.4 หลักการจัดการศึกษาระดับอนุบาล
- 2.5 สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน
 - 2.5.1 การเลือกหลักสูตร
 - 2.5.2 การสรรหาครู
 - 2.5.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
 - 2.5.4 การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน
 - 2.5.5 การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย
 - 2.5.6 การจัดอาคารสถานที่
 - 2.5.7 การจัดโภชนาการ
- 2.6 กระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน
 - 2.6.1 ความเป็นมาของวงจรเดมมิง
 - 2.6.1.1 การวางแผน (Plan)
 - 2.6.1.2 การปฏิบัติตามแผน (Do)
 - 2.6.1.3 การตรวจสอบ (Check)
 - 2.6.1.4 การปรับปรุงแก้ไข (Aot)
 - 2.6.2 ประโยชน์ของวงจรเดมมิง
- 2.7 ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน
 - 2.7.1 ความรู้ความสามารถและทักษะของครู
 - 2.7.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
 - 2.7.3 ระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน
 - 2.7.4 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
 - 2.7.5 ความร่วมมือของผู้ปกครอง
 - 2.7.6 ความพร้อมของอาคารสถานที่
 - 2.7.7 บรรยากาศในการทำงาน
 - 2.7.8 สถานที่ตั้งของโรงเรียน
 - 2.7.9 ความพร้อมของงบประมาณ
- 2.8 ผลงานผู้วิจัยที่เกี่ยวข้อง
 - 2.8.1 ผลการวิจัยในประเทศ
 - 2.8.2 ผลการวิจัยในต่างประเทศ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 สภาพภูมิศาสตร์ เศรษฐกิจ และสังคม ของจังหวัดสมุทรปราการ

จังหวัดสมุทรปราการได้จัดทำแผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 4 ปี (พ.ศ. 2557 – 2560) พร้อมนำเสนอข้อมูลทั่วไปของจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้ (สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ. 2557 : 2-31)

2.1.1 สภาพภูมิศาสตร์

2.1.1.1 ที่ตั้งและขนาดพื้นที่ จังหวัดสมุทรปราการตั้งอยู่ริมฝั่งแม่น้ำเจ้าพระยาตอนปลายสุดของแม่น้ำเจ้าพระยาและเหนืออ่าวไทย มีเนื้อที่ประมาณ 1,004 ตารางกิโลเมตร หรือประมาณ 627,557 ไร่ ตั้งอยู่ภาคกลางของประเทศไทย ห่างจากกรุงเทพมหานครไปทางทิศตะวันออกเฉียงใต้ ประมาณ 29 กิโลเมตร

- ทิศเหนือติดกับกรุงเทพมหานคร ระยะทาง 55 กิโลเมตร
- ทิศใต้ติดกับอ่าวไทย ระยะทาง 47.20 กิโลเมตร
- ทิศตะวันออกติดกับจังหวัดฉะเชิงเทรา ระยะทาง 42.60 กิโลเมตร
- ทิศตะวันตกติดกับกรุงเทพมหานคร ระยะทาง 34.20 กิโลเมตร

2.1.1.2 ลักษณะภูมิประเทศ ส่วนใหญ่พื้นที่เป็นที่ราบลุ่ม มีแม่น้ำเจ้าพระยาไหลผ่านกลางแยกพื้นที่ออกเป็นด้านตะวันตกและด้านตะวันออก และมีลำคลองรวม 95 สาย โดยเป็นคลองชลประทาน 14 สาย คลองธรรมชาติ 81 สาย ลักษณะภูมิประเทศโดยทั่วไป สามารถแบ่งพื้นที่ออกได้เป็น 3 ส่วนคือ

- 1) บริเวณแม่น้ำเจ้าพระยาทั้งสองฝั่ง ซึ่งเป็นที่ราบลุ่มทั้งหมด
- 2) บริเวณตอนใต้ใกล้ชายฝั่งทะเล น้ำทะเลท่วมถึงและที่ดินจะเค็มจัดในฤดูแล้ง
- 3) บริเวณที่ราบกว้างใหญ่ทางตอนเหนือและทางตะวันออก ซึ่งจะเป็นที่ราบลุ่มติดต่อกันตลอด มีคลองชลประทานหลายแห่ง

2.1.1.3 สภาพภูมิอากาศ เป็นอากาศแบบชายทะเล อากาศเย็นไม่ร้อนจัด ในฤดูร้อนมีความชื้นในอากาศสูง เนื่องจากได้รับอิทธิพลจากลมทะเลของอ่าวไทยและลมมรสุมตะวันตกเฉียงใต้ ฤดูฝนมีฝนตกมาก ฤดูหนาวก็ไม่หนาวจนเกินไป อุณหภูมิเฉลี่ยสูงสุด 30.60 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ยต่ำสุด 26.60 องศาเซลเซียส อุณหภูมิเฉลี่ย 28.90 องศาเซลเซียส

2.1.2 เขตการปกครองและประชากร

จังหวัดสมุทรปราการ แบ่งเขตการปกครองออกเป็น 6 อำเภอ มี 50 ตำบล 394 หมู่บ้าน โดยการบริหารราชการส่วนท้องถิ่นประกอบด้วย องค์การบริหารส่วนจังหวัด 1 แห่ง เทศบาล จำนวน 18 แห่ง (1 เทศบาลนคร 4 เทศบาลเมืองและ 13 เทศบาลตำบล) และองค์การบริหารส่วนตำบล จำนวน 30 แห่ง ดังตารางที่ 2.1

ตารางที่ 2.1 การแบ่งเขตการปกครอง จังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอ	ขนาดพื้นที่ (ตร.กม.)	จำนวน ตำบล (แห่ง)	จำนวน หมู่บ้าน (แห่ง)	จำนวน เทศบาล (แห่ง)	จำนวน อบต. (แห่ง)
เมืองสมุทรปราการ	190.55	13	90	7	5
พระประแดง	73.37	15	67	3	6
บางพลี	243.89	6	83	1	6
พระสมุทรเจดีย์	120.38	5	42	2	4
บางปะ	245.01	8	74	4	6
บางเสาธง	130.89	3	38	1	3
รวม	1,004.09	50	394	18	30

ที่มา : สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ. (2557 : 2).

2.1.2.1 ประชากรและโครงสร้างประชากร

1) ประชากร

จังหวัดสมุทรปราการ มีประชากรเป็นอันดับ 2 ของภาค รองจากกรุงเทพฯ ทั้งนี้ ด้วยเหตุที่เป็นจังหวัดรองรับการขยายตัวจากกรุงเทพมหานคร และสนามบินนานาชาติสุวรรณภูมิ ทั้งในด้าน การผลิตภาคอุตสาหกรรม การค้า การบริการและการกระจายตัวของประชากร ทำให้จังหวัดสมุทรปราการมีประชากรย้ายถิ่นจากที่อื่นมาในจังหวัดเป็นจำนวนมาก ซึ่งมีทั้งประชากรที่เคลื่อนย้ายเข้ามาโดยแรงงานที่อยู่อย่างถูกต้อง และไม่ย้ายทะเบียนราษฎร์เข้ามาก็มีทำให้ประชากรที่มีอยู่จริงสูงกว่าจำนวนประชากรในทะเบียนราษฎร์ โดยเฉพาะอย่างยิ่งผู้ที่อยู่ในวัยทำงาน จะมีรายชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร์ต่ำกว่ากลุ่มอื่น โดยข้อมูล ณ เดือนพฤศจิกายน 2557 มีประชากรตามทะเบียนราษฎร์ทั้งสิ้น 1,260,400คน แยกเป็นชาย 605,309 คน หญิง 655,091 คน

ตารางที่ 2.2 จำนวนประชากรและโครงสร้าง จังหวัดสมุทรปราการ

อำเภอ	ชาย	หญิง	รวม	จำนวนบ้าน
เมืองสมุทรปราการ	251,132	274,719	525,851	226,721
พระประแดง	97,006	103,139	200,145	84,093
บางพลี	108,436	120,509	228,945	133,461
พระสมุทรเจดีย์	62,240	65,766	128,006	55,822
บางปะ	50,390	52,621	103,011	39,291
บางเสาธง	36,105	38,337	74,442	50,525
รวม	605,309	655,091	1,260,400	589,913

ที่มา : สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ. (2557 : 3).

2) สัดส่วนประชากรแฝง

จากการสำรวจข้อมูลสัดส่วนประชากรของจังหวัดสมุทรปราการ โดยสำนักวิจัยเศรษฐกิจและการประเมินผลของบริษัทเอกเซลเลนท์บิซิเนส จำกัด เมื่อเดือนธันวาคม 2550 พบว่าจังหวัดสมุทรปราการ มีสัดส่วนมีประชากรที่มีชื่อในทะเบียนราษฎร คิดเป็นร้อยละ 51 ของจำนวนประชากรที่เข้ามาอาศัยอยู่จริงและมีสัดส่วนประชากรที่ไม่มีชื่อในทะเบียนราษฎร คิดเป็นร้อยละ 48 โดยสัดส่วนของประชากร ที่เดินทางเข้าไป-เย็นกลับ ประมาณร้อยละ 1 ของประชากรทั้งหมด ดังนั้นเมื่อวิเคราะห์คาดการณ์ว่าจะมีประชากรเข้ามาอยู่อาศัยและทำงานทั้งสิ้นประมาณ 1,877,994 คน ซึ่งประกอบด้วยประชากรที่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎรจำนวน 1,260,400 คน ประชากรที่ไม่มีชื่ออยู่ในทะเบียนราษฎร จำนวน 604,990 คน และประชากรที่เดินทางแบบมาเช้า-เย็นกลับ จำนวน 12,604 คน ซึ่งเป็นภาระรับผิดชอบของภาครัฐที่จะให้บริการ และดูแลในเรื่องสุขอนามัย การศึกษา และสาธารณสุขโรคให้เพียงพอและทั่วถึง

3) กลุ่มประชากรตามอายุ

จากการวิเคราะห์โครงสร้างประชากร จำแนกตามกลุ่มอายุของประชากร พบว่า จังหวัดสมุทรปราการ มีโครงสร้างประชากร สำคัญดังนี้

ตารางที่ 2.3 แสดงร้อยละของประชากรจำแนกตามกลุ่มอายุ

กลุ่มอายุ / กลุ่มประชากร	ร้อยละของประชากรตามกลุ่มประชากร
อายุต่ำกว่า 5 ปี (วัยเด็ก)	5.97
อายุ 5-14 ปี (วัยเรียน)	13.12
อายุ 15-59 ปี (วัยแรงงาน)	70.21
อายุ 60 ปี ขึ้นไป (วัยสูงอายุ)	10.70

ที่มา : สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ. (2557 : 4).

2.1.3 รายได้เฉลี่ยของคนจังหวัดสมุทรปราการ ปี 2554 (ข้อมูล จปฐ.)

รายได้ของคนจังหวัดสมุทรปราการ เฉลี่ย 128,309 บาท / คน / ปี ซึ่งแยกเป็นรายอำเภอเรียงจากมากไปหาน้อย ดังนี้

1. อำเภอเมืองสมุทรปราการ จำนวน 156,858 บาท / คน / ปี
2. อำเภอบางเสาธง จำนวน 135,850 บาท / คน / ปี
3. อำเภอบางพลี จำนวน 112,184 บาท / คน / ปี
4. อำเภอพระสมุทรเจดีย์ จำนวน 110,668 บาท / คน / ปี
5. อำเภอบางบ่อ จำนวน 104,997 บาท / คน / ปี
6. อำเภอพระประแดง จำนวน 103,779 บาท / คน / ปี

2.1.3.1 สถานการณ์และแนวโน้มด้านมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP)

จังหวัดสมุทรปราการมีฐานเศรษฐกิจส่วนใหญ่ อยู่ในภาคอุตสาหกรรมและภาคพาณิชยกรรม โดยเฉพาะอุตสาหกรรมการผลิตรถยนต์ ชิ้นส่วนยานยนต์ อุปกรณ์เครื่องจักร ผลิตภัณฑ์โลหะ เคมีภัณฑ์ พลาสติก เครื่องใช้ไฟฟ้า / อิเล็กทรอนิกส์ อาหารแปรรูป การขนส่งสินค้าและบริการ (Logistics) และธุรกิจค้าขายของภาคเอกชน แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 4 ปี ฉบับปัจจุบัน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(พ.ศ. 2557-2561) ที่กำหนดเป้าประสงค์รวมไว้คือ การขยายตัวทางเศรษฐกิจเจริญเติบโตแบบต่อเนื่อง โดยมีอัตราการเจริญเติบโตทางเศรษฐกิจไม่ต่ำกว่าร้อยละ 5 ต่อปี (GPP : Growth Rate 20% per 4 years) และการมีส่วนร่วมของประชาชนในการพัฒนาท้องถิ่น ไม่ต่ำกว่าร้อยละ 60

จากการวิเคราะห์ข้อมูล พบว่าในปี พ.ศ. 2555 จังหวัดสมุทรปราการมีมูลค่าผลิตภัณฑ์มวลรวมจังหวัด (GPP : Gross Provincial Product) จากกิจกรรมการผลิตสินค้าและบริการทุกชนิดในพื้นที่จังหวัดฯ จำนวน 694,261 บาท/ปี มีอัตราการขยายตัว จากปี พ.ศ. 2554 ร้อยละ 15.83 สูงเป็นอันดับ 3 ของประเทศรองจากกรุงเทพมหานคร และระยอง โดยมีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดเฉลี่ยต่อคน (GPP per capita) จำนวน 364,724 บาท ซึ่งมีมูลค่าสูงเป็นอันดับ 7 ของประเทศ รองจาก ระยอง ฉะเชิงเทรา กรุงเทพมหานคร ชลบุรี พระนครศรีอยุธยา และปราจีนบุรี

สำหรับรายได้หลักของจังหวัดสมุทรปราการ ในปี พ.ศ. 2555 มาจากภาคอุตสาหกรรม (การผลิต) ซึ่งเป็นสาขาที่มีมูลค่าผลิตภัณฑ์จังหวัดสูงสุด 340,538 ล้านบาท หรือร้อยละ 49.05 รองลงมา ได้แก่ การขนส่ง/คมนาคม และสถานที่เก็บสินค้า (Logistics) มีมูลค่า 143,597 ล้านบาท หรือร้อยละ 20.68 การค้าส่งค้าปลีก มีมูลค่า 95,178 ล้านบาท ร้อยละ 13.71 สำหรับภาคเกษตรกรรมมีมูลค่าเพียง 3,231 ล้านบาท ร้อยละ 0.47 ของผลิตภัณฑ์จังหวัด ซึ่งรายได้ภาคเกษตรกรรมของจังหวัดส่วนใหญ่มาจากสาขาการประมง มูลค่า 2,212 ล้านบาท จากข้อมูลรายได้ของจังหวัดสมุทรปราการ ตั้งแต่ปี 2549-2555 จะพบว่า จังหวัดสมุทรปราการมีรายได้ภาคเกษตรกรรมที่มีแนวโน้มลดลง ในขณะที่รายได้นอกภาคเกษตรกรรมมีแนวโน้มเพิ่มขึ้น

2.1.3.2 สถานการณ์และแนวโน้มภาคเกษตรกรรม

จังหวัดสมุทรปราการ มีพื้นที่ทำการเกษตรน้อยลง เนื่องจากมีการพัฒนาเมือง การขยายตัวของภาคอุตสาหกรรม ความเจริญของการคมนาคมประกอบกับราคาที่ดินซึ่งมีราคาสูงขึ้น ทำให้เกษตรกรที่เคยเป็นเจ้าของที่ดินและประสบปัญหาในการทำเกษตร หายใจหายใจที่ดินให้กับนายทุน

ตารางที่ 2.4 สถิติการใช้ที่ดินในภาคการเกษตร ปี พ.ศ. 2553-2555

ประเภทเนื้อที่	2553	2554	2555
เนื้อที่ทั้งหมด	625,558	627,558	627,558
เนื้อที่ป่าไม้	6,995	6,995	6,995
เนื้อที่ใช้ประโยชน์ทางการเกษตร	209,800	212,117	211,803
จำนวนพาร์ล	7,903	10,730	10,803
นาข้าว	41,169	41,424	41,377
พืชไร่	-	-	-
สวนไม้ผลไม้ยืนต้น	7,915	7,163	7,108
สวนผัก/สวนไม้ดอก/ไม้ประดับ	256	396	358
เนื้อที่ทำการเกษตรอื่น ๆ	160,460	163,134	162,995
เนื้อที่นอกการเกษตร	410,763	408,446	408,725

ที่มา : ที่มา : สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ. (2557 : 10).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พื้นที่ทำการเกษตรในปี 2556 จำนวน 9,827 ครัวเรือน โดยอำเภอบางบ่อ มีพื้นที่การเกษตรมากที่สุด คือ 87,394 ไร่ รองลงมาคือ อำเภอบางเสาธง 34,841 ไร่ อำเภอบางพลี 31,929 ไร่ อำเภอสมุทรปราการ 15,810 ไร่ อำเภอพระสมุทรเจดีย์ 11,573 ไร่ อำเภอพระประแดง 2,694 ไร่

ตารางที่ 2.5 แสดงข้อมูลพื้นที่และครัวเรือนเกษตรกร (ข้อมูลปี 2556)

อำเภอ	พื้นที่ทั้งหมด (ไร่)	พื้นที่การเกษตร (ไร่)	ครัวเรือนเกษตรกร (ครัวเรือน) (ตัดยอดวันที่ 12 ธันวาคม 2557)
เมือง	119,625	15,810	825
บางบ่อ	153,129	87,394	3,304
บางพลี	152,430	31,929	1,508
พระประแดง	45,855	2,649	967
พระสมุทรเจดีย์	75,236	11,573	1,270
บางเสาธง	81,809	34,841	1,953
รวม	627,724	184,196	9,827

ที่มา : สำนักงานเกษตรจังหวัดสมุทรปราการ

2.1.3.3 สถานการณ์ด้านการศึกษา

จำนวนโรงเรียนและนักเรียนในปีการศึกษา 2556-2557 จำแนกตามสังกัดต่าง ๆ

ตารางที่ 2.6 แสดงจำนวนโรงเรียน/สถานศึกษา และจำนวนนักเรียน/นักศึกษา

สังกัด	นักเรียน				โรงเรียน			
	2556		2557		2556		2557	
	รัฐ	เอกชน	รัฐ	เอกชน	รัฐ	เอกชน	รัฐ	เอกชน
สพป.สมุทรปราการ เขต 1	38,788	53,417	38,408	52,676	72	82	72	82
สพป.สมุทรปราการ เขต 2	28,721	18,509	28,488	21,024	71	29	71	29
สพม.6	75,763	-	50,798	-	25	0	25	0
รวมแต่ละสังกัด	143,272	71,926	117,654	73,700	168	111	168	111
รวมแต่ละปี การศึกษา		215,198		191,354		279		279

ที่มา : สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ. (2557 : 9).

จากข้อมูลสถานศึกษาทั้งภาครัฐและเอกชน ของจังหวัดสมุทรปราการ จำนวนทั้งสิ้น 279 แห่ง มีจำนวนนักเรียนทั้งสิ้น 410,552 คน คิดเป็นสัดส่วนนักเรียนต่อโรงเรียน 1,471 : 1

ส่วนการศึกษาในระดับอุดมศึกษา มีมหาวิทยาลัยทั้งภาครัฐและเอกชน ที่ตั้งอยู่ในพื้นที่จำนวน 3 แห่ง ได้แก่ มหาวิทยาลัยราชภัฏธนบุรีสมุทรปราการ มหาวิทยาลัยหัวเฉียวเฉลิมพระเกียรติ มหาวิทยาลัยอัสสัมชัญ จำนวนสถาบันการศึกษาที่สังกัดคณะกรรมการการอาชีวศึกษาในเขตจังหวัด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบให้สำนักงานเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่สามารถนำเอกสารไปเผยแพร่หรือใช้
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 4 แห่ง ได้แก่ วิทยาลัยเทคนิคสมุทรปราการ วิทยาลัยเทคนิคกาญจนาภิเษกสมุทรปราการ วิทยาลัยสารพัดช่างสมุทรปราการ และวิทยาลัยการอาชีพพระสมุทรเจดีย์

2.1.3.4 ปัญหาที่สำคัญด้านการศึกษา

ประชากรวัยเรียนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐานมีจุดเริ่มต้นของการเรียนรู้ที่แตกต่างกัน กล่าวคือ ผู้เรียนระดับก่อนประถมศึกษาอายุ 3-5 ปี บางส่วนยังไม่ได้รับการเตรียมความพร้อม เนื่องจากภาวะครอบครัวมีรายได้น้อยส่งผลให้การพัฒนาคุณภาพการศึกษาไม่ค่อยบรรลุเป้าหมาย

1) เนื่องจากสภาวะการจ้างแรงงานในพื้นที่ที่มีการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้เกิดการย้ายแรงงานกับภูมิลาเนาเดิม ส่งผลให้เด็กนักเรียนย้ายเข้าและออกในสถานศึกษาติดตามผู้ปกครอง ส่งผลให้การเรียนไม่ต่อเนื่อง คุณภาพการศึกษาจึงไม่ดีเท่าที่ควร

2) สถานภาพทางเศรษฐกิจของครอบครัวที่อยู่ในระดับต่ำ ทำให้ผู้เรียนบางส่วนมีภาวะโภชนาการต่ำกว่าเกณฑ์มาตรฐานของกระทรวงสาธารณสุข และมีนักเรียนบางส่วนต้องช่วยเหลือผู้ปกครองทำงานทำให้เกิดปัญหาการขาดเรียน การเข้าชั้น การออกกลางคัน ประสิทธิภาพการศึกษาจึงลดลง

3) จังหวัดสมุทรปราการเป็นเมืองอุตสาหกรรม ทำให้เกิดปัญหาทางสุขภาพอันเนื่องจากมลพิษทั้งทางด้านน้ำ ควัน กลิ่น เสียงและทางอากาศ ที่มีส่วนทำลายสุขภาพผู้เรียนส่งผลให้การเรียนรู้อาการขาดประสิทธิภาพ

4) การขยายตัวทางเศรษฐกิจและสภาวะสังคมที่เปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็ว ทำให้สภาพครอบครัวขาดความอบอุ่น พ่อแม่ ผู้ปกครองต้องทำงานหนักไม่มีเวลาให้ลูกเท่าที่ควร ทำให้เกิดปัญหานักเรียนขาดการปลูกฝังคุณลักษณะที่พึงประสงค์ ซึ่งเป็นคุณธรรม จริยธรรมที่สำคัญ ได้แก่ จริยธรรมด้านระเบียบวินัยความรับผิดชอบ ความขยัน อดทน ทำให้เด็กแสดงพฤติกรรมที่ไม่เหมาะสม เช่น การสูบบุหรี่ มั่วสุมตามที่สาธารณะอื่น ๆ การทะเลาะวิวาท และติดยาเสพติด

5) สถานศึกษาในสังกัด มีครูต่อนักเรียนเฉลี่ยระดับประถมศึกษาในอัตรา 1 : 27 และระดับมัธยมศึกษา 1 : 27 ซึ่งเป็นอัตราเฉลี่ยที่สูงกว่าเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนด ทำให้ครูต้องทำงานหนักขึ้น ประกอบกับนโยบายการลดอัตรากำลังบุคลากรภาครัฐ และขาดงบประมาณในการจ้างครู อัตราจ้างที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทาง จึงทำให้ขาดแคลนบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถเฉพาะทางในการจัดการศึกษา เช่น ครูที่จบตรงสาขาคณิตศาสตร์ วิทยาศาสตร์ ภาษาต่างประเทศ คอมพิวเตอร์ เป็นต้น ส่งผลให้จัดการศึกษาได้ผลไม่ดีเท่าที่ควร

สถานศึกษาในสังกัดยังมีความขาดแคลนความพร้อมในด้านโครงสร้างพื้นฐาน เช่น อาคารเรียน อาคารประกอบ สนาม/ลานกีฬา และอื่น ๆ ที่จะรองรับการขยายตัวของนักเรียน/ชุมชน ที่มีแนวโน้มที่เพิ่มขึ้นอยู่ตลอดเวลา

2.2 สภาพการจัดการศึกษาระดับอนุบาลในจังหวัดสมุทรปราการ

การจัดการศึกษาระดับอนุบาลเอกชนทั่วประเทศจากข้อมูล ปีการศึกษา 2555 แสดงให้เห็นว่าโรงเรียนอนุบาลเอกชนทั่วประเทศ จำนวน 3,130 โรงเรียน จำเป็นในเขตกรุงเทพมหานคร มีจำนวน 646 โรงเรียนและในส่วนภูมิภาค จำนวน 2,484 โรงเรียน นักเรียนจำนวน 641,453 คน จำแนกเป็นนักเรียนของโรงเรียนในเขตกรุงเทพมหานคร จำนวน 101,998 คน และส่วนภูมิภาค

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จำนวน 539,455 คน นอกจากนั้นยังพบว่า มีครูในโรงเรียนอนุบาลเอกชน รวมทั้งสิ้น จำนวน 21,258 คน และส่วนภูมิภาค จำนวน 86,147 คน

การบริหารจัดการศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการ มีการแบ่งเขตพื้นที่สำหรับการบริหารจัดการ การศึกษา ออกเป็น 2 เขต คือ เขตพื้นที่การศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย ในเขตอำเภอเมืองสมุทรปราการ อำเภอพระประแดง และอำเภอพระสมุทรเจดีย์ โดยมีโรงเรียน อนุบาลเอกชน มีจำนวน 30 โรงเรียน เขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ 2 รับผิดชอบการบริหารจัดการ การศึกษาในเขตอำเภอบางพลี อำเภอบางบ่อ และกิ่งอำเภอบางเสาธง มีโรงเรียนอนุบาลเอกชน จำนวน 6 โรงเรียน รวมทั้งสิ้น 36 โรงเรียน

ตารางที่ 2.7 รายชื่อโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2557
เขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาสมุทรปราการ เขต 1 และเขต 2

สารสนเทศการศึกษาเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2557	
โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ เขต 1	
1. อนุบาลบุษยมาส	13. อนุบาลอนุสาสน์วิทยา
2. อนุบาลมิตรอุดม	14. อนุบาลจิตอาทร
3. อนุบาลบ้านหมุ่	15. อนุบาลเพชรงาม
4. อนุบาลอนงค์เวท	16. อนุบาลพนาสนธิ์
5. อนุบาลตันติภักดิ์	17. อนุบาลบ้านแสงตะวัน
6. อนุบาลนนทรี	18. อนุบาลสาธิตา
7. อนุบาลจตุรมุข	19. อนุบาลเซ็นดาณี
8. อนุบาลพัฒนาสุข	20. อนุบาลเจริญวัย
9. อนุบาลกิติมา	21. อนุบาลบัวขาว
10. อนุบาลสุวิชา	22. อนุบาลมารดา
11. อนุบาลฉัตรสุตา	23. อนุบาลบุษยมาส (ปู่เจ้า)
12. อนุบาลบ้านไทรงาม	24. อนุบาลเทพกร
โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ เขต 2	
1. อนุบาลชลิดา	
2. อนุบาลพัทธีรมยา	
3. อนุบาลภาสินี	
4. อนุบาลมงคลทิพย์	
5. อนุบาลยินดีวิทย์	
6. อนุบาลวชิรา	

ที่มา : สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เขต 2. (พ.ศ. 2557 : 3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการศึกษาในระดับอนุบาลของโรงเรียนเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ได้จัดทำให้สอดคล้องกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และสอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ของกระทรวงศึกษาธิการ โดยมีหลักสูตรและการจัดประสบการณ์มุ่งเน้นให้เด็กทุกคนได้รับการพัฒนาที่ครบทุกด้าน มีจริยธรรม จริยธรรมที่เหมาะสมกับวัยด้วยกระบวนการบูรณาการการเรียนรู้ผ่านกิจกรรม ให้เด็กได้ลงมือปฏิบัติ การคิดแก้ปัญหาจากกิจกรรมกลุ่ม กิจกรรมเดี่ยว โดยใช้แหล่งเรียนรู้ที่หลากหลาย เพื่อช่วยให้เด็กสามารถปรับตัวเข้ากับสังคมและใช้ชีวิตประจำวันได้อย่างมีความสุข

2.3 ความสำคัญของการศึกษาระดับอนุบาล

2.3.1 ความหมายของเด็กปฐมวัย

คำว่า “เด็กปฐมวัย” มีผู้เรียกชื่อแตกต่างกันไป เช่น เด็กก่อนวัยเรียน เด็กเล็ก เด็กระดับก่อนประถมศึกษา เด็กอนุบาลศึกษา ซึ่งคำเหล่านี้มีความหมายในตัวเอง แต่ไม่ว่าจะใช้ชื่อใดย่อมมีความหมายเดียวกัน สำหรับในเอกสารประกอบการสอนนี้ จะใช้คำว่า “เด็กปฐมวัย” ซึ่งจะครอบคลุมคำที่กล่าวถึงข้างต้นนี้ทั้งหมด ได้มีผู้ที่ปฏิบัติงานทางด้านปฐมวัยหลายท่านให้ความหมายของเด็กปฐมวัยไว้หลากหลายดังนี้

พัชรี สวนแก้ว (2536 : 1) กล่าวว่า เด็กปฐมวัย คือ เด็กที่มีอายุตั้งแต่ 1 ½ ปี หรือ 2 – 6 ปี ซึ่งมีการเจริญเติบโตในลักษณะที่ค่อนข้างช้า เมื่อเปรียบเทียบกับช่วงระยะการเจริญเติบโตในวัยเด็กอ่อนหรือวัยทารก

วรารักษ์ รักวิจัย (2540 : 35) กล่าวว่าเด็กปฐมวัย คือ เด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ขวบ เป็นช่วงวัยทองของชีวิตสุริยา อวพิทักษ์ (2542 : 2) ได้ให้ความหมายของเด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิด – 6 ปี ซึ่งมีการเจริญเติบโตและพัฒนาการที่เปลี่ยนแปลงรวดเร็วอย่างเห็นได้ชัดเรียนรู้ สิ่งต่าง ๆ ได้รวดเร็ว จะสะท้อนพฤติกรรมที่ผู้ใหญ่แสดงออกมาให้เห็นในทุก ๆ ด้าน จึงมีคำกล่าวไว้ว่าเด็ก คือ กระเจิงงาที่สะท้อนให้เห็นถึงพฤติกรรมของผู้ใหญ่

ทัศนากวพลอย (2544 : 1) กล่าวว่า เด็กปฐมวัย หมายถึง เด็กที่มีช่วงอายุตั้งแต่ 0 – 6 ปี เป็นวัยเริ่มต้นของการพัฒนาการในทุกด้าน ได้แก่ ด้านสติปัญญา ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ จิตใจ และด้านสังคม จึงเป็นวัยที่มีความสำคัญและเป็นพื้นฐานของการพัฒนาบุคคลให้เจริญเติบโตอย่างมีคุณภาพ

พัชรี เจตน์เจริญรักษ์ (2545 : 8 – 9) กล่าวว่า เด็กปฐมวัย หมายถึง วัยเด็กตอนต้น โดยนับตั้งแต่แรกเกิดถึง 6 ปี เป็นวัยที่เตรียมตัวเพื่อเข้าสู่สังคมได้รู้จักบุคคลอื่น ๆ มากขึ้นนอกเหนือจากคนในครอบครัวตนเอง เด็กวัยเตาะแตะจะออกจากบ้านไปสู่โรงเรียน ยังไม่พร้อมที่จะช่วยเหลือตนเองหรือรับรู้กฎข้อบังคับต่างๆ ของโรงเรียน ต่อเมื่ออายุถึง 6 ปี เด็กเริ่มช่วยเหลือตัวเองได้มากขึ้น มีความพร้อมมากขึ้น รู้จักเล่นกับเพื่อน จึงเป็นวัยที่กำลังมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ คนทั่วไปมักเรียกเด็กวัยนี้ว่า เด็กเล็ก เด็กปฐมวัย หรือเด็กอนุบาลกรมวิชาการ กระทรวงศึกษาธิการ (2546, : 1) กล่าวถึงเด็กปฐมวัยว่า หมายถึง เด็กที่มีอายุตั้งแต่ปฏิสนธิจนถึง 5 ปี 11 เดือน 29 วัน ทั้งในระบบการศึกษาและนอกระบบการศึกษาซึ่งพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา กำลังพัฒนาอย่างเต็มที่

จากความหมายของเด็กปฐมวัยสามารถสรุปได้ว่า เด็กปฐมวัยคือผู้ที่มีอายุตั้งแต่ 0-6 ปี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.2 ความสำคัญของการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

การจัดการศึกษาปฐมวัยนับวันจะมีความสำคัญต่อชุมชนมากยิ่งขึ้น เนื่องจากสังคมไทยในอดีตเด็กอยู่ในครอบครัวที่มีผู้ใหญ่ดูแล เพราะครอบครัวไทยแต่โบราณเป็นครอบครัวแบบขยายมี ปู่ ย่า ตา ยาย อยู่รวม กัน แต่ปัจจุบันสังคมไทยกลายเป็นครอบครัวเดี่ยวที่มีแต่พ่อ แม่ ลูก และแม่ยังต้องออกไปประกอบอาชีพนอกบ้านเพื่อเพิ่มรายได้ให้กับครอบครัว พ่อแม่จึงนำลูกไปฝากไว้ตามสถานรับเลี้ยงเด็ก สถานบริบาลทารก หรือโรงเรียนอนุบาลเร็วขึ้น การศึกษาปฐมวัยจึงกลายเป็นความจำเป็นของชีวิตมากขึ้นกว่าเดิม นักจิตวิทยา นักการศึกษา รวมทั้งผู้เชี่ยวชาญในวงการการศึกษาต่างก็เล็งเห็นถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัย เพราะจากการค้นคว้าและวิจัยพบว่า พัฒนาการทุก ๆ ด้านของบุคคลมีรากฐานมาจากการพัฒนาในวัยเด็กโดยเฉพาะในช่วงอายุ 0 – 6 ปี ดังนั้น การปลูกฝังทัศนคติ ค่านิยมและบุคลิกภาพ รวมทั้ง การส่งเสริมการเรียนรู้ให้กับเด็กจะทำให้ดีที่สุดในช่วงนี้ ซึ่งเป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เหมาะสม ควรคำนึงถึงการเสริมสร้างพัฒนาการด้านร่างกายอารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างได้สัดส่วน กล่าวคือเปิดโอกาสให้เด็กได้สร้างเสริมพัฒนาการด้านร่างกายทั้ง กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อ เล็ก ได้รับอาหารที่มีคุณค่าทางโภชนาการและถูกส่วน ได้รับการปลูกฝังและเสริมสร้างพัฒนาการด้านอารมณ์ จิตใจ สังคมและสติปัญญาอย่างเต็มที่ เพื่อให้เด็กเจริญเติบโตเป็นบุคคลที่มีประสิทธิภาพและมีคุณค่าแก่สังคม การพัฒนาบุคคลให้มีคุณภาพมีผลมาจากการส่งเสริมพัฒนาการตั้งแต่ปฐมวัย ซึ่งเป็นระยะวิกฤติที่เด็กสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้อย่างรวดเร็ว การกระตุ้นทางตา หู จมูก ลิ้น และกาย ให้ได้เห็น ได้ยิน ได้สัมผัส และได้เรียนรู้โดยการเล่นตั้ง แต่ปฐมวัย โดยเฉพาะการได้รับความรัก ความอบอุ่น การดูแลจากพ่อแม่ จะช่วยให้ใยประสาทในเซลล์สมองขยายงอกงาม ทำให้เด็กสามารถเรียนรู้ได้ง่ายรู้เหตุผล อันเป็นพื้นฐานการพัฒนาเด็กให้สมบูรณ์มากที่สุด เด็กเล็ก ๆ จะเรียนรู้ทุกอย่างในวัยที่เขายังเล็กอยู่ แต่ถ้าหากเด็กวัยนี้ไม่ได้รับการเอาใจใส่ เมื่อพ้นวัยนี้ไป เด็กจะเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ด้วยความยากลำบากและในบางอย่างก็อาจจะไม่สามารถเรียนรู้ได้อีกเลย

บุปผา เรืองรอง (2525 : 20) กล่าวถึงการจัดการศึกษาปฐมวัยว่ามีความสำคัญและจะส่งผลดีในด้านต่าง ๆ ดังนี้

1. **ด้านพัฒนาการเด็ก** เป็นที่ยอมรับกันโดยทั่วไปแล้วว่าเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนกระทั่งถึงวัย 6 ขวบ จัดว่าเป็นช่วงวัยที่สำคัญของชีวิตมนุษย์ ทั้งนี้เป็นเพราะพื้นฐานสำคัญที่สุดของการพัฒนาการทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและบุคลิกภาพ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับในช่วงวัยนี้จะเป็นผลสร้างเสริมให้เด็กได้พัฒนาการต่อไปในภายหน้าผลการศึกษานักจิตวิทยานักการศึกษานักสังคมวิทยาหลายท่านได้ศึกษาและกล่าวว่าองค์ประกอบสำคัญในการส่งเสริมพัฒนาการของเด็กนั้น คือ พันธุกรรมและสิ่งแวดล้อม

2. **ด้านการจัดการศึกษา** การจัดการศึกษาปฐมวัยที่จัดขึ้น ในสังคมปัจจุบันเป็นการช่วยให้เด็กได้รับการเลี้ยงดูที่ถูกต้องและปลอดภัย ในขณะเดียวกันเป็นการให้ความรู้แก่พ่อแม่และผู้เลี้ยงดูเด็กให้มีการอบรมเลี้ยงดูที่ถูกต้องด้วย

3. **ด้านโอกาสในการเข้ารับการศึกษา** จากการที่รัฐได้ขยายการจัดการศึกษาปฐมวัยไปสู่ชนบทหรือที่ให้ออกชนรับผิตชอบ ทำให้เป็นผลดีต่อโอกาสในการเข้ารับการศึกษาของเด็กอย่างเท่าเทียมกันทั้งในเมืองและชนบท

สมร ทองดี (2537 ; อ้างใน รัศมี ตันเจริญ. 2544 : 5) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการศึกษาปฐมวัยว่า มีความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เนื่องจากเด็กปฐมวัยเป็นวัยแห่งการวางรากฐานและเตรียมตัวเพื่อชีวิต เป็นระยะของการพัฒนารากฐานของบุคลิกภาพและคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ นอกจากนี้ในทางการศึกษายังถือว่าชีวิตในช่วงปฐมวัยเป็นวัยที่กระบวนการของการศึกษาจะได้เริ่มต้นเสริมสร้างและพัฒนาการเรียนรู้ ซึ่งจะต้องพัฒนาให้สูงขึ้นไปตามลำดับประกอบกับโดยธรรมชาติแล้ว กระบวนการศึกษาของมนุษย์นั้น เป็นกระบวนการที่มีการพัฒนาต่อเนื่องไปตลอดชีวิต

วัชรีย์ ร่วมคิด (2547 : 3 – 4) ได้กล่าวถึงความสำคัญของการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ดังต่อไปนี้

1. ความสำคัญต่อการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ นักจิตวิทยาและนักการศึกษาหลายท่านมีความเห็นที่สอดคล้องกันว่าเด็กปฐมวัย เป็นวัยเริ่มต้นของชีวิตมนุษย์และนับเป็นช่วงวัยที่สำคัญที่สุดช่วงหนึ่ง เพราะเป็นช่วงวัยของการวางรากฐานและเตรียมตัวเพื่อชีวิต ทั้ง ยังเป็นช่วงระยะที่เกิดการเรียนรู้มากที่สุดในชีวิตด้วย

2. ความสำคัญต่อการเสริมสร้างคุณลักษณะที่พึงประสงค์ นักจิตวิทยาหลายท่านมีความเห็นสอดคล้องกันว่า ช่วงวิกฤติของชีวิตในระยะ 5 ปีแรก เป็นระยะสำคัญในการวางรากฐานบุคลิกภาพของมนุษย์ ดังนั้น การพัฒนาคุณภาพของประชาชนจึงจำเป็นต้องเริ่มพัฒนา ตั้งแต่ระยะปฐมวัยเพื่อให้เติบโตขึ้น เป็นคนที่มีคุณภาพและมีคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ

3. ความสำคัญต่อกระบวนการจัดการศึกษา เพียเจท์ (Jean Piaget) ผู้สร้างทฤษฎีทางปัญหาที่แพร่หลายที่สุด กล่าวว่า เด็กในช่วงอายุ 2 – 6 ปี เป็นช่วงวัยที่เด็กเริ่มเรียนรู้ภาษาพูดและสามารถเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ได้ดีขึ้น แต่ความสามารถในการเรียนรู้ยังอยู่ในลักษณะจำกัด ดังนั้นเด็กในวัยนี้จึงจำเป็นต้องได้รับการฝึกทักษะการใช้ประสาทสัมผัส ซึ่งการจัดสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่เหมาะสมจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการในด้านการคิดและพัฒนาการเรียนรู้เพื่อพัฒนาโครงสร้างทางสติปัญญาในขั้นต่อไปให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

4. ความสำคัญต่อการวางรากฐานในการพัฒนาประเทศ การพัฒนาประเทศชาติบ้านเมืองนั้นจะต้องเริ่มต้นจากการพัฒนาประชากรให้มีคุณภาพก่อนเป็นอันดับแรก เพื่อให้เป็นทั้ง คนเก่ง คนดี คนที่มีสติปัญญา มีความสามารถและมีคุณธรรมจริยธรรม ซึ่งคุณสมบัติต่าง ๆ เหล่านี้ จะต้องได้รับการปลูกฝัง อบรมสั่งสอนตั้งแต่ยังเด็ก ทั้งต้องอาศัยความร่วมมือจากสถาบันทางสังคมทุกสถาบันร่วมมือกันพัฒนาเด็กตั้งแต่เยาว์วัย

สรุปได้ว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยมีความสำคัญต่อการวางรากฐานการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์ เพื่อพัฒนาให้เป็นคนที่มีคุณภาพตามคุณลักษณะที่พึงประสงค์ของสังคมและประเทศชาติ กระบวนการจัดการศึกษา การจัดสภาพแวดล้อมและประสบการณ์ที่เหมาะสมสำหรับเด็กปฐมวัยจะช่วยเสริมสร้างพัฒนาการในด้านการคิดและพัฒนาการเรียนรู้ทางสติปัญญาในขั้นต่อไปให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น ทั้งนี้ต้องอาศัยความร่วมมือจากสถาบันทางสังคมทุกสถาบันร่วมมือกัน หากผู้เกี่ยวข้องกับเด็กปฐมวัยทุกฝ่ายได้ตระหนักถึงความสำคัญดังกล่าว และร่วมมือกันพัฒนาการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นอย่างดีแล้ว ก็จะสามารถให้ได้ประชากรที่มีคุณภาพซึ่งจะเติบโตมาเป็นกำลังแห่งการพัฒนาประเทศได้ในที่สุด

2.4 หลักการจัดการศึกษาระดับอนุบาล

เนื่องจากการเจริญเติบโตของเด็กตั้งแต่แรกเกิดจนถึง 6 ปี เป็นระยะที่สำคัญที่สุดของพัฒนาการทั้ง ทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม สติปัญญาและบุคลิกภาพ ประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับมีอิทธิพลต่อการเสริมสร้างความพร้อมของเด็กที่จะพัฒนาตนเองในขั้นต่อไปให้บรรลุถึงศักยภาพแห่งพัฒนาการ ดังนั้น นักการศึกษาปฐมวัยหลายท่านจึงได้เสนอแนะหลักการในการจัดการศึกษาปฐมวัยซึ่งควรมีความแตกต่างจากการศึกษาระดับอื่น ดังที่ สิริมา ภิญโญนันตพงษ์ (2538 : 8 – 10) กล่าวโดยสรุปไว้ดังนี้

1. เด็กมีพัฒนาการทุกขั้นตอน ดังนั้น ควรจัดเตรียมการศึกษาให้เหมาะสมกับระดับชั้น
2. เพิ่มความสามารถในการพัฒนาเด็ก โดยเน้นให้เด็กมีความมั่นใจในตนเองและเห็นคุณค่าของตนเอง
3. พัฒนาการทางด้านร่างกายและอารมณ์ให้ด้อยอยู่เสมอ
4. เด็กเรียนรู้ด้วยกระบวนการ เช่น ปฏิบัติจริง มีส่วนร่วมประสบการณ์กับบุคคลและทำกิจกรรมต่าง ๆ เปิดโอกาสให้เด็กเรียนรู้อย่างอิสระโดยผ่านการเล่น มีโอกาสตัดสินใจด้วยตนเองเคทส์ (Katz) สนับสนุนว่า หลักในการจัดการศึกษา ควรยึดขอบข่ายต่อคำถามที่ว่า “เด็กต้องการอะไร” โดยเสนอว่าพื้นฐานความต้องการของเด็กนั้น เป็นสิ่งสำคัญที่ผู้ใหญ่ต้องรู้ว่ามียะไรบ้างและจะตอบสนองอย่างไรจึงจะพัฒนาเด็กอย่างได้ผล ความต้องการพื้นฐานของเด็กคือ
 1. เด็กต้องการความรู้สึกปลอดภัยอย่างแท้จริง ในส่วนความต้องการที่พัฒนาตัวเด็กในระยะนี้นั้น ความรู้สึกที่ผูกพันอย่างมั่นคงไม่ใช่เพียงแต่ผู้ใหญ่ให้ความอบอุ่นเท่านั้น แต่ต้องให้ความปลอดภัยหรือความมั่นคงแก่เด็ก
 2. เด็กทุกคนต้องการความเพียงพอหรือความสามารถที่จะทำ ควรเสริมสร้างเด็กให้มีความคิดเกี่ยวกับตนเองว่าเป็นคนดี โดยคิดคำนึงให้อยู่ในขอบเขตที่เพียงพอไม่ใช่ว่าตนเองดีเกินความเป็นจริง
 3. เด็กทุกคนควรมีความรู้สึกหรือประสบการณ์เกี่ยวกับชีวิตของเขาในทางที่ดีว่าชีวิตมีคุณค่า ความพอใจอย่างมีเหตุผล ความสนใจ ความแท้จริง ดังนั้น ควรทำในสิ่งที่เด็กรู้สึกว่าเป็นชีวิตของเขาเป็นความจริง
 4. เด็กมีความต้องการที่จะให้ผู้ใหญ่กับเพื่อนเด็กอื่น ๆ ร่วมให้เขาต้องตัดสินใจด้วยประสบการณ์ตนเอง ไม่ควบคุมเด็กทุกด้าน ปล่อยให้เรียนรู้และตัดสินใจที่จะกระทำกิจกรรมอะไรด้วยตนเอง
 5. เด็กต้องการให้ผู้ใหญ่ยอมรับว่ามีอำนาจในตัวเขาเอง
 6. เด็กต้องการผลที่ดีที่สุดจากการสนองตอบกลับมาจากผู้ใหญ่และเพื่อน ๆ ซึ่งคุณสมบัติที่ควรให้แก่เด็กนั้น ได้แก่ ความสามารถ ความซื่อสัตย์ ความใจดี ความเมตตา การยอมรับในความแตกต่างของผู้อื่นความต้องการทั้ง 6 ประการนี้ ควรเป็นหลักของความรับผิดชอบที่ผู้ใหญ่ควรจัดให้เด็ก ดังนั้น จึงถือเป็นหัวใจหลักในการจัดการศึกษาปฐมวัยสมาคมการอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทย สหรัฐอเมริกา (National Association for the Education of Young Children หรือ NAEYC) ซึ่งเป็นหน่วยงานที่รับผิดชอบทางด้านการจัดการศึกษาปฐมวัยของสหรัฐอเมริกา ชี้แนวทางว่าการจัดการศึกษาปฐมวัยว่า ควรเน้นความคิดเรื่องความเหมาะสมของพัฒนาการ ซึ่งได้แก่ ความเหมาะสม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ของอายุและความเหมาะสมของแต่ละบุคคล เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 22) ได้สรุปหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ว่าควรมุ่งพัฒนาเด็ก 3 ประการ ดังนี้

1. ความเสมอภาคทางโอกาส เด็กทุกคนไม่ว่าจะมาจากที่ใด สังคมใดมีความเสมอภาคเท่าเทียมกันในการที่จะได้รับการพัฒนาในระดับปฐมวัย เพื่อให้เจริญเติบโตไปสู่ความเป็นพลเมืองดี มีคุณภาพ โดยเฉพาะเด็กในชนบท ชุมชนแออัด หรือเด็กที่อยู่ในครอบครัวที่ยากไร้ควรได้รับการพิจารณาช่วยเหลือเป็นพิเศษ เพื่อให้ได้รับการพัฒนาตามแนวทางเช่นเดียวกับเด็กในเมืองได้รับ

2. การพัฒนาศักยภาพของเด็ก มนุษย์ทุกคนมีศักยภาพหรือความสามารถอยู่ภายในตัวซึ่งติดตัวมาตั้งแต่กำเนิด ศักยภาพต่าง ๆ เหล่านี้สามารถพัฒนาได้และสามารถจะนำออกมาใช้เมื่อได้รับการกระตุ้นทั้ง จากสิ่งเร้าภายนอกและแรงจูงใจภายในตนเอง การจัดการศึกษาสำหรับเด็กวัยนี้จะต้องพยายามดึงเอาศักยภาพของเด็กแต่ละคนออกมา และพัฒนาศักยภาพนั้น ให้เจริญงอกงามสมบูรณ์

3. ความแตกต่างระหว่างบุคคล ความแตกต่างระหว่างบุคคลเป็นธรรมชาติของมนุษย์เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกันตามคุณสมบัติประจำตัวและสิ่งแวดล้อมที่ได้รับ การจัดการศึกษาปฐมวัยจะต้องตระหนักถึงหลักความจริงนี้ การตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลจะเป็นพื้นฐานในการวางแผนทางการพัฒนาเด็กตามลักษณะเฉพาะของเขา และเป็นการพยายามเข้าถึงตัวเด็กแต่ละคนด้วย

สรุปได้ว่าหลักในการจัดการศึกษาเพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย ควรจัดการศึกษาให้กับเด็กด้วยความเสมอภาคเท่าเทียมกัน โดยต้องพยายามดึงเอาศักยภาพของเด็กแต่ละคนออกมา และพัฒนาศักยภาพนั้น ให้เจริญงอกงามสมบูรณ์อย่างเต็มความสามารถ ทั้ง นี้ต้องตระหนักถึงความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กแต่ละคน โดยการวางแผนทางการพัฒนาเด็กตามลักษณะเฉพาะเป็นรายบุคคล

จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาที่แตกต่างจากการศึกษาระดับอื่น โดยมีรูปแบบและจุดมุ่งหมายที่จัดแตกต่างกันไปตามสภาพความต้องการนโยบาย หรือหลักปรัชญาการศึกษาของแต่ละหน่วยงานที่จัดจุดมุ่งหมายในการจัดการศึกษาปฐมวัยที่เหมาะสมควรมีเป้าหมายเดียวกันคือ การเน้นการพัฒนาเด็กทุก ๆ ด้าน (Whole Child) เพราะเด็กในวัยนี้ถ้าได้รับการส่งเสริมและพัฒนาอย่างถูกต้องเหมาะสมจะส่งผลดีและเป็นรากฐานต่อการพัฒนาและการศึกษาในระดับอื่นด้วย ดังนั้นการจัดการศึกษาระดับนี้จึงควรจะเป็น การจัดการศึกษาที่เสริมสร้างพัฒนาการและประสบการณ์ของเด็กให้มีความพร้อมให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2526 : 336) ได้กำหนดจุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยไว้ดังต่อไปนี้

1. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการทางกายของเด็กอย่างเต็มที่ จะได้เป็นพลเมืองที่สมบูรณ์แข็งแรง
2. เพื่อส่งเสริมพัฒนาการด้านบุคลิกภาพ อารมณ์และสังคมของเด็ก เพื่อให้เป็นผู้ใหญ่ที่มีสุขภาพสมบูรณ์ มีความเข้มแข็งทางจิตใจที่จะเผชิญอุปสรรคและอันตรายได้
3. เพื่อให้เด็กมีคุณลักษณะนิสัยที่พึงประสงค์ มีความขยัน ซื่อสัตย์ มีระเบียบวินัยประหยัด และรักความสะอาด
4. เพื่อส่งเสริมความคิดสร้างสรรค์ด้านต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เพื่อเชื่อมโยงความสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับโรงเรียน หรือศูนย์เด็กก่อนวัยเรียนในการส่งเสริมพัฒนาการด้านต่าง ๆ ของเด็ก

6. เพื่อตระหนักในปัญหาความเปราะบางของพัฒนาการตั้งแต่แรกและดำเนินการต่อไปโดยเหมาะสม

หน่วยศึกษานิเทศก์ สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2528 : 3) กล่าวว่า เป้าประสงค์ของการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยมีหลายประการดังนี้

1. พัฒนาเด็กในด้านค่านิยม มีพฤติกรรมที่ดีเหมาะสมกับชีวิต
2. เตรียมเด็กให้พร้อมทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคมและจิตใจ
3. พัฒนาเด็กให้รู้จักตนเองและใช้ชีวิตกับผู้อื่นอย่างมีความสุข
4. จัดประสบการณ์ให้แก่เด็กอย่างกว้างขวางต่อเนื่องกัน
5. ส่งเสริมความสามารถและความชำนาญในการสื่อสารติดต่อสัมพันธ์ทางสังคม
6. ส่งเสริมความสามารถทางการทำงานง่าย ๆ และความคล่องตัวในการเคลื่อนไหว
7. ส่งเสริมความสามารถในการควบคุมอารมณ์
8. เพิ่มความสามารถในการควบคุมตนเอง
9. เพิ่มความชำนาญในการคิดวิเคราะห์และแก้ปัญหา
10. ให้โอกาสเด็กได้แสดงออกและมีความซาบซึ้ง ในสิ่งสวยงาม

สมาคมการอนุบาลศึกษาแห่งประเทศไทยสหรัฐอเมริกา (National Association for the Education of Young Children หรือ NAEYC, 1987 อ้าง ใน สิริมา ภิญญอนันตพงษ์. 2550 : 4) ได้ชี้แนะแนวทางว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยที่มีอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 8 ปี ควรเน้นแนวความคิดเรื่องความเหมาะสมตามธรรมชาติ ความเจริญของเด็กดังนี้

1. จัดให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก เด็กในช่วงอายุตั้งแต่แรกเกิดถึง 8 ปี มีการเปลี่ยนแปลงและเจริญเติบโตอย่างต่อเนื่อง ทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังนั้น ความรู้และประสบการณ์ต่าง ๆ ที่เด็กได้รับในวัยนี้ จึงมีความสำคัญมากต่อพัฒนาการของเด็ก ครูต้องเตรียมสิ่งแวดล้อมและประสบการณ์ที่เหมาะสมให้กับเด็กวัยนี้
2. จัดให้ตอบสนองเด็กเป็นรายบุคคล เด็กแต่ละคนมีความเป็นหนึ่งในตนเอง มีรูปแบบอัตราการเจริญเติบโต บุคลิกภาพ แบบของการเรียนรู้ และพื้นฐานทางด้านครอบครัวในแต่ละส่วนแตกต่างกัน ดังนั้น การจัดประสบการณ์และความสัมพันธ์ที่ผู้ใหญ่จะให้กับเด็กแต่ละคน ควรแตกต่างกัน

เอสสา (Essa 1996 : 19 – 20) กล่าวถึงการจัดการศึกษาปฐมวัยว่าได้รับการพัฒนาขึ้นมาจากแรงผลักดันของสังคม และความต้องการของสังคม ทำให้เกิดการจัดโครงการบริการต่าง ๆ กัน ทั้งเพื่อการดูแลและการศึกษา ซึ่ง ในการพัฒนาการศึกษาปฐมวัยนี้มีจุดประสงค์เพื่อ

1. บริการให้การดูแลและเลี้ยงดูเด็กให้เป็นไปอย่างเหมาะสมกับพัฒนาการ
2. ให้การศึกษาเพื่อส่งเสริมการปรับตัวเข้ากับสังคม ทักษะทางปัญญา และพัฒนาการในทุกด้าน
3. จัดเป็นบริการเพื่อช่วยเหลือผู้ด้อยโอกาส เด็กยากจน ให้ได้รับการศึกษา การดูแลสุขภาพ การดูแลฟัน โภชนาการและการศึกษาสำหรับผู้ปกครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นิตยา ประพตติกิจ (2539 : 11 – 12) กล่าวว่า เป้าหมายการสอนเด็กปฐมวัยควรประกอบด้วย

1. สร้างเสริมให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดที่ดีต่อตนเอง มีเจตคติที่ดีต่อตนเองและมีการเริ่มต้นในโรงเรียนที่ดี เพื่อส่งเสริมให้เด็กพัฒนาถึงขีดสุดยอด
2. ให้โอกาสเด็กได้พัฒนาบุคลิกภาพทุก ๆ ด้านโดยการ
 - 2.1 จัดประสบการณ์ตรงเกี่ยวกับความสัมพันธ์ทางสังคม
 - 2.2 ฝึกใช้กล้ามเนื้อ ใหญ่และเล็กเพื่อพัฒนาร่างกาย
 - 2.3 ยอมรับการแสดงออกทางด้านอารมณ์ของเด็ก
 - 2.4 สร้างประสบการณ์ที่สร้างเสริมให้เด็กใช้ความคิดวิเคราะห์ปัญหาและแก้ไข

ปัญหาได้ในหลาย ๆ รูปแบบ

3. กระตุ้นให้เด็กมีพัฒนาการทางภาษาโดยจัดให้เด็กได้ฝึกฟังและพูด
 4. พัฒนาการรับรู้ (awareness) โดยผ่านประสาทสัมผัสทั้ง 5
 5. ส่งเสริมให้เด็กสามารถพึ่งพาตนเอง
 6. ช่วยเหลือเด็กในการค้นคว้าสำรวจสิ่ง แวดล้อม และช่วยให้เด็กรู้สึกพอใจหรือสนใจใน
- ความอยากรู้อยากเห็นของตน
7. ช่วยสร้างเด็กให้มีความมั่นใจที่ดีในการทำงาน
 8. มีประสบการณ์ที่ดีกับเพื่อน ๆ
 9. จัดประสบการณ์ที่สนองความต้องการของเด็กแต่ละคนและเด็กเป็นกลุ่ม
 10. พัฒนาให้เด็กมีเจตคติที่ดีต่อครู โรงเรียน และเข้าใจสายใยสัมพันธ์ระหว่างบ้านกับ

โรงเรียน

11. สร้างเสริมประสบการณ์ที่เด็กยังไม่มีที่บ้าน

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย ดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2554 : 9-14)

1. **การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม** การพัฒนาหลักสูตรพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก โดยหลักสูตรต้องมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้าน ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์จิตใจ สังคม และสติปัญญา อยู่บนพื้นฐานของประสบการณ์เดิมที่เด็กมีอยู่ และประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับต้องมีความหมายกับตัวเด็ก เป็นหลักสูตรที่ให้โอกาสทั้งเด็กปกติ เด็กด้อยโอกาสและเด็กพิเศษได้รับการพัฒนา รวมทั้งยอมรับในวัฒนธรรมและภาษาของเด็ก พัฒนาเด็กให้รู้สึกเป็นสุขในปัจจุบัน มิใช่เพียงเพื่อเตรียมเด็กสำหรับอนาคตเท่านั้น

2. **การสร้างสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก** สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้จะต้องอยู่ในสภาพที่สนองความต้องการ ความสนใจของเด็กทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ผู้สอนจะต้องจัดสภาพแวดล้อมให้เด็กได้อยู่ในที่สะอาด ปลอดภัย อากาศสดชื่นผ่อนคลายไม่เครียด มีโอกาสออกกำลังกายและพักผ่อน มีสื่อ วัสดุ อุปกรณ์ มีของเล่นที่หลากหลาย เหมาะสมกับวัย ให้เด็กมีโอกาสได้เลือกเล่น เรียนรู้เกี่ยวกับตนเองและโลกที่เด็กอยู่ รวมทั้งพัฒนาการอยู่ร่วมกับคนอื่นในสังคม ดังนั้น สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจึงเป็นเสมือนหนึ่งสังคมที่มีคุณค่าสำหรับเด็ก แต่ละคนจะเรียนรู้และสะท้อนให้เห็นว่าบุคคลในสังคมเห็นความสำคัญของการอบรมเลี้ยงดูและการศึกษากับเด็กปฐมวัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ผู้สอนมีความสำคัญต่อการจัดกิจกรรมพัฒนาเด็กอย่างมาก ผู้สอนต้องเปลี่ยนบทบาทจากผู้บอกความรู้หรือสั่งให้เด็กทำมาเป็นผู้อำนวยความสะดวก ในการจัดสภาพแวดล้อม ประสบการณ์ และกิจกรรมส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ที่ผู้สอนและเด็กมีส่วนร่วมที่จะริเริ่มทั้ง 2 ฝ่าย โดยผู้สอนจะเป็นผู้สนับสนุน ชี้แนะ และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก ส่วนเด็กเป็นผู้ลงมือกระทำเรียนรู้และค้นพบด้วยตนเอง ดังนั้น ผู้สอนจะต้องยอมรับ เห็นคุณค่า รู้จักและเข้าใจเด็กแต่ละคนที่ตนดูแลรับผิดชอบก่อน เพื่อจะได้วางแผน สร้างสภาพแวดล้อม และจัดกิจกรรมที่จะส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กได้อย่างเหมาะสม นอกจากนี้ ผู้สอนต้องรู้จักพัฒนาตนเองปรับปรุง ใช้เทคนิคการจัดกิจกรรมต่าง ๆ ให้เหมาะกับเด็ก และเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก

4. การบูรณาการการเรียนรู้ การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยยึดหลักการบูรณาการที่ว่า หนึ่งแนวคิดเด็กสามารถเรียนรู้ได้จากหลายกิจกรรม หนึ่งกิจกรรมเด็กสามารถเรียนรู้ได้หลายทักษะและหลายประสบการณ์สำคัญ ดังนั้น จึงเป็นหน้าที่ของผู้สอนที่จะต้องวางแผนการจัดประสบการณ์ในแต่ละวันให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นที่จัดกิจกรรมอย่างหลากหลาย เพื่อฝึกหรือเพิ่มพูนทักษะและประสบการณ์สำคัญที่เหมาะสมกับวัยและพัฒนาการเพื่อให้บรรลุจุดหมายของหลักสูตรแกนกลางที่กำหนดไว้

5. การประเมินพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินเด็กปฐมวัยยึดวิธีการสังเกตเป็นส่วนใหญ่ ผู้สอนจะต้องสังเกตและประเมินทั้งการสอนของตนและพัฒนาการการเรียนรู้ของเด็กว่าได้บรรลุตามจุดประสงค์และเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ผลที่ได้จากการสังเกตพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก จากข้อมูลเชิงบรรยาย จากการรวบรวมผลงาน การแสดงออกในสภาพที่เป็นจริง ข้อมูลจากครอบครัวของเด็ก ตลอดจนการที่เด็กประเมินตนเองหรือผลงานสามารถบอกได้ว่าเด็กเกิดการเรียนรู้ และมีความก้าวหน้าเพียงใด ข้อมูลจากการจัดทำไตรังสรสารนิทัศน์จะช่วยผู้สอนในการวางแผนการจัดกิจกรรมชี้ให้เห็นความต้องการพิเศษของเด็กแต่ละคน ใช้เป็นข้อมูลในการสื่อสารกับพ่อแม่ ผู้ปกครองของเด็ก และขณะเดียวกันยังใช้ในการประเมินประสิทธิภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษาได้อีกด้วย

6. ความสัมพันธ์ระหว่างผู้สอนกับครอบครัวของเด็ก เด็กแต่ละคนมีความแตกต่างกัน เนื่องจากสภาพแวดล้อมที่เด็กเจริญเติบโตขึ้นมา ผู้สอน พ่อแม่ และผู้ปกครองของเด็กจะต้องมีการแลกเปลี่ยนข้อมูล ทำความเข้าใจพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ต้องยอมรับและร่วมมือกันรับผิดชอบ หรือถือเป็นหุ้นส่วนที่จะต้องช่วยกันพัฒนาเด็กให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการร่วมกัน ดังนั้น ผู้สอนจึงมีใจจะแลกเปลี่ยนความรู้กับพ่อแม่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการพัฒนาเด็กเท่านั้น แต่จะต้องให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กด้วย ทั้งนี้ มิได้หมายความว่าให้พ่อแม่ ผู้ปกครอง เป็นผู้กำหนดเนื้อหาหลักสูตรตามความต้องการ โดยไม่คำนึงถึงหลักการจัดที่เหมาะสมกับวัยของเด็ก ดังนั้นในการจัดทำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย จึงอาศัยหลักการดังกล่าวข้างต้น โดยคำนึงถึงการเรียนรู้ที่ยึดให้เด็กได้เรียนรู้จากประสบการณ์จริงด้วยตัวเด็กเองในสิ่งแวดล้อมที่เป็นอิสระเอื้อต่อการเรียนรู้และจัดกิจกรรมบูรณาการให้เหมาะสมกับระดับพัฒนาการของผู้เรียนแต่ละคนด้วย การให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่นอย่างมีจุดหมายเป็นหัวใจสำคัญของการจัดประสบการณ์ให้กับเด็ก และนอกจากนี้ยังต้องคำนึงถึงวัฒนธรรมและสังคมที่แวดล้อมตัวเด็ก ซึ่งมีอิทธิพลต่อการเรียนรู้ การพัฒนาศักยภาพและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย

เพื่อให้การนำมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพเกิดประสิทธิผลในการพัฒนาคุณภาพการจัดการศึกษาของสถานศึกษา สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน จึงได้จัดทำคำอธิบายและระดับคุณภาพ พร้อมทั้งเกณฑ์การผ่านมาตรฐานการศึกษาปฐมวัย เพื่อให้สถานศึกษา ตลอดจนเขตพื้นที่การศึกษาใช้เป็นเครื่องมือในการติดตามตรวจสอบ และประเมินคุณภาพการจัดการศึกษาของการศึกษาระดับปฐมวัยของสถานศึกษาต่อไป

มาตรฐานการศึกษาปฐมวัย แบ่งเป็น 5 ด้าน มี 11 มาตรฐาน 51 ตัวบ่งชี้ แต่ละมาตรฐานมีการกำหนดตัวบ่งชี้ที่ครอบคลุมและให้น้ำหนักความสำคัญกับกระบวนการบริหารและการจัดการ ร้อยละ 89 ส่วนผลของการบริหารและการจัดการ คือ คุณภาพเด็กเป็นร้อยละ 29 รายละเอียดของมาตรฐานและและน้ำหนักคะแนน มีดังนี้

มาตรฐานด้านคุณภาพผู้เรียน มี 4 มาตรฐาน 16 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนัก 29 คะแนน)

มาตรฐานที่ 1 เด็กมีพัฒนาการด้านร่างกาย (5 คะแนน)

- 1.1 มีน้ำหนักส่วนสูงเป็นไปตามเกณฑ์มาตรฐาน (1 คะแนน)
- 1.2 มีทักษะการเคลื่อนไหวตามวัย (1.5 คะแนน)
- 1.3 มีสุขนิสัยในการดูแลสุขภาพของตน (1.5 คะแนน)
- 1.4 หลีกเลี่ยงต่อสภาวะที่เสี่ยงต่อโรค อุบัติเหตุ ภัย และสิ่งเสพติด (1 คะแนน)

มาตรฐานที่ 2 เด็กมีพัฒนาการด้านอารมณ์และจิตใจ (5 คะแนน)

- 2.1 ร่าเริงแจ่มใส มีความรู้สึกที่ดีต่อตนเอง (1 คะแนน)
- 2.2 มีความมั่นใจและกล้าแสดงออก (1 คะแนน)
- 2.3 ควบคุมอารมณ์ตนเองได้เหมาะสมกับวัย (1 คะแนน)
- 2.4 ชื่นชมศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักธรรมชาติ (2 คะแนน)

มาตรฐานที่ 3 เด็กมีพัฒนาการด้านสังคม (5 คะแนน)

- 3.1 มีวินัย รับผิดชอบ เชื่อฟังคำสั่งสอนของพ่อแม่ ครูอาจารย์ (2 คะแนน)
- 3.2 มีความซื่อสัตย์สุจริต ช่วยเหลือแบ่งปัน (1 คะแนน)
- 3.3 เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่นได้ (1 คะแนน)
- 3.4 ประพฤติตนตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่ตนนับถือ (1 คะแนน)

มาตรฐานที่ 4 เด็กมีพัฒนาการด้านสติปัญญา (5 คะแนน)

- 4.1 สนใจเรียนรู้สิ่งรอบตัว ซักถามอย่างตั้งใจ และรักการเรียนรู้ (1 คะแนน)
- 4.2 มีความคิดรวบยอดเกี่ยวกับสิ่งต่างๆ ที่เกิดจากประสบการณ์การเรียนรู้ (1 คะแนน)
- 4.3 มีทักษะทางภาษาที่เหมาะสมกับวัย (1 คะแนน)
- 4.4 มีทักษะกระบวนการทางวิทยาศาสตร์และคณิตศาสตร์ (1 คะแนน)
- 4.5 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ (1 คะแนน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรฐานด้านการจัดการศึกษา มี 4 มาตรฐาน 28 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนัก 65 คะแนน)

มาตรฐานที่ 5 คุรุปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิด

ประสิทธิผล (29 คะแนน)

- 5.1 ครูเข้าใจปรัชญา หลักการ และธรรมชาติของการจัดการศึกษาปฐมวัย และสามารถนำมาประยุกต์ใช้ในการจัดประสบการณ์ (2 คะแนน)
- 5.2 ครูจัดทำแผนการจัดประสบการณ์ที่สอดคล้องกับหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยและสามารถจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่หลากหลาย สอดคล้องกับความแตกต่างระหว่างบุคคล (2 คะแนน)
- 5.3 ครูบริหารจัดการชั้นเรียนที่สร้างวินัยเชิงบวก (2 คะแนน)
- 5.4 ครูใช้สื่อและเทคโนโลยีที่เหมาะสม สอดคล้องกับพัฒนาการของเด็ก (2 คะแนน)
- 5.5 ครูใช้เครื่องมือการวัดและประเมินพัฒนาการของเด็กอย่างหลากหลาย และสรุปรายงานผลพัฒนาการของเด็กแก่ผู้ปกครอง (2 คะแนน)
- 5.6 ครูวิจัยและพัฒนาการจัดการเรียนรู้ที่ตนรับผิดชอบ และใช้ผลในการปรับการจัดประสบการณ์ (2 คะแนน)
- 5.7 ครูจัดสิ่งแวดล้อมให้เกิดการเรียนรู้ได้ตลอดเวลา (2 คะแนน)
- 5.8 ครูมีปฏิสัมพันธ์ที่ดีกับเด็ก และผู้ปกครอง (2 คะแนน)
- 5.9 ครูมีวุฒิและความรู้ความสามารถในด้านการศึกษาปฐมวัย (2 คะแนน)
- 5.19 ครูจัดทำสารนิทัศน์และนำมาไตร่ตรองเพื่อใช้ประโยชน์ในการพัฒนาเด็ก (2 คะแนน)

มาตรฐานที่ 6 ผู้บริหารปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (29 คะแนน)

- 6.1 ผู้บริหารเข้าใจปรัชญาและหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย (3 คะแนน)
- 6.2 ผู้บริหารมีวิสัยทัศน์ ภาวะผู้นำ และความคิดริเริ่มที่เน้นการพัฒนา เด็กปฐมวัย (3 คะแนน)
- 6.3 ผู้บริหารใช้หลักการบริหารแบบมีส่วนร่วมและใช้ข้อมูลการประเมินผลหรือการวิจัยเป็นฐานคิดทั้งด้านวิชาการและการจัดการ (3 คะแนน)
- 6.4 ผู้บริหารสามารถบริหารจัดการการศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามแผนพัฒนาคุณภาพสถานศึกษา (3 คะแนน)
- 6.5 ผู้บริหารส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพบุคลากรให้มีประสิทธิภาพ (3 คะแนน)
- 6.6 ผู้บริหารให้คำแนะนำ คำปรึกษาทางวิชาการและเอาใจใส่การจัดการศึกษาปฐมวัยเต็มศักยภาพและเต็มเวลา (3 คะแนน)
- 6.7 เด็ก ผู้ปกครอง และชุมชนพึงพอใจผลการบริหารจัดการศึกษาปฐมวัย (2 คะแนน)

มาตรฐานที่ 7 แนวการจัดการศึกษา (29 คะแนน)

- 7.1 มีหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษาและนำสู่การปฏิบัติได้อย่างมีประสิทธิภาพ (4 คะแนน)
- 7.2 มีระบบและกลไกให้ผู้มีส่วนร่วมทุกฝ่ายตระหนักและเข้าใจการจัดการศึกษาปฐมวัย (4 คะแนน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 7.3 จัดกิจกรรมเสริมสร้างความตระหนักรู้และความเข้าใจหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย (4 คะแนน)
- 7.4 สร้างการมีส่วนร่วมและแสวงหาความร่วมมือกับผู้ปกครอง ชุมชน และท้องถิ่น (4 คะแนน)
- 7.5 จัดสิ่งอำนวยความสะดวกเพื่อพัฒนาเด็กอย่างรอบด้าน (4 คะแนน)

มาตรฐานที่ 8 สถานศึกษามีการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษาตามที่กำหนดในกฎกระทรวง (5 คะแนน)

- 8.1 กำหนดมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา (1 คะแนน)
- 8.2 จัดทำและดำเนินการตามแผนพัฒนาการจัดการศึกษาของสถานศึกษาที่มุ่งพัฒนาคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (1 คะแนน)
- 8.3 จัดระบบข้อมูลสารสนเทศและใช้สารสนเทศในการบริหารจัดการ (1 คะแนน)
- 8.4 ติดตามตรวจสอบ และประเมินผลการดำเนินงานคุณภาพภายในตามมาตรฐานการศึกษาของสถานศึกษา (9.5 คะแนน)
- 8.5 นำผลการประเมินคุณภาพทั้งภายในและภายนอกไปใช้วางแผนพัฒนาคุณภาพการศึกษาอย่างต่อเนื่อง (9.5 คะแนน)
- 8.6 จัดทำรายงานประจำปีที่เป็นรายงานการประเมินคุณภาพภายใน (1 คะแนน)

มาตรฐานด้านการสร้างสังคมแห่งการเรียนรู้ มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนัก 5 คะแนน)

มาตรฐานที่ 9 คณะกรรมการสถานศึกษา และผู้ปกครอง ชุมชนปฏิบัติงานตามบทบาทหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพและเกิดประสิทธิผล (5 คะแนน)

- 9.1 เป็นแหล่งเรียนรู้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กและบุคลากรในสถานศึกษา (2.5 คะแนน)
- 9.2 มีการแลกเปลี่ยนเรียนรู้ร่วมกันภายในสถานศึกษา ระหว่างสถานศึกษากับครอบครัว ชุมชน และองค์กรที่เกี่ยวข้อง (2.5 คะแนน)

มาตรฐานด้านอัตลักษณ์ของสถานศึกษา มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนัก 5 คะแนน)

มาตรฐานที่ 19 การพัฒนาสถานศึกษาให้บรรลุเป้าหมายตามปรัชญา วิสัยทัศน์ และจุดเน้นของการศึกษาปฐมวัย (5 คะแนน)

- 19.1 จัดโครงการ กิจกรรมพัฒนาเด็กให้บรรลุตามเป้าหมาย ปรัชญาวิสัยทัศน์ และจุดเน้นการจัดการศึกษาปฐมวัยของสถานศึกษา (3 คะแนน)
- 19.2 ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย (2 คะแนน)

มาตรฐานด้านมาตรการส่งเสริม มี 1 มาตรฐาน 2 ตัวบ่งชี้ (น้ำหนัก 5 คะแนน)

มาตรฐานที่ 11 การพัฒนาสถานศึกษาตามนโยบายและแนวทางปฏิรูปการศึกษา เพื่อยกระดับคุณภาพให้สูงขึ้น (5 คะแนน)

- 11.1 จัดโครงการ กิจกรรมส่งเสริมสนับสนุนตามนโยบายเกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย (3 คะแนน)
- 11.2 ผลการดำเนินงานบรรลุตามเป้าหมาย (2 คะแนน)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานระดับแรก เพื่อวางรากฐานชีวิตของเด็กไทยให้เจริญเติบโตอย่างสมบูรณ์ มีพัฒนาการสมวัยอย่างสมดุล ทั้งด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา บนพื้นฐานความสามารถและความแตกต่างระหว่างบุคคล โดยใช้กิจกรรม กระตุ้นและส่งเสริมพัฒนาการของสมองอย่างเต็มที่ รวมทั้งเตรียมเด็กให้พร้อมที่จะเรียนรู้ในระดับ การศึกษาขั้นพื้นฐานและระดับที่สูงขึ้น อันจะนำไปสู่ความเป็นบุคคลที่มีคุณภาพของประเทศชาติต่อไป การศึกษาปฐมวัยมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กบนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละบุคคล ภายใต้บริบททางวัฒนธรรม อารยธรรม และวิถีชีวิตทางสังคม ซึ่งมีลักษณะเฉพาะและแตกต่างกัน

นอกจากหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน พ.ศ. 2550 แล้วนั้น ยังได้ระบุหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยในคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547 : 5-7) ไว้ดังนี้

1. การสร้างหลักสูตรที่เหมาะสม โดยพิจารณาจากวัยและประสบการณ์ของเด็ก หลักสูตรควรมุ่งเน้นการพัฒนาเด็กทุกด้านทั้งร่างกาย จิตใจ สติปัญญา อารมณ์ และสังคม และคำนึงถึงประสบการณ์เดิมและประสบการณ์ใหม่ที่เด็กจะได้รับ

2. สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอก ห้องเรียนมีส่วนที่จะส่งเสริมให้เด็กเกิดความอยากรู้อยากเห็นและอยากเรียน เช่น อาคารเรียน ห้องเรียน ห้องนอน ที่รับประทานอาหาร ห้องน้ำ บริเวณนอกห้องเรียนมีความสะอาด ปลอดภัย มีอากาศสดชื่น มีไม้ดอกไม้ประดับ มีสถานที่ออกกำลังกาย อุปกรณ์และของเล่นสวยงาม สะดวกและปลอดภัยในการใช้สิ่งแวดล้อมดังกล่าวจะมีส่วนหล่อหลอมสภาพจิตใจ อารมณ์ สังคม และการเรียนของเด็ก

3. การจัดกิจกรรมที่ส่งเสริมพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก นอกจากสิ่งแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนจะช่วยส่งเสริมการเรียนรู้ของเด็กแล้ว กิจกรรมที่ครูนำมาให้เด็กทำ นับว่าเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งที่จะเป็นตัวส่งเสริมให้เด็กเกิดการเรียนรู้ กิจกรรมต่าง ๆ ต้องเน้นผลการทำกิจกรรมแล้วเด็กเกิดการเรียนรู้อะไร ดังนั้น ทั้งผู้บริหารและครูผู้สอนจะต้องวิเคราะห์ว่ากิจกรรมนั้นมีความเหมาะสมกับวัยประสบการณ์ของเด็กและการเรียนรู้ของเด็ก

4. การบูรณาการการเรียนรู้ วิธีการจัดการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัยเน้นการบูรณาการ ทั้งนี้เพื่อให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ที่หลากหลายเพื่อเป็นพื้นฐานในการเรียนในระดับประถมศึกษาและเกิดการเรียนทักษะทางสังคม ซึ่งหลักการจัดการศึกษาปฐมวัยที่แท้จริงแล้ว คือ เป็นการศึกษาเพื่อการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคม ของเด็กก่อนที่จะเข้าเรียนในระดับประถมศึกษาต่อไป

5. การประเมินการพัฒนาและการเรียนรู้ของเด็ก การประเมินผลสำหรับเด็กปฐมวัยเป็นการประเมินเพื่อทราบระดับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กว่าเป็นไปวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้มากน้อยเพียงใด

6. ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครอบครัวของเด็ก ความสัมพันธ์ระหว่างครูกับครอบครัวของเด็ก นับว่าเป็นองค์ประกอบที่สำคัญประการหนึ่งซึ่งผู้จัดการศึกษาปฐมวัยควรได้ตระหนัก ทั้งนี้เพราะครูเป็นบุคคลที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กตลอดทั้งวัน ครูจำเป็นต้องรู้จักตัวเด็กให้มากที่สุดเท่าที่จะทำได้ เพราะเด็กแต่ละคนที่มาเรียนในระดับปฐมวัยมีความแตกต่างกันในด้านความพร้อมทั้งด้านร่างกาย

จิตใจ และประสบการณ์ ดังนั้นวิธีการที่ครูจะรู้จักเด็กได้มากที่สุดวิธีหนึ่งก็คือ การที่ครูมีความสัมพันธ์ที่ดีกับครอบครัวของเด็ก

นอกจากองค์หลักการดังกล่าว การจัดการศึกษาปฐมวัย ยังคำนึงถึงหลักการพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็ก ทั้งนี้ การศึกษาปฐมวัยจะเป็นการวางรากฐานบุคลิกภาพและการพัฒนาการทางสมอง ดังที่ Massoglia (1977 : 3-4, อ้างใน <http://paewpet1.blogspot.com> สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2558) ได้กล่าวไว้ดังนี้

การจัดการศึกษาปฐมวัยเป็นการส่งเสริมการพัฒนาการของเด็กทุกด้าน นับตั้งแต่แรกเกิดจนเริ่มเข้าเรียนในระบบโรงเรียนเป็นการวางพื้นฐานของสุขภาพอนามัยให้กับเด็กตั้งแต่ต้น รวมทั้งเด็กที่มีข้อบกพร่องต่าง ๆ อิทธิพลจากทางบ้านมีผลต่อกระบวนการพัฒนาเด็ก ซึ่ง เนอร์ จาร์นิฟ (Dr.Nir-Jamiv) อ้าง ใน <http://paewpet1.blogspot.com> สืบค้นวันที่ 16 กรกฎาคม 2558) ได้กล่าวไว้ว่า การจัดการศึกษาปฐมวัยต้องคำนึงถึงองค์ประกอบที่สำคัญ 2 ประการ คือ (1) ตัวเด็กในเรื่องจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก ธรรมชาติของเด็ก การพัฒนาการคิด ความต้องการของเด็ก เด็กทุกคนมีการพัฒนาไปตามขั้นตอน มีความต้องการและมีความกระตือรือร้นเหมือน ๆ กัน แต่เด็กมีความแตกต่างกันในเรื่องภูมิหลังและพื้นฐาน และเด็กทุกคนต้องการเพื่อน (2) พ่อ-แม่ พ่อ-แม่ เป็นครูคนแรกและเป็นแบบอย่างให้แก่ลูก เป็นผู้ปลูกฝังความคิดและพัฒนาบุคลิกภาพ ตลอดจนค่านิยมต่าง ๆ ของสังคม ดังนั้นในการจัดการศึกษาปฐมวัย จึงควรให้มีส่วนร่วมในเรื่องการเตรียมความพร้อมของเด็กในเรื่องต่อไปนี้

1. ความพร้อมในการเรียนของเด็กปฐมวัย

องค์ประกอบของความพร้อมในการเรียนของเด็กปฐมวัย ได้แก่ ความพร้อมด้านร่างกาย ความพร้อมด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ความพร้อมด้านสติปัญญา

2. ความพร้อมด้านร่างกาย ประกอบด้วย การบังคับกล้ามเนื้อ ใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก

การใช้ประสาทสัมผัส การเจริญเติบโตทางร่างกาย สุขภาพอนามัยและบุคลิกภาพ

3. ความพร้อมด้านอารมณ์ จิตใจและสังคม ประกอบด้วย ความสามารถในการช่วยเหลือตนเอง การปฏิบัติตนในการอยู่ร่วมกัน ความอดทน อดกลั้น ความเชื่อมั่น ในตนเอง ความร่าเริงแจ่มใส ความมีน้ำใจเอื้อเฟื้อเผื่อแผ่ ความเมตตากรุณา มารยาทเรียบร้อย การใช้วาจาที่ไพเราะ การมีวินัยในตนเอง การตรงต่อเวลา การเคารพในสิทธิของผู้อื่น การยอมรับและเข้าใจเมื่อเกิดความผิด รู้จักการแก้ปัญหาเฉพาะหน้าและการรักษาความสะอาด

4. ความพร้อมด้านสติปัญญา ประกอบด้วย ความรู้พื้นฐานทางภาษา ได้แก่ ความพร้อมในการฟัง พูด อ่านและเขียน ความรู้พื้นฐานทางคณิตศาสตร์ ได้แก่ การเปรียบเทียบสิ่งที่อยู่รอบตัว การจำแนกความแตกต่าง และความคล้ายคลึงของภาพและเสียง การจัดประเภทของสิ่ง ของ การลำดับเหตุการณ์ การนับและรู้ค่าของจำนวนหนึ่ง ถึงสิบ การมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ความจำ และความคิดรวบยอด จากจุดมุ่งหมายดังกล่าวเป็นที่มาของหลักการจัดการศึกษาปฐมวัย การส่งเสริมพัฒนาการ ของเด็กให้พร้อมที่จะดำเนินชีวิตในภายหน้า ขึ้นอยู่กับการวางรากฐานขั้น ต้นให้แก่เด็กในระยะที่เด็กกำลังพัฒนา

นอกจากนั้น เยาวพา เดชะคุปต์ (2542 : 18 – 19) ได้กล่าวถึงการจัดการศึกษาปฐมวัย ว่า เป็นการจัดการศึกษาที่มุ่งเน้นการอบรมเลี้ยงดูเป็นส่วนใหญ่ เพื่อให้เด็กพัฒนาทุกด้านดังต่อไปนี้

1. ด้านร่างกาย ส่งเสริมความเจริญเติบโต ความแข็งแรงของร่างกาย ปลูกฝังสุขนิสัย ทางสุขภาพอนามัย ฝึกกิจนิสัยและสุขนิสัย รู้จักรักษาความสะอาด เลือกรับประทานอาหารที่มี กล้ามเนื้อ และประสาทสัมผัส รู้จักการพักผ่อนอย่างถูกวิธี

2. ด้านอารมณ์และจิตใจ ส่งเสริมด้านสุขภาพจิต เช่น ปลูกฝังให้รู้จักควบคุมอารมณ์ มีจิตใจร่าเริงแจ่มใส ชื่นชมต่อความไพเราะและสิ่งสวยงาม ฝึกให้มีจิตใจเมตตา กรุณา เอื้อ เพื่อแผ่แผ่ ซื่อสัตย์ มีสัมมาคารวะ กตัญญู กตเวทิตะ เคารพเชื่อฟัง ประหยัด ขยันหมั่น เพียร อดทน มีระเบียบวินัย และเชื่อถือในคำสั่ง สอนของศาสนา

3. ด้านสังคม ส่งเสริมการพัฒนาลักษณะนิสัย เช่น ปลูกฝังให้เด็กรู้จักเคารพตนเอง กล้าพูด กล้าแสดงออกด้วยตนเองในทางที่ถูกต้องตามขนบธรรมเนียมประเพณี รู้จักเล่นและ ทำงานร่วมกับผู้อื่น เคารพสิทธิและหน้าที่ ตลอดจนความรับผิดชอบ ฝึกให้รู้จักการรับ การให้พร้อมที่จะปรับตัวเข้ากับสังคมและสิ่งแวดล้อมที่ดี

4. ด้านสติปัญญา ส่งเสริมพัฒนาการด้านสติปัญญา เช่น ให้รู้จักหาเหตุผลจนเกิดความเข้าใจและรู้จักตัดสินใจด้วยตนเอง สนใจต่อสิ่งต่าง ๆ รอบตัว มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ ฝึกให้เป็นคน ว่องไว รักการเรียนรู้ รู้จักการใช้เวลาว่างให้เป็นประโยชน์และมีประสบการณ์พอที่จะเรียนในระดับต่อไป

ดังนั้น จุดมุ่งหมายของการจัดการศึกษาปฐมวัยควรเป็นการจัดเพื่อพัฒนาเด็กในทุกด้าน พร้อม ๆ กัน และควรส่งเสริมให้บ้านและโรงเรียนได้มีการร่วมมือในการส่งเสริมพัฒนาการให้แก่ เด็กปฐมวัยไปพร้อมกัน

นโยบายการจัดการศึกษาปฐมวัย

ประเทศไทยมีแผนการพัฒนาเด็กมาตั้งแต่ปี 2522 โดยได้จัดให้มีการทำแผนพัฒนาเด็ก ระยะยาวและแผนพัฒนาเยาวชนระยะยาว นอกจากนี้ยังได้จัดทำแนวนโยบายการดำเนินการพัฒนา เด็กโดยใช้สภาวะความต้องการพื้นฐานและบริการสำหรับเด็ก (สพด.) ด้วย ในแผนพัฒนา

เด็กทุกแผนจะกล่าวถึงการพัฒนาเด็กโดยรวมตั้ง แต่ 0 – 18 ปี หรือ 0 – 25 ปี แต่ไม่มีแผน ที่เน้นเฉพาะเด็กปฐมวัย 0 – 5 ปี หน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรงในการพัฒนาเด็กและเยาวชน คือ

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมและประสานงานเยาวชนแห่งชาติ จากมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ 16 มีนาคม 2542 เรื่องนโยบายการศึกษาขั้นพื้นฐาน 12 ปี ข้อ 2.1 ระบุว่ารัฐบาลให้ความสำคัญกับการพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 – 5 ปี) เพราะการพัฒนาเด็กในวัยนี้ เป็นช่วงเวลาสำคัญ สำหรับการ พัฒนาการทางสมองของบุคคล การศึกษาระดับนี้ควรเป็นการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อม โดย การส่งเสริมให้ชุมชน หรือสถาบัน หรือองค์กรในท้องถิ่น โดยเฉพาะอย่างยิ่งสถาบัน ครอบครัวควรมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาระดับนี้ ควบคู่กันไปด้วย ตามพระราชบัญญัติการศึกษา แห่งชาติ พ.ศ.2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 ซึ่งมีหลายมาตราที่เกี่ยวข้องกับการ พัฒนาเด็กปฐมวัย (สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2550 : 1-2). ได้แก่

มาตรา 13 (1) กำหนดให้บิดา มารดา หรือผู้ปกครองมีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์การ สนับสนุนจากรัฐ ให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่บุตรหรือ บุคคลซึ่ง อยู่ในความดูแล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มาตรา 14 (1) บุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น ซึ่งสนับสนุนหรือจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์การสนับสนุนจากรัฐให้มีความรู้ ความสามารถในการอบรม เลี้ยงดูบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแลรับผิดชอบ

มาตรา 18 และ 18 (1) การจัดการศึกษาปฐมวัย และการจัดการศึกษาขั้นพื้นฐาน ให้จัดในสถานศึกษาดังต่อไปนี้ ได้แก่ ศูนย์เด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กเล็ก ศูนย์พัฒนาเด็กก่อนเกณฑ์ของสถาบันศาสนา ศูนย์บริการช่วยเหลือระยะแรกเริ่มของเด็กพิการและเด็กซึ่งมีความต้องการพิเศษ หรือสถานพัฒนาเด็กปฐมวัยที่เรียกชื่ออย่างอื่น

มาตรา 47 ให้มีระบบการประกันคุณภาพการศึกษา เพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการประกันคุณภาพภายในและระบบการประกันคุณภาพภายนอก

ดังนั้น รัฐจึงมีบทบาทโดยตรง หรือมีส่วนร่วมและส่งเสริมสนับสนุนให้บุคคล ครอบครัว องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการและสถาบันสังคมอื่น มีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็กปฐมวัยให้ทั่วถึงมีคุณภาพ และได้มาตรฐานเท่าเทียมกัน ต่อมาเมื่อวันที่ 22 พฤษภาคม 2550 คณะรัฐมนตรีมีมติให้ความเห็นชอบนโยบายและ ยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 – 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550 – 2559 และได้มอบหมายให้ กระทรวงศึกษาธิการ กระทรวงการพัฒนาสังคมและความมั่นคงของมนุษย์ กระทรวงสาธารณสุข กระทรวงมหาดไทย กระทรวงและหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง ร่วมรับผิดชอบในการนานโยบายสู่ การปฏิบัติให้ปรากฏผลเป็นรูปธรรม เพื่อสร้างเด็กไทยให้เป็นบุคลากรที่มีคุณภาพของประเทศ ด้วยความสำคัญรวมทั้ง หลักการและเหตุผลดังที่ได้กล่าวแล้ว สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา จึงได้ดำเนินการเสนอแนะนโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 – 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550 – 2559 ประเด็นต่าง ๆ ดังนี้ สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. (พ.ศ. 2550 : 17-20).

วิสัยทัศน์ ในปี 2559 เด็กปฐมวัยทุกคนได้รับและมีการพัฒนาที่ดีและเหมาะสมอย่างรอบด้าน สมดุล เต็มศักยภาพ พร้อมทั้ง เรียนรู้อย่างมีความสุข เติบโตตามวัยอย่างมีคุณภาพ เพื่อเป็นรากฐานอันสำคัญยิ่งในการพัฒนาเด็กในระยะต่อ ๆ ไป

วัตถุประสงค์ของนโยบายและยุทธศาสตร์

1. เพื่อให้มีแนวคิดและแนวทางร่วมกันทั้ง ระดับชาติและทุกระดับในการส่งเสริมสนับสนุนเด็กปฐมวัยทุกคนให้มีพัฒนาการสูงสุดตามศักยภาพของตน
2. เพื่อให้กระทรวง และหน่วยงานที่เกี่ยวข้องนานโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย ฯ ไปดำเนินการจัดทำเป็นยุทธศาสตร์/แผนปฏิบัติการอย่างเป็นรูปธรรม เพื่อการพัฒนาเด็กปฐมวัยอย่างมีประสิทธิภาพ
3. เพื่อเป็นแนวทางในการเก็บข้อมูล ข้อเสนอแนะ การวิจัย การติดตาม และประเมินผล
4. เพื่อให้การพัฒนาเด็กปฐมวัยเป็นส่วนสำคัญของการปฏิรูปการศึกษา

นโยบาย พัฒนาเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 0 – 5 ปี ทุกคน อย่างมีคุณภาพ เต็มศักยภาพ มี **ครอบครัว** เป็นแกนหลัก และ**ผู้มีหน้าที่ดูแลเด็กและทุกภาคส่วนของสังคม**ได้มีส่วนร่วมในการจัดบริการและสิ่งแวดล้อมที่ดี เหมาะสม สอดคล้องกับสภาพของท้องถิ่นและการพัฒนาเด็กตามวัย

กลุ่มเป้าหมาย ได้แก่

1. เด็กอายุ 0 – 5 ปีทุกคน
2. พ่อแม่ สมาชิกในครอบครัว ผู้เตรียมตัวเป็นพ่อแม่
3. ผู้ที่เกี่ยวข้องกับเด็กโดยตรง ได้แก่ ผู้บริหารสถานพัฒนาเด็กปฐมวัย ครู ผู้ดูแลเด็ก พี่เลี้ยงเด็ก ผู้สูงอายุที่ดูแลเด็ก แพทย์ พยาบาล นักจิตวิทยา นักสังคมสงเคราะห์ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข ฯลฯ
4. ชุมชน ได้แก่ องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น องค์กรชุมชนต่าง ๆ ผู้นำทางศาสนา อาสาสมัครในรูปแบบต่าง ๆ กลุ่มอาชีพ นักเรียน/เยาวชน
5. สังคม ได้แก่ สถาบันทางสังคม สื่อมวลชน สถาบันวิจัย สถาบันการศึกษา นักวิชาชีพและองค์กรวิชาชีพต่าง ๆ องค์กรของรัฐ องค์กรเอกชน องค์กรธุรกิจ องค์กรระหว่างประเทศ ฯลฯ

ยุทธศาสตร์หลัก

ยุทธศาสตร์หลัก เป็นแนวคิดและทิศทางที่จะนำไปเป็นกรอบในการจัดทำแผนปฏิบัติการ ที่ชัดเจนต่อไป ยุทธศาสตร์หลัก ประกอบด้วย 3 ยุทธศาสตร์

1. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมพัฒนาการเด็กปฐมวัย
2. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมพ่อแม่ และผู้ที่เกี่ยวข้องเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย
3. ยุทธศาสตร์การส่งเสริมสภาพแวดล้อมที่เอื้อ ต่อการพัฒนาเด็กปฐมวัย

จากนโยบายดังกล่าวแสดงให้เห็นถึงการให้ความสำคัญของการให้การศึกษาแก่เด็กปฐมวัย ทุกกลุ่มทั้งเด็กปกติและเด็กพิเศษ ซึ่งปรากฏออกมาในรูปแบบของการจัดการศึกษาทั้ง 3 รูปแบบ คือ การศึกษาในระบบ การศึกษานอกระบบ และการศึกษาตามอัธยาศัย โดยสามารถจัดใน สถานศึกษา ได้เช่นเดียวกับการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งต้องมีระบบการประกันคุณภาพภายใน เพื่อนำไปสู่การพัฒนา คุณภาพและมาตรฐานการศึกษา ขณะเดียวกันก็ให้ความสำคัญแก่พ่อแม่ ผู้ปกครอง และผู้ที่เกี่ยวข้อง ให้มีความรู้เรื่องการอบรมเลี้ยงดูเด็กอย่างถูกต้องเพื่อให้บริการแก่เด็กอย่างทั่วถึง

2.5 สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน

ปรัชญาการศึกษาปฐมวัย

การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐาน การอบรมเลี้ยงดู และการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติ และพัฒนาการของเด็กแต่ละคนตาม ศักยภาพภายใต้บริบทของสังคม วัฒนธรรม ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและ สังคม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย กระทรวงศึกษาธิการ 2546. 2557 : 5)

หลักการ

เด็กทุกคนมีสิทธิ์ที่จะได้รับการอบรมเลี้ยงดู และส่งเสริมพัฒนาการ ตลอดจนการเรียนรู้ อย่างเหมาะสม ด้วยปฏิสัมพันธ์ที่ระหว่างเด็กกับพ่อแม่ ผู้เลี้ยงดูหรือบุคคลที่มีความรู้ ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษา เพื่อให้เด็กมีโอกาสพัฒนาตนเองตามลำดับขั้นของการพัฒนาการทุก ด้านอย่างสมดุล เต็มศักยภาพ บรรลุตามปรัชญาการศึกษาปฐมวัย โดยมีหลักการดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน 2547 : 5)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ และพัฒนาการที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัย ทุกประเภท
2. ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดู และให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล วิถีชีวิตของเด็กตามบริบทชุมชน สังคม วัฒนธรรมไทย
3. พัฒนาเด็กโดยองค์รวม ผ่านการเล่นกิจกรรม และกิจกรรมบูรณาการ สาระการเรียนรู้ที่เหมาะสมกับวัย
4. จัดประสบการณ์การเรียนรู้ ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพ และมีความสุข
5. ประสานความร่วมมือกันระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

2.5.1 การเลือกหลักสูตร

จากหลักการการจัดการศึกษาปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาเพื่อเป็นการเตรียมพร้อมของเด็กวัย 3-5 ปี เพื่อให้สอดคล้องกับการพัฒนาการของเด็กในด้านร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคม ดังนั้น ในการจัดการศึกษาทุกระดับและประเภท ย่อมจะต้องมีหลักสูตรเพื่อใช้เป็นแนวทางจัดการเรียนการสอน และหลักสูตรการจัดการศึกษาในระดับใด ๆ ก็ตาม ส่วนมากจะมีองค์ประกอบ (Curriculum Components) เหมือนกัน คือ ความมุ่งหมาย (Objectives) เนื้อหาสาระ (Contentents) การนำหลักสูตรไปใช้ (Curriculum Implementation) และการประเมินผล (Evaluation) (สิริมา ภิญโญอนันตพงษ์, 2553 : 83) อย่างไรก็ตามหลักสูตรการศึกษาระดับปฐมวัย อาจจะมี ความแตกต่างกัน ในโรงเรียนปฐมวัยของรัฐและเอกชน ในส่วนที่เนื้อหาสาระ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับจุดเน้นและจุดประสงค์ของเจ้าของโรงเรียนเอกชน เช่น โรงเรียนปฐมวัยเอกชนบางแห่งอาจเน้นภาษาอังกฤษหรือคณิตศาสตร์ก็อาจจะมีเนื้อหาและกิจกรรมการเรียนการสอนแตกต่างกันออกไป แต่อย่างไรก็ตามหลักการศึกษาศึกษาปฐมวัยทั้งของโรงเรียนรัฐและเอกชนมีความมุ่งหมายเหมือนกันคือ การจัดประสบการณ์เรียนรู้ให้เหมาะสมกับการพัฒนาการของเด็กเป็นสำคัญ แต่การศึกษาค้างนี้จะนำเสนอในส่วนที่เป็นหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี) ของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน ซึ่งหลักสูตรดังกล่าวยังคงใช้จนถึงปัจจุบันดังรายละเอียดต่อไปนี้

แนวคิดและหลักการการจัดการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้พัฒนาขึ้นโดยยึดหลักแนวคิด ต่อไปนี้ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน, 2547 : 3-7) คือ

1. แนวคิดเกี่ยวกับการพัฒนาการของเด็ก ว่ามนุษย์มีการพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา เป็นไปอย่างต่อเนื่องกันและพร้อมๆ กันทุกคน
2. แนวคิดเกี่ยวกับการเรียนรู้ มนุษย์จะเกิดการเรียนรู้ได้จากประสบการณ์ต่าง ๆ ที่ได้รับ โดยการมีปฏิสัมพันธ์กับบุคคลและสิ่งแวดล้อมรอบตัว โดยการกระทำด้วยตนเอง หรือการได้รับการบอกเล่าจากบุคคลอื่น
3. แนวคิดเกี่ยวกับการเล่นของเด็ก การเล่นเป็นกิจกรรมที่สำคัญที่สุดของเด็ก เด็กจะมีความสนุกสนานเพลิดเพลินจากการเล่น ซึ่งการเล่นจะมีส่วนให้เด็กได้พัฒนาการทางร่างกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์และสังคม
4. แนวคิดเกี่ยวกับวัฒนธรรมและสังคม บริบททางวัฒนธรรมและสังคมที่เด็กอาศัยอยู่จะทำให้เด็กมีความแตกต่างกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จากแนวคิดดังกล่าว หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ยังได้กำหนดบริบทการศึกษาปฐมวัย ไว้ว่า

“การศึกษาปฐมวัยเป็นการพัฒนาเด็กตั้งแต่แรกเกิดถึง 5 ปี บนพื้นฐานการอบรมเลี้ยงดูและการส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้ที่สนองต่อธรรมชาติและพัฒนาการของเด็กแต่ละคน ตามศักยภาพ ภายใต้บริบทสังคม-วัฒนธรรมที่เด็กอาศัยอยู่ ด้วยความรัก ความเอื้ออาทร และความเข้าใจของทุกคน เพื่อสร้างรากฐานคุณภาพชีวิตให้เด็กพัฒนาไปสู่ความเป็นมนุษย์ที่สมบูรณ์ เกิดคุณค่าต่อตนเองและสังคม”

1. สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

1. หลักการ หลักการของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 คือ

1.1 ส่งเสริมกระบวนการเรียนรู้และพัฒนากิจกรรมที่ครอบคลุมเด็กปฐมวัยทุกประเภท

1.2 ยึดหลักการอบรมเลี้ยงดูและให้การศึกษาที่เน้นเด็กเป็นสำคัญ โดยคำนึงถึงความแตกต่างระหว่างบุคคล และวิถีชีวิตของเด็กตามบริบทของชุมชน สังคม และวัฒนธรรมไทย

1.3 พัฒนาเด็กโดยองค์รวมผ่านการเล่นและกิจกรรมที่เหมาะสมกับวัย

1.4 จัดประสบการณ์การเรียนรู้ให้สามารถดำรงชีวิตประจำวันได้อย่างมีคุณภาพและมีความสุข

1.5 ประสานความร่วมมือระหว่างครอบครัว ชุมชน และสถานศึกษาในการพัฒนาเด็ก

2. จุดมุ่งหมาย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยมุ่งให้เด็กมีพัฒนาการที่เหมาะสมกับวัย ความสามารถ และความแตกต่างระหว่างบุคคลทั้งทางด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เมื่อเด็กจบการศึกษาระดับปฐมวัย เด็กจะบรรลุตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ที่กำหนดไว้ในจุดหมาย 12 ข้อ และในแต่ละช่วงอายุผู้สอนจะต้องคำนึงถึงคุณลักษณะตามวัยของเด็กด้วย มาตรฐานคุณลักษณะที่พึงประสงค์ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 จะครอบคลุมพัฒนาการด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา ดังนี้

2.1 ร่างกายเจริญเติบโตตามวัย และมีสุขนิสัยที่ดี

2.2 กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็กแข็งแรง ใช้ได้อย่างคล่องแคล่วและประสานสัมพันธ์กัน

2.3 มีสุขภาพจิตดี และมีความสุข

2.4 มีคุณธรรม จริยธรรม และมีจิตใจที่ดีงาม

2.5 ชื่นชมและแสดงออกทางศิลปะ ดนตรี การเคลื่อนไหว และรักการออกกำลังกาย

2.6 ช่วยเหลือตนเองได้เหมาะสมกับวัย

2.7 รักธรรมชาติ สิ่งแวดล้อม วัฒนธรรม และความเป็นไทย

2.8 อยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุขและปฏิบัติตนเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ในระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข

2.9 ใช้ภาษาสื่อสารได้เหมาะสมกับวัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.10 มีความสามารถในการคิดและการแก้ปัญหาได้เหมาะสมกับวัย

2.11 มีจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์

2.12 มีเจตคติที่ดีต่อการเรียนรู้ และมีทักษะในการแสวงหาความรู้

3. คุณลักษณะตามวัย

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดแนวทางการพัฒนาและอายุของเด็กปฐมวัย ไว้ดังแสดงในตารางที่ 2.8

ตารางที่ 2.8 แนวทางการพัฒนาและอายุของเด็กปฐมวัย

พัฒนาการ	อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
1. ด้านร่างกาย			
1.1 กล้ามเนื้อใหญ่	- รับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นด้วยแขนทั้งสอง - เดินขึ้นลงบันไดด้วยตนเอง	- รับลูกบอลได้ด้วยมือทั้งสอง - เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้	- รับลูกบอลที่กระดอนจากพื้นได้ด้วยมือทั้งสอง - เดินขึ้นลงบันไดสลับเท้าได้อย่างคล่องแคล่ว
	- กระโดดขึ้น ลงอยู่กับที่ได้ - วิ่งตามลำพังได้	- กระโดดขาเดียวอยู่กับที่ได้ - วิ่งและหยุดได้คล่อง	- กระโดดขาเดียวไปข้างหน้าอย่างต่อเนื่อง - วิ่งได้รวดเร็วและหยุดได้ทันที
	- ใช้กรรไกรตัดกระดาษให้ขาดได้ - เขียนรูปวงกลมตามแบบได้ - ร้อยลูกปัดขนาดใหญ่ได้	- ใช้กรรไกรตัดกระดาษให้อยู่ในแนวเส้นตรงตามที่กำหนดได้ - เขียนรูปสี่เหลี่ยมตามแบบได้ - ร้อยลูกปัดขนาดเล็กได้	- ใช้กรรไกรตัดกระดาษให้อยู่ในแนวเส้นโค้งตามที่กำหนดได้ - เขียนรูปสามเหลี่ยมตามแบบได้ - ใช้เชือกร้อยวัสดุตามแบบได้ - ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตีดกระดุม เสือ ผูกเชือก รongเท้า ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

พัฒนาการ	อายุ	อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
		- ใช้กรรไกรตัดกระดาษให้ขาดได้ - เขียนรูปร่างกลมตามแบบได้ - ร้อยลูกปัดขนาดใหญ่ได้	- เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถและ - ใช้กรรไกรตัดกระดาษให้อยู่ในแนวเส้นตรงตามที่กำหนดได้ - เขียนรูปร่างสี่เหลี่ยมตามแบบได้ - ร้อยลูกปัดขนาดเล็กได้ - เริ่มรู้จักชื่นชมความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น	- รู้จักชื่นชมในความสามารถและ - ใช้กรรไกรตัดกระดาษให้อยู่ในแนวเส้นโค้งตามที่กำหนดได้ - เขียนรูปร่างสามเหลี่ยมตามแบบได้ - ใช้เชือกร้อยวัสดุตามแบบได้ - ใช้กล้ามเนื้อเล็กได้ดี เช่น ตัดกระดาษ เลื้อย ผูกเชือก ร่องเท้า ฯลฯ - รู้จักชื่นชมในความสามารถและผลงานของตนเองและผู้อื่น
1.3 สุขภาพอนามัย		- มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีน้ำหนักส่วนสูง และมีเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์ - ชอบที่จะทำให้ผู้ใหญ่พอใจ และได้คำชม - แสดงอารมณ์ตามความรู้สึก	- มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีน้ำหนักส่วนสูง และมีเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์ - ชอบท้าทายผู้ใหญ่ - เริ่มควบคุมอารมณ์ได้บางขณะ	- มีร่างกายแข็งแรง สมบูรณ์ มีน้ำหนักส่วนสูง และมีเส้นรอบศีรษะตามเกณฑ์ - รักครู / ผู้สอน - ควบคุมอารมณ์ได้ดีขึ้น มีเหตุผล

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

อายุ	อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
พัฒนาการ			
2. ด้านอารมณ์และจิตใจ			
2.1 การแสดงออกทางด้านอารมณ์			
2.2 ความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น	- เริ่มรู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง - เริ่มรู้จักเลือกเล่นสิ่งที่ตนชอบ สนใจ	- รู้บทบาทหน้าที่ของตนเอง - รู้จักเลือกเล่นสิ่งที่ตนชอบ สนใจ	- รู้บทบาทหน้าที่ของตนเองและหน้าที่ที่ได้รับมอบหมาย - รู้จักเลือกเล่นทำงานตามที่ตนชอบ สนใจและทำได้
2.3 คุณธรรมและจริยธรรม	- เริ่มแสดงความรักเพื่อนและสัตว์เลี้ยง - ไม่ทำร้ายผู้อื่นเมื่อไม่พอใจ - เริ่มรู้ว่าของสิ่งใดเป็นของตนและสิ่งใดเป็นของผู้อื่น - เริ่มรู้จักเก็บของเล่น - เริ่มรู้จักการรอคอย - เริ่มตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ ได้	- แสดงความรักเพื่อนและสัตว์เลี้ยง - ไม่ทำร้ายผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเดือดร้อน - ไม่แย่งหรือหยิบของผู้อื่นมาเป็นของตน - รู้จักเก็บของเล่นเข้าที่ - รู้จักการรอคอยอย่างเหมาะสมกับวัย - รู้จักการตัดสินใจในเรื่องง่าย ๆ และเริ่มเรียนรู้ผลที่เกิดขึ้น	- แสดงความรักเด็กที่เล็กกว่าและสัตว์ต่าง ๆ - ไม่ทำร้ายผู้อื่นและไม่ทำให้ผู้อื่นเสียใจ - ไม่หยิบของของผู้อื่นมาเป็นของตน - รู้จักจัดเก็บของเล่นเข้าที่ - รู้จักการรอคอยและเข้าแถวตามลำดับก่อนหลัง - รู้จักการตัดสินใจเรื่องง่าย ๆ และยอมรับผลที่เกิดขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

อายุ	อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
พัฒนาการ			
3. ด้านสังคม			
3.1 การช่วยเหลือตนเอง	- ล้างมือได้ - รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง - เริ่มรู้จักใช้ห้องน้ำห้องส้วม	- แต่งตัวได้ - รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง โดยไม่หกเลอะเทอะ - รู้จักทำความสะอาดหลังจากเข้าห้องน้ำห้องส้วม	- เลือกเครื่องแต่งกายของตนเองได้ และแต่งตัวได้ - ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการรับประทานอาหารได้ - ทำความสะอาดร่างกายได้
3. ด้านสังคม			
3.1 การช่วยเหลือตนเอง	- ล้างมือได้ - รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง - เริ่มรู้จักใช้ห้องน้ำห้องส้วม	- แต่งตัวได้ - รับประทานอาหารได้ด้วยตนเอง โดยไม่หกเลอะเทอะ - รู้จักทำความสะอาดหลังจากเข้าห้องน้ำห้องส้วม	- เลือกเครื่องแต่งกายของตนเองได้ และแต่งตัวได้ - ใช้เครื่องมือเครื่องใช้ในการรับประทานอาหารได้ - ทำความสะอาดร่างกายได้
3.2 การอยู่ร่วมกับผู้อื่นและการมีคุณธรรมจริยธรรม	- ชอบเล่นแบบคู่ขนาน (เล่นของเล่นชนิดเดียวกันแต่ต่างคนต่างเล่น) - ยึดตนเองเป็นศูนย์กลาง - เริ่มปฏิบัติตามกฎ กติกาอย่างง่าย ๆ - รู้จักทำงานที่ได้รับมอบหมาย	- เล่นร่วมกับผู้อื่นได้ - เริ่มช่วยเหลือผู้อื่น - ปฏิบัติตามกฎ กติกาที่ตกลงร่วมกัน - มีความรับผิดชอบงานที่ได้รับมอบหมาย	- เล่นหรือทำงานร่วมกันในกลุ่มย่อยได้ - รู้จักการให้และการรับ - ปฏิบัติตามกฎระเบียบของสถานศึกษา - ตั้งใจทำงานที่ได้รับมอบหมายจนสำเร็จ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

พัฒนาการ อายุ	อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
3.3 การอนุรักษ์ วัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อม	- เริ่มรู้จักแสดงความเคารพ - ทิ้งขยะได้ถูกที่ - ไม่ทำลายสิ่งของเครื่องใช้	- รู้จักแสดงความเคารพ - ทิ้งขยะได้ถูกที่ - รักษาสิ่งของที่ใช้ร่วมกัน	- แสดงความเคารพได้เหมาะสมกับโอกาส - ทิ้งขยะได้ถูกที่ - ช่วยดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบตัว
3.3 การอนุรักษ์ วัฒนธรรมและ สิ่งแวดล้อม	- เริ่มรู้จักแสดงความเคารพ - ทิ้งขยะได้ถูกที่ - ไม่ทำลายสิ่งของเครื่องใช้	- รู้จักแสดงความเคารพ - ทิ้งขยะได้ถูกที่ - รักษาสิ่งของที่ใช้ร่วมกัน	- แสดงความเคารพได้เหมาะสมกับโอกาส - ทิ้งขยะได้ถูกที่ - ช่วยดูแลรักษาสิ่งแวดล้อมรอบตัว
4. ด้านสติปัญญา	- ฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งง่าย ๆ ได้ - บอกชื่อของตนเองได้ - รู้จักใช้คำถามอะไร - ชีตเขียนเส้นอย่างอิสระได้ - จับคู่สีต่าง ๆ ได้ประมาณ 3-4 สี - ยังคิดสิ่งที่เป็นนามธรรมไม่ได้ - จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้า	- ฟังแล้วปฏิบัติตามคำสั่งที่ต่อเนื่องได้ - บอกชื่อ นามสกุลของตนเองได้ - ชอบถาม “ทำไม” - เขียนภาพและสัญลักษณ์ตามความต้องการของตนเองได้ - ชี้และบอกสีได้ประมาณ 4-6 สี - พูดเกี่ยวกับ “เมื่อวานนี้” “วันนี้” “พรุ่งนี้” - จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้	- ฟังแล้วนำมาเล่าถ่ายทอดได้ - บอกชื่อ นามสกุล อายุ ที่อยู่ของตนเองได้ - ชอบถาม “ทำไม” “อย่างไร” “ที่ไหน” - เขียนชื่อ นามสกุลของตนเองตามแบบได้ - บอกและจำแนกสีต่าง ๆ ได้ - บอกเวลา “เมื่อวานนี้” “วันนี้” “พรุ่งนี้” - จำแนกสิ่งต่าง ๆ ด้วยประสาทสัมผัสทั้งห้าได้ดี - ใช้สิ่งของรอบ ๆ ตัว

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.8 (ต่อ)

พัฒนาการ	อายุ	อายุ 3 ปี	อายุ 4 ปี	อายุ 5 ปี
		- ออยากรู้อยากเห็นทุกอย่างรอบตัว - วาดภาพตามความพอใจของตน - สนทนาโต้ตอบ/เล่าเรื่องด้วยประโยคสั้น ๆ ได้ - เลียนแบบท่าทางการเคลื่อนไหว ต่าง ๆ - เรียนรู้จากการสังเกตและเลียนแบบผู้อื่น	- สำรวจและทดลองเล่นกับของเล่นหรือสิ่งของต่าง ๆ ตามความคิดของตนได้ - วาดภาพตามความคิดสร้างสรรค์ของตนได้ - เล่านิทานหรือเรื่องราวตามจินตนาการได้ - เคลื่อนไหวท่าทางตามความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการได้ - เรียนรู้จากการสังเกต ฟังด้วยตนเอง	- เป็นสิ่งสมมติในการเล่น / เล่นบทบาทสมมติตามจินตนาการ - วาดภาพตามความคิดสร้างสรรค์ของตนได้ - เล่านิทาน เล่าสิ่งที่ตนคิดหรือเรื่องราวตามจินตนาการได้ - เคลื่อนไหวท่าทางตามความคิดสร้างสรรค์และจินตนาการได้

ที่มา : คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)

4. โครงสร้างของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546

โครงสร้างหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546		
ช่วงอายุ	อายุต่ำกว่า 3 ปี	
	อายุต่ำกว่า 3-5 ปี	
สาระการเรียนรู้	ประสบการณ์สำคัญ	สาระที่ควรเรียนรู้
	- ด้านร่างกาย - ด้านอารมณ์และจิตใจ - ด้านสังคม - ด้านสติปัญญา	- เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก - เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคลและสถานที่แวดล้อมเด็ก - ธรรมชาติรอบตัว - สิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก
ระยะเวลาเรียน	ขึ้นอยู่กับอายุเด็กที่เริ่มเข้ารับการอบรมเลี้ยงดูและรับการศึกษา	

ที่มา : คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 กำหนดโครงสร้างของหลักสูตร โดยมีองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ช่วงอายุ สาระการเรียนรู้ และระยะเวลาเรียน

1. ช่วงอายุ กำหนดไว้ ต่ำกว่า 3 ปี และ 3-5 ปี
2. สาระการเรียนรู้ จำแนกเป็น ประสบการณ์สำคัญและสาระที่ควรเรียนรู้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.1 ประสบการณ์สำคัญ ได้แก่ ด้านร่างกาย ด้านอารมณ์ และจิตใจ ด้านสังคม และด้านสติปัญญา

2.2 สารที่ควรเรียนรู้ ได้แก่ เรื่องราวเกี่ยวกับตัวเด็ก เรื่องราวเกี่ยวกับบุคคล และสถานที่แวดล้อมเด็ก ธรรมชาติรอบตัว และสิ่งต่าง ๆ รอบตัวเด็ก

3. ระยะเวลาเรียน ขึ้นอยู่กับอายุเด็กที่เริ่มเข้ารับการอบรมเลี้ยงดูและรับการศึกษา

4. การจัดชั้นเรียนหรือกลุ่มเด็ก ให้ยึดอายุเป็นหลัก เช่น อายุ 3 ปี จัดเป็นชั้นอนุบาล 1 อายุ 4 ปี อนุบาล 2 และอายุ 5 ปี อนุบาล 3 ซึ่งสาระการเรียนรู้ทั้ง 2 ประการนี้ สามารถปรับใช้ได้กับเด็กที่มีอายุต่ำกว่า 3 ปี และอายุ 3-5 ปี ซึ่งมีรายละเอียดของสาระการเรียนรู้ทั้ง 2 ประเภท ดังนี้

1. สารที่สำคัญ เป็นสิ่งจำเป็นอย่างยิ่งที่จะต้องเกิดขึ้นกับเด็กเพื่อเป็นการพัฒนาเด็กด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ในวัยปฐมวัย เนื่องจากเป็นรากฐานของการพัฒนาของแต่ละคน สารการเรียนรู้ที่สำคัญนี้จะเริ่มต้นจากการอบรมเลี้ยงดูของครอบครัวที่จัดให้เด็กได้มีประสบการณ์สัมผัสทั้ง 5 คือ การเคลื่อนไหวของร่างกาย ความรัก ความผูกพันกับบุคคลต่าง ๆ ภาษาที่ใช้สื่อความหมาย รวมทั้งการปฏิสัมพันธ์กับบุคคลอื่น ๆ ที่อยู่รอบข้าง ดังนั้นการฝึกทักษะในเรื่องดังกล่าวจะช่วยให้เด็กมีการพัฒนาการทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา และการพัฒนาสารการเรียนรู้ที่สำคัญ อาจจัดประสบการณ์ให้แก่เด็กดังนี้

1. การจัดประสบการณ์เพื่อการพัฒนาด้านร่างกาย กล้ามเนื้อ
2. การจัดประสบการณ์เพื่อการพัฒนาด้านจิตใจและอารมณ์
3. การจัดประสบการณ์เพื่อการพัฒนาด้านสังคม
4. การจัดประสบการณ์เพื่อการพัฒนาด้านสติปัญญา

2. สารที่ควรรู้ เป็นสารที่อยู่ใกล้ ๆ กับตัวเด็ก ดังนี้

1. เรื่องเกี่ยวกับตัวเด็กเอง เพื่อให้รู้จักรักษาความสะอาดของร่างกายและเสื้อผ้า
2. เรื่องเกี่ยวกับบุคคลอื่นที่อยู่นอกเหนือจากบุคคลในครอบครัว ซึ่งอาจจะเป็นเรื่องเกี่ยวกับภาษาที่ใช้ในชีวิตประจำวัน กิริยา มารยาทพื้นฐาน
3. ธรรมชาติที่อยู่รอบตัว เช่น น้ำ ดิน ไม้ อากาศ ฯลฯ เป็นการจัดประสบการณ์เพื่อให้รู้จักคุณประโยชน์ของสิ่งที่เป็นธรรมชาติ
4. สิ่งของเครื่องใช้ในชีวิตประจำวัน เพื่อให้เด็กรู้จักใช้ รักษาความสะอาด ประโยชน์ของสิ่งของ รวมทั้งอันตรายที่จะเกิดขึ้นกับการใช้สิ่งของเครื่องมือเครื่องใช้ต่าง ๆ

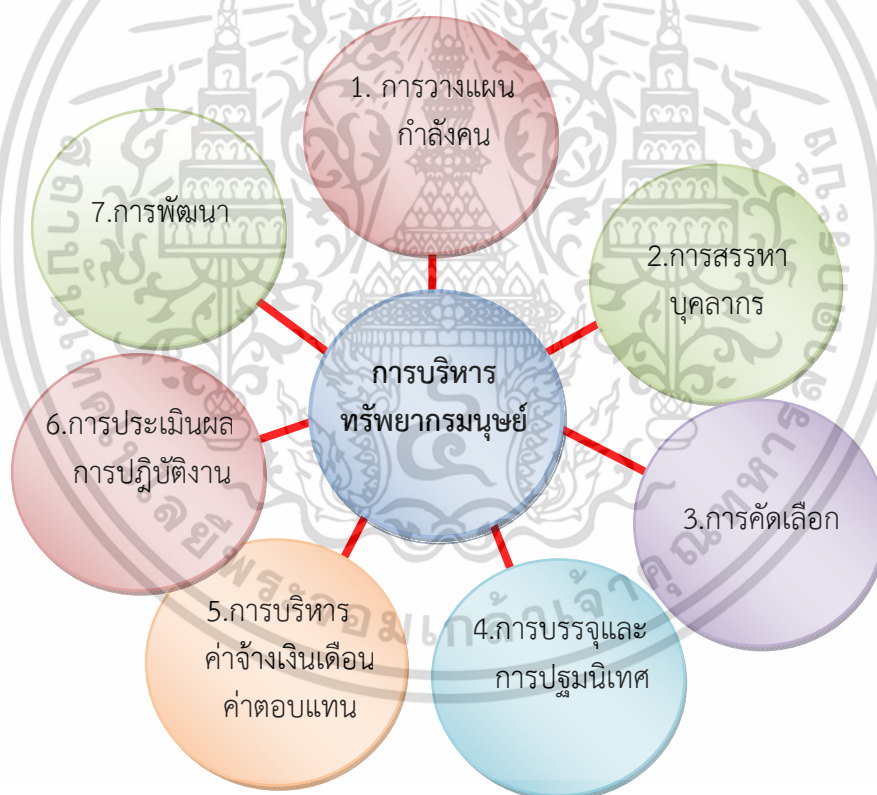
ผู้วิจัยได้วิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ว่า การเลือกหลักสูตร หมายถึง การมีคณะกรรมการการวิเคราะห์สาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 การวางแผนพัฒนาเนื้อหาบางส่วนของหลักสูตร เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้นของโรงเรียน บริบทของชุมชน สังคม และความต้องการของผู้ปกครอง มีการประเมินผลการใช้หลักสูตรและมีการปรับปรุงแนวทางการใช้หลักสูตรให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

2.5.2 การสรรหาครู

ความหมายของการสรรหาบุคคล

การสรรหาบุคคล หมายถึงการแสวงหา การชักจูงและการจัดการให้ได้บุคลากรที่พร้อม และสามารถจะทำงานได้ตามตำแหน่งในหน่วยงาน (วิลาศ สิงห์วิสัย.2546 อ้างถึงในสุภาพร พิศาลบุตร. 2550 : 1) และบาร์ทอล และมาร์ติน (Bartol & Martin. 1994 อ้างถึงใน สุภาพร พิศาลบุตร. 2550 : 2) ว่า การสรรหา หมายถึงกระบวนการค้นหาและชักจูงผู้สมัครงานที่มีความรู้ ความสามารถเหมาะสมบรรจุในตำแหน่งที่ว่าง นอกจากนั้น ฌ็องส์พ็องท์ เชจรนนท์ (2542 : 9) ได้ให้ความหมายของการสรรหา ว่า หมายถึงกระบวนการค้นหาบุคคล ที่มีความรู้เหมาะสมกับ ตำแหน่ง ที่องค์กรต้องการจากแหล่งต่างๆ ให้สนใจสมัครเข้าร่วมงานกับองค์กร โดยผู้มีหน้าที่ในการ สรรหาบุคลากรจะต้องสามารถเข้าถึงแหล่งที่มาของบุคลากร ดึงดูดบุคลากรที่มีศักยภาพเหมาะสม กับงาน ให้เกิดความสนใจที่จะร่วมงานกับองค์กรอย่างมีประสิทธิภาพ

จากความหมายของการสรรหา ดังกล่าว อาจสรุปได้ว่าการสรรหาเป็นกระบวนการ แสวงหาบุคคลที่มีความรู้ความสามารถที่เหมาะสมกับงานในหน่วยงาน และการสรรหาบุคลากรเป็น กิจกรรมในกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ ดังแสดงในภาพที่ 2.1

ภาพที่ 2.1 กระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์
ที่มา : (มุกมณี มีโชคชูสกุล 2554 : 141)

2 ความสำคัญของการสรรหา

การสรรหาครูผู้สอน เป็นกิจกรรมหนึ่งของกระบวนการบริหารทรัพยากรมนุษย์ (Human Resources Management) ซึ่งครูยังเป็นปัจจัยที่สำคัญในการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน เพราะผลของการดำเนินงานของโรงเรียนจะเป็นของรัฐหรือเอกชนทั้งที่เป็นระดับอนุบาล เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นิยมนำไปเผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษาและระดับอุดมศึกษา ล้วนแต่มีเป้าหมายสูงสุดร่วมกันคือผู้สำเร็จ การศึกษาระดับปฐมวัย (อนุบาล) นั้น ผู้ที่เป็นเจ้าของหรือผู้บริหารโรงเรียนระดับปฐมวัยจะต้องให้ ความสำคัญกับการสรรหาครูเป็นอันดับต้นๆ เพราะครูสอนเด็กปฐมวัยจะเป็นผู้ที่วางพื้นฐานทุกสิ่งทุก อย่างให้แก่เด็ก เป็นผู้ที่อยู่ใกล้ชิดกับเด็กตลอดเวลาวันละอย่างน้อย 6-8 ชั่วโมงต่อวัน และครูปฐมวัย จะต้องดูแลทุกสิ่งทุกอย่างเกี่ยวกับตัวเด็กกรองจากพ่อแม่หรือผู้ปกครองของเด็ก ครูจะต้องเป็นผู้จัด กิจกรรมต่างๆ เพื่อเป็นการพัฒนาภาวะเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย เช่น กิจกรรมเพื่อการพัฒนา ทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา การสรรหาครูจึงเป็นสิ่งสำคัญอย่างยิ่งของผู้บริหาร โรงเรียนระดับปฐมวัย และเพื่อให้ได้ครูผู้สอนที่เป็นผู้มีความรู้ ความสามารถ และทักษะในการจัด กิจกรรมการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาเด็กปฐมวัย

3 วิธีการหาครูปฐมวัย

วิธีการสรรหาครูปฐมวัยอาจทำได้ใน 2 ลักษณะ คือ 1) การสรรหาบุคลากรภายในโรงเรียนที่มี ผู้สนใจอาจจะเปลี่ยนตำแหน่ง และ 2) การหาจากบุคคลภายนอกโรงเรียน สำหรับงานวิจัยครั้งนี้ให้ ความสำเร็จกับการสรรหาบุคคลจากภายนอกหน่วยงานไว้ ดังนี้

1. จากบุคคลที่มีประสบการณ์ (การสอนเด็กปฐมวัย)
2. จากคำแนะนำของบุคคลอื่น
3. จากบุคคลที่เข้ามาสมัครเอง
4. จากการประกาศรับสมัครผ่านสื่อต่าง ๆ
5. การติดต่อผ่านสำนักจัดหางาน
6. จากหน่วยงานอื่น ๆ เช่น สมาคมวิชาชีพต่าง ๆ

และ มุกมณี มีโชคชูสกุล (2555:14 - 16) ยังได้กล่าวถึงข้อดีและข้อเสียของการสรรหาครู จากภายนอกไว้ดังนี้

ข้อดี มีดังนี้

1. สามารถคัดหรือเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสมกับงานและมีความรู้ความสามารถ มากที่สุดกับตำแหน่งงาน
2. ได้บุคคลที่มีความคิด ประสบการณ์ใหม่ๆ ทำให้มีความหลากหลายทางความคิด
3. ขจัดปัญหาการขาดแคลนกำลังคน

ข้อเสีย มีดังนี้

1. สิ้นเปลืองค่าใช้จ่ายในการดำเนินงาน
2. อาจส่งความขัดแย้งกับบุคคลอื่นที่มาใหม่ กับบุคคลที่อยู่เดิมทั้งเรื่องงานและส่วนตัว
3. อาจเกิดผลกระทบต่อขวัญและกำลังใจของบุคลากรเดิม ที่อยู่ภายในหน่วยงานได้

ผู้วิจัยได้สรุปว่า การสรรหาครู หมายถึง การวางแผนการสรรหาครูไว้อย่างชัดเจน การสรร หาครูมีหลากหลาย ครูใหม่ที่ต้องการมากที่สุดคือผู้มีประสบการณ์การสอนเด็กปฐมวัยและสำเร็จ การศึกษาสาขาปฐมวัยเป็นที่ต้องการเป็นอันดับที่ 1 มีการอบรมครูใหม่ก่อนสอน มีการประเมินผล การฝึกอบรมและนำผลการประเมินมาปรับปรุงแก้ไขวิธีการสรรหาครูและการอบรมต่อไป

2.5.3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้

การจัดประสบการณ์สำหรับเด็กปฐมวัย ตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ได้กำหนดหลักการ แนวทางการจัดประสบการณ์ การจัดกิจกรรมประจำวันพร้อมตัวอย่างไว้ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 51-56) ไว้ดังนี้

1. หลักการจัดประสบการณ์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้กำหนดหลักการจัดประสบการณ์ไว้ดังนี้

1.1 จัดประสบการณ์การเล่นและการเรียนรู้เพื่อพัฒนาเด็กโดยองค์รวมอย่างต่อเนื่อง

1.2 เน้นเด็กเป็นสำคัญ สนองความต้องการ ความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคล และบริบทของสังคมที่เด็กอาศัยอยู่

1.3 จัดให้เด็กได้รับการพัฒนาโดยให้ความสำคัญทั้งกับกระบวนการและผลผลิต

1.4 จัดการประเมินพัฒนาการให้เป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่อง และเป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์

1.5 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการพัฒนาเด็ก

2. แนวทางการจัดประสบการณ์

หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 ได้ให้แนวทางการจัดประสบการณ์ คือ

2.1 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับจิตวิทยาพัฒนาการ คือ เหมาะกับอายุ วุฒิภาวะ และระดับพัฒนาการ เพื่อให้เด็กทุกคนได้พัฒนาเต็มตามศักยภาพ

2.2 จัดประสบการณ์ให้สอดคล้องกับลักษณะการเรียนรู้ของเด็กวัยนี้คือ เด็กได้ลงมือกระทำ เรียนรู้ผ่านประสาทสัมผัสทั้งห้า ได้แก่ เคลื่อนไหว สัมผัส เล่น สังเกต สืบค้น ทดลอง และคิดแก้ปัญหาด้วยตนเอง

2.3 จัดประสบการณ์ในรูปแบบบูรณาการ คือ บูรณาการทั้งทักษะและสาระการเรียนรู้

2.4 จัดประสบการณ์ให้เด็กได้ริเริ่ม คิด วางแผน ตัดสินใจ ลงมือกระทำ และนำเสนอความคิดโดยผู้สอนเป็นผู้สนับสนุน อำนวยความสะดวก และเรียนรู้ร่วมกับเด็ก

2.5 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับเด็กอื่น กับผู้ใหญ่ ภายใต้สภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ในบรรยากาศที่อบอุ่น มีความสุขและเรียนรู้การทำกิจกรรมแบบร่วมมือในลักษณะต่าง ๆ กัน

2.6 จัดประสบการณ์ให้เด็กมีปฏิสัมพันธ์กับสื่อและแหล่งการเรียนรู้ที่หลากหลายและอยู่ในวิถีชีวิตของเด็ก

2.7 จัดประสบการณ์ที่ส่งเสริมลักษณะนิสัยที่ดีและทักษะการใช้ชีวิตประจำวัน ตลอดจนสอดแทรกคุณธรรมจริยธรรมให้เป็นส่วนหนึ่งของการจัดประสบการณ์การเรียนรู้อย่างต่อเนื่องสม่ำเสมอ

2.8 จัดประสบการณ์ทั้งในลักษณะที่มีการวางแผนไว้ล่วงหน้าและประสบการณ์ที่เกิดขึ้นในสภาพจริงโดยไม่ได้คาดการณ์ไว้

2.9 ให้ผู้ปกครองและชุมชนมีส่วนร่วมในการจัดประสบการณ์ทั้งการวางแผน

การสนับสนุนสื่อการสอน การเข้าร่วมกิจกรรม และการประเมินพัฒนาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.10 จัดทำสารนิทัศน์ด้วยการรวบรวมข้อมูลเกี่ยวกับพัฒนาการและการเรียนรู้ของเด็กเป็นรายบุคคล นำข้อมูลที่ได้มาไตร่ตรองและใช้ให้เป็นประโยชน์ต่อการพัฒนาเด็กและการวิจัยในชั้นเรียน

3. การจัดกิจกรรมประจำวัน

กิจกรรมสำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี สามารถนำจัดเป็นกิจกรรมประจำวันได้หลายรูปแบบ เป็นการช่วยให้ทั้งผู้สอนและเด็กทราบว่าแต่ละวันจะทำกิจกรรมอะไร เมื่อใดและอย่างไร การจัดกิจกรรมประจำวันมีหลักการจัดและขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน ดังนี้

3.1 หลักการจัดกิจกรรมประจำวัน

3.1.1 กำหนดระยะเวลาในการจัดกิจกรรมแต่ละกิจกรรมให้เหมาะสมกับวัยของเด็กในแต่ละวันและยืดหยุ่นได้ตามความต้องการและความสนใจของเด็ก เช่น

วัย 3 ปี มีความสนใจช่วงสั้นประมาณ 8 นาที

วัย 4 ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 12 นาที

วัย 5 ปี มีความสนใจอยู่ได้ประมาณ 15 นาที

3.1.2 กิจกรรมที่ต้องใช้ความคิด ทั้งในกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่ ไม่ควรใช้เวลาต่อเนื่องนานเกินกว่า 20 นาที

3.1.3 กิจกรรมที่เด็กมีอิสระเลือกเล่นเสรี เช่น การเล่นตามมุม การเล่นกลางแจ้ง ฯลฯ ใช้เวลาประมาณ 40-60 นาที

3.1.4 กิจกรรมควรมีความสมดุลระหว่างกิจกรรมในห้องและนอกห้อง กิจกรรมที่ใช้กล้ามเนื้อใหญ่และกล้ามเนื้อเล็ก กิจกรรมที่เป็นรายบุคคล กลุ่มย่อย และกลุ่มใหญ่ กิจกรรมที่เด็กเป็นผู้ริเริ่มและผู้สอนเป็นผู้ริเริ่ม และกิจกรรมที่ใช้กำลังและไม่ใช้กำลัง จัดให้ครบทุกประเภท ทั้งนี้กิจกรรมที่ต้องออกกำลังกายควรจัดสลับกับกิจกรรมที่ไม่ต้องออกกำลังกายมากนัก เพื่อเด็กจะได้ไม่เหนื่อยเกินไป

3.2 ขอบข่ายของกิจกรรมประจำวัน การเลือกกิจกรรมที่จะนำมาจัดในแต่ละวัน ต้องให้ครอบคลุมสิ่งต่อไปนี้

3.2.1 การพัฒนากล้ามเนื้อใหญ่ เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อใหญ่ การเคลื่อนไหว และความคล่องแคล่วในการใช้อวัยวะต่าง ๆ จึงควรจัดกิจกรรม โดยให้เด็กได้เล่นอิสระกลางแจ้ง เล่นเครื่องเล่นสนาม เคลื่อนไหวร่างกายตามจังหวะดนตรี

3.2.2 การพัฒนากล้ามเนื้อเล็ก เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความแข็งแรงของกล้ามเนื้อเล็ก การประสานสัมพันธ์ระหว่างมือและตา จึงควรจัดกิจกรรมโดยให้เด็กได้เล่นเครื่องเล่นสัมผัส เล่นเกมต่อภาพ ฝึกช่วยเหลือตนเองในการแต่งกาย หยิบจับชิ้นส่วน ใช้อุปกรณ์ศิลปะ เช่น สีเทียน กรรไกร พู่กัน ดินเหนียว ฯลฯ

3.2.3 การพัฒนาอารมณ์ จิตใจ และปลูกฝังคุณธรรม จริยธรรม เพื่อให้เด็กมีความรู้สึกที่ดีต่อตนเองและผู้อื่น มีความเชื่อมั่น กล้าแสดงออก มีวินัยในตนเอง รับผิดชอบ ซื่อสัตย์ ประหยัด เมตตา กรุณา เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน มีมารยาทและปฏิบัติตามวัฒนธรรมไทยและศาสนาที่นับถือ จึงควรจัดกิจกรรมต่าง ๆ ผ่านการเล่นให้เด็กได้มีโอกาสตัดสินใจเลือก ได้รับการตอบสนองตามความต้องการ ได้ฝึกปฏิบัติโดยสอดแทรกคุณธรรม จริยธรรม ตลอดเวลาที่โอกาสเอื้ออำนวย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2.4 การพัฒนาสังคมนิสัย เพื่อให้เด็กมีลักษณะนิสัยที่ดี แสดงออกอย่างเหมาะสมและอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข ช่วยเหลือตนเองในการทำกิจวัตรประจำวัน มีนิสัยรักการทำงาน รู้จักระมัดระวังความปลอดภัยของตนเองและผู้อื่น จึงควรจัดให้เด็กได้ปฏิบัติกิจวัตรประจำวันอย่างสม่ำเสมอ เช่น รับประทานอาหาร พักผ่อนนอนหลับ ขับถ่าย ทำความสะอาดร่างกาย เล่นและทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิบัติตามกฎ กติกา ข้อตกลงของส่วนรวม เก็บขอบเข้าที่เมื่อเล่นหรือทำงานเสร็จ ฯลฯ

3.2.5 การพัฒนาการคิด เพื่อให้เด็กได้พัฒนาความคิดรวบยอด สังเกต จำแนก เปรียบเทียบ จัดหมวดหมู่ เรียงลำดับเหตุการณ์ แก้ปัญหา จึงควรจัดกิจกรรมให้เด็กได้สนทนา อภิปรายแลกเปลี่ยนความคิดเห็น เชิญวิทยากรมาพูดคุยกับเด็ก ค้นคว้าจากแหล่งข้อมูลต่าง ๆ ทดลอง ศึกษาเอกสารสถานที่ ประกอบอาหาร หรือจัดให้เด็กได้เล่นเกมการศึกษา ที่เหมาะสมกับวัย อย่างหลากหลาย ฝึกการแก้ปัญหาในชีวิตประจำวันและในการทำกิจกรรมทั้งที่เป็นรายบุคคลและ เป็นกลุ่ม

3.2.6 การพัฒนาภาษา เพื่อให้เด็กได้มีโอกาสใช้ภาษาสื่อสาร ถ่ายทอด ความรู้สึก ความนึกคิด ความรู้ความเข้าใจในสิ่งต่าง ๆ ที่เด็กมีประสบการณ์ จึงควรจัดกิจกรรมทาง ภาษาให้มีความหลากหลายในสภาพแวดล้อมที่เอื้อต่อการเรียนรู้ มุ่งปลูกฝังให้เด็กรักการอ่าน และ บุคลากรที่แวดล้อมต้องเป็นแบบอย่างที่ดีในการใช้ภาษา ทั้งนี้ต้องคำนึงถึงหลักการจัดกิจกรรมทาง ภาษาที่เหมาะสมกับเด็กเป็นสำคัญ

3.2.7 การส่งเสริมจินตนาการและความคิดสร้างสรรค์ เพื่อให้เด็กได้ พัฒนาความคิดสร้างสรรค์ ได้ถ่ายทอดอารมณ์ความรู้สึกและเห็นความสวยงามของสิ่งต่าง ๆ รอบตัว โดยใช้กิจกรรมศิลปะและดนตรีเป็นสื่อ ใช้การเคลื่อนไหวและจังหวะตามจินตนาการ ให้ประดิษฐ์สิ่ง ต่าง ๆ อย่างอิสระตามความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ของเด็ก เล่นบทบาทสมมติในมุมเล่นต่าง ๆ เล่นน้ำ เล่นทราย เล่นก่อสร้างสิ่งต่าง ๆ เช่น แท่งไม้รูปทรงต่าง ๆ ฯลฯ

3.3 รูปแบบการจัดกิจกรรมประจำวัน

การจัดตารางกิจกรรมประจำวันสามารถจัดได้หลายรูปแบบ ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับ ความเหมาะสมในการนำไปใช้ของแต่ละหน่วยงานและสภาพชุมชน ที่สำคัญผู้สอนต้องคำนึงถึงการ จัด กิจกรรมให้ครอบคลุมพัฒนาการทุกด้าน จึงขอเสนอแนะสัดส่วนเวลาในการพัฒนาเด็กแต่ละวัน ดังนี้

ตารางที่ 2.9 ตารางกิจกรรมประจำวัน

รายการพัฒนา	อายุ 3 ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ 4 ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ 5 ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)
1. การพัฒนาทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน (รวมทั้งการช่วยตนเองในการแต่งกาย การ รับประทานอาหาร สุขอนามัยและการนอน พักผ่อน)	3	2 1/2	2 1/4
2. การเล่นดนตรี	1	1	1
3. การคิดและความคิดริเริ่มสร้างสรรค์	1	1	1
4. กิจกรรมด้านสังคม (การทำงานร่วมกับผู้อื่น)	1/2	3/4	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้เผยแพร่โดยไม่ได้รับอนุญาต
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 2.9 (ต่อ)

รายการพัฒนา	อายุ 3 ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ 4 ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)	อายุ 5 ปี ชั่วโมง : วัน (ประมาณ)
5. กิจกรรมพัฒนาด้านกล้ามเนื้อใหญ่	3/4	3/4	3/4
6. กิจกรรมที่มีการวางแผนโดยผู้สอน	3/4	1	1
เวลาโดยประมาณ	7	7	7

หมายเหตุ :

1. สัดส่วนของเวลาในแต่ละวันที่เสนอไว้สามารถปรับและยืดหยุ่นได้ ขึ้นอยู่กับผู้สอนและสภาพการณ์ โดยยึดหลักการจัดกิจกรรมประจำวันประกอบ
2. ตัวอย่างข้อรายการพัฒนาที่นำเสนอให้ความสำคัญกับทักษะพื้นฐานในชีวิตประจำวัน ทั้งนี้เนื่องจากการศึกษาปฐมวัยเป็นการศึกษาขั้นแรกที่จะช่วยให้เด็กรู้จักช่วยเหลือตนเองในกิจวัตรประจำวัน ซึ่งเด็กช่วงอายุ 3 ปี ต้องให้เวลาในการทำกิจวัตรประจำวันมาก และเมื่อเด็กอายุมากขึ้น เวลาที่จะให้น้อยลง เพราะเด็กเกิดทักษะการช่วยเหลือตนเองแต่กิจกรรมด้านสังคมเด็กที่อายุน้อยยังยึดตัวเองเป็นศูนย์กลาง ดังนั้น การให้เวลาในช่วงอายุ 3 ปี จึงให้เวลาน้อยและจะเพิ่มขึ้นเมื่อเด็กอายุมากขึ้น ทั้งนี้เพราะเด็กต้องการเวลาในการเล่นทำกิจกรรมร่วมกับคนอื่นมากขึ้น เป็นการฝึกให้เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่นได้อย่างมีความสุข
3. การเล่นเสรีเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นสำหรับเด็กปฐมวัย ช่วยฝึกเด็กให้รู้จักเลือกตัดสินใจ คิดแก้ปัญหา คิดสร้างสรรค์ในแต่ละวัน เด็กทุกวัยควรมีโอกาสเล่นเสรี 1 ชั่วโมง : วัน
4. กิจกรรมที่ต้องมีการวางแผนโดยผู้สอน จะช่วยให้เด็กเกิดทักษะหรือความคิดรวบยอดในเรื่องใดเรื่องหนึ่งตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตร เช่น ผู้สอนต้องการให้เด็กเกิดความคิดรวบยอดเกี่ยวกับผลไม้ ซึ่งผู้สอนต้องวางแผนกิจกรรมล่วงหน้า เวลาที่ใช้ในแต่ละวันที่กำหนดไว้ 3/4 ชั่วโมง (45 นาที) ในเด็กอายุ 3 ปี มิได้หมายถึงผู้สอนสอนต่อเนื่อง 45 นาที ใน 1 กิจกรรม เพื่อให้เด็กเกิดความคิดรวบยอด ผู้สอนต้องพิจารณาว่าเด็กมีช่วงความสนใจสั้น จะต้องจัดแบ่งเวลาหลายชั่วโมงให้เหมาะกับเด็กและเวลาที่เหลือ เด็กอาจถูกสอนความคิดรวบยอดเรื่องผลไม้ในกิจกรรมอื่น ๆ

ตัวอย่างตารางกิจกรรมประจำวัน

ตัวอย่างแบบที่ 1	ตัวอย่างแบบที่ 2
08.00 - 08.30 รับเด็ก	08.00 - 09.00 รับเด็ก เคารพธงชาติ สวดมนต์
08.30 - 08.45 เคารพธงชาติ สวดมนต์	09.00 - 09.30 กิจกรรมดนตรีและจังหวะ
08.45 - 09.00 ตรวจสุขภาพ ไปห้องน้ำ	09.30 - 10.30 กิจกรรมเสรี
09.00 - 09.20 กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ	10.30 - 10.40 พัก (รับประทานอาหารว่างเช้า)
09.20 - 10.20 กิจกรรมสร้างสรรค์และการเล่นตามมุม	10.40 - 11.20 กิจกรรมกลางแจ้ง
10.20 - 10.30 พัก (ของว่างเช้า)	11.20 - 11.30 พัก (ล้างมือ ล้างเท้า)
10.20 - 10.30 พัก (ของว่างเช้า)	11.30 - 11.50 กิจกรรมเสริมประสบการณ์
10.30 - 10.45 กิจกรรมในวงกลม	11.50 - 13.00 พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)
10.45 - 11.30 กิจกรรมกลางแจ้ง	13.00 - 15.00 นอนพักผ่อน
11.30 - 12.00 พัก (รับประทานอาหารกลางวัน)	15.00 - 15.10 เก็บที่นอน ล้างหน้า
12.00 - 14.00 นอนพักผ่อน	15.10 - 15.30 พัก (รับประทานอาหารว่างบ่าย)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตัวอย่างแบบที่ 1	ตัวอย่างแบบที่ 2
14.00 – 14.20 เก็บที่นอน ล้างหน้า	15.30 – 15.50 เล่านิทาน
14.20 – 14.30 พัก (ช่องว่างบ่าย)	15.50 – 16.00 เตรียมตัวกลับบ้าน
14.30 – 14.50 เกมการศึกษา	
14.50 – 15.00 เตรียมตัวกลับบ้าน	

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ว่า การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ หมายถึง การวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเตรียมความพร้อมของครู สื่อ อุปกรณ์จัดประสบการณ์ เมื่อเปิดภาคเรียนใหม่มีการประเมินผลการพัฒนาศักยภาพการพัฒนาของเด็กทั้ง 4 ด้าน ครูจัดทำแผนการสอนก่อนเปิดภาคเรียน มีการนำผลการประเมินการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ไปใช้สำหรับการปรับปรุงแก้ไข พร้อมกำหนดเป็นมาตรฐานการจัดการเรียนรู้ในภาคเรียนต่อไป

2.5.4 การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน

สื่อการสอนระดับปฐมวัย

สื่อสำหรับเด็กปฐมวัย หมายถึง วัสดุที่เด็กนำมาเล่นแล้วได้รับความสุข ได้ผ่อนคลาย ได้เรียนรู้เป็นตัวอย่างที่ทำให้เด็กเกิดความรู้จากการได้สัมผัส ได้ลงมือปฏิบัติช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง (เบญจา แสงมลิ และคณะ. Online)

จากความหมายดังกล่าวได้แสดงให้เห็นความสำคัญของสื่อ ดังนี้

1. เป็นตัวกลางในการถ่ายทอดเรื่องราวสาระความรู้
2. ช่วยให้เด็กได้รับประสบการณ์ตรง
3. ช่วยให้เด็กได้เกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรมและความมุ่งหมายของหลักสูตร
4. ช่วยให้เด็กเกิดความรู้ความเข้าใจในสิ่งที่ยาก
5. เป็นสิ่งที่ช่วยให้เด็กค้นหาความรู้ได้ด้วยตนเอง

จากความสำคัญของสื่อดังกล่าว อาจสรุปได้ว่า สื่อมีความสำคัญกับครูผู้สอนและผู้เรียน ดังนี้ (เบญจา แสงมลิ. Online)

1. ความสำคัญของสื่อกับครูผู้สอน สื่อมีความสำคัญกับครูผู้สอนในเรื่องต่อไปนี้
 - 1.1 ช่วยแบ่งเบาภาระของครูผู้สอนในด้านการเตรียมการสอน
 - 1.2 ช่วยสร้างบรรยากาศในการสอนให้น่าสนใจ
 - 1.3 ช่วยสร้างความมั่นใจในการสอนให้แก่ครูผู้สอน
 - 1.4 เป็นการกระตุ้นให้ครูผู้สอนมีการเตรียมความพร้อมอยู่ตลอดเวลา
2. ความสำคัญของสื่อกับผู้เรียน ดังนี้
 - 2.1 ช่วยกระตุ้นและสร้างความสนใจของผู้เรียน
 - 2.2 ช่วยให้การเรียนรู้ของผู้เรียนเกิดขึ้นอย่างมีประสิทธิภาพ สะดวกและรวดเร็ว
 - 2.3 ช่วยแก้ปัญหาเรื่องความแตกต่างในบริบทของการเรียนรู้
 - 2.4 ช่วยให้มีการปฏิสัมพันธ์ระหว่างผู้เรียนกับผู้เรียนและระหว่างครูผู้สอนกับ

ผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5 ช่วยให้สามารถนำเนื้อหาที่มีข้อจำกัดมาสอนในชั้นเรียนได้ เช่น เนื้อหาที่เป็นอันตราย เรื่องในอดีต ค่าใช้จ่ายสูง เป็นต้น

2.6 ช่วยให้ผู้เรียนเรียนอย่างกระตือรือร้นและมีส่วนร่วมกับการเรียน

2.7 ช่วยให้ผู้เรียนเพลิดเพลิน และไม่เบื่อต่อการเรียนรู้

ในขณะเดียวกัน กระทรวงศึกษาธิการ (2547 : 74-80) ได้จำแนกประเภทของสื่อที่ใช้ตามลักษณะกิจกรรมและการเล่นตามมุมต่าง ๆ ในคู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี ไว้ดังนี้

1. การจัดกิจกรรมตามมุมต่าง ๆ ภายในห้องเรียน ดังนี้

1.1 มุมบ้าน การจัดกิจกรรมมุมบ้าน ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1) ของเล่นเครื่องใช้ในครัวขนาดเล็ก หรือของจำลอง เช่น เตา กระทะ ครก กาน้ำ เขียง มีดพลาสติก หม้อ จาน ช้อน ถ้วยชาม กระดาษ ฯลฯ

2) เครื่องเล่นตุ๊กตา เสื้อผ้าตุ๊กตา เตียง เปลเด็ก ตุ๊กตา

3) เครื่องแต่งบ้านจำลอง เช่น ชุดรับแขก โต๊ะเครื่องแป้ง หมอนอิง กระຈก ขนาดเห็นเต็มตัว หวี ตลับแป้ง ฯลฯ

4) เครื่องแต่งกายบุคคลอาชีพต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว เช่น ชุดเครื่องแบบทหาร ตำรวจ ชุดเสื้อผ้าผู้ใหญ่ชายและหญิง รองเท้า กระเป๋าถือที่ไม่ใช้แล้ว ฯลฯ

5) โทรศัพท์ เตาไรต์จำลอง ที่รีดผ้าจำลอง

6) ภาพถ่ายและรายการอาหาร

1.2 มุมหมอ ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1) เครื่องเล่นจำลองแบบเครื่องมือแพทย์และอุปกรณ์การรักษาผู้ป่วย เช่น หู ฟัง เสื้อคลุมหมอ ฯลฯ

2) อุปกรณ์สำหรับเลียนแบบการบันทึกข้อมูลผู้ป่วย เช่น กระดาษ ดินสอ ฯลฯ

1.3 มุมร้านค้า ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1) กล่องและขวดผลิตภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้แล้ว

2) อุปกรณ์ประกอบการเล่น เช่น เครื่องคิดเลข ลูกคิด ธนบัตรจำลอง ฯลฯ

1.4 มุมบล็อก ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1) ไม้บล็อกหรือแท่งไม้ที่มีขนาดและรูปร่างต่าง ๆ กัน จำนวนตั้งแต่ 50 ชิ้น ขึ้นไป

2) ของเล่นจำลอง เช่น รถยนต์ เครื่องบิน รถไฟ คน สัตว์ ต้นไม้ ฯลฯ

3) ภาพถ่ายต่าง ๆ

4) ที่จัดเก็บไม้บล็อกหรือแท่งไม้อาจเป็นชั้น ลังไม้หรือพลาสติก แยกตามรูปร่าง ขนาด ฯลฯ

1.5 มุมหนังสือ ตัวอย่างสื่อ มีดังนี้

1) หนังสือภาพนิทาน สมุดภาพ หนังสือภาพที่มีคำและประโยคสั้น ๆ พร้อมภาพ กระดานไวท์บอร์ด

2) ชั้นหรือที่วางหนังสือ

3) อุปกรณ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในการสร้างบรรยากาศการอ่าน เช่น เสื้อ พรม หมอน ฯลฯ

4) สมุดเขียนยืมหนังสือและกลับบ้าน

5) อุปกรณ์สำหรับการเขียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับใช้ภายในห้องเรียนเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6) อุปกรณ์เสริม เช่น เครื่องเล่นเทป CD นิทานและความรู้ต่าง ๆ CD / DVD / VCD หนังสือพูดได้ ฯลฯ

2. กิจกรรมสร้างสรรค์ ควรมีวัสดุ อุปกรณ์ ดังนี้

2.1 การวาดภาพและระบายสี

- 1) สีเทียนแท่งใหญ่ สีไม้ สีชอล์ก สีน้ำ
- 2) พู่กันขนาดใหญ่ (ประมาณเบอร์ 12)
- 3) กระดาษ
- 4) เลือคลุ่ม หรือผ้ากันเปื้อน

2.2 การเล่นกับสี

- 1) การเป่าสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ สีน้ำ
- 2) การหยดสี มี กระดาษ หลอดกาแฟ พู่กัน สีน้ำ
- 3) การพับสี มี กระดาษ สีน้ำ พู่กัน
- 4) การเทสี มี กระดาษ สีน้ำ
- 5) การเลเลงสี มี กระดาษ สีน้ำ แป้งเปียก

2.3 การพิมพ์ภาพ

- 1) แม่พิมพ์ต่าง ๆ จากของจริง เช่น นิ้วมือ ใบไม้ ก้านกล้วย ฯลฯ
- 2) แม่พิมพ์จากวัสดุอื่น ๆ เช่น เชือก เส้นด้าย ทรายยาง ฯลฯ
- 3) กระดาษ ผ้าเช็ดมือ สีโปสเตอร์ (สีน้ำ สีฝุ่น ฯลฯ)

2.4 การปั้น เช่น ดินน้ำมัน ดินเหนียว แป้งโดว์ แผ่นรองปั้น แม่พิมพ์รูปต่าง ๆ ไม้ขนาดแบ่ง ฯลฯ

2.5 การพับ ฉีก ตัด ปะ เช่น กระดาษ หรือวัสดุอื่น ๆ ที่จะใช้พับ ฉีก ตัด ปะ กรรไกรขนาดเล็กปลายมน กาวน้ำหรือกาวแปะเปียก ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

2.6 การประดิษฐ์เศษวัสดุ เช่น เศษวัสดุต่าง ๆ มีกล่องกระดาษ แกนกระดาษ เศษผ้า เศษไหม กาว กรรไกร สี ผ้าเช็ดมือ ฯลฯ

2.7 การร้อย เช่น ลูกปัด หลอดกาแฟ หลอดด้าย ฯลฯ

2.8 การสาน เช่น กระดาษ ใบตอง ใบมะพร้าว ฯลฯ

2.9 การเล่นพลาสติกสร้างสรรค์ พลาสติกชิ้นเล็กๆ รูปทรงต่างๆ ผู้เล่นสามารถนำมาต่อเป็นรูปแบบต่างๆ ตามความต้องการ

2.10 การสร้างรูป เช่น จากกระดานปักหมุด จากแป้นตะปูที่ใช้หมัวยางหรือเชือกผูกตั้งให้เป็นรูปร่างต่างๆ

3. เกมการศึกษา ตัวอย่างสื่อประเภทเกมการศึกษา มีดังนี้

3.1 เกมจับคู่

- 1) จับคู่รูปร่างที่เหมือนกัน
 - 2) จับคู่ภาพเงา
 - 3) จับคู่ภาพที่ซ่อนอยู่ในภาพหลัก
 - 4) จับคู่สิ่งที่มีความสัมพันธ์กัน สิ่งที่ใช้คู่กัน
- ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3.2 เกมจัดหมวดหมู่

- 1) ภาพสิ่งต่าง ๆ ที่นำมาจัดเป็นพวก ๆ
- 2) ภาพเกี่ยวกับประเภทของใช้ในชีวิตประจำวัน
- 3) ภาพจัดหมวดหมู่ตามรูปร่าง สี ขนาด รูปทรงเรขาคณิต ฯลฯ

3.3 เกมวางภาพต่อปลาย (โดมิโน)

- 1) โดมิโนภาพเหมือน
- 2) โดมิโนภาพสัมพันธ์ ฯลฯ

3.4 เกมเรียงลำดับ

- 1) เรียงลำดับภาพเหตุการณ์ต่อเนื่อง
- 2) เรียงลำดับขนาด

4. กิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรมในวงกลม ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

1. สื่อของจริงที่อยู่ใกล้ตัวและสื่อจากธรรมชาติ หรือ วัสดุท้องถิ่น เช่น ต้นไม้ ใบไม้ เปลือกหอย เสื้อผ้า ฯลฯ
2. สื่อที่จำลองขึ้น เช่น ลูกโลก ตุ๊กตาสัตว์ ฯลฯ
3. สื่อประเภทภาพ เช่น ภาพพลิก ภาพโปสเตอร์ หนังสือภาพ ฯลฯ
4. สื่อเทคโนโลยี เช่น วิทยุ เครื่องบันทึกเสียง เครื่องขยายเสียง โทรทัศน์ ฯลฯ

5. กิจกรรมกลางแจ้ง ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

1. เครื่องเล่นสนาม เช่น เครื่องเล่นสำหรับปีนป่าย เครื่องเล่นประเภท
2. ที่เล่นทราย มีทรายละเอียด เครื่องเล่นทราย เครื่องตวง ฯลฯ
3. ที่เล่นน้ำ มีภาชนะใส่น้ำหรืออ่างน้ำวางบนขาตั้งที่มั่นคง ความสูงพอที่เด็กจะยืนได้พอดี เสื้อคลุมหรือผ้ากันเปื้อนพลาสติกหรืออุปกรณ์เล่นน้ำ เช่น ถ้วยตวง ขวดต่างๆ สายยาง กรวย กรอกน้ำ ตุ๊กตาวาง ฯลฯ

6. กิจกรรมเคลื่อนไหวและจังหวะ ตัวอย่างสื่อมีดังนี้

1. เครื่องเคาะจังหวะ เช่น ฉิ่ง เหล็กสามเหลี่ยม กรับ รำมะนา กลอง ฯลฯ
2. อุปกรณ์ประกอบการเคลื่อนไหว เช่น หนังสือพิมพ์ ธิบิ้น แอบผ้า ห่วง หวาย ถูทราย ฯลฯ

7. การเลือกสื่อ ควรพิจารณา ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2547 : 80)

1. เลือกให้ตรงกับจุดมุ่งหมายและเรื่องที่สอน
2. เลือกให้เหมาะสมกับวัยและความสามารถของเด็ก
3. เลือกให้เหมาะสมกับสภาพแวดล้อมของท้องถิ่นที่เด็กอยู่หรือสภาพของสถานศึกษา
4. มีวิธีการใช้อย่างง่าย และนำไปใช้ได้หลายกิจกรรม
5. มีความถูกต้องตามเนื้อหาและทันสมัย
6. มีคุณภาพดี เช่น ภาพชัดเจน ขนาดเหมาะสม ไม่ใช้สีสะท้อนแสง
7. เลือกสื่อที่เด็กเข้าใจง่ายในเวลาสั้นๆ ไม่ซับซ้อน
8. เลือกสื่อที่สามารถสัมผัสได้
9. เลือกสื่อเพื่อใช้ฝึก และส่งเสริมการคิดเป็น ทำเป็น และกล้าแสดงความคิดเห็น

ด้วยความมั่นใจ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การใช้สื่อ

การใช้สื่อควรดำเนินการตามขั้นตอน ต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ. 2547 : 81)

1. การเตรียมพร้อมก่อนใช้สื่อ มีขั้นตอน คือ

1.1 เตรียมตัวผู้สอน

1. ผู้สอนจะต้องศึกษาจุดมุ่งหมายและวางแผนว่าจะจัดกิจกรรมอะไรบ้าง
2. เตรียมจัดหาสื่อและศึกษาวิธีการใช้สื่อ
3. จัดเตรียมสื่อและวัสดุอื่น ๆ ที่จะต้องใช้ร่วมกัน
4. ทดลองใช้สื่อก่อนนำไปใช้จริง

1.2 เตรียมตัวเด็ก

1. ศึกษาความรู้พื้นฐานเดิมของเด็กให้สัมพันธ์กับเรื่องที่จะสอน
2. สร้างความสนใจเด็กโดยใช้สื่อประกอบการเรียนการสอน
3. ให้เด็กรับผิดชอบ รู้จักใช้สื่ออย่างสร้างสรรค์ ไม่ใช่ทำลายแล้วเก็บให้ถูกที่

1.3 เตรียมสื่อให้พร้อมก่อนนำไปใช้

1. จัดลำดับการใช้สื่อว่าจะใช้อะไรก่อน หรือหลัง เพื่อความสะดวกในการสอน
2. ตรวจสอบและเตรียมเครื่องมือให้พร้อมที่จะใช้ได้ทันที
3. เตรียมวัสดุอุปกรณ์ที่จะใช้ร่วมกับสื่อ

2. การนำเสนอสื่อ เพื่อให้บรรลุผล โดยเฉพาะในกิจกรรมเสริมประสบการณ์/กิจกรรม

วงกลม/กิจกรรมกลุ่มย่อย ควรปฏิบัติดังนี้

1. สร้างความพร้อมและสร้างความสนใจให้เด็กก่อนจัดกิจกรรมทุกครั้ง
2. ใช้สื่อตามลำดับขั้นของแผนการจัดกิจกรรมที่กำหนดไว้
3. ไม่ควรให้เด็กเห็นสื่อหลายๆ ชนิดพร้อมๆ กัน เพราะจะทำให้เด็กไม่สนใจ

กิจกรรมที่สอน

4. ผู้สอนควรยืนอยู่ด้านข้างหรือด้านหลังของสื่อที่ใช้กับเด็ก ผู้สอนไม่ควรยืนหันหลังให้เด็ก จะต้องพูดคุยกับเด็กและสังเกตความสนใจของเด็ก พร้อมทั้งสำรวจข้อบกพร่องของสื่อที่ใช้เพื่อนำไปปรับปรุงแก้ไขให้ดีขึ้น

5. เปิดโอกาสให้เด็กได้ร่วมใช้สื่อ

ข้อควรระวังในการใช้สื่อการเรียนการสอน การใช้สื่อในระดับปฐมวัยควรระวังในเรื่องต่อไปนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2547 : 82)

1. วัสดุที่ใช้ต้องไม่มีพิษ ไม่หัก และแตกง่าย มีพื้นผิวเรียบ ไม่เป็นเสี้ยน
2. ขนาด ไม่ควรมีขนาดใหญ่เกินไปเพราะยากต่อการหยิบยก อาจจะตกลงมาเสียหายแตก เป็นอันตรายต่อเด็กหรือใช้ไม่สะดวก เช่น กรรไกรขนาดใหญ่ โต๊ะ เก้าอี้ที่ใหญ่และสูงเกินไป และไม่ควรมีขนาดเล็กเกินไป เด็กอาจจะนำไปอม หรือกลืนทำให้ติดคอหรือไหลลงท้องได้ เช่น ลูกบิดขนาดเล็ก ลูกแก้วเล็กๆ ฯลฯ
3. รูปทรง ไม่เป็นรูปทรงแหลม รูปทรงเหลี่ยม เป็นสัน
4. น้ำหนัก ไม่ควรมีน้ำหนักมาก เพราะเด็กยกหรือหยิบไม่ไหว อาจจะตกลงมาเป็นอันตรายต่อตัวเด็ก

5. ความปลอดภัย หลีกเลี่ยงสื่อที่เป็นอันตรายต่อตัวเด็ก เช่น สารเคมี วัตถุไวไฟ ฯลฯ

6. สี หลีกเลี่ยงสีที่เป็นอันตรายต่อสายตา เช่น สีสะท้อนแสง ฯลฯ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้เพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การประเมินการใช้สื่อ

ควรพิจารณาจากองค์ประกอบ 3 ประการ คือ ผู้สอน เด็กและสื่อ เพื่อจะได้ทราบว่าสื่อนั้นช่วยให้เด็กเรียนรู้ได้มากน้อยเพียงใด จะได้นำมาปรับปรุงการผลิตและการใช้สื่อให้ดียิ่งขึ้น โดยใช้วิธีสังเกต ดังนี้ (กระทรวงศึกษาธิการ 2547 : 82)

1. สื่อนั้นช่วยให้เด็กเกิดการเรียนรู้เพียงใด
2. เด็กชอบสื่อนั้นเพียงใด
3. สื่อนั้นช่วยให้การจัดประสบการณ์ตรงกับจุดประสงค์หรือไม่ ถูกต้องตามสาระการเรียนรู้และทันสมัยหรือไม่

4. สื่อนั้นช่วยให้เด็กสนใจมากน้อยเพียงใด เพราะเหตุใด

ผู้วิจัยสรุปได้ว่า การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน หมายถึง การมีคณะกรรมการคัดเลือกสื่อ การวางแผน การจัดหาสื่อ การพัฒนาสื่อ การฝึกอบรมครูใช้สื่อใหม่ ๆ มีการประเมินผลการใช้สื่อแต่ละประเภท แล้วจึงนำมาปรับปรุงวิธีการจัดหาสื่อให้ได้สื่อที่มีคุณภาพต่อไป

2.5.5 การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

1. ความหมาย

กระทรวงศึกษาธิการ (2547 : 4) ได้ให้ความหมายของการประเมินพัฒนาการว่า การประเมินพัฒนาการ หมายถึง กระบวนการสังเกตพฤติกรรมของเด็กในขณะทำกิจกรรม แล้วจดบันทึกลงในเครื่องมือที่ผู้สอนสร้างขึ้นหรือกำหนดอย่างต่อเนื่อง เพื่อเปรียบเทียบพฤติกรรมที่เด็กแสดงออกในแต่ละครั้ง เป็นข้อมูลในการพัฒนากิจกรรมให้เด็กได้รับการพัฒนาอย่างเต็มตามศักยภาพ

2. ความสำคัญของการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัยเป็นกระบวนการต่อเนื่องและเป็นส่วนหนึ่งของกิจกรรมปกติตามตารางกิจกรรมประจำวันและครอบคลุมพัฒนาการของเด็กทุกด้าน ได้แก่ ด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สังคม และสติปัญญา เพื่อนำผลมาใช้ในการจัดกิจกรรมหรือประสบการณ์ พัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพของแต่ละคน ด้วยเหตุนี้ผู้สอนซึ่งเป็นผู้ที่จะทำหน้าที่ประเมินพัฒนาการเด็กจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในพัฒนาการเด็กวัย 3-5 ปี เป็นอย่างดี และต้องเข้าใจโครงสร้างของการประเมินอย่างละเอียดว่าจะประเมินเมื่อไรและอย่างไร ต้องมีความสามารถในการเลือกเครื่องมือ และวิธีการที่จะใช้ได้อย่างถูกต้อง จึงจะทำให้ผลของการประเมินนั้นเที่ยงตรงและเชื่อถือได้ การประเมินพัฒนาการอาจทำได้หลายวิธี แต่วิธีที่ง่ายต่อการปฏิบัติและนิยมใช้กันมาก คือ การสังเกต ซึ่งต้องทำอย่างต่อเนื่องและบันทึกไว้เป็นหลักฐานอย่างสม่ำเสมอ อาจกล่าวได้ว่า ผู้สอนหรือผู้เกี่ยวข้องกับเด็กต้องคำนึงถึงเรื่องต่าง ๆ ดังต่อไปนี้

3. หลักการประเมินพัฒนาการของเด็ก

1. ประเมินพัฒนาการของเด็กครบทุกด้านและนำผลมาพัฒนาเด็ก
2. ประเมินเป็นรายบุคคลอย่างสม่ำเสมอต่อเนื่องตลอดปี
3. สภาพการประเมินควรมีลักษณะเช่นเดียวกับการปฏิบัติกิจกรรมประจำวัน
4. ประเมินอย่างมีระบบ มีการวางแผน เลือกใช้เครื่องมือและจดบันทึกไว้เป็นหลักฐาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ประเมินตามสภาพจริงด้วยวิธีการหลากหลายเหมาะสมกับเด็ก รวมทั้งใช้แหล่งข้อมูลหลาย ๆ ด้าน ไม่ควรใช้การทดสอบ

4. การดำเนินการประเมินพัฒนาการ

การประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย มีขั้นตอนดังนี้

1. ศึกษาและทำความเข้าใจการพัฒนาการของเด็กในแต่ละช่วงอายุ เช่น ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา ที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546
2. เลือกวิธีการและเครื่องมือประเมินที่เหมาะสม
3. ทำการประเมินโดยผู้ปกครองมีส่วนร่วม
4. วิเคราะห์และสรุปผลการประเมิน
5. จัดทำรายงานผลแล้วนำเสนอผู้บังคับบัญชาตามลำดับ

5. วิธีการประเมินพัฒนาการของเด็กปฐมวัย

การประเมินพัฒนาการเด็กปฐมวัย อาจกระทำด้วยหลายวิธีการ ดังนี้

1. การสังเกตและการบันทึก เครื่องมือที่ใช้อาจเป็นแบบบันทึกพฤติกรรม บันทึกรายวัน แบบสำรวจรายการ ฯลฯ
2. การสนทนา การสนทนาอาจทำเป็นกลุ่มหรือเป็นรายบุคคล วิธีการนี้เป็น การประเมินความสามารถในการแสดงความคิดเห็นและพัฒนาการทางด้านการใช้ภาษาของเด็ก
3. การสัมภาษณ์ เป็นการพูดคุยกับเด็กเป็นรายบุคคลในสภาวะแวดล้อมที่เหมาะสมเพื่อไม่ให้เด็กเกิดความเครียดและวิตกกังวล การสัมภาษณ์เป็นต้น ประเมินความสามารถทางสติปัญญาของเด็กและการค้นหาคำศัพท์ในตัวเอง
4. การรวบรวมผลงานมีแสดงออกถึงความก้าวหน้า ซึ่งเป็นการเก็บข้อมูลอย่างเป็นระบบ โดยเก็บไว้ในแฟ้มผลงานของเด็ก (Portfolio)
5. การประเมินการเจริญเติบโตของเด็ก เช่น ความสูง น้ำหนัก

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ว่า การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน หมายถึง การมีคณะกรรมการวางแผน การประเมินพัฒนาการของเด็กให้ครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 การประเมินมีหลากหลายวิธีและมีผู้ปกครองมีส่วนร่วมในการประเมิน โรงเรียนได้นำผลการประเมินไปใช้เพื่อปรับปรุงแก้ไขวิธีการประเมินการพัฒนาการของเด็กและกำหนดเป็นมาตรฐานการประเมินต่อ

2.5.6 การจัดอาคารสถานที่

1. ความหมาย

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ 2548 (อ้างใน online : <http://chalalai.blogspot.com>) ได้ให้ความหมายของสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนปฐมวัยว่า หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างที่มีอยู่ในปฐมวัยที่แวดล้อมตัวเด็ก มีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและการเรียนรู้ของเด็ก ในขณะที่ ทิศนา แก้วพลอย (2544 : 197 อ้างในonline : <http://chalalai.blogspot.com>) ได้ให้ความหมาย ของสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนปฐมวัยว่า หมายถึง การจัดทุกสิ่งทุกอย่าง เช่น วัสดุ เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุปกรณ์ อาคารสถานที่ รวมทั้งบุคคลที่เกี่ยวข้องในโรงเรียนปฐมวัย เพื่อส่งเสริมพัฒนาการของเด็กให้เกิดการเรียนรู้ได้อย่างเต็มศักยภาพ

จากความหมายของ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนปฐมวัยดังกล่าวข้างต้น อาจสรุปได้ สิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียน หมายถึง ทุกสิ่งทุกอย่างทั้งที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและเกิดจากกระทำขึ้นโดยบุคลากรภายในโรงเรียน เพื่อจัดกิจกรรมการเรียนรู้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน อันจะเป็นการกระตุ้นให้เด็กเกิดการเรียนรู้

2. หลักการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนปฐมวัย

มีนักการศึกษากล่าวว่า สภาพแวดล้อมภายในโรงเรียนที่เหมาะสมนั้นเป็นยุทธศาสตร์ที่สำคัญที่จะทำให้ภาวะของสมองเหมาะสมสำหรับการเรียนรู้และได้มีแนวคิดเกี่ยวกับการจัด สิ่งแวดล้อมสำหรับเด็กปฐมวัยดังนี้ (online : <http://haneennursery.blogspot.com/2012/11/blog-post-7532.html>) สืบค้นวันที่ 20 กรกฎาคม 2558

- 1) สมองเป็นอวัยวะที่มีความจำเพาะตัว และเป็นผลจากการปฏิสัมพันธ์กันระหว่างสิ่งแวดล้อมต่าง ๆ จนเกิดเป็นความแตกต่างและหลากหลายของสมองที่สั่งสมมาตลอดชีวิต
- 2) การเรียนรู้จะเกิดขึ้นได้ดีที่สุดเมื่อสมองเผชิญกับความเครียด และความรู้สึกผ่อนคลายในปริมาณที่สมดุลกัน คือ ต้นตัวแบบผ่อนคลาย ถ้าครุ่นไปปฏิบัติก็ต้องสร้างบรรยากาศของห้องเรียน (สภาพแวดล้อม) ที่ไม่ใช่ให้ความปลอดภัยเพียงเท่านั้น แต่ต้องทำให้เกิดประกายของความรู้สึกกระหายใคร่รู้
- 3) การปฏิสัมพันธ์ระหว่างสมองกับสิ่งแวดล้อม ทำให้ต้องตระหนักว่ายิ่งสภาพแวดล้อมที่สมบูรณ์เท่าใด ต้องทำให้สมองเกิดการเรียนรู้มากขึ้นเท่านั้น
- 4) สิ่งแวดล้อมที่สมบูรณ์จะส่งผลให้สมองมีการเชื่อมโยงของระบบประสาทเพิ่มขึ้นถึง 25% ทั้งในช่วงแรกและหลังของชีวิต

การจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมจะต้องคำนึงถึงสิ่งต่อไปนี้

1. ความสะอาดและปลอดภัย
2. ความมีอิสระอย่างมีขอบเขตในการเล่น
3. ความสะดวกในการทำกิจกรรม
4. ความพร้อมของอาคารสถานที่ เช่น ห้องเรียน ห้องน้ำ ห้องส้วม สนามเด็กเล่น ฯลฯ
5. ความเพียงพอเหมาะสมในเรื่องขนาด น้ำหนัก จำนวน สีของสื่อ และเครื่องเล่น
6. บรรยากาศในการเรียนรู้ การจัดมีของเล่นและมุมประสบการณ์ต่าง ๆ

ดังนั้น สิ่งแวดล้อมของคนเราจึงต้องสามารถเปลี่ยนแปลงได้ตลอดเวลาเพื่อให้เกิดความหลากหลาย

การเชื่อมโยงของระบบประสาทซึ่งอยู่กับปัจจัยของสิ่งแวดล้อม นั่นคือ ลักษณะของโรงเรียนกับสิ่งที่พบในชีวิตประจำวัน

สิ่งแวดล้อมภายในห้องเรียน

หลักสำคัญในการจัดต้องทำคือความปลอดภัย สะอาด เป้าหมายการพัฒนาเด็ก ความเป็นระเบียบ ความเป็นตัวของตัวเด็กเอง ช่วยให้เด็กเกิดความรู้สึกรอบรู้ มั่นใจ และมีความสุข การแบ่งพื้นที่ให้เหมาะสมกับการทำกิจกรรม ดังนี้

1. พื้นที่อำนวยความสะดวกสำหรับเด็กและครูผู้สอน
 - 1.1 พื้นที่แสดงผลงานของเด็ก
 - 1.2 ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก
 - 1.3 ที่เก็บเครื่องใช้ของครู
 - 1.4 ป้ายนิเทศ
2. พื้นที่ปฏิบัติการกิจกรรมและการเคลื่อนไหว ต้องกำหนดให้ชัดเจน
3. พื้นที่จัดมุมเล่นหรือประสบการณ์

2.5.7 การจัดโภชนาการ

การจัดอาหารสำหรับเด็กปฐมวัยที่เหมาะสมมีคุณภาพตามหลักโภชนาการ นับว่าเป็นสิ่งจำเป็นทั้งนี้เพราะเด็กปฐมวัยช่วงอายุ 0 – 6 ปี จะต้องได้รับประทานอาหารที่ส่งเสริมพัฒนาของสมองและสติปัญญา ซึ่ง นัยพินิจ คชภักดี (online อ้างในนิตยา คชภักดี. Online : <https://www.goodlike.in.th> สืบค้นวันที่ 22 กรกฎาคม 2558) ได้กล่าวดังนี้

1. อาหารกาย คือ การกินสารอาหาร (โภชนาการ) ซึ่งเป็น ทั้งโครงสร้าง และ พลังงาน ในการทำงานของสมอง
2. ประสบการณ์ คือ การได้รับประสาทสัมผัสและประสบการณ์จากผู้คนและสิ่งแวดล้อม ที่จำเป็นต่อพัฒนาการของสมอง
3. อาหารใจ คือ สภาพแวดล้อม สถานการณ์ที่ทำให้อารมณ์แจ่มใส เบิกบาน มีความรู้สึกดีต่อตัวเองและปลอดภัย
4. อาหารปัญญา คือ ข้อมูล วิธีการคิดและทหาอย่างสร้างสรรค์
5. อาหารธรรม คือ แบบอย่างการดำรงชีวิตที่ดี มีคุณธรรม

นอกจากนั้น นัยพินิจ คชภักดี (อ้างใน นิตยา คชภักดี Online : <https://www.goodlike.in.th> สืบค้นวันที่ 22 กรกฎาคม 2558) ได้กล่าวถึงรายละเอียดของสารอาหารส่งเสริมพัฒนาการของสมองและสติปัญญาดังนี้

1. กรดไขมัน กรดไขมันที่มีผลต่อพัฒนาการของสมอง คือกรดไขมันในกลุ่ม Omega 6 ซึ่งมีอยู่ในน้ำมันตับปลา
2. ธาตุเหล็ก ธาตุเหล็กเป็นสารอาหารที่มีบทบาทต่อการสร้างสมองและสารเคมีในสมองซึ่งมีผลโดยตรงต่อการทำงานของสมอง ธาตุเหล็กมีมากในเนื้อสัตว์ กับ ไข่ไก่ ผักขม งาดำ งาขาว ใบชะพลู ถั่วเหลือง ใบตำลึง เป็นต้น
3. ไอโอดีน และไทโรซีน เป็นสารอาหารที่จำเป็นต่อร่างกาย และมีบทบาทในการควบคุมเมตาบอลิซึมของร่างกายควบคุมการเผาผลาญสารอาหารต่างๆ ในร่างกาย ควบคุมการเจริญเติบโตของร่างกายและการพัฒนาของสมอง ไอโอดีน จะมีมากในสัตว์ทะเลชนิดต่างๆ เช่น ปลาทะเล สาหร่ายทะเล
4. สังกะสี เป็นแร่ธาตุที่สำคัญต่อการเจริญเติบโตของสมอง สังกะสีมีมากในอาหารทะเล โดยเฉพาะหอย และยังมีในไข่ เนื้อสัตว์ ขา ถั่ว ผักและผลไม้

พญ.นงลักษณ์ เอี่ยมวรนิรันดร์ (online : <https://www.goodfoodgoodlife.in.th>) สืบค้นวันที่ 22 กรกฎาคม 2558 ได้กล่าวถึงความต้องการอาหารของเด็กปฐมวัยว่าเด็กปฐมวัยควรได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รับประทานอาหารที่มีสารอาหารครบ 5 หมู่เพื่อความเจริญเติบโตเต็มที่ของร่างกาย บำรุงเซลล์ประสาท เสริมสร้างกล้ามเนื้อ ควรให้อาหารเหล่านี้แก่เด็กปฐมวัย

- อาหารจำพวกตับ ไข่แดง เลือด ช่วยเสริมความจำ และสมาธิ
- ปลา ช่วยเพิ่มความจำ การเรียนรู้และรวดเร็ว
- ผัก ผลไม้ มีวิตามินซี ช่วยเสริมสร้างเยื่อต่างๆ
- นม เนื้อสัตว์ มีแร่ธาตุ มีผลต่อการทำงานของสมอง
- อาหารทะเล มีไอโอดีนมีผลต่อ IQ

ดังนั้นโรงเรียนระดับปฐมวัย และพ่อแม่มีส่วนช่วยให้เด็กปฐมวัยได้รับประทานอาหารที่มีสารแร่ธาตุดังกล่าว ครบทั้ง 3 มื้อ จะเป็นการส่งเสริมการพัฒนาด้านร่างกายและสมองของเด็กปฐมวัย ให้เป็นผู้ที่มีสุขภาพแข็งแรง มีสติปัญญาเฉลียวฉลาดและมีสุขภาพจิตใจและอารมณ์เป็นที่พึงปรารถนา และการพัฒนาทางสังคมก็เกิดขึ้นตามมา ในทำนองเกี่ยวกับ อาจารย์ นิติธร ปิลาวสน์ ศึกษานิเทศก์ระดับอนุบาล (อ้างใน Online :<https://www.goodlike.in.th> สืบค้นวันที่ 27 กรกฎาคม 2558) (สืบค้นวันที่ 22 กรกฎาคม 2558 ได้กล่าวถึงการจัดอาหารให้แก่เด็กปฐมวัย ว่า ควรจะจัดทานอาหารให้ตามหลักโภชนาการครบ 5 หมู่

หมู่ที่ 1 อาหารจำพวกเนื้อสัตว์ เช่น เนื้อหมู เนื้อวัว เนื้อไก่ ฯลฯ หรือเมล็ดธัญพืชที่ให้สารอาหารโปรตีน เช่น ถั่วเหลือง ถั่วเขียว ถั่วแดง หรือผลิตภัณฑ์จากถั่ว อาทิ เต้าหู้ เต้าฮวย เต้าเจี้ยว ซึ่งอาหารประเภทดังกล่าวนี้จะให้สารอาหารโปรตีนที่มีความจำเป็นต่อการเจริญเติบโตของร่างกาย และช่วยในการซ่อมแซมส่วนที่สึกหรอของร่างกายด้วย

หมู่ที่ 2 เป็นอาหารจำพวกแป้งและน้ำตาล ได้แก่ ข้าว แป้ง น้ำตาล เผือก มัน หรือผลิตภัณฑ์ที่ทำจากข้าว อาหารเหล่านี้จะให้สารอาหารคาร์โบไฮเดรตเป็นส่วนใหญ่ ซึ่งจะให้พลังงานแก่ร่างกายในการออกแรงเพื่อทำกิจกรรมต่างๆ

หมู่ที่ 3 เป็นอาหารจำพวกผักชนิดต่างๆ ได้แก่ ผักบุ้ง ผักตำลึง มะเขือเทศ ฟักทอง ผักใบเขียว แตงกวา เป็นต้น ผักเหล่านี้จะให้สารอาหารวิตามินชนิดต่างๆ เช่น วิตามินเอที่มีอยู่ในผักใบเขียว วิตามินบี วิตามินซี วิตามินอี ฯลฯ ซึ่งสารอาหารประเภทวิตามินจะช่วยให้ร่างกายแข็งแรง ปราศจากโรค ช่วยทำให้ระบบต่างๆในการทำงานของร่างกายเป็นปกติ ช่วยต่อต้านอนุมูลอิสระที่เป็นสาเหตุของการเกิดเนื้องอกต่างๆด้วย

หมู่ที่ 4 อาหารจำพวกผลไม้ เช่น กล้วย ส้ม เงาะ ลำไย ทูเรียน มะม่วง ฯลฯ อาหารเหล่านี้จะให้สารอาหารประเภทเกลือแร่ และวิตามิน ช่วยทำให้ร่างกายเจริญเติบโต

หมู่ที่ 5 อาหารจำพวกไขมันที่ได้จากพืชและสัตว์ เช่น น้ำมันมะพร้าว น้ำมันถั่วเหลือง น้ำมันรำข้าว ทานตะวัน ไขมันจากเนื้อหมู ไข่ ซึ่งสารอาหารประเภทไขมันจะทำให้ร่างกายมีความอบอุ่น และรักษาอุณหภูมิภายในให้มีความปกติ

ดังนั้นในการจัดอาหารให้เด็กปฐมวัยจึงจำเป็นต้องจัดอาหารให้มีสารอาหารครบ 5 หมู่ เพื่อเป็นการเสริมสร้างให้เด็กปฐมวัยมีสุขภาพร่างกายที่แข็งแรง มีความเฉลียวฉลาด มีสภาพจิตใจและอารมณ์เป็นที่พึงปรารถนาและนำมาซึ่งมีความรู้และทักษะทางสังคมตามลำดับ

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปว่า การจัดโภชนาการ หมายถึง การจัดทำแผนการให้บริการอาหารที่เป็นอาหารว่าง เช้าและบ่าย อาหารกลางวัน โดยยึดหลักโภชนาการให้ครบ 5 หมู่ เป็นรายสัปดาห์มีการฝึกอบรมมารยาทในการรับประทานอาหาร มีการประเมินผลการให้บริการอาหารทุกสัปดาห์แล้วจึงนำ

ผลการประเมินมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงแก้ไขการให้บริการอาหาร แล้วกำหนดเป็นมาตรฐานสำหรับการปฏิบัติ ในครั้งต่อไป

2.6 กระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน

ในการศึกษาเอกสารเกี่ยวกับการบริหาร ผู้วิจัยได้ศึกษาเอกสารที่เกี่ยวข้องกับวงจรคุณภาพของเดมมิ่ง ตามหัวข้อดังต่อไปนี้

2.6.1 ความเป็นมาของวงจรเดมมิ่ง

Bank (อ้างใน เรื่องวิทย์ เกษสุวรรณ. 2545 : 89-91) ได้กล่าวถึง ประวัติของเดมมิ่งว่าเป็นที่รู้จักกันแพร่หลายในหลักการบริหารที่เรียกว่า วงจรคุณภาพ (PDCA) หรือ วงจรเดมมิ่ง ซึ่งเป็นชื่อที่ใช้แทนกันกับการจัดการคุณภาพ เพราะเขาเป็นคนผลักดันให้ผู้บริหารญี่ปุ่นยอมรับแนวคิดในการจัดการคุณภาพ และเป็นคนแรกที่มองว่าการจัดการคุณภาพเป็นกิจกรรมขององค์กรทั้งหมด ไม่ใช่แค่งานตรวจคุณภาพตามที่กำหนดหรือเป็นงานของกลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการประกันคุณภาพ และเป็นคนแรกที่ระบุว่าคุณภาพเป็นความรับผิดชอบทางการบริหารของผู้บริหาร

เดมมิ่งเกิดที่เมืองซิวส์ (Sioux) รัฐไอโอวา เมื่อวันที่ 14 ตุลาคม ปี พ.ศ. 2443 เขาจบปริญญาตรีฟิสิกส์ จากมหาวิทยาลัยไอโอมิง ได้ปริญญาเอกฟิสิกส์คณิตศาสตร์ จากมหาวิทยาลัยเยล เมื่อปี พ.ศ. 2471 ในระหว่างปี พ.ศ. 2471-2482 เขาทำงานอยู่กระทรวงเกษตรของสหรัฐอเมริกา ต่อมาปี พ.ศ. 2482-2488 ทำงานอยู่ที่สำนักสำมะโนประชากรอเมริกัน และโรงงานอุตสาหกรรมอาวุธของสหรัฐอเมริกา ในช่วงปี พ.ศ. 2489 จนกระทั่งถึงเสียชีวิตเมื่อปี พ.ศ. 2536 เดมมิ่งเป็นศาสตราจารย์ทางสถิติอยู่ที่มหาวิทยาลัยนิวยอร์ก

ช่วงต้นปี พ.ศ. 2483 เดมมิ่งได้พบกับชีวฮาร์ต (Schewhart) นักสถิติที่ห้องทดลองของบริษัทเบลล์ เทเลโฟน ในนิวยอร์ก ต่อมาได้รับความคิดเรื่องการควบคุมทางสถิติและความแปรปรวนเชิงสุ่มของกระบวนการทำงาน (Random variation of a work process) มาจากชีวฮาร์ต ในภายหลังเดมมิ่งเริ่มตั้งตัวเป็นผู้บรรยายเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพในการผลิต เดมมิ่งออกไปบรรยายเกี่ยวกับการควบคุมคุณภาพในโรงงานทั่วสหรัฐอเมริกา แต่ในเวลานั้นผู้บริหารในสหรัฐอเมริกาให้ความสนใจเดมมิ่งไม่มาก

เดมมิ่งไปญี่ปุ่นเมื่อ พ.ศ. 2490 สืบเนื่องมาจากหลังสงครามโลกครั้งที่ 2 นายพลแม็ก อาร์เธอร์ (Mac Arthur) ผู้บัญชาการกองกำลังทหารสหรัฐอเมริกาที่ยึดครองญี่ปุ่นอยู่ได้ให้ผู้บริหารระดับสูงและระดับกลางของบริษัทใหญ่ ๆ ของญี่ปุ่นออก โฆษณาที่คนเหล่านั้นเข้าไปพัวพันกับสงครามเสร็จแล้วก็หนุนคนรุ่นใหม่ขึ้นมาบริหารแทน นายพลแม็ก อาร์เธอร์ ได้ขอความช่วยเหลือทางวิชาการมายังสหรัฐอเมริกา เริ่มจากการขอให้สหรัฐอเมริกาช่วยส่งคนไปทำสำมะโนประชากรที่ญี่ปุ่น สหรัฐอเมริกาจึงได้ส่งเดมมิ่งไป ตอนนั้นเดมมิ่งเริ่มประสบความสำเร็จมาบ้างแล้วจากการใช้วิธีการสุ่มตัวอย่าง (sampling methods) และเทคนิคการควบคุมทางสถิติเพื่อเพิ่มผลผลิตอุตสาหกรรมในสหรัฐอเมริกา เดมมิ่งจึงนำเทคนิคการควบคุมทางสถิติมาเผยแพร่ที่ญี่ปุ่นด้วย

ในเวลา 3 ปีต่อมา สหภาพนักวิทยาศาสตร์และวิศวกรญี่ปุ่นได้เข้ามาให้ความสนใจสนับสนุนเดมมิ่งในการเผยแพร่ความคิดเรื่องคุณภาพและการเพิ่มประสิทธิภาพในการผลิต จนกระทั่งเดมมิ่งสามารถตั้งกลุ่มผู้บริหารหลัก เพื่อกระจายความคิดออกไปสู่ผู้บริหารอื่น ๆ ใน พ.ศ. 2493 มีผู้บริหารมาเข้าร่วมถึงเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้าเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

400 กว่าคน ผู้บริหารที่อยู่ในกลุ่มนี้ล้วนแต่เป็นผู้นำในบริษัทสำคัญ ๆ เช่น โซนี่ นิสสัน มิตซูบิชิและโตโยต้า สาเหตุที่ทำให้เดมมิงประสบความสำเร็จก็เนื่องมาจากคนญี่ปุ่นได้สนใจการควบคุมคุณภาพด้วยวิธีการทางสถิติมาก่อน แต่ยังขาดทฤษฎี ทฤษฎีการควบคุมทางสถิติของเดมมิงทำให้คนญี่ปุ่นเข้าใจสามารถนำไปประยุกต์ใช้กับการปฏิบัติงานได้ คนญี่ปุ่นจึงยอมรับแนวทางของเดมมิง นับว่าเดมมิงได้มีส่วนช่วยพัฒนาอุตสาหกรรมญี่ปุ่นในช่วงสงครามโลกครั้งที่ 2 ต่อมาในภายหลังญี่ปุ่นจึงตั้งรางวัลเดมมิง (Deming Prize or Deming Award) ให้กับบริษัทที่มีผลงานดีเด่นในด้านคุณภาพมาตั้งแต่ พ.ศ. 2494 จนกระทั่งปี พ.ศ. 2523 โททาคะเอ็นปียังนำเอาผลงานของเดมมิงกลับไปเผยแพร่ในสหรัฐอเมริกา ยกย่องให้เดมมิงเป็น “บิดาแห่งคลื่นลูกที่สามของการปฏิวัติอุตสาหกรรม (father of the third wave of the industrial revolution)” ชื่อเสียงของเดมมิงจึงเป็นที่รู้จักกันทั่วสหรัฐอเมริกาและทั่วโลก ในสหรัฐอเมริกามีการตั้งกลุ่มศึกษาและดำเนินตามทฤษฎีของเดมมิงเป็นจำนวนมาก นอกเหนือจากนั้นยังมีกลุ่มทำนองเดียวกันในอังกฤษ เนเธอร์แลนด์ และนิวซีแลนด์ หลังเดมมิงเกษียณอายุก็ได้ไปบรรยายในระดับปริญญาโทและเอกที่มหาวิทยาลัยหลายแห่งและได้รับแต่งตั้งให้เป็นศาสตราจารย์เกียรติคุณของมหาวิทยาลัยนิวยอร์ก เมื่อปี พ.ศ. 2518 เดมมิงได้เขียนหนังสือบทความ และจัดสัมมนาเรื่องคุณภาพเอาไว้เป็นจำนวนมาก

PDCA คือ วงจรที่พัฒนามาจากวงจรที่คิดค้นโดย วอลท์เตอร์ ชิวฮาร์ต (Walter Shewhart) ผู้บุกเบิกการใช้สถิติสำหรับวงการอุตสาหกรรมและต่อมาวงจรนี้เริ่มเป็นที่ รู้จักกันมากขึ้นเมื่อ เอ็ดวาร์ด เดมมิง (W. Edwards Deming) ปรมาจารย์ด้านการบริหารคุณภาพเผยแพร่ให้เป็นเครื่องมือสำหรับการปรับปรุงกระบวนการทำงานของพนักงานภายในโรงงานให้ดียิ่งขึ้น และช่วยค้นหาปัญหาอุปสรรคในแต่ละขั้นตอนการผลิตโดยพนักงานเอง จนวงจรนี้เป็นที่รู้จักกันในอีกชื่อว่า “วงจรเดมมิง” ต่อมาพบว่า แนวคิดในการใช้วงจร PDCA นั้นสามารถนำมาใช้ได้กับทุกกิจกรรม จึงทำให้เป็นที่รู้จักกันอย่างแพร่หลายมากขึ้นทั่วโลก PDCA เป็นอักษรนำของศัพท์ภาษาอังกฤษ 4 คำคือ 1) การวางแผน (P : Plan) 2) การปฏิบัติตามแผน (D : Do) 3) การตรวจสอบ (C : Check) 4) การปรับปรุงแก้ไข (A : Action) มีรายละเอียดดังนี้

2.6.1.1 การวางแผน (P : Plan) เป็นส่วนประกอบของวงจรที่มีความสำคัญ เนื่องจากการวางแผนเป็นจุดเริ่มต้นของงานและเป็นส่วนสำคัญที่จะทำให้การทำงานในส่วนอื่นเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ การวางแผนในวงจรเดมมิง เป็นการหาองค์ประกอบของปัญหา โดยวิธีการระดมความคิด การหาสาเหตุของปัญหา การหาวิธีการแก้ปัญหา การจัดทำตารางการปฏิบัติงาน การกำหนดวิธีดำเนินการ การกำหนดวิธีการตรวจสอบ และประเมินผล ในขั้นตอนนี้ มีการดำเนินการดังนี้

1.1 ตระหนักและกำหนดปัญหาที่ต้องการแก้ไข หรือปรับปรุงให้ดีขึ้น โดยสมาชิกแต่ละคนร่วมมือและประสานกันอย่างใกล้ชิด ในการระบุปัญหาที่เกิดขึ้น ในการดำเนินงาน เพื่อที่จะร่วมกันทำการศึกษาและวิเคราะห์หาแนวทางแก้ไขต่อไป

1.2 เก็บรวบรวมข้อมูล สำหรับการวิเคราะห์และตรวจสอบการดำเนินงานหรือหาสาเหตุของปัญหา เพื่อใช้ในการปรับปรุง หรือแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งควรจะวางแผนและดำเนินการเก็บข้อมูลให้เป็นระเบียบ เข้าใจง่าย และสะดวกต่อการใช้งาน เช่น ตารางตรวจสอบ แผนภูมิแผนภาพ หรือแบบสอบถาม เป็นต้น

1.3 อธิบายปัญหาและกำหนดทางเลือก วิเคราะห์ปัญหา เพื่อใช้กำหนดสาเหตุ ของความบกพร่อง ตลอดจนแสดงสภาพปัญหาที่เกิดขึ้น ซึ่งนิยมใช้วิธีการเขียนและวิเคราะห์แผนภูมิหรือเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

แผนภาพ เช่น แผนภูมิแกงปลา แผนภูมิพาเรโต และแผนภูมิการควบคุม เป็นต้น เพื่อให้สมาชิกทุกคนในที่ทีมงานคุณภาพเกิดความเข้าใจในสาเหตุและปัญหาอย่างชัดเจน แล้วร่วมกันระดมความคิด (Brainstorm) ในการแก้ปัญหา โดยสร้างทางเลือกต่าง ๆ ที่เป็นไปได้ ในการตัดสินใจแก้ปัญหา เพื่อมาทำการวิเคราะห์และตัดสินใจเลือกที่เหมาะสมที่สุดมาดำเนินการ

1.4 เลือกวิธีการแก้ไขปัญหา หรือปรับปรุงการดำเนินงาน โดยร่วมกันวิเคราะห์และวิจารณ์ทางเลือกต่าง ๆ ผ่านการระดมความคิด และการแลกเปลี่ยนความคิดเห็นของสมาชิก เพื่อตัดสินใจเลือกวิธีการแก้ไขปัญหที่เหมาะสมที่สุดในการดำเนินงาน ให้สามารถบรรลุตามเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งอาจจะต้องทำวิจัยและหาข้อมูลเพิ่มเติม หรือกำหนดทางเลือกใหม่ที่มีความน่าจะเป็นในการแก้ปัญหาได้มากกว่าเดิม

โดยมีขั้นตอนการวางแผนครอบคลุมถึงการกำหนดหัวข้อที่ต้องปรับปรุงเปลี่ยนแปลง ซึ่งรวมถึงการพัฒนาสิ่งใหม่ ๆ การแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงาน ฯลฯ พร้อมกับพิจารณาว่ามีความจำเป็นต้องใช้ข้อมูลใดบ้างเพื่อการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงนั้น โดยระบุวิธีการเก็บข้อมูลให้ชัดเจน นอกจากนี้ จะต้องวิเคราะห์ข้อมูลที่รวบรวมได้ แล้วกำหนดทางเลือกขึ้นในอนาคต และช่วยลดปัญหาความสูญเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในด้านแรงงาน วัตถุดิบ ช่วงการทำงาน ฯลฯ โดยสรุปแล้วช่วยลดความสูญเสียต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นได้ ทั้งในด้านแรงงาน วัตถุดิบ ชั่วโมงการทำงาน เงิน เวลา ฯลฯ

โดยสรุปแล้ว การวางแผนช่วยให้รับรู้สภาพปัจจุบัน พร้อมกับกำหนดสภาพที่ต้องการให้เกิดขึ้นในอนาคต ด้วยการผสมผสานประสบการณ์ ความรู้และทักษะอย่างลงตัว ดังรายละเอียดเกี่ยวกับการวางแผน ได้แก่

1. **หลักการแนวคิดเกี่ยวกับการวางแผน** การวางแผนเป็นภาระหน้าที่อันสำคัญของหน่วยงานหรือองค์กรต่างๆ ทั้งภาครัฐและเอกชน เพราะการวางแผนเป็นเครื่องมือสำคัญของการบริหารงานที่เป็นระบบและมีประสิทธิภาพ (อุทัย บุญประเสริฐ.2549 : 36) ในปัจจุบันการวางแผนใช้กันอย่างแพร่หลายแม้กระทั่งในชีวิตประจำวัน จนอาจกล่าวได้ว่า การวางแผนคือชีวิตและความก้าวหน้าของทุกคนและทุกหน่วยงาน (ประชุม รอดประเสริฐ. อ้างในวิรัตน์ จำปาวัน.2549 : 45) ถึงกระนั้นก็ตามเมื่อมีการซักถามถึงรายละเอียดให้จำเพาะเจาะจงลงไป มักจะพบว่า คนส่วนใหญ่ไม่แน่ใจว่าการวางแผนคืออะไร แต่ละคนจะมองหรือเข้าใจการวางแผนแตกต่างกันไป

2. **ความหมายของการวางแผน** ความหมายของการวางแผน (อ้างใน กาญจนา บุญศักดิ์. 2553 : 63)

จากพจนานุกรมฉบับราชบัณฑิตยสถาน ปี พ.ศ.2525 ไม่ได้บอกความหมายของคำว่าวางแผน คำนี้โดยตรง แต่จะให้ความหมายของคำแต่ละคำดังนี้ วาง หมายถึง กำหนด, ตั้ง แผน หมายถึง สิ่งที่กำหนด คือ เป็นแนวดำเนินการ ดังนั้น หากแปลความหมายรวมๆ กัน คงจะหมายถึงการกำหนดสิ่งที่จะยึดถือเป็นแนวทางในการดำเนินงาน ศาสตราจารย์ มัลลีย์ หุวะนันท์ กล่าวไว้ในหนังสือเรื่องวัตถุประสงค์นโยบาย และแผนว่า คือ กระบวน

การขั้นหนึ่งในการบริหารงานให้สำเร็จลุล่วงตามวัตถุประสงค์ และนโยบายที่กำหนดในแผนเป็นเรื่องเกี่ยวกับการใช้ความรู้ทางวิทยาการ และการวินิจฉัยเหตุการณ์ในอนาคต แล้วกำหนดวิธีการโดยถูกต้องและมีเหตุผล เพื่อให้การดำเนินงานตามแผนเป็นไปโดยเรียบร้อยสมบูรณ์ และมีประสิทธิภาพมากที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สมพงษ์ เกษมสิน (2550 : 56) สรุปถึงเรื่องราวการวางแผน เป็นเรื่องการวินิจฉัย เพื่อเลือกกำหนดวิธีการปฏิบัติงานที่เห็นว่าดีที่สุด โดยพิจารณาจากข้อมูล ข่าวสารและกรณี สภาพแวดล้อมต่างๆ การวางแผนเป็นการใช้จินตนาการคาดคะเนกับวิธีการเพื่อเลือกแนวทางที่ ดีที่สุด เพื่อกำหนดเป้าหมายและวางโครงการการในการดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

Scott, B.W. เขียนไว้ใน Long Range Planning in American Industry ว่า การวางแผน คือ กระบวนการวิเคราะห์ ซึ่งรวมถึงการประเมินอนาคตและพิจารณากำหนดวัตถุประสงค์ที่ พึงปรารถนา สภาพแวดล้อมของอนาคต และการพัฒนาทางเลือกเพื่อดำเนินการให้บรรลุ วัตถุประสงค์ และการเลือกแนวดำเนินการระหว่างทางเลือกทั้งหลาย

Earnest Dale เขียนในหนังสือ ชื่อ เขียนในหนังสือ ชื่อ Manage Theory and Practice ว่า การวางแผน หมายถึง การที่องค์กรได้ตั้งวัตถุประสงค์และเป้าหมายไว้ แล้วมีการ ดำเนินงานให้บรรลุวัตถุประสงค์ด้วยวิธีการซึ่งตัดสินแล้วว่าดีที่สุด

Russell L Ackoff กล่าวไว้ใน A Concept of Corporate Planning ว่า การวางแผน คือ การกำหนดรูปแบบของอนาคตที่ต้องการ แล้วกำหนดแนวทางปฏิบัติที่มีประสิทธิภาพ เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น

เอกชัย กี่สุขพันธ์ (2538 : 35) ได้กล่าวไว้ว่า การวางแผนคือ การเตรียมการไว้ล่วงหน้า ทำให้ผู้บริหารมีความพร้อมที่จะปฏิบัติงาน หรือกระทำการบางอย่างในอนาคต การวางแผนจึงเป็นการตัดสินใจของผู้บริหารในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับ จะทำอะไร (What to do) ทำอย่างไร (How to do) ทำเมื่อใด (When to do) ให้ใครทำ (Who is to do) ต้องการทรัพยากรอะไร (What is needed to do it)

เสนาะ ตีเยาว์ (2544 : 83) ได้ให้ความหมายไว้ว่า การวางแผน หมายถึง กระบวนการในการกำหนดวัตถุประสงค์และวิธีการว่าจะทำอย่างไร ให้บรรลุวัตถุประสงค์นั้น เป็น กระบวนการในการเผชิญหน้ากับความไม่แน่นอน โดยการกำหนดการกระทำขึ้นล่วงหน้าเพื่อให้ได้ผล ตามที่กำหนดไว้ การวางแผนจะเกี่ยวข้องกัน 2 อย่างคือ จุดหมายปลายทางกับวิธีการเพื่อให้ถึง จุดหมายปลายทางจะทำอะไร

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2543 : 17) กล่าวว่า การวางแผนเป็น การคิดเตรียมการไว้ล่วงหน้า เพื่อจะทำงานให้สำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ในการวางแผนจะต้องมีการ กำหนดเป้าหมาย แนวทางการดำเนินงาน ผู้รับผิดชอบ ระยะเวลา และทรัพยากรที่จะต้อง ใช้ เพื่อ ทำงานให้บรรลุเป้าหมายที่ต้องการ

จะเห็นได้ว่าการวางแผนมีความสำคัญมากต่อหน่วยงาน ในการปฏิบัติงานถ้าไม่มี การวางแผนก็จะมีทิศทางในการปฏิบัติงาน

3. ความสำคัญของการวางแผน การวางแผนมีความสำคัญต่อความสำเร็จของ หน่วยงาน ดังนี้ (ประชุม รอดประเสริฐ.2545)

3.1 ทำให้การทำงานของบุคลากรประสานงานซึ่งกันและกันโดยมีแผนเป็นกรอบใน การดำเนิน

3.2 ช่วยให้เกิดการประหยัดทรัพยากรในการบริหาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- 3.3 ช่วยให้การปฏิบัติงานสำเร็จลุล่วงไปโดยรวดเร็วและมีประสิทธิภาพ
- 3.4 เป็นการแบ่งภาระหน้าที่ในการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดีเพราะการมีแผนย่อมจะมีการกำหนดหน้าที่ในการปฏิบัติงานของบุคคลต่างๆ ไว้อย่างแน่นอน
- 3.5 ทำให้สามารถระดมสรรพกำลังของทรัพยากรมาใช้ได้อย่างได้ผลและทั่วถึง
- 3.6 ทำให้การตรวจสอบและการตรวจสอบและการควบคุมการปฏิบัติงานมีประสิทธิภาพ
- 3.7 หัวหน้างานสามารถทราบปัญหาและข้อเสนอแนะที่เกิดขึ้นจากการปฏิบัติงานได้เป็นอย่างดี ทำให้สามารถแก้ปัญหาและข้อเสนอแนะได้ทันทั่วทั้งที่ ปรีชา หงส์ไกรเลิศ (อุทัย บุญประเสริฐ.2549 : 36)

4. กระบวนการวางแผน ขั้นตอนการวางแผนการศึกษาที่กำหนดว่า จะทำอะไร จะทำอย่างไร จะให้ใครทำ จะทำเมื่อใด จะทำที่ไหน ซึ่งระบบเป็นกระบวนการอย่างต่อเนื่องที่เรียกว่า กระบวนการวางแผน ซึ่งนักวิชาการด้านการวางแผนได้แบ่งออกเป็นขั้นตอนต่างๆมากมายหลายแนวคิด ซึ่งในที่นี้จะขอเสนอเฉพาะแนวความคิดที่เห็นว่าเหมาะสมกับการวางแผนการศึกษาของไทย (สมพร แสงชัย. 2525) แบ่งกระบวนการวางแผนออกเป็น 7 ขั้นตอน ได้แก่

- 4.1 พิจารณาสภาพแวดล้อม ความต้องการ และปัญหาต่างๆ ตลอดจนนโยบายที่มีอยู่
- 4.2 ตั้งจุดประสงค์และเป้าหมายให้สอดคล้องกับความต้องการและปัญหาหรือนโยบาย
- 4.3 หาวิธีการแก้ปัญหา โดยวิธีวิเคราะห์หาทางเลือกที่ดีที่สุด
- 4.4 ทำโครงการทางเลือกที่ดีที่สุด
- 4.5 เสนอโครงการเพื่อพิจารณาอนุมัติ อาจมีการแก้ไขโครงการบ้าง
- 4.6 เสนอบประมาณ อาจมีการแก้ไขโครงการตามจำนวนงบประมาณที่ได้รับ
- 4.7 ดำเนินงานตามโครงการประเมินผลโครงการในระหว่างปฏิบัติงานและหลังจากเสร็จสิ้นโครงการ

5. ประโยชน์ของการวางแผน

5.1 เป็นทิศทางการบริหารจะประสบผลสำเร็จได้ แผนจะเป็นเครื่องมือกำหนดทิศทางจะปล่อยให้ไปไปตามยถากรรมไม่ได้ เพราะแผนจะต้องมีวัตถุประสงค์ นโยบายและเป้าหมายเพื่อนำพองค์กรไปสู่ผลสำเร็จ

5.2 แผนให้ภาพรวม การจัดทำแผนจะต้องมีวัตถุประสงค์ นโยบายและเป้าหมายเพื่อนำพองค์กรไปสู่ผลสำเร็จ

5.3 แผนเป็นเครื่องมือของการสื่อสารและการประสานงาน โดยแผนเป็นภาพรวมขององค์กร แผนจึงกลายเป็นเครื่องมือในการสื่อสาร ประสานสมาชิกทั้งหมดในองค์กรให้ได้รับรู้ รับทราบ จนสามารถทำงานประสานแผนงานหลัก และสามารถลดความซ้ำซ้อนได้

5.4 แผนเป็นเครื่องมือสำหรับควบคุมติดตามผล เมื่อแผนได้กำหนดเป้าหมายไว้ชัดเจน การกำหนดไว้ในแผนเป็นเครื่องมือในการติดตามผลเป็นอย่างดี แก่ไขพัฒนางานขององค์กรให้เกิดผลสูงสุดต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.1.2 การปฏิบัติตามแผน (D : Do) เป็นการลงมือปฏิบัติตามแผนที่กำหนดไว้ในตารางการปฏิบัติงาน ทั้งนี้ สมาชิกกลุ่มต้องมีความเข้าใจถึงความสำคัญและความจำเป็นในแผนนั้น ๆ ความสำเร็จของการนำแผนมาปฏิบัติต้องอาศัยการทำงานด้วยความร่วมมือเป็นอย่างดี จากสมาชิกตลอดจนการจัดการทรัพยากรที่จำเป็นต้องใช้ในการปฏิบัติงานตามแผนนั้น ๆ ในขั้นตอนนี้ ขณะที่ลงมือปฏิบัติจะมีการตรวจสอบไปด้วย หากไม่เป็นไปตามแผนอาจจะต้องมีการปรับเปลี่ยนใหม่และเมื่อแผนนั้นใช้งานได้นำไปใช้เป็นแผนและถือปฏิบัติต่อไป

2.1 ความหมายของการปฏิบัติตามแผน

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษาแห่งชาติ (2528 : 5 – 6) ได้อธิบาย ความหมายของการปฏิบัติตามแผนไว้ว่า หมายถึง การดำเนินการที่ประกอบด้วย การควบคุม กำกับ ติดตาม และ นิเทศ เป็นกิจกรรมที่ต้องกำหนดผู้ปฏิบัติไว้อย่างชัดเจน เป็นระบบซึ่งผู้บริหารโรงเรียน หรือผู้ที่ได้รับมอบหมายต้องปฏิบัติอย่างจริงจังตามที่กำหนด แต่สังัด อุทรานนท์ (253๐ : 9๐ – 91) ได้ให้ความหมายของการปฏิบัติตามแผนในลักษณะของการปฏิบัติงานของผู้ปฏิบัติมี 3 ลักษณะด้วยกัน คือ

1. ปฏิบัติงานตามความรู้ความสามารถที่ได้รับ
2. ปฏิบัติให้เสร็จออกมาทันตามกำหนดเวลาและมีคุณภาพสูง
3. ปฏิบัติงานโดยใช้วัสดุอุปกรณ์ตลอดจนเครื่องใช้ต่างๆ ที่จะช่วยให้การปฏิบัติงาน

เป็นไปอย่างได้ผล

สำหรับสุจริต คุณธนกุลวงศ์ (2543 : 21) ได้ให้ความหมายการปฏิบัติตามแผนในลักษณะของความมั่นใจของผู้ปฏิบัติงานที่มีต่อผู้ปฏิบัติงาน ว่าหลังจากจบการวางแผนแล้วเข้าสู่ขั้นตอนการปฏิบัติงานหรือดำเนินงาน ขั้นตอนต่างๆ ที่เสนอไว้ควรนำไปปฏิบัติเพื่อให้มั่นใจว่ามีการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้

1. สร้างความมั่นใจว่า ผู้รับผิดชอบดำเนินงาน ตระหนักถึงวัตถุประสงค์ และความจำเป็นของงานอย่างถ่องแท้

2. ให้ผู้รับผิดชอบดำเนินงานตามแผน รับรู้เนื้อหาในแผนอย่างท่องแท้
3. จัดให้มีการศึกษาหรือฝึกอบรมเพื่อดำเนินงานตามแผน
4. จัดหาทรัพยากรที่จำเป็นตามที่กำหนด และเมื่อต้องการ

สรุปได้ว่า การปฏิบัติตามแผน หมายถึง การดำเนินงานเกี่ยวกับ การมอบหมายงาน การประชาสัมพันธ์ การประสานงาน การเบิกจ่ายงบประมาณ การใช้จ่ายงบประมาณ การควบคุมงานที่กำหนดไว้ในแผน เพื่อให้บรรลุวัตถุประสงค์ที่กำหนด

ในการปฏิบัติตามแผนที่วางไว้เป็นการศึกษาให้เข้าใจในวิธีการทำงานในแต่ละครั้ง เก็บข้อมูลถึงคุณลักษณะทางด้านคุณภาพตามวิธีการที่ได้กำหนดไว้และลงมือปฏิบัติ (บรรจง จันทมาศ.2547) การลงมือปฏิบัติเป็นการลงมือปฏิบัติเป็นการลงมือทำตามแผนที่วางไว้ เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเรียบร้อยแล้วบุคลากรก็ร่วมกันดำเนินงานตามแผนที่จัดทำไว้โดยในระหว่างการทำงานผู้บริหารสถานศึกษาควรส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ

หลักและประโยชน์ในการปฏิบัติงาน สำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 5 (2549) สรุปว่าการปฏิบัติกิจกรรมกลุ่มสร้างคุณภาพให้ได้ผลแน่นอนนั้น มีการปฏิบัติ 10 ประการ คือ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. ทุกคนมีส่วนร่วม
2. สมาชิกรับผิดชอบและกระตือรือร้น
3. มีความคิดริเริ่ม
4. เมื่อเกิดปัญหาแม้จะเพียงเล็กน้อยก็ต้องรีบแก้ไข
5. ทำงานด้วยความเชื่อมั่นและความเต็มใจ
6. ใช้ข้อมูลจริงในการหาปัญหาและแก้ปัญหา
7. วางแผนการทำงานล่วงหน้า
8. ริเริ่มและควบคุมด้วยตนเอง
9. ศึกษาและแลกเปลี่ยนความรู้กันเป็นประจำ
10. ตรวจสอบการทำงานด้วยตนเอง

การปฏิบัติตามแผนเป็นขั้นตอนที่มีผลต่อเนื่องมาจากการวางแผน กล่าวคือ ขั้นตอนนี้เป็น การนำแผนมาปฏิบัติจริง เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิผลตามเป้าหมายที่ได้มีการวางแผนไว้ให้มากที่สุดโดย อยู่ภายใต้กรอบของกิจกรรมของแผนที่ได้เลือกไว้แล้ว ดังที่อดิศักดิ์ พงษ์พลผลศักดิ์ และคณะ (2543 : 466) กล่าวว่า หลังจากได้ดำเนินการวางแผนขั้นต่างๆ แล้ว ขั้นต่อไป จะเป็นการปฏิบัติตามแผน เพื่อให้บรรลุตามเป้าหมายที่วางไว้อย่างมีประสิทธิภาพ ภายใต้สาเหตุของแต่ละสาเหตุและวิธีการ แก้ไขปรับปรุงงานที่เลือกมาปฏิบัติ ซึ่งถ้าถ้าเป็นงานที่สามารถดำเนินการแก้ไขปัญหาของสาเหตุด้วย กลุ่มเองก็ลงมือปฏิบัติ หากไปเกี่ยวกับหลายหน่วยงานก็แจ้งให้ผู้บริหารดำเนินการสั่งการให้หน่วยงาน นั้น ร่วมมือแก้ไขประสานงานกันไปอย่างมีประสิทธิภาพ

2.2 กระบวนการของการปฏิบัติตามแผน

กรมสามัญศึกษา (2522 : 10 – 12) ได้เสนอไว้ว่าการปฏิบัติตามแผนเป็นการดำเนินงาน เป็นขั้นตอนซึ่งประกอบด้วย

1. การแจ้งนโยบาย
2. การตั้งคณะกรรมการ
3. การสำรวจความต้องการจำเป็น
4. การวางแผน
5. การให้ความรู้แก่ผู้ปฏิบัติ
6. การดำเนินงาน
7. การสนับสนุน เสริมกำลัง
8. การประเมินผลการประเมินงาน
9. การปรับปรุงแก้ไข

ส่วนสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 28 – 29) ได้เสนอขั้นตอนในการ ปฏิบัติตามแผนไว้สอดคล้องกันว่า เมื่อสถานศึกษาได้วางแผนการปฏิบัติงานเสร็จเรียบร้อยแล้ว บุคลากรก็ร่วมกันดำเนินการตามแผนที่จัดทำไว้ โดยในระหว่างการทำงานต้องมีการเรียนรู้ เพิ่มเติมตลอดเวลา และควรมุ่งเน้นประโยชน์ที่จะเกิดขึ้นกับผู้เรียนเป็นสำคัญ นอกจากนี้ผู้บริหาร สถานศึกษาควรจะ

1. ส่งเสริมและสนับสนุนให้บุคลากรทุกคนทำงานอย่างมีความสุข

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. จัดสิ่งอำนวยความสะดวก สนับสนุนทรัพยากรเพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ

3. กำกับติดตาม ทั้งระดับรายบุคคล รายกลุ่ม รายหมวด/ฝ่าย เพื่อกระตุ้นและส่งเสริมให้มีการดำเนินงานตามแผน

4. ให้การนิเทศ

จากแนวความคิดเกี่ยวกับกระบวนการปฏิบัติงานตามแผนของทั้งสองสถาบัน สรุปได้ว่า ผู้บริหารเป็นกลไกที่สำคัญ ซึ่งจะเห็นได้จากในระหว่างการปฏิบัติงานผู้บริหาร ต้องมีการส่งเสริม สนับสนุน กำกับติดตาม ตลอดจนให้การนิเทศ เพื่อให้บุคลากรสามารถปฏิบัติงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ และบรรลุเป้าหมายตามแผนที่ได้วางไว้

2.6.1.3 การตรวจสอบ (C : Check) หมายถึง การตรวจสอบดูว่าเมื่อปฏิบัติงานตามแผน หรือการแก้ปัญหาตามแผนแล้ว ผลลัพธ์เป็นอย่างไร สภาพปัญหาได้รับการแก้ไขตรงตามเป้าหมายที่กลุ่มตั้งใจหรือไม่ การไม่ประสบผลสำเร็จอาจจะเกิดจากสาเหตุหลายประการ เช่น ไม่ปฏิบัติตามแผน ความไม่เหมาะสมของแผน การเลือกใช้เทคนิคที่ไม่เหมาะสม เป็นต้น

การตรวจสอบแก้ไข (Check) การตรวจสอบ คือ การประเมินผลที่ได้รับจากการปรับปรุงเปลี่ยนแปลง แต่ขั้นตอนนี้มักถูกมองข้ามเสมอ การตรวจสอบทำให้ทราบว่า การปฏิบัติในขั้นตอนที่สามารถบรรลุเป้าหมายหรือวัตถุประสงค์ที่ได้กำหนดไว้หรือไม่ สิ่งสำคัญคือเราต้องรู้ว่า จะตรวจสอบอะไรบ้างและบ่อยครั้งแค่ไหน ข้อมูลที่ได้จากการตรวจสอบจะเป็นประโยชน์สำหรับขั้นตอนถัดไป การจัดการศึกษาทุกระดับ จำเป็นต้องมีการวางแผนและนำแผนไปปฏิบัติแล้วประเมินผล เพื่อจะได้ทราบผลการดำเนินการจัดการศึกษาว่าบรรลุจุดมุ่งหมายหรือไม่ จำเป็นต้องมีการประเมินผล

การประเมินผลเป็นการวัดความก้าวหน้าของงานที่ดำเนินการไปแล้วเปรียบเทียบกับแผนที่กำหนดไว้ เพื่อนำมาปรับปรุงแผน ทำให้เกิดความสำเร็จในอนาคต การประเมินผลเป็นกระบวนการจัดการอย่างต่อเนื่องประกอบด้วย การวางแผน การนำแผนไปปฏิบัติ และการประเมินผลเป็นวัฏจักรไปจนเสร็จ (ประกอบ คุณารักษ์. 2543)

1. การตั้งคำถามว่าโครงการตรงตามความต้องการหรือไม่
2. การสอบถามแง่มุมต่างๆ ของรูปแบบโครงการ
3. การตรวจสอบการปฏิบัติงานและความพอเพียงของทรัพยากรโครงการและตัวแทนหรือองค์กรที่นำโครงการ/แผน ไปปฏิบัติ
4. การวัดความก้าวหน้าที่เกิดขึ้น ทั้งในด้านผลงาน จุดประสงค์และเป้าประสงค์
5. ผลสรุปเมื่อนำมาใช้ในการวางรูปแบบและการวางแผนใหม่

1. กระบวนการตรวจสอบแก้ไข

สมบุรณ์ พรรณนาภ (2541) กล่าวว่า กระบวนการประเมินผล แบ่งออกเป็น 5 ขั้นตอน คือ

1.1 กำหนดวัตถุประสงค์ของการตรวจสอบ ในการประเมินเพื่อผลประโยชน์ในการแนะแนวหรือปรับปรุงแก้ไข

1.2 กำหนดหลักเกณฑ์ ของการประเมิน ได้แก่ การกำหนดหลักเกณฑ์หรือมาตรฐาน เพื่อใช้ในการวินิจฉัยคุณค่า

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

13. การกำหนดเครื่องมือสำหรับการวัดผล เนื่องจากการประเมินผลเป็นกรรมวิธีในการนำผลงานมาเปรียบเทียบกับมาตรฐานของงาน

1.4 การวินิจฉัยคุณค่าของข้อมูลที่รวบรวมไว้แล้ว หมายถึง การกำหนดคุณค่าของข้อมูลต่างๆที่รวบรวมมาได้ ด้วยการกำหนดลงไปว่า ดี ปานกลาง หรือต่ำกว่าเกณฑ์ที่กำหนดไว้เพียงไร ซึ่งต้องอาศัยเกณฑ์มาตรฐาน

1.5 การสรุปผลของการประเมินทั้งหมด ได้แก่ การนำเอาผลการวินิจฉัยคุณค่าของข้อมูลต่างๆ มาสรุปเป็นผลของการประเมินทั้งหมดที่มีส่วนร่วม

2. ขั้นตอนที่สำคัญในการจัดทำระบบติดตามผลการปฏิบัติงาน (ทิพาวดี เมฆสวรรค์. 2545) เสนอขั้นตอนในการติดตามผลทั้งหมดในการติดตามผลการปฏิบัติงาน ดังนี้

2.1 กำหนดผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการ

2.2 กำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จของงาน

2.3 เลือกวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล

2.4 กำหนดมาตรฐานการปฏิบัติงาน

2.5 รายงานผลสัมฤทธิ์

2.6 ประโยชน์ข้อมูลการวัดผลการปฏิบัติงาน

3. ประโยชน์ของการติดตามประเมินผลการปฏิบัติงาน (ทิพาวดี เมฆสวรรค์. 2545) เสนอว่าการติดตามผลการปฏิบัติงานจะช่วยในการตอบปัญหาหลักในการบริหารว่า องค์การปฏิบัติงานได้ผลลัพธ์ตามที่ต้องการหรือไม่ มีกิจกรรมใดที่ผู้บริหารต้องให้ความสนใจเพิ่มขึ้นและการใช้ทรัพยากรต่างๆมีเหตุผลสมควรหรือไม่ นอกจากนี้ยังมีประโยชน์ด้านอื่นๆดังนี้

3.1 ช่วยกระตุ้นให้มีการสื่อสารระหว่างเจ้าหน้าที่โครงการและผู้บริหารตลอดจนผู้เกี่ยวข้องในเรื่องเป้าหมายความก้าวหน้าอุปสรรคและผลสัมฤทธิ์ของโครงการ

3.2 ช่วยปรับปรุงการกำหนดนโยบายโดยสามารถให้ข้อมูลสำคัญเกี่ยวกับผลการปฏิบัติงานของโครงการแก่ผู้กำหนดนโยบายได้

3.3 ช่วยมีภาพรวมแสดงสถานภาพของโครงการหรือนโยบายได้ ข้อมูลเพื่อประเมินความก้าวหน้าหรือลดปัญหาการดำเนินงานช่วยแสดงให้เห็นถึงปัจจัยที่ช่วยหรือเร่งให้เกิดผลสัมฤทธิ์ตามความมุ่งหมาย

3.4 ช่วยในการส่งเสริมความน่าเชื่อถือขององค์กรและทำให้ ประชาชนเกิดความมั่นใจโดยการ รายงานให้ทราบถึงผลสัมฤทธิ์ของโครงการนั้น

3.5 ช่วยในการจัดทำและแสดงผลในการของบประมาณ

3.6 ช่วยทำให้ผลสัมฤทธิ์ที่ต้องการมีความชัดเจนขึ้น

3.7 ช่วยสนับสนุนการวิเคราะห์แนวโน้มโดยใช้ข้อมูลการปฏิบัติงาน

3.8 ช่วยแสดงให้เห็นองค์ประกอบหรืองานในโครงการที่มีศักยภาพเพื่อจะได้มีการศึกษาอย่างจริงจังมากขึ้น

การตรวจสอบนับเป็นขั้นตอนที่จะทำให้ผู้ปฏิบัติได้รู้ว่า ในการปฏิบัติงานตามแผนสามารถบรรลุเป้าหมายตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้ในแผนหรือไม่ มากน้อยเพียงใด เพื่อหาทางแก้ไขปรับปรุงหรือกระตุ้นให้เกิดการพัฒนา ซึ่งจะเห็นได้จากแนวคิดของสำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ (2544 : 29) ได้กล่าวว่า การตรวจสอบประเมินผล เป็นกลไกสำคัญที่จะกระตุ้นให้เกิดการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พัฒนา เพราะจะทำให้ได้ข้อมูลย้อนกลับ ที่จะสะท้อนให้เห็นถึงการดำเนินงานที่ผ่านมาว่าบรรลุเป้าหมายที่กำหนดไว้เพียงใด ต้องปรับปรุงแก้ไขในเรื่องใดบ้าง

ส่วน สุจริต คุณธนกุลวงศ์ (2543 : 21) กล่าวว่า เมื่อทำการตรวจสอบผลการดำเนินงานตามแผน ควรมีการประเมิน 2 แง่ อย่างเป็นอิสระต่อกัน

1. มีการดำเนินงานตามแผนอย่างถูกต้องหรือไม่
2. เนื้อหาของแผนมีสาระเพียงพอหรือไม่

ถ้าวัตถุประสงค์ของงานไม่บรรลุ แสดงว่า สภาพเงื่อนไขไม่เป็นไปตามข้อ 1 หรือข้อ 2 หรือทั้งสองข้อเป็นสิ่งที่จำเป็นต้องพิจารณาว่าอยู่ในกรณีใดเพราะการแก้ไขที่ต้องการในแต่ละข้อ จะแตกต่างกันอย่างสิ้นเชิง

จากแนวคิดทั้งสองแนวคิดจะเห็นได้ว่า หลังการปฏิบัติงานจะต้องมีการประเมินผลเพื่อเป็นการตรวจสอบให้ทราบถึงผลของการปฏิบัติงานนั้นๆ ดังที่มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช (2530 : 90 – 118) อธิบายไว้ว่า การประเมินผล คือ ขั้นตอนในการติดตามตรวจสอบว่าการตัดสินใจที่ได้กระทำไปนั้นได้ผลตามที่ได้ออกหมายไว้หรือไม่ และการประเมินผลคืองานในขั้นสุดท้าย เป็นการวัดหรือตรวจสอบเพื่อประเมินการดำเนินงานตามที่ได้กำหนดไว้ในแผน สอดคล้องกับ ภิญญู สาร (2526) กล่าวว่า การประเมินผล หมายถึง การตรวจสอบผลงานทุกระยะ จะได้ทราบผลการปฏิบัติงานและปัญหาที่เกิดขึ้นเพื่อหาแนวทางแก้ไขและหมายถึงการประเมินขั้นสุดท้ายนำไปเปรียบเทียบผลงานที่ได้กับเป้าหมายที่ตั้งไว้เพื่อวางแผนใหม่ในอนาคต และยังสอดคล้องกับแนวคิดของ ลาก เพชรเรือง (2526) ได้อธิบายไว้ดังนี้ การตรวจสอบ หมายถึง การทำกิจกรรม 2 ประการคือ

1. การตรวจสอบ ว่าหลังจากการแก้ปัญหาแล้วสภาพปัญหานั้นลดลงจนถึงเป้าหมายที่วางไว้หรือไม่ ซึ่งมีวิธีการดังนี้

- 1.1 ตรวจสอบ หมายถึง หัวหน้าหน่วยหรือหัวหน้าแผนกให้คำแนะนำตามสภาพที่ก้าวหน้าไป และให้คำแนะนำวิธีการระหว่างขั้นตอนของการดำเนินงาน

- 1.2 ตรวจสอบผลงาน หมายถึง การบันทึกผลงานเปรียบเทียบกับแผนที่กำหนดแล้วรายงาน และตรวจสอบดูว่า ทำได้ตามแผนที่กำหนดหรือไม่

- 1.3 ตรวจสอบระหว่างดำเนินงาน โดยให้ผู้ดำเนินการตรวจสอบการดำเนินการด้วยตัวเอง

- 1.4 รับรองผลที่ได้ โดยบันทึกผลลัพธ์ที่ได้ลงในรายงานผลลัพธ์ของการดำเนินงานแล้วนำเสนอผล ถ้าได้ผลดีมาก ควรประกาศเกียรติคุณ เพื่อเป็นการเสริมแรง

2. การควบคุม ภายหลังจากการตรวจสอบให้ปฏิบัติตามขั้นตอน เพื่อหาข้อบกพร่องที่ควรปรับปรุงแก้ไข แล้วให้ใช้เทคนิคการควบคุม โดยเก็บข้อมูลสภาพก่อนการแก้ปัญหาและเก็บข้อมูลสภาพหลังจากดำเนินการแก้ปัญหาแล้วเพื่อวิเคราะห์คุณภาพเชิงเปรียบเทียบว่า บรรลุเป้าหมายเพียงใด เครื่องมือที่ใช้เก็บข้อมูลนั้น ควรเป็นเครื่องมือประเภทเดียวกันทั้งก่อนและหลังการแก้ปัญหา การตัดสินใจผลการควบคุมการดำเนินงานสำคัญมากถ้าผลการวิเคราะห์ข้อมูลเป็นดังนี้

- 2.1 ไม่บรรลุเป้าหมาย ให้นำไปปรับปรุงต่อไป

- 2.2 บรรลุเป้าหมาย ให้กำหนดมาตรฐานของงาน

สรุปได้ว่า การตรวจสอบ หมายถึง การติดตาม การนิเทศ การจัดทำรายงานการประเมิน

การปฏิบัติงานของแต่ละฝ่ายหรืองาน หรือบุคคลทุกครั้งที่ปฏิบัติ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.6.1.4 การปรับปรุงแก้ไข (A : Act) เป็นการกระทำภายหลังที่กระบวนการ 3 ขั้นตอน ตามวงจรได้ดำเนินการเสร็จแล้ว ขั้นตอนนี้เป็นการนำเอาผลจากขั้นการตรวจสอบ (C) มาดำเนินการให้เหมาะสมต่อไป

การประเมินและพัฒนา(Act) การดำเนินงานให้เหมาะสมจากพิจารณาที่ผลที่ได้จากการตรวจสอบซึ่งมีอยู่ 2 กรณีคือผลที่เกิดขึ้นเป็นไปตามที่วางแผนไว้หรือไม่เป็นไปตามที่วางแผนไว้ หากเป็นกรณีแรกก็ให้นำแนวทางหรือกระบวนการปฏิบัตินั้นมาจัดทำให้เป็นมาตรฐานพร้อมทั้งหาวิธีการที่จะปรับปรุงให้ดียิ่งขึ้นอีก ซึ่งอาจหมายถึงการสามารถบรรลุเป้าหมายได้เร็วกว่าเดิมหรือเสียค่าใช้จ่ายน้อยกว่าเดิมหรือทำให้คุณภาพดียิ่งขึ้นก็ได้ แต่ถ้าหากเป็นกรณีที่สอง ซึ่งก็คือผลที่ได้ไม่บรรลุวัตถุประสงค์ตามที่วางแผนไว้เราควรนำข้อมูลที่รวบรวมไว้มามีวิเคราะห์และพิจารณาว่าควรจะดำเนินการอย่างไรต่อไป

4.1 ความสำคัญของการประเมินและพัฒนา ผลของการตรวจสอบหากพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ไม่ได้ตรงตาม เป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐานให้ปฏิบัติการแก้ไขตามลักษณะปัญหาที่พบ (กรมวิชาการ. 2549 : 55) สรุปว่าเมื่อตรวจสอบสิ่งที่ได้ทำตามแผนพบว่ามีส่วนบกพร่องเพราะแผนไม่ดีหรือทำไม่ได้ตามแผนต้องแก้ไขส่วนที่บกพร่อง

4.2 กระบวนการแก้ไข ผลการตรวจสอบพบว่าเกิดข้อบกพร่องขึ้นทำให้งานที่ไม่ได้ตรงตามเป้าหมายหรือผลงานไม่ได้มาตรฐานให้ปฏิบัติการแก้ไขปัญหาลักษณะปัญหาที่ค้นพบ (กรมวิชาการ. 2549 : 56)

1. ถ้าผลงาน เบี่ยงเบนไปจากเป้าหมายต้องแก้ไขที่ต้นเหตุ
2. ถ้าพบความผิดปกติใดๆให้สอบสวนค้นหาสาเหตุแล้วทำการป้องกันเพื่อไม่ให้ความผิดปกตินั้นเกิดขึ้นซ้ำอีกในการแก้ไขปัญหาเพื่อให้ ผลงานได้มาตรฐานอาจใช้มาตรการดังนี้
 - การนำนโยบาย
 - ปรับปรุงระบบหรือวิธีการทำงาน
 - ประชุมเกี่ยวกับกระบวนการทำงาน

4.3 ประโยชน์ของการแก้ไข ผลการประเมินสามารถนำไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากร และใช้ในการวางแผนต่อไปรวมทั้งจัดทำเป็นข้อมูลสารสนเทศเพื่อประกอบการตัดสินใจในเรื่องราวต่างๆได้สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ ดังนี้

1. การปรับปรุงการปฏิบัติงานของผู้บริหารและบุคลากรในระหว่างการทำงาน และมีการตรวจสอบประเมินผลผู้บริหารและบุคลากรสามารถนำผลประเมินไปใช้ปรับปรุงการทำงานของตนเองและปรับปรุงแผนการดำเนินงานเป็นไปตามแผนและเป้าหมายที่กำหนดไว้
2. การวางแผนในระยะต่อไปการนำผลการประเมินไปใช้จัดทำแผนต่อไปควรมีการวิเคราะห์จุดเด่นและจุดที่ต้องปรับปรุงของสถานศึกษาหาสาเหตุของปัญหาและแนวทางแก้ไขโดยให้ผู้ที่เกี่ยวข้องทุกฝ่ายเข้ามามีส่วนร่วมเพื่อนำไปพัฒนาปรับปรุงการจัดการศึกษาของสถานศึกษาต่อไป
3. การจัดทำข้อมูลสารสนเทศสถานศึกษานำผลที่ได้จากการประเมิน มาพัฒนาเป็นข้อมูลสารสนเทศที่สามารถใช้ได้สะดวกรวดเร็วและ เป็น ปัจจุบัน ก็จะเป็นประโยชน์ในการบริหารงานและประกอบการตัดสินใจในเรื่อง ต่างๆ

เมื่อผ่านขั้นตอนการประเมินแล้ว สามารถนำผลการประเมินไปใช้เป็นข้อมูลในการปรับปรุงแก้ไขการปฏิบัติงาน และนำผลที่ได้ไปตรวจสอบกับเป้าหมายที่ได้กำหนดไว้ในแผนว่าเป็น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อย่างไร ดังที่ อติศักดิ์ พงษ์พนผลศักดิ์ (2534 : 467) กล่าวว่า วัฏจักรการปรับปรุงแก้ไข ในขั้นนี้เป็นผล การตรวจสอบว่า ถ้าได้ผลต่ำกว่าเป้าหมายให้รีบแก้ไขปรับปรุงให้มีประสิทธิภาพขึ้น แล้วจึงจัดทำเป็น มาตรฐานงานในการปฏิบัติ เพื่อเสนอรายงานผลงานให้กลุ่มอื่นได้ทราบต่อไป แต่ สุจริต คุณธรรกุลวงศ์ (2543 : 36) กล่าวถึงการปรับปรุงแก้ไขให้คำนึงถึงเนื้อหาของแผนด้วย ไม่ใช่แก้ไขเฉพาะวิธีการ ปฏิบัติงานอย่างเดียว ซึ่งมีรายละเอียดดังนี้ ในการปฏิบัติการแก้ไข มีความจำเป็นจะต้องแยกแยะ อย่างชัดเจนในการกำจัดอาการและหาสาเหตุของการวางแผนที่ไม่ดีพอก่อน แล้วจึงทำการปรับปรุง คุณภาพของการวางแผนและปรับปรุงเนื้อหาของแผนด้วย

นอกจากนี้ลาภ เพชรเรือง (2526 : 31) ได้ให้ทัศนะไว้ว่า การแก้ไขปัญหาและอุปสรรคเป็น กิจกรรมที่ต้องทำในกรณีที่ปรากฏว่าตรวจสอบแล้ว ผลงานไม่บรรลุหรือไม่สอดคล้องกับเป้าหมายก็ให้ ปรับปรุงใหม่ วิธีการปรับปรุงใหม่ให้ดำเนินการเป็นขั้นตอน ดังนี้

1. ปรับปรุงการวางแผนใหม่
2. ลงมือปฏิบัติตามแผนที่ปรับปรุงใหม่
3. ตรวจสอบและควบคุมการปฏิบัติงานใหม่
4. ถ้ายังไม่บรรลุเป้าหมายจะต้องปรับปรุงใหม่ จนกว่าจะบรรลุเป้าหมายจึงกำหนดเป็น

มาตรฐาน

2.6.2 ประโยชน์ของ PDCA

สถาบันเพิ่มผลผลิตแห่งชาติ (2552 : 4) ได้กล่าวถึงประโยชน์ของ PDCA ไว้ดังนี้

1. เพื่อป้องกัน

1.1 การนำวงจร PDCA ไปใช้ ทำให้ผู้ปฏิบัติมีการวางแผน การวางแผนที่ดีช่วย ป้องกันปัญหาที่ไม่ควรเกิด ช่วยลดความสับสนในการทำงาน ลดการใช้ทรัพยากรมากหรือน้อยเกิน ความพอดีลดความสูญเสียในรูปแบบต่าง ๆ

1.2 การทำงานที่มีการตรวจสอบเป็นระยะ ทำให้การปฏิบัติงานมีความรัดกุมขึ้น และแก้ไขปัญหได้อย่างรวดเร็วก่อนจะลุกลาม

1.3 การตรวจสอบที่นำไปสู่การแก้ไขปรับปรุง ทำให้ปัญหาที่เกิดขึ้นแล้วไม่เกิดซ้ำ หรือลดความรุนแรงของปัญหา ถือเป็นการนำความผิดพลาดมาใช้ให้เกิดประโยชน์

2. เพื่อแก้ไขปัญหา

2.1 ถ้าเราประสบสิ่งที่ไม่เหมาะสม ไม่สะอาด ไม่สะดวก ไม่มีประสิทธิภาพ ไม่ ประหยัด เราควรแก้ปัญหา

2.2 การใช้ PDCA เพื่อการแก้ปัญหา ด้วยการตรวจสอบว่ามีอะไรบ้างที่เป็นปัญหา เมื่อหาปัญหาได้ ก็นำมาวางแผนเพื่อดำเนินการตามวงจร PDCA ต่อไป

3. เพื่อปรับปรุง

PDCA เพื่อการปรับปรุง คือ ไม่ต้องรอให้เกิดปัญหา แต่เราต้องเสาะแสวงหาสิ่งต่าง ๆ หรือ วิธีการที่ดีกว่าเดิมอยู่เสมอ เพื่อยกระดับคุณภาพชีวิตและสังคม เมื่อเราคิดว่าจะปรับปรุงอะไร ก็ให้ใช้ วงจร PDCA เป็นขั้นตอนในการปรับปรุง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.7 ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน

ผู้วิจัยได้ศึกษาแนวคิดทฤษฎี ที่เกี่ยวข้องกับปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

2.7.1 ความรู้ความสามารถและทักษะของครู

หลักการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการจัดการศึกษาเพื่อเตรียมความพร้อมของเด็กปฐมวัย และจัดตามความต้องการของเด็ก โดยมีเป้าหมายคือการพัฒนาเด็กในด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ความรู้ ความสามารถและทักษะของครูปฐมวัยนับว่าเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นต่อการทำหน้าที่ครูปฐมวัย ครูปฐมวัยอาจจะเรียกว่าเป็นครูคนที่ 1 ของการศึกษาระบบโรงเรียน เพราะครูปฐมวัยนั้น ทั้งนี้เพราะครูปฐมวัยเป็นบุคคลที่ใกล้ชิดกับเด็กออกจากพ่อแม่ผู้ปกครอง ดังนั้น ครูปฐมวัยจึงมีบทบาทหน้าที่สำคัญอย่างยิ่งต่อการพัฒนาเด็ก ดังที่ เบญจา แสงมะลิ (อ้างใน เยี่ยมลักษณ์ อุดการณ. 2542) กล่าวไว้ว่า ครูปฐมวัยจะต้องมีบทบาทในการเป็น 9 นัก คือ

1. นักรัก ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องเป็นคนรักเด็กและทำตัวให้เด็กรัก
2. นักเล่น ครูผู้ดูแลจะต้องเป็นคนที่สามารถเล่นกับเด็กได้
3. นักร้อง ครูผู้ดูแลเด็กจะต้องเป็นคนที่สามารถร้องเพลงเด็กได้ และสามารถเลือกเพลงที่เหมาะสมกับเด็ก
4. นักรำ ครูผู้ดูแลต้องมีความสามารถในการเคลื่อนไหวและการทำท่าทางประกอบจังหวะต่าง ๆ
5. นักเล่า ครูผู้ดูแลเด็กต้องเป็นนักเล่านิทาน หรือเรื่องราวต่าง ๆ
6. นักคิด ครูผู้ดูแลต้องเป็นคนที่คิดเก่ง ในเรื่องของการคิดกิจกรรม คิดประดิษฐ์ สื่อของเล่น คิดหาทางส่งเสริม กระตุ้นพัฒนาการเด็ก เป็นต้น
7. นักทำ ครูผู้ดูแลเด็กต้องเป็นผู้ที่ขยันในการทำงาน ทำสื่ออุปกรณ์ต่าง ๆ
8. นักฝัน เด็กปฐมวัยเป็นวัยที่ช่างเพ้อฝัน จินตนาการ ดังนั้น ครูจะต้องเป็นคนที่ช่างฝัน จินตนาการร่วมกับเด็กด้วย
9. นักแต่ง ครูปฐมวัยจะต้องเป็นผู้ที่สามารถแต่งนิทาน เรื่องราวต่าง ๆ ที่เหมาะสมกับเด็ก ตกแต่งห้องเรียนสถานที่ แต่งเพลง และการรู้จักแต่งตัว

ในทำนองเดียวกัน เยี่ยมลักษณ์ อุดการณ (2542) ได้กล่าวถึงบทบาทของครูปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. ในการเป็นแบบอย่างที่ดีให้แก่เด็ก
2. การเสริมสร้างบุคลิกภาพและการสร้างสรรค์ให้กับเด็ก
3. การส่งเสริมโภชนาการของเด็ก และการส่งเสริมนิสัยส่วนตัวและสังคมให้แก่เด็กได้อย่างเหมาะสม
4. การส่งเสริมพัฒนาการการใช้กล้ามเนื้อเล็ก รวมทั้งการปรับตัวให้อยู่ในสังคมได้
5. การส่งเสริมการเคลื่อนไหวของกล้ามเนื้อและการทรงตัวให้เหมาะสม เช่น การยืน การเดิน การนั่ง การวิ่ง
6. การส่งเสริมความเข้าใจทางภาษา อาจจะจัดกิจกรรมให้เด็กได้แสดงออกโดยอาจจะให้เด็กเล่าเรื่องตนเอง
7. การติดต่อหรือปฏิสัมพันธ์กับพ่อแม่ผู้ปกครองของเด็ก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

นอกจากนั้น เยาวพา เตชะคุปต์ (2542) ยังได้กล่าวถึงบทบาทหน้าที่ของครูปฐมวัย ไว้ดังนี้

1. บทบาทหน้าที่ทางวิชาการ ซึ่งครูปฐมวัยจะต้องมีความรู้ ความสามารถและทักษะในเรื่องต่อไปนี้
 - 1.1 การทำแผนการจัดประสบการณ์
 - 1.2 การจัดการเรียนการสอน
 - 1.3 การวัดและการประเมินผล
 - 1.4 การจัดทำและการดัดแปลงสื่อที่ใช้ประกอบการสอน
 - 1.5 การเตรียมตัวและการพัฒนาตนเอง
 - 1.6 สอนให้เด็กได้มีความพร้อมทั้ง 4 ด้าน (กาย จิต อารมณ์ สังคมและสติปัญญา)
2. บทบาทหน้าที่ทางธุรการ
 - 2.1 จัดบริการให้คำแนะนำหรือชี้แจงแก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับการจัดการศึกษาชั้นเด็กเล็ก
 - 2.2 จัดทำประวัตินักเรียน
 - 2.3 จัดทำบัญชีเรียกชื่อนักเรียน
 - 2.4 จัดทำสมุดประจำชั้นเรียน (ป.02 เด็กเล็ก)
 - 2.5 จัดทำสมุดรายงานประจำตัวนักเรียน (ป.01 เด็กเล็ก)
 - 2.6 จัดทำตารางกิจกรรมประจำวัน
 - 2.7 จัดทำใบตรวจสุขภาพ
 - 2.8 จัดทำสมุดหมายเหตุประจำชั้น
 - 2.9 จัดทำบัญชีวัสดุอุปกรณ์ตลอดจนครุภัณฑ์ต่าง ๆ ที่ใช้ในกิจกรรมการเรียนการสอนชั้นเด็กเล็ก
 - 2.10 จัดบริเวณที่เล่นของเด็กเล็กให้อยู่ในสภาพสะอาด เรียบร้อย และปลอดภัย
 - 2.11 จัดทำเรื่องอื่น ๆ ตามที่ได้รับมอบหมายจากผู้บังคับบัญชา
 - 2.12 จัดบันทึกพัฒนาเด็ก
 - 2.13 จัดทำแผนประเมินพัฒนาการเด็ก
 - 2.14 วัดและประเมินพัฒนาเด็ก
3. บทบาทหน้าที่ในการจัดสภาพแวดล้อมให้อเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
 - 3.1 จัดตกแต่งห้องเรียนให้สวยงาม สะอาดปลอดภัย เป็นระเบียบเรียบร้อยเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
 - 3.2 จัดตกแต่งสภาพแวดล้อมภายนอกห้องเรียนให้สวยงาม ร่มรื่น สะอาดเรียบร้อยเอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก
4. บทบาทหน้าที่เกี่ยวกับผู้ปกครอง ชุมชน และหน่วยงานอื่นที่เกี่ยวข้อง
 - 4.1 ให้คำปรึกษาแนะนำแก่ผู้ปกครองในการอบรมเลี้ยงดูเด็ก
 - 4.2 ติดต่อประสานงานกับผู้ปกครอง ชุมชนและหน่วยงานอื่นในการจัดการเรียนรู้แก่เด็ก
5. บทบาทหน้าที่ต่อตนเอง ครูต้องหมั่นศึกษาหาความรู้ และพัฒนาตนเองในด้านต่าง ๆ อยู่เสมอ เช่น ความรู้ด้านวิชาการ พัฒนาปรับปรุงบุคลิกภาพของตนเอง เป็นต้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. คุณลักษณะที่พึงประสงค์ของครูปฐมวัย

1.1 คุณลักษณะของครูทั่ว ๆ ไป ตามหลักจรรยาบรรณครู พ.ศ. 2539 ซึ่งเป็นระเบียบที่คุรุสภาได้กำหนดขึ้นเพื่อเป็นหลักปฏิบัติของผู้ประกอบวิชาชีพครู ดังนี้

- 1) ครูต้องรักและเมตตาศิษย์โดยเอาใจใส่ช่วยเหลือหรือส่งเสริมให้กำลังใจในการศึกษาเล่าเรียนแก่ศิษย์โดยเสมอหน้า
- 2) ครูต้องอบรมสั่งสอน ฝึกฝน สร้างเสริมความรู้ ทักษะและนิสัยที่ถูกต้องดีงามให้แก่ศิษย์อย่างเต็มความสามารถ ด้วยความบริสุทธิ์ใจ
- 3) ครูต้องประพฤติ ปฏิบัติตนเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ศิษย์ทั้งกาย วาจา และใจ
- 4) ครูต้องไม่กระทำตนเป็นปฏิปักษ์ต่อความเจริญทางกาย สติปัญญา จิตใจ อารมณ์ และสังคมของศิษย์
- 5) ครูต้องไม่แสวงหาผลประโยชน์อันเป็นอามิสสินจ้างจากศิษย์ในการปฏิบัติหน้าที่ตามปกติ และไม่ใช่ศิษย์กระทำการใด ๆ อันเป็นการหาประโยชน์ให้แก่ตนโดยมิชอบ
- 6) ครูย่อมพัฒนาตนเองทั้งในด้านวิชาชีพด้านบุคลิกภาพและวิสัยทัศน์ให้ทันต่อการพัฒนาทางวิทยาการ เศรษฐกิจ สังคม และการเมืองอยู่เสมอ
- 7) ครูย่อมรักและศรัทธาในวิชาชีพครูและเป็นสมาชิกที่ดีขององค์กรวิชาชีพครู
- 8) ครูพึงช่วยเหลือเกื้อกูลครูและชุมชนในทางสร้างสรรค์

1.2 คุณลักษณะของครูปฐมวัย

คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูปฐมวัย ควรเป็นดังต่อไปนี้ (online : <http://www.oknation.Net/blog/wika/2009/10/27/entry-1>)

- 1) ครูต้องมีจิตวิญญาณ อุดมการณ์การเป็นครูที่ดี กล่าวคือ การจะเป็นครูระดับปฐมวัยควรมีความศรัทธาในวิชาชีพของตน
- 2) ครูปฐมวัย ต้องมีความรู้ดีในทางการศึกษาปฐมวัยทั้งด้านการสอนและหน้าที่งานของครู ความรู้ด้านการสอน เช่น จิตวิทยาพัฒนาการ การวางแผนการสอน จัดกิจกรรมสำหรับเด็กปฐมวัย การผลิตสื่อของเล่น และการสังเกตและประเมินผลพัฒนาการเด็ก ส่วนความรู้ด้านหน้าที่งานครู เช่น การจัดตกแต่งห้องเรียน สภาพแวดล้อมต่าง ๆ การจัดทำแผนการสอน การทำเอกสารธุรการชั้นเรียน ทักษะการทำงานร่วมกับผู้ปกครองและชุมชน เพราะการจัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยจะต้องใช้ความรู้เฉพาะทางสาขาวิชาปฐมวัย ก็จะประสบความสำเร็จในการจัดการเรียนการสอน
- 3) ครูปฐมวัย ต้องมีเจตคติที่ดีต่อตัวนักเรียน และผู้ปกครอง ชุมชน ครูปฐมวัยต้องเป็นผู้พยายามเข้าใจถึงธรรมชาติ ความต้องการและความสามารถของเด็ก ที่แตกต่างกัน ยอมรับฟังความคิดเห็น ความต้องการของผู้ปกครองและชุมชน
- 4) ครูปฐมวัยที่ดีจะต้องสามารถสอนทั้งด้านวิชาความรู้และคุณธรรม จริยธรรม มีความเข้าใจธรรมชาติและความสนใจ ความแตกต่างระหว่างบุคคลของเด็กปฐมวัยและมีความสามารถหาเทคนิค วิธีการ ปรับประยุกต์ใช้นวัตกรรมเทคโนโลยี และวัฒนธรรม ภูมิปัญญาท้องถิ่นมาใช้ในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้
- 5) ครูปฐมวัยควรมีบุคลิกภาพดี ในด้านต่อไปนี้

5.1 การแต่งกาย สะอาด สุภาพเรียบร้อย สวยงาม และเหมาะสมกับการ

เป็นครู

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2 ครูปฐมวัยต้องมีกิริยาท่าทางที่สง่าผ่าเผย สุภาพเรียบร้อย มีมารยาทเหมาะสมตามกาลเทศะ

5.3 ครูปฐมวัยต้องเป็นคนที่พูดจาสุภาพอ่อนหวาน ชัดเจน ใช้ภาษาถูกต้องเหมาะสมกับกาลเทศะ

5.4 ครูปฐมวัยต้องมีสุขภาพทางจิตทางอารมณ์ที่ดี ทั้งนี้งานของครูปฐมวัยต้องให้ความสำคัญเป็นอย่างมาก สามารถควบคุมอารมณ์ได้ เป็นครูร่าเริงแจ่มใสเสมอ มีความอดกลั้น ไม่เป็นคนโกรธง่ายแต่ต้องใจเย็น

5.5 ครูปฐมวัยต้องมีความประพฤติที่ดี ทั้งในด้านการดำเนินชีวิต และการทำงาน กล่าวคือ ครูมีการดำเนินชีวิตที่เรียบง่ายประหยัด ประพฤติปฏิบัติตามหลักธรรมของศาสนา มีระเบียบวินัย ประพฤติปฏิบัติให้เป็นแบบอย่างให้แก่เด็ก

5.6 ครูปฐมวัยต้องมีความสามารถในการสร้างสัมพันธ์ภาพอันดีกับเด็กกับผู้ปกครองและกับสังคมภายนอก

2. ความรู้ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับครูปฐมวัย

ความรู้ที่สำคัญและจำเป็นสำหรับครูปฐมวัย เช่น ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก วิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การใช้สื่อ วิธีสอนแบบต่าง ๆ และอื่น ๆ แต่ในที่นี้ได้นำเสนอจิตวิทยาพัฒนาการของเด็กและวิธีการสอนแบบต่าง ๆ

2.1 ความรู้เกี่ยวกับจิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก

สมพร สุทัศน์ (2547 : 9, อ้างใน อรอนงค์ ยกสกุล online : <http://krufonclass.blogspot.com/p/blog-page.html> สืบค้นวันที่ 20 กรกฎาคม 2558) ได้กล่าวถึงพัฒนาการของเด็กปฐมวัย ดังนี้

1. พัฒนาการทางกาย เด็กวัยนี้นับว่าเป็นเด็กวัยตอนต้นที่มีส่วนสูงและน้ำหนักเพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว แต่จะขยายออกทางส่วนสูงมากกว่าด้านสร้างกล้ามเนื้อและกระดูกจะเริ่มแข็งแรงขึ้น แต่กล้ามเนื้อที่เกี่ยวกับการเคลื่อนไหวยังเจริญไม่เต็มที่ การประสานงานของอวัยวะต่าง ๆ ยังไม่ดีพอ จากการศึกษาของ Gesell และคนอื่น ๆ เด็กอายุ 3-5 ขวบ มีพัฒนาการทางกายแตกต่างกัน บางคนสามารถทรงตัวได้ดี วิ่งไต่เร็วขึ้น ควบคุมการเดิน วิ่งให้ช้าลงและเร็วได้ กระโดดไกล ๆ ได้ เต้นและกายบริหารได้ตามจังหวะดนตรี การประสานงานของกล้ามเนื้อดีขึ้น

2. พัฒนาการทางอารมณ์ เด็กวัย 3-5 ขวบ มักจะเป็นเด็กเจ้าอารมณ์ และจะแสดงอารมณ์ต่าง ๆ ออกมาอย่างเปิดเผยและมีอิสระเต็มที่ เด็กวัยนี้มักมีความกลัวอย่างสุดขีด อิจฉาอย่างไม่มีเหตุผล โมโหง่าย การที่เด็กมีอารมณ์เช่นนี้อาจจะเป็นเพราะเด็กมีประสบการณ์กว้างขึ้น เพราะเงื่อนไขทางสังคมตั้งแต่สังคมภายในบ้าน จนกระทั่งถึงสังคมภายนอกบ้าน เด็กเคยได้รับแต่ความรักความเอาใจใส่จากพ่อแม่และผู้ใกล้ชิด เมื่อต้องพบกับคนนอกบ้านซึ่งไม่สามารถเอาใจใส่เด็กได้เท่าคนในบ้านและไม่สามารถที่จะเอาใจใส่ได้เหมือนเด็กเล็ก ๆ อยู่ เด็กจึงรู้สึกขัดใจเพราะคิดว่าตนเป็นคนที่มีความสามารถกว่าคนอื่น เด็กจะยกย่องบูชาตนเองและพยายามปรับตัวเพื่อต้องการให้เป็นที่ยอมรับของบุคคลข้างเคียงในวัยนี้มักจะใช้คำพูดแสดงอารมณ์ต่าง ๆ แทนการรุกรานด้วยกำลังเพราะพัฒนาการทางร่างกายยังไม่โตเต็มที่ เด็กแต่ละคนมีอารมณ์ไม่เหมือนกัน ทั้งนี้ขึ้นอยู่กับสุขภาพ การอบรมเลี้ยงดูจากพ่อแม่และสภาพแวดล้อมทางสังคม เช่น เด็กที่เติบโตขึ้นจากสภาพแวดล้อมสงบเงียบ ได้รับการรักเอาใจใส่ และการตอบสนองความต้องการสม่ำเสมอพ่อแม่มี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อารมณ์คงเส้นคงวา เด็กก็จะเติบโตขึ้นเป็นคนที่มามีอารมณ์มั่นคงกว่าเด็กที่มีสภาพแวดล้อมที่ตรงกันข้าม เหล่านี้เป็นต้น

3. พัฒนาการทางสังคม คำว่าสังคมในที่นี้ หมายถึง การติดต่อสัมพันธ์ การผูกพันและการมีชีวิตอยู่ร่วมกัน เด็กปฐมวัยหรือวัยก่อนเข้าเรียนได้เรียนรู้เข้าใจและใช้ภาษาได้ดีขึ้น พ่อแม่และผู้ที่อยู่ใกล้ชิดตลอดจนครูที่อยู่ในชั้นอนุบาลได้อบรมสั่งสอนเพื่อให้เด็กเข้าใจถึงวัฒนธรรม ค่านิยมและศีลธรรมที่ละน้อย โดยเริ่มจากสิ่งที่ยาก เช่น การพูดจาสุภาพ การเคารพกราบไหว้ ฯลฯ เพื่อให้เด็กเติบโตเป็นสมาชิกที่ดีของสังคม ดังนั้นเมื่อเด็กเข้าไปอยู่ในโรงเรียนอนุบาลจะรู้จักคบเพื่อน รู้จักการผ่อนปรน รู้จักอดทนในบางโอกาส รู้จักการให้และการรับ Piaget นักจิตวิทยากลุ่มที่เน้นความรู้ความเข้าใจ (Cognitive) กล่าวว่า เด็ก 3-5 ขวบ เรียนรู้พฤติกรรมทางสังคมจากเพื่อนในโรงเรียนอนุบาลหรือเพื่อนบ้านวัยเดียวกัน แต่เด็กวัยนี้ยังเข้าใจถึงความถูกต้องและความไม่ถูกต้องซึ่งนัก ดังนั้นจึงควรส่งเสริมให้เด็กวัยนี้ได้พัฒนาในเรื่องการยอมรับการแยกตัวจากพ่อแม่ฝึกให้มีความเชื่อมั่นเมื่ออยู่กับคนอื่นให้เด็กเข้าใจระเบียบและกฎเกณฑ์ต่าง ๆ ฝึกให้รู้จักการแบ่งปันและการพลัดเปลี่ยนกันและรู้จักรอในโอกาสอันควร

4. พัฒนาการทางสติปัญญา เด็กวัยนี้มีความสามารถในการใช้ภาษาได้อย่างดี เด็กจะเรียนรู้ศัพท์เพิ่มขึ้นอย่างรวดเร็ว โดยเฉลี่ยเด็กอายุ 3 ขวบ จะรู้จักศัพท์ประมาณ 3,000 คำ และเด็กสามารถใช้คำ วลี และประโยคในการแสดงบทบาทตามแบบอย่างโทรทัศน์ได้ รู้จักใช้ทางประกอบคำพูด เด็ก 4 ขวบ ช่วงซักถามมักจะมีคำถามว่า “ทำไม” “อย่างไร” แต่ก็ไม่สนใจคำตอบและคำอธิบาย คำพูดของเด็กวัยนี้สามารถพูดประโยคยาว ๆ ที่ต่อเนื่องกันได้ สามารถเล่าเรื่องราวสั้น ๆ ให้จบได้และมักจะเอาเรื่องจริงปนกับเรื่องสมมติ สำหรับเด็กวัย 5 ขวบ พัฒนาการทางภาษาสูงมาก เด็กสามารถตอบคำถามตรงเป้าหมาย ชัดเจนและสั้น การซักถามน้อยลง แต่จะสนใจเฉพาะเรื่องไปควรจัดให้เด็กได้มีโอกาสพูดให้เพื่อนฟัง เพื่อนก็ต้องเป็นผู้ฟังที่ดีด้วย และควรหมั่นเวียนกันออกมาพูดทุกคน การจินตนาการและการสร้างเรื่องจะพบมากในเด็กวัยนี้ จึงเป็นโอกาสเหมาะที่จะควรจะได้สนับสนุนและส่งเสริมจินตนาการของเด็กให้มากที่สุด แต่เด็กวัยนี้ไม่มีพัฒนาการที่เกี่ยวกับการจัดประเภทของสิ่งของเป็นหมวดหมู่ ไม่มีพัฒนาการในเรื่องความคงตัว ในเรื่องขนาดน้ำหนักและปริมาตร ทั้งนี้เป็นเพราะเด็กยังไม่มี ความเข้าใจ ยังไม่มีเหตุผลและประเมินค่าสิ่งต่าง ๆ ตามที่เห็นด้วยตาเท่านั้น จะเห็นได้ว่าเด็กก่อนวัยเรียนนี้มีพัฒนาการทางร่างกายที่กำลังเจริญเติบโต ภาวะอารมณ์ที่มีการเปลี่ยนแปลงขึ้นอยู่กับสภาพแวดล้อม และสังคมรอบด้านเริ่มมีสังคมมีการเรียนรู้สิ่งที่ควรทำไม่ควรทำฝึกการเป็นผู้ให้และผู้รับและมีพัฒนาการทางสติปัญญาที่ดีอยู่ในวัยที่อยากรู้อยากเห็น อยากรู้เร็วเป็นแนวทางที่ครูผู้สอนควรจะสังเกต และเข้าใจในพฤติกรรมของเด็กก่อนจะดำเนินการสอนและให้ความรู้ต่าง ๆ กับเด็กก่อนวัยเรียนเหล่านี้

2.2 วิธีสอนแบบต่าง ๆ

การสอน คือ กระบวนการจัดกิจกรรมให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ตามวัตถุประสงค์ ของการสอนโดยใช้วิธีการต่าง ๆ ซึ่งเป็นหน้าที่ที่สำคัญของครูที่จะช่วยให้ผู้เรียนเกิดการเรียนรู้ หรือมีความรู้ ความสามารถ ทักษะและเจตคติที่มีตามที่หลักสูตรกำหนดไว้ สำหรับแนวการสอนเด็กปฐมวัยมีมากมาย แต่แนวการสอนที่กำลังได้รับความนิยมและนำไปใช้สอนเด็กปฐมวัยในปัจจุบันมีดังนี้ (online : <http://www.edtechbooks.com/articles/42094836/การสอนแบบต่าง ๆ>, สืบค้นวันที่ 26 กรกฎาคม 2558) อ้างใน กุลยา ตันติผลาชีวะ. รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัย. กรุงเทพฯ ฯ : บริษัทเอ็ดสิ้น เพรดโปรดักส์ จำกัด. 2545.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1. แนวการสอนแบบมอนเตสซอรี (Montessori)

จะเน้นอุปกรณ์การสอนหรือสื่อการเรียนรู้สำหรับเด็ก ให้เด็กได้เรียนรู้จากการสัมผัสด้วยมือ และเล่นอุปกรณ์ที่ครูเตรียมให้ตามความสนใจของตนเอง โดยหลักการสอนตามแนวมอนเตสซอรีนั้น ครูต้องเป็นผู้จูงใจให้เด็กเกิดการค้นพบด้วยตนเองจากการสังเกต การเรียนรู้แต่ละเรื่องต้องสอดคล้องกับผู้เรียนเป็นรายบุคคล เด็กมีอิสระในการเลือกอุปกรณ์และกิจกรรมการเรียนรู้ จึงเน้นการสัมผัสสิ่งที่ใช้ในชีวิตประจำวันและวิชาพื้นฐานพร้อมสาระหลักที่ต้องเรียนร่วม ได้แก่ การอ่าน การเขียน เลขคณิต สุขอนามัย และการเคลื่อนไหว

2. แนวการสอนแบบโครงการ (The Project Approach)

เป็นการสอนที่让孩子ได้สืบค้นข้อมูลอย่างลึกในเรื่องที่เด็กสนใจ เพื่อเสริมสร้างการเห็นคุณค่าในตนเองประกอบด้วยกระบวนการ 5 ข้อ ดังนี้

- 1) การอภิปรายกลุ่ม จะช่วยให้เด็กแต่ละคนได้แลกเปลี่ยนสิ่งที่ตนสนใจกับเพื่อน ถือเป็นการแลกเปลี่ยนความคิดแก่กัน
- 2) การศึกษานอกสถานที่ ในระยะแรกครูอาจพาไปศึกษานอกห้องเรียนเพื่อเรียนรู้สิ่งที่อยู่รอบบริเวณโรงเรียนก่อน
- 3) การนำเสนอประสบการณ์เดิม เป็นการทบทวนและแลกเปลี่ยนประสบการณ์เดิมในเรื่องที่ตนสนใจกับเพื่อนในชั้นเรียน
- 4) การสืบค้นงานโครงการเปิดกว้างให้ใช้แหล่งค้นคว้าข้อมูลอย่างหลากหลายตามหัวเรื่องที่สนใจ โดยการสัมภาษณ์พ่อแม่ผู้ปกครองของตนเองหรือบุคคลในครอบครัว
- 5) การจัดแสดง สามารถทำได้หลายรูปแบบ เป็นการแลกเปลี่ยนความคิด ที่ได้จากการสืบค้นแก่เพื่อนในชั้นเรียน

การสอนแบบนี้ จะทำให้ครูและเด็กมีการแลกเปลี่ยนประสบการณ์กัน ทำให้เด็กได้ฝึกการค้นคว้าทำให้มีประสบการณ์ใหม่ เพราะการค้นคว้าถือเป็นหัวใจของการสอนแบบโครงการ

3. แนวการสอนแบบวอลดอร์ฟ (Waldorf)

เป็นการสอนที่เชื่อว่าการเรียนรู้ของคนเกิดจากความสมดุลของความคิด ความรู้สึก หากเด็กอยู่ในบรรยากาศที่รู้สึกสบายใจ ผ่อนคลาย เด็กจะถ่ายทอดความคิดและเรียนรู้ไปพร้อมกับการทำกิจกรรมเขากระทำอยู่ แนวคิดนี้จึงเน้นการเรียนรู้ของเด็กให้เป็นไปตามธรรมชาติ โดยหัวใจของการสอนแบบวอลดอร์ฟ คือ การสร้างสมดุลของจิตมนุษย์ 3 ประการ ได้แก่ ความคิด ความรู้สึก และการกระทำ โดยไม่พึ่งพาเทคโนโลยีภายนอก

4. แนวการสอนแบบนีโอ-ฮิวแมนนิสต์ (Neo-Humanist Education)

เป็นการนำศาสตร์ตะวันออกกับความทันสมัยแบบตะวันตกมาผสมผสานเข้าด้วยกัน เช่น มีการให้เด็กฝึกสมาธิ ทำโยคะในขณะเดียวกันก็ใช้เสียงเพลง และวิธีการสอนใหม่ ๆ รวมเข้าไปด้วย โดยให้ความสำคัญกับการเรียนการสอนในเด็กเล็ก เพราะวัยอนุบาล เป็นวัยที่สอนง่าย และยังเชื่ออีกว่า ความเก่ง ความฉลาดเป็นศักยภาพที่มีอยู่ในตัวมนุษย์ทุกคน แต่มนุษย์ดึงมาใช้แค่ 5-10 เปอร์เซ็นต์ เท่านั้น และเชื่อว่าความเป็นคนสมบูรณ์นั้น เกิดจากศักยภาพที่สำคัญ 4 ด้าน คือ

- 1) ร่างกาย (Physical) จะต้องแข็งแรง
- 2) จิตใจ (Mental) ถ้ารูปร่างดี แข็งแรง แต่จิตใจไม่มีความเชื่อมั่นใน

ตัวเอง ไม่มีความคิดสร้างสรรค์ ก็ไม่มีประโยชน์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

3) ความมีน้ำใจ (Spiritual) มีความรักให้กับคนอื่นในวงกว้าง ช่วยเหลือคนอื่นโดยไม่หวังผลตอบแทน

4) วิชาการ (Academic) ถ้าเราไม่มีวิชาการ ก็ไม่มีความรู้

5. แนวการสอนแบบเรกจิโอ เอมีเลีย (Reggio Emilia)

แนวคิดนี้มีความเชื่อว่าเด็ก ๆ สามารถสร้างทฤษฎี ความเชื่อ และความเข้าใจในสิ่งที่เด็กสนใจได้เช่นเดียวกับผู้ใหญ่ ซึ่งเด็กแต่ละคนจะสร้างทฤษฎี ความเข้าใจที่ต่างกันไป ครูปฐมวัยจึงไม่ควรรีบเร่งให้คำตอบที่ถูกต้องกับเด็ก เพราะการเรียนรู้ตามแนวคิดเรกจิโอ ไม่ใช่เรียนจากแบบเรียนสำเร็จรูปที่จัดเตรียมไว้ล่วงหน้า แต่เป็นการเรียนรู้จากการค้นหาข้อมูล และจากความรู้ที่จะคำถามตามทฤษฎีความเชื่อของเด็กคือ ค่อย ๆ อธิบายและตอบคำถามที่เด็กสงสัย โดยพยายามโยงเข้าสู่ทฤษฎีหรือเนื้อหาที่ถูกต้องจนเด็กยอมรับในทฤษฎีนั้นในที่สุด

6. แนวการสอนตามหลักการเรียนรู้แบบ Brain-Based Learning (BBL)

การเรียนรู้แบบ Brain-Based Learning – BBL มีหลักการคือ ช่วงระยะเวลาที่สำคัญที่สุดสำหรับการเรียนรู้ของมนุษย์แรกเกิดถึงอายุ 7 ปี ดังนั้น ครูควรจัดการเรียนรู้ให้เหมาะสมกับวัยของเด็ก โดยให้เด็กเรียนรู้ผ่านการเล่น เรียนรู้อย่างมีความสุข จัดสภาพแวดล้อมให้เหมาะสมดูแลด้านสุขนิสัยและโภชนาการที่เหมาะสม จึงพัฒนาศักยภาพสมองของเขาได้อย่างเต็มความสามารถ สมองของเด็กเรียนรู้มากกว่าสมองของผู้ใหญ่เป็นพัน ๆ เท่า เด็กเรียนรู้ทุกอย่างที่เข้ามาปะทะ สิ่งที่เข้ามาปะทะล้วนเป็นข้อมูลเข้าไปกระตุ้นสมองเด็กทำให้เซลล์ต่าง ๆ เชื่อมโยงกันเป็นเครือข่ายเส้นใยสมองและจุดเชื่อมต่อต่าง ๆ อย่างมากมาย ซึ่งจะทำให้เด็กเข้าใจและเรียนรู้สิ่งต่าง ๆ ที่เกิดขึ้น สมองจะทำหน้าที่นี้ไปจนถึงอายุ 10 ปี จากนั้น สมองจะเริ่มจัดข้อมูลที่ไม่ได้ใช้ในชีวิตประจำวันทิ้งไปเพื่อให้ส่วนที่เหลือทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพมากที่สุด การเรียนรู้ที่ถือสมองเป็นพื้นฐาน (Brain-based Learning) เกี่ยวข้องกับเรื่องสำคัญ 3 ประการ คือ 1) การทำงานของสมอง 2) การจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เหมาะสมกับพัฒนาการของเด็ก 3) กระบวนการจัดการเรียนรู้โดยเปิดกว้าง ให้เด็กเรียนรู้ได้ทุกเรื่อง เนื่องจากสมองเรียนรู้ตลอดเวลา ผู้เรียนได้เรียนรู้ด้วยการปฏิบัติหรือลงมือกระทำด้วยตนเอง ผู้เรียนได้เรียนรู้แบบร่วมมือและผู้เรียนได้เรียนรู้แบบบูรณาการ การเรียนรู้ที่ถือสมองเป็นพื้นฐานส่งเสริมให้เด็กไทยได้พัฒนาศักยภาพสมองของเขาอย่างเต็มความสามารถ

การจัดการเรียนการสอนเพื่อพัฒนาศักยภาพทางสมองจำเป็นต้องคำนึงถึงกระบวนการทำงานของสมองและการทำงานให้ประสานสัมพันธ์ของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา สมองซีกซ้ายควบคุมความมีเหตุผลเป็นการเรียนด้านภาษา จำนวนตัวเลข วิทยาศาสตร์ ตรรกศาสตร์ การคิดวิเคราะห์ ในขณะที่สมองซีกขวาเป็นด้านศิลปะ จินตนาการ ดนตรี ระเบียบ/มิติ หากครูสามารถจัดหลักสูตรการเรียนการสอนให้เด็กได้ใช้ความคิดโดยผสมผสานความสามารถของการใช้สมองทั้งสองซีกเข้าด้วยกันให้สมองทั้งสองซีกเสริมส่งซึ่งกันและกัน ผู้เรียนจะสามารถสร้างผลงานได้ดีเยี่ยม เป็นผลงานมีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์และสามารถแสดงความสามารถผสมผสานในผลงานชิ้นเดียวกัน การเรียนการสอนสำหรับเด็กปฐมวัยควรคำนึงถึงการเรียนรู้ในด้านต่าง ๆ ดังนี้ (online : <http://sujittra-myteacher.blogspot.com/2011/03/bbl-brain-based-learning-06.html>, สืบค้นวันที่ 26 กรกฎาคม 2558)

1. การเคลื่อนไหวของร่างกาย ผีการยืน เดิน วิ่ง จับ ขว้าง กระโดด การเคลื่อนไหวไปในทิศทางต่าง ๆ ที่เราต้องการ หรือพวกนักกีฬาต่าง ๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ภาษาและการสื่อสาร เป็นการใช้ภาษาสื่อสารโดยการปฏิบัติจริง จากการพูด การฟัง การอ่านและการเขียน เช่น ให้เด็กเล่าสิ่งที่เขาได้พบเห็น ได้ลงมือกระทำ ฟังเรื่องราวต่าง ๆ ที่เด็กต้องการเล่าให้ฟังด้วยความตั้งใจ เล่านิทานให้ลูกฟังทุกวัน เล่าจบตั้งคำถามหรือสนทนากับลูกเกี่ยวกับเรื่องราวในนิทาน อ่านคำจากป้ายประกาศต่าง ๆ ที่พบเห็น ให้เด็กได้วาดภาพสิ่งที่เขาได้พบเห็นหรือเขียนคำต่าง ๆ ที่เขาได้พบเห็น

3. การรู้จักการหาเหตุผล ฝึกให้เด็กเป็นคนช่างสังเกต การเปรียบเทียบ จำแนกแยกแยะสิ่งต่าง ๆ จัดหมวดหมู่สิ่งของที่มีอยู่ในชีวิตประจำวัน เรียนรู้ขนาด ปริมาณ การเพิ่มขึ้นลดลง การใช้ตัวเลข

4. มิตรสัมพันธ์และจินตนาการจากการมองเห็น ให้เด็กได้สัมผัสวัตถุต่าง ๆ ที่เป็นของจริง เรียนรู้สิ่งต่าง ๆ จากประสบการณ์ตรง เข้าใจความสัมพันธ์ระหว่าง ระยะ ขนาด ตำแหน่ง และการมองเห็น สังเกตรายละเอียดของสิ่งต่างรอบตัว เข้าใจสิ่งที่มองเห็นได้ สัมผัสสามารถนำสิ่งที่เข้าใจออกมาใช้ให้เกิดประโยชน์ได้

5. ดนตรีและจังหวะ ให้เด็กได้ฟังดนตรี แยกแยะเสียงต่าง ๆ ร้องเพลง เล่นเครื่องดนตรี ฝึกให้เด็กรู้จักจังหวะดนตรี

6. การมีปฏิสัมพันธ์กับคนอื่น ฝึกให้เด็กอยู่ร่วมกับผู้อื่นในด้านการช่วยเหลือ เอื้อเฟื้อ แบ่งปัน เข้าใจผู้อื่น เรียนรู้การทำงานร่วมกับผู้อื่น ปฏิสัมพันธ์ในสังคมของมนุษย์เป็นรากฐานสำคัญของการเรียนรู้และสติปัญญา

7. การรู้จักตนเอง รับรู้อารมณ์ความรู้สึกของตนเอง เข้าใจตนเอง จะทำให้อุบลกับพฤติกรรมตนเองได้อย่างเหมาะสม

8. การปฏิสัมพันธ์กับธรรมชาติ และสิ่งแวดล้อม การเรียนกับธรรมชาติ ผู้วิจัยได้ทำการสรุปว่า ความรู้ความสามารถ และทักษะของครู หมายถึง ครูมีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาปฐมวัย วิธีจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การประเมินพัฒนาการของเด็ก มีทักษะในการสื่อสารกับเด็กและผู้ปกครอง แก้ไขปัญหาในห้องเรียน มีอุดมการณ์เป็นครูสอนปฐมวัย มีความรักและเมตตาเด็ก และมีความประพฤติดี

2.7.2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร

1. ความหมาย

ภาวะผู้นำ (Leadership) คำนี้ มีนักวิชาการของไทยหลายคนได้ให้คำการเป็น ผู้นำ หรือความเป็นผู้นำ ซึ่งหมายถึง ภาวะผู้นำ เช่นพระธรรมปิฎก ป.อ.ปยุตโต. 2540 : 5) ได้อธิบายว่า ภาวะผู้นำ หรือ ความเป็นผู้นำใช้แทนกันได้ ดังนั้น “ภาวะผู้นำ” หมายถึง “การที่ผู้นำมีสติปัญญา ความดีงาม ความรู้ ความสามารถที่จะชักนำให้คนทั้งหลายมาประสานกันและพากันไปสู่จุดหมายที่ดีงาม” ส่วน ศิริวรรณ และคณะ (2538 : 9) ได้นิยามคำว่า ภาวะผู้นำ (Leadership) หมายถึง ความสามารถของผู้นำที่มีอิทธิพลเหนือบุคคลอื่นในการกระทำกิจกรรมตามที่ผู้นำต้องการให้พวกเขาทำ ในทำนองเดียวกัน Huges และคณะ (2009) (อ้างใน ชัยเสฏฐ์ พรหมศิริ. 2557 : 10) ได้นิยามภาวะผู้นำ ว่าหมายถึง “กระบวนการในการชักจูงกลุ่มในองค์กรให้บรรลุเป้าหมายที่วางไว้

จากคำนิยามดังกล่าวสามารถสรุปได้ว่า “ภาวะผู้นำ” (ความเป็นผู้นำหรือการเป็นผู้นำ) หมายถึง การที่ผู้ได้รับแต่งตั้งหรือยกให้เป็นผู้นำของกลุ่มหรือหน่วยงานได้แสดงออกหรือมีการประพฤติหรือปฏิบัติตนต่อผู้อื่นเพื่อให้พวกเขาเหล่านั้นเกิดแรงบันดาลใจ มีความรัก ความสามัคคีและเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ร่วมมือกันปฏิบัติหน้าที่หรือภารกิจของกลุ่มหรือหน่วยงานให้บรรลุผลตามความมุ่งหมายและเป้าหมายที่กำหนดไว้ได้อย่างมีประสิทธิภาพ

2. ความสำคัญของภาวะผู้นำ

ในการบริหารงานใด ๆ ก็ตาม ผู้บริหารหรือผู้นำจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำที่เหมาะสมหรือสอดคล้องกับบริบทของแต่ละหน่วยงาน ดังนั้นผู้บริหารจำเป็นต้องมีภาวะผู้นำ เพราะการขับเคลื่อนหรือการปฏิบัติงานตั้งแต่ระดับกลุ่มเล็ก แผนก ฝ่าย กอง กรม และกระทรวง รวมถึงระดับคณะรัฐมนตรี นั้น ผู้บริหารจะต้องมีภาวะนำจึงจะทำให้การทำงานนั้น ๆ ประสบผลสำเร็จอย่างมีประสิทธิภาพ ดังที่ท่านพระธรรมปิฎก ประยุทธ์ ปยุตโต (2546 : 2) ได้ยกพุทธภาษิตมาประกอบเพื่อชี้ให้เห็นความสำคัญของภาวะผู้นำของผู้นำว่า

“เมื่อฝูงโคว่ายข้ามน้ำ ถ้าโคจำฝูงไปคดโคหมดทั้งฝูงนั้นก็ไปคดตามกัน เพราะมีผู้นำที่ไปคดฉันใด ในหมู่มนุษย์ก็ฉันนั้น บุคคลผู้ใดได้รับสมบัติให้เป็นใหญ่ หากบุคคลผู้นั้นประพฤติชอบธรรม หมู่ประชาชนนอกนั้นก็พลอยดำเนินตาม ทั้งแวนแคว้นก็จะอยู่เป็นสุข หากผู้ปกครองตั้งอยู่ในธรรม” จากพุทธภาษิตดังกล่าว จะเห็นว่าผู้นำนั้นมีความสำคัญต่อความอยู่รอดหรือความล่มสลายของกลุ่ม ของฝูง ขององค์การหรือหน่วยงานเพียงใด ทั้งนี้เพราะผู้นำมีอิทธิพลต่อความรู้สึกนึกคิดและการกระทำของผู้ตาม (ผู้ใต้บังคับบัญชา) การประพฤติปฏิบัติของผู้นำเป็นการกระทำที่ทุกคนจะต้องเดินตาม ดังคำกล่าวที่เราได้ยินได้ฟังมาอยู่ตลอดเวลาว่า “ถ้าหัวไม่ส่าย หางก็จะไม่กระดิก” นั่นก็หมายความว่า ถ้าผู้นำไม่รู้เห็นเป็นใจกับผู้ใต้บังคับบัญชาในการกระทำผิด ผู้ใต้บังคับบัญชาก็ไม่อาจกระทำผิด ดังคำพูดที่ว่า ถ้าผู้นำดีก็มีชัยไปกว่าครึ่ง และถ้าผู้นำอ่อนแอก็พ่ายแพ้ไปกว่าครึ่ง

จากพุทธภาษิต ได้ชี้ให้เห็นว่า การดำเนินงานในหน่วยงานหรือองค์การใด จะประสบความสำเร็จหรือความล้มเหลวย่อมขึ้นกับภาวะผู้นำของผู้บริหารหรือผู้นำเป็นสำคัญ ที่จะเพิกำหนดเป้าหมาย แนวทางปฏิบัติงาน ตัดสินใจ รวมทั้งเป็นผู้ประสานงานและประสานคนให้เป็นหนึ่งเดียว แล้วลงมือปฏิบัติงานด้วยความเต็มใจ ความพร้อมเพรียงกัน และความสามัคคีในหมู่คณะ แล้วนำมาสู่การบรรลุเป้าหมายของหน่วยงานหรือองค์การอย่างมีประสิทธิภาพ

คุณลักษณะของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ

Marshall Goldsmith (อ้างใน ชัยเสฏฐ์ พรหมศิริ. 2549 : 81-84) ได้กล่าวว่า ผู้นำที่มีประสิทธิภาพในยุคโลกาภิวัตน์ ควรมีคุณลักษณะ 5 ประการ คือ

1. การคิดแบบโลกาภิวัตน์ (Thinking Globally) หมายถึง เป็นผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในการเปลี่ยนแปลงทางเศรษฐกิจ การเมือง วัฒนธรรม กฎหมาย ฯลฯ ในสังคมโลก
2. เป็นผู้ที่เล็งเห็นเรื่องความหลากหลายทางวัฒนธรรม (Appreciating Cultural Diversity) หมายถึง การมองเห็นความหลากหลายในรูปแบบการเป็นผู้นำ มีความเข้าใจพฤติกรรมและค่านิยมส่วนบุคคล ตลอดจนแนวทางการสร้างแรงจูงใจ
3. เป็นผู้ที่มีการพัฒนาความชำนาญทางด้านเทคโนโลยี (Developing Technology Savvy) หมายถึง การมีความสามารถใช้เทคโนโลยีเพื่อการสื่อสารมีการนำเทคโนโลยีเข้ามาใช้ปฏิบัติงานในเชิงบวกกับเทคโนโลยี มีการคัดเลือก พัฒนาและรักษาบุคลากรที่มีความสามารถทางเทคโนโลยี

4. เป็นผู้ที่สามารถสร้างหุ้นส่วนและพันธมิตร (Building Partnership and Alliances)

หมายถึง ในการบริหารจะต้องหาหุ้นส่วนและพันธมิตรในวงการเดียวกัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. เป็นผู้ที่สร้างการมีส่วนร่วมในการเป็นผู้นำ (Sharing Leadership) หมายถึง มีการส่งเสริมให้คนอื่นมีส่วนร่วมในการตัดสินใจ

John G. Maxwell (อ้างใน จตุรงค์ โสมนัส. 2548 : 10-11) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติหลักแห่งการเป็นผู้นำที่มีประสิทธิภาพไว้ดังนี้

1. เป็นผู้มีคุณธรรม
2. เป็นผู้ที่มีความสามารถดึงดูดใจบุคคลอื่น
3. ทุ่มเทให้กับงาน
4. สามารถสื่อความเข้าใจได้ดีเยี่ยม
5. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการวางกลยุทธ์และการลงมือปฏิบัติ
6. มีความกล้าหาญ
7. เป็นผู้มีวิจรรย์ญาณที่ดี
8. มีความชัดเจนในงานที่ทำ
9. เป็นผู้ที่มีน้ำใจ
10. มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์อยู่ตลอดเวลา
11. ฟังบุคคลอย่างตั้งใจ
12. มีใจรักในงานที่ทำ
13. มีทัศนคติที่ดี
14. รู้จักแก้ปัญหา
15. มีมนุษยสัมพันธ์ที่ดี
16. มีความรับผิดชอบ
17. มีความมั่นคง
18. มีวินัยในตนเอง
19. เป็นผู้รับใช้
20. เป็นผู้ใฝ่รู้
21. มีวิสัยทัศน์

จากรายงานผลการศึกษาเกี่ยวกับทักษะสำคัญต่อการเป็นผู้นำ (Essential Skills for Leadership) ของ Center for Creative Leadership ในปี ค.ศ. 2005 อ้างใน ชัยเสณฐ์ พรหมศิริ. 2549 : 122-130) ได้สรุปทักษะสำคัญต่อการเป็นผู้นำไว้ดังนี้

1. ทักษะในการบริหารพนักงาน สร้างแรงจูงใจผู้ใต้บังคับบัญชา ช่วยให้ผู้ใต้บังคับบัญชาพัฒนาตนเอง มอบหมายงานที่สำคัญให้ทำ ปฏิบัติต่อทุกคนอย่างเท่าเทียม มีปฏิสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชา มอบรางวัลแก่ผู้ทำงานได้อย่างยอดเยี่ยม ฯลฯ

2. ทักษะทางความคิด คือ ทักษะในการมองสิ่งใดสิ่งหนึ่งอย่างทะลุปรุโปร่ง คิดและแก้ไขปัญหได้ในสภาวะการณ์ที่กดดันหรือฉุกเฉิน

3. ทักษะในการตัดสินใจ หมายถึง เป็นคนที่รู้ว่าเวลาไหนควรทำอะไร เมื่อไหร่และอย่างไร ไม่รีรอและไม่คิดมากเมื่อต้องมีการตัดสินใจ ไม่เครียดกับสิ่งที่เผชิญและเป็นนักปฏิบัติ

4. ทักษะในการจัดการเปลี่ยนแปลง มีความเชี่ยวชาญในการนำองค์การไปสู่การเปลี่ยนแปลงและเอาชนะการต่อต้านการเปลี่ยนแปลงในองค์การได้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ทักษะในการเผชิญปัญหา คือ การสามารถควบคุมสติ อารมณ์ มีความใจเย็นเมื่ออยู่ในภาวะคับขันหรือวิกฤต ไม่กล่าวหาคนอื่นสำหรับความผิดที่เกิดขึ้น

6. ทักษะในการสร้างความสัมพันธ์และพัฒนาให้ดีขึ้นอย่างต่อเนื่อง คือ การสร้างความสัมพันธ์กับผู้ใต้บังคับบัญชาเป็นเรื่องสำคัญเพราะการทำงานที่มีประสิทธิภาพคือการทำงานร่วมกันเป็นทีมและเป็นการสร้างความไว้วางใจซึ่งกันและกัน

7. ทักษะในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้สำเร็จลุล่วง ผู้นำจะต้องมีทักษะในการทำสิ่งต่าง ๆ ให้เสร็จสิ้นไม่ว่าจะมีปัญหาหรืออุปสรรคใด ๆ

8. ทักษะในการใช้รูปแบบการบริหารแบบมีส่วนร่วม ผู้นำจะต้องมีทักษะในการสื่อสารการฟังบุคลากรทุกระดับ กระตุ้นพนักงานให้มีการแลกเปลี่ยนข้อมูล สารสนเทศ ความรู้

นอกจากนั้น Dean (2006 อ้างใน ชัยเสฏฐ์ พรหมศิริ. 2557 : 61-62) ได้กล่าวถึงทักษะสำคัญของผู้นำที่มีประสิทธิภาพ ดังนี้

1. ทักษะในการฟังเพื่อการเรียนรู้ เพราะการฟังเป็นสิ่งจำเป็นและสำคัญสำหรับการเรียนรู้ การฟังจะช่วยให้ผู้นำได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่เป็นประโยชน์ต่อการบริหาร

2. ทักษะในการพิจารณาภาวะของบุคคลในองค์การว่า เวลานั้นหรือขณะนั้น ผู้ใต้บังคับบัญชามีความรู้สึกลึกซึ้งหรืออารมณ์อย่างไร หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ความเข้าใจบุคคลตรงกับสำนวนไทยว่า “ดูคนออก บอกคนได้ และใช้คน” นั่นเอง

3. ทักษะในการสร้างแรงบันดาลใจ ให้แก่ผู้ใต้บังคับบัญชาเพื่อให้เกิดพลังในการปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมาย

4. ทักษะในการวิเคราะห์รายละเอียดของงานต่าง ๆ ได้ เพราะการที่จะปฏิบัติงานให้บรรลุเป้าหมายได้อย่างมีประสิทธิภาพได้ ผู้นำจะต้องพิจารณาถึงรายละเอียดของทุกอย่างรอบด้าน

5. ทักษะในการทำงานแบบมีส่วนร่วม หมายถึงการมีความชำนาญในการระดมสรรพกำลังของบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์การให้เข้ามามีส่วนร่วมในการบริหารหรือปฏิบัติงานขององค์การ

6. ทักษะในการสร้างความไว้วางใจของบุคคลทั้งภายในและภายนอกองค์การ

7. ทักษะในการสื่อสาร

ในขณะที่ จิรวัดน์ รจนาวรรณ (2555 : 13-25) ได้กล่าวถึงคุณสมบัติพิเศษของผู้ที่จะเป็นผู้นำไว้ว่า บุคคลที่จะเป็นผู้นำต้องมีคุณสมบัติดังนี้

1. มีปฏิภาณไหวพริบเฉลียวฉลาด
2. มีเทคนิคในการทำงานหรือในการบริหารกิจการ
3. เป็นผู้รักความเป็นธรรม
4. ผู้ที่รู้จักเสียสละ
5. ผู้รู้จักประนีประนอม
6. ควบคุมอารมณ์และความรู้สึกได้ดี ต้องเป็นผู้มีสุขภาพจิตดี
7. มีความรับผิดชอบต่องานและการกระทำของตน
8. เป็นผู้ที่ไม่กลัวรับผิดชอบ
9. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์
10. เป็นผู้แสวงหาความรู้ใส่ตัวอยู่เสมอ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

11. เป็นผู้มีความจริงใจ
12. เป็นคนขยันขันแข็ง มุ่งมั่นและมานะบากบั่น
13. ตัดสินใจและกระทำใด ๆ ยึดหลักความถูกต้องและความรวดเร็ว
14. ไม่วางอำนาจบาตรใหญ่
15. มีเทคนิคในการแก้ปัญหา
16. เป็นผู้ตรงต่อเวลา
17. มีศิลปะในการสั่งงาน
18. เป็นผู้สุภาพอ่อนโยน
19. มีศิลปะในการร่วมมือกันทำงาน
20. ไม่ทำตัวเป็นปัญหาหรืออยู่เหนือปัญหา
21. คิดอย่างรอบคอบก่อนพูด
22. เป็นผู้รู้จักเคารพผู้อาวุโสและมีสัมมาคารวะ
23. เป็นคนรู้จักประมาณตน ไม่ทำอะไรเกินตัวเกินฐานะ
24. มีความเชื่อมั่นในตนเอง
25. มีเป้าหมายหรือเข็มทิศของชีวิตที่ดีที่ถูกต้อง
26. มีวินัยในตนเอง
27. มีความทะเยอทะยานและกระตือรือร้นในการทำงาน
28. กระทำทุกอย่างที่ไม่ผิดกฎหมายและผิดศีลธรรม
29. มีจรรยาบรรณในวิชาชีพ
30. เป็นผู้ที่มีนิสัยประหยัด มีธยัสถ์และรู้คุณค่าของเงิน
31. เป็นคนใจกว้างยอมรับฟังความคิดเห็นของผู้อื่น
32. เป็นผู้มีความซื่อสัตย์สุจริต
33. เป็นผู้ที่มีการวางแผนในการทำงานที่ดี
34. ไม่เป็นคนผัดวันประกันพรุ่ง
35. ใช้คนให้เหมาะสมกับงาน ใช้งานให้เหมาะสมกัน

ส่วนพระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต. 2556 : 24-26) ได้กล่าวว่า ถ้าผู้นำมีคุณสมบัติ 7 ประการดังต่อไปนี้ จะทำให้พร้อมที่จะเป็นผู้บริหาร คุณสมบัติ 7 ประการ ได้แก่

1. รู้หลักการ ผู้นำจะต้องรู้หลักการ รู้งาน รู้หน้าที่ รู้กฎเกณฑ์กติกาที่เกี่ยวข้อง
2. รู้จุดหมาย ผู้นำจะต้องมีความรู้ความเข้าใจในจุดหมายของงานที่ทำอย่างชัดเจน
3. รู้จักตน ผู้นำจะต้องรู้ว่าตนนั้นมีภาวะเป็นอะไร และอยู่ในสถานะใด มีความรู้ความสามารถและทักษะในด้านใด มีข้อดีและข้อด้อยอะไร
4. รู้ประมาณ ผู้นำจะต้องรู้จักความพอดี
5. รู้กาล ผู้นำจะต้องรู้ว่าทำอะไร ในสถานการณ์ต่าง ๆ
6. รู้ชุมชน ผู้นำจะต้องมีความรู้เกี่ยวข้องกับสังคมโลก สังคมประเทศและรู้ความต้องการของชุมชนที่อยู่ใกล้เคียง
7. รู้บุคคล ผู้นำจะต้องรู้จักบุคคลที่เกี่ยวข้องโดยเฉพาะผู้ร่วมงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ว่า ภาวะผู้นำของผู้บริหาร หมายถึง การเป็น ผู้บริหารที่มีวิสัยทัศน์ มีความรู้เกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นอย่างดี มีความสามารถ เกี่ยวกับงานบริการ มีทักษะในการแก้ปัญหา ทักษะการสอนงาน ทักษะในการสื่อสาร ทักษะในการ วิเคราะห์ข้อมูล การตัดสินใจ สร้างแรงจูงใจครูและบุคลากร ประพฤติตนเป็นแบบอย่างที่ดี มีความ ซื่อสัตย์สุจริต มีคุณธรรมจริยธรรมในกาปฏิบัติหน้าที่ และมีความเอื้ออาทร

2.7.3 ระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน

ระบบบริหารโรงเรียนเอกชน

ระบบบริหารงานของโรงเรียนเอกชนทุกระดับและทุกประเภทต้องดำเนินการตามส่วนที่ 3 แห่งพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เช่นเดียวกับโรงเรียนของรัฐ เช่น มาตรา 43 ได้ ระบุไว้ว่าการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนให้มีความเป็นอิสระโดยมีการกำกับติดตามการ ประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาจากรัฐและต้องปฏิบัติตามหลักเกณฑ์การประเมินคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาเช่นเดียวกับสถานศึกษาของรัฐ มาตรา 44 ได้ระบุว่าให้สถานศึกษาเอกชน ตามมาตรา 18 (2) เป็นนิติบุคคลและมีคณะกรรมการประกอบด้วยผู้บริหารสถานศึกษาเอกชน ผู้รับ ใบอนุญาต ผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนองค์กรชุมชน ผู้แทนครู ผู้แทนศิษย์เก่าและผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน กรรมการ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ มีวิธีการจัดการเลือกประธานกรรมการและกรรมการ วาระการ ดำรงตำแหน่งและการพ้นจากตำแหน่งให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 45 ได้ระบุไว้ว่า ให้ สถานศึกษาเอกชน จัดการศึกษาได้ทุกระดับและทุกประเภทการศึกษาตามที่กฎหมายกำหนดโดย รัฐต้องกำหนดนโยบายและมาตรการที่ชัดเจนเกี่ยวกับการมีส่วนร่วมของเอกชนในด้านการศึกษา มาตรา 46 ได้ระบุไว้ว่ารัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุน การลดหย่อนหรือการยกเว้นภาษีและ สิทธิประโยชน์อย่างอื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนด้านวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้ แนวทางการบริหารงานการศึกษาเอกชนทุกระดับทุกประเภทจึงเป็นที่ชัดเจนว่าจะต้องดำเนิน ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 เหมือนกับสถานศึกษาของรัฐทุกประการนอกจากแนว ทางการดำเนินการบริหารและการจัดการศึกษาของเอกชนตามมาตรา 43, 44, 45 และ 46 นอกจากนั้น การศึกษาเอกชนยังต้องปฏิบัติตามมาตรฐานและ การประกันคุณภาพการศึกษา ตาม พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 กล่าวคือมาตรา 47 ได้ระบุว่าให้มีระบบการประกัน คุณภาพการศึกษาเพื่อพัฒนาคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาทุกระดับ ประกอบด้วยระบบการ ประกันคุณภาพการศึกษาภายในและระบบการประกันคุณภาพการศึกษายนอกระบบหลักเกณฑ์ และวิธีการประกันคุณภาพการศึกษาให้เป็นไปตามที่กำหนดในกฎกระทรวง มาตรา 48 ให้หน่วยงาน ดันสังกัดและสถานศึกษาจัดให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษาและให้ถือว่าการประกัน คุณภาพการศึกษาภายในเป็นส่วนหนึ่งของกระบวนการบริหารการศึกษาที่ต้องดำเนินการอย่าง ต่อเนื่องโดยมีการจัดทำรายงานประจำปี การศึกษาต่อหน่วยงานต้นสังกัด หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง และ เปิดเผยต่อสาธารณชนเพื่อนำไปสู่การพัฒนาคุณภาพ และมาตรฐานการศึกษาและเพื่อรองรับ ระบบประกันคุณภาพการศึกษายนอก นอกจากสถานศึกษาเอกชนจะต้องดำเนินงานตาม มาตรา ต่างๆดังกล่าวแล้ว สถานศึกษาเอกชนยังได้รับการสนับสนุนจากรัฐตามมาตรา 60 (1) แห่ง พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ที่ได้ระบุไว้ว่าการจัดสรรเงินอุดหนุนทั่วไปเป็น ค่าใช้จ่ายรายบุคคลแก่ผู้เรียนการศึกษาภาคบังคับ และการศึกษาขั้นพื้นฐาน ที่จัดโดยรัฐและเอกชน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้เท่าเทียมกัน มาตรา 60 (6) ระบุไว้ว่าการจัดสรรกองทุนกู้ยืมดอกเบี้ยต่ำให้กับสถานศึกษาเอกชน เพื่อให้พึ่งตนเองได้ การดำเนินการจัดการศึกษาของเอกชน นอกจากปฏิบัติตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 แล้ว ยังจะต้องดำเนินการตามพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 ที่ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 7 ก หน้า 29 วันที่ 11 มกราคม 2551 ด้วย โรงเรียนเอกชนจะต้องบริหารงานตามมาตรฐานที่กำหนด แนวทางการบริหารสถานศึกษาเอกชน นับตั้งแต่การจัดตั้งถึงการเปิดดำเนินการเช่น มาตรา 30 ระบุไว้ว่าให้โรงเรียน ในระบบมีคณะกรรมการบริหาร ประกอบด้วยผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ ผู้แทนครู ผู้แทนผู้ปกครอง และผู้ทรงคุณวุฒิเป็นกรรมการ ในกรณีที่ผู้รับใบอนุญาตเป็นบุคคลเดียวกันกับผู้จัดการหรือผู้อำนวยการ หรือบุคคลเดียวกันทั้ง 3 ตำแหน่ง ให้ตั้งกรรมการผู้ทรงคุณวุฒิเพิ่มขึ้นอีก 1 หรือ 2 คน ทั้งนี้จำนวน และคุณสมบัติของกรรมการต้องสอดคล้องกับขนาดและประเภทของโรงเรียนในระบบตามหลักเกณฑ์ และเงื่อนไขที่มีคณะกรรมการตามกำหนด

มาตรา 31 ให้คณะกรรมการบริหารของโรงเรียนในระบบ มีอำนาจหน้าที่ดังต่อไปนี้

- (1) ออกระเบียบ และข้อบังคับต่าง ๆ ของโรงเรียนในระบบ
- (2) ให้ความเห็นชอบนโยบาย และแผนพัฒนาการศึกษาของโรงเรียนในระบบ
- (3) ให้คำแนะนำการบริหารและการจัดการโรงเรียนในระบบด้านบุคลากร แผนงาน งบประมาณ วิชาการ กิจกรรมนักเรียน อาคารสถานที่ และความสัมพันธ์กับชุมชน
- (5) กำกับดูแลให้มีระบบการประกันคุณภาพภายในโรงเรียนในระบบ
- (6) ติดตาม ตรวจสอบ และประเมินผลการปฏิบัติงานของผู้ผู้อำนวยการ
- (7) ให้ความเห็นชอบการกู้ยืมเงินครั้งเดียวหรือหลายครั้งรวมกันเกินร้อยละยี่สิบห้าของมูลค่าของทรัพย์สินที่โรงเรียนในระบบมีอยู่ขณะนั้น

ในกรณีที่คณะกรรมการบริหารไม่ให้ความเห็นชอบกับการกู้ยืมเงิน คณะกรรมการต้องเสนอทางเลือกที่ปฏิบัติได้ให้แก่โรงเรียนในระบบด้วย เว้นแต่คณะกรรมการจะเห็นว่า การกู้ยืมเงินนั้น มีได้เป็นไปเพื่อประโยชน์ของการดำเนินกิจการโรงเรียนในระบบ

- (7) ให้ความเห็นชอบกับการกำหนดค่าธรรมเนียมการศึกษาและค่าธรรมเนียมอื่นของโรงเรียนในระบบ
- (8) ให้ความเห็นชอบรายงานประจำปี งบการเงินประจำปี และการแต่งตั้งผู้สอบบัญชี
- (9) พิจารณาคำร้องทุกข์ของครู ผู้ปกครองและนักเรียน
- (10) ดำเนินการอื่นตามที่กฎหมายระบุให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริหาร

มาตรา 34 โรงเรียนในระบบใดไม่เรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาหรือเรียกเก็บค่าธรรมเนียมการศึกษาต่ำกว่าอัตราที่พึงเรียกเก็บตามที่คำนวณได้ตามมาตรา 32 เพราะเหตุเป็นโรงเรียนการกุศล หรือเพื่อให้ผู้ยากไร้ได้รับการศึกษา ให้กระทรวงศึกษาธิการอุดหนุนทางการเงินและให้ความช่วยเหลือด้านอื่นเพื่อให้โรงเรียนในระบบดังกล่าวสามารถดำเนินการต่อไปได้ ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 37 ให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งผู้อำนวยการคนหนึ่งเป็นผู้ดูแลรับผิดชอบการบริหารจัดการโรงเรียนในระบบ และแจ้งให้ผู้อนุญาตทราบพร้อมทั้งส่งหลักฐานการแต่งตั้งผู้อำนวยการ ภายในหนึ่งเดือนนับแต่วันแต่งตั้ง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้อำนวยการต้องเป็นผู้มีสัญชาติไทย มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามสำหรับผู้บริหารสถานศึกษา ตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา และสามารถทำงานให้กับโรงเรียนในระบบได้ เต็มเวลา ผู้รับใบอนุญาตจะทำหน้าที่เป็นผู้อำนวยการโดยไม่แต่งตั้งผู้อำนวยการตามวรรคหนึ่งก็ได้

มาตรา 39 ผู้อำนวยการมีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

- (1) ดูแลรับผิดชอบงานด้านวิชาการของโรงเรียนในระบบ
- (2) แต่งตั้งและถอดถอน ครู บุคลากรทางการศึกษา และเจ้าหน้าที่ของโรงเรียนในระบบตามระเบียบที่คณะกรรมการบริหารกำหนด
- (3) ควบคุมปกครองครู บุคลากรทางการศึกษา และนักเรียนของโรงเรียนในระบบ
- (4) จัดทำทะเบียนครู บุคลากรทางการศึกษา เจ้าหน้าที่ นักเรียน และเอกสารอื่นที่เกี่ยวข้อง การให้การศึกษาตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด
- (5) จัดทำหลักฐานเกี่ยวกับการวัดและประเมินผลการศึกษาตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนด
- (6) ปฏิบัติหน้าที่อื่นอันเกี่ยวกับวิชาการตามระเบียบและข้อบังคับของทางราชการ รวมทั้ง ตราสารจัดตั้ง นโยบาย ระเบียบและข้อบังคับของโรงเรียน และหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ใน พระราชบัญญัตินี้

มาตรา 40 ให้ผู้รับใบอนุญาตแต่งตั้งผู้จัดการคนหนึ่ง มีหน้าที่และความรับผิดชอบ ดังต่อไปนี้

- (1) ดูแลรับผิดชอบงานด้านงบประมาณของโรงเรียนในระบบ
- (2) ดูแลรับผิดชอบการบริหารงานทั่วไปของโรงเรียนในระบบ
- (3) ปฏิบัติหน้าที่อื่นอันเกี่ยวกับการบริหารงานตามตราสารจัดตั้ง นโยบาย ระเบียบและ ข้อบังคับของโรงเรียนในระบบ และหน้าที่อื่นตามที่กำหนดไว้ในพระราชบัญญัตินี้ ผู้รับใบอนุญาตจะ ทำหน้าที่ผู้จัดการโดยไม่แต่งตั้งผู้จัดการตามวรรคหนึ่งก็ได้ คุณสมบัติ หลักเกณฑ์ และวิธีการแต่งตั้ง ผู้จัดการ ให้เป็นไปตามระเบียบที่คณะกรรมการกำหนด

มาตรา 42 ให้โรงเรียนในระบบจัดให้มีครูและบุคลากรทางการศึกษาในโรงเรียนในระบบให้ เพียงพอแก่การจัดการศึกษาและมีจำนวนที่เหมาะสมกับนักเรียน ตามระเบียบที่คณะกรรมการ กำหนด ครูและบุคลากรทางการศึกษา ต้องเป็นผู้มีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้าม สำหรับผู้ ประกอบวิชาชีพครูหรือบุคลากรทางการศึกษาตามกฎหมายว่าด้วยสภาครูและบุคลากรทางการศึกษา แล้วแต่กรณี

มาตรา 48 รัฐพึงให้การอุดหนุนและส่งเสริมโรงเรียนในระบบนอกเหนือจากเงินอุดหนุนตาม มาตรา 35 ได้ตามที่คณะกรรมการเสนอแนะ โดยเฉพาะในเรื่อง ดังต่อไปนี้

- (1) จัดบุคลากรทางการศึกษาพร้อมทั้งค่าตอบแทนบุคลากรดังกล่าวไว้ในกรณีขาดแคลนหรือ ในกรณีมุ่งเน้นวิชาการด้านใดด้านหนึ่ง
- (2) จัดครูพร้อมทั้งค่าตอบแทนครูให้ รวมทั้งจัดหาอุปกรณ์การศึกษา สิ่งอำนวยความสะดวก สื่อ บริการและความช่วยเหลืออื่นทางการศึกษา สำหรับนักเรียนพิการ ผู้ด้อยโอกาสและผู้มี ความสามารถพิเศษ
- (3) ลดหย่อนหรือยกเว้นอากรขาเข้าสินค้าประเภทครุภัณฑ์และอุปกรณ์ที่ใช้ในการศึกษา

ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในกฎหมายว่าด้วยพิกัดอัตราศุลกากร เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(4) ลดหย่อนหรือยกเว้นเงินภาษีเงินได้ของผู้รับใบอนุญาต ทั้งนี้ ตามที่กำหนดในประมวลรัษฎากร

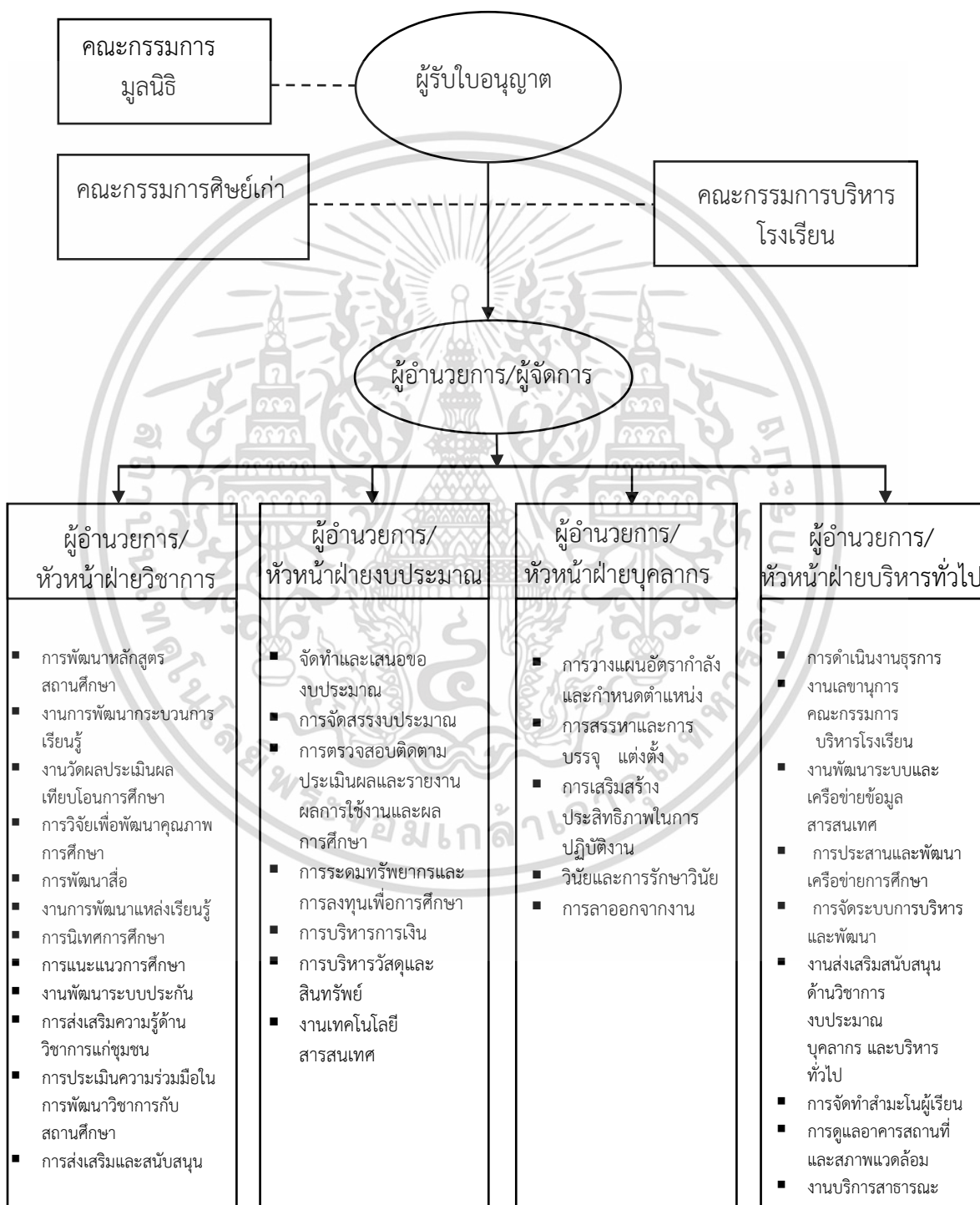
(5) ลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีโรงเรือนและที่ดิน หรือภาษีอื่นใดในทำนองเดียวกัน ทั้งนี้ ตามที่กฎหมายกำหนด

มาตรา 50 เงินของกองทุนที่รับโอนมาตามมาตรา 49 วรรคสอง (1) ให้แยกบัญชีไว้เป็นการเฉพาะเพื่อประโยชน์ในการสงเคราะห์สำหรับโรงเรียนเอกชนสอนศาสนาอิสลามภาคใต้ตามหลักเกณฑ์ที่คณะกรรมการกำหนด

กล่าวโดยสรุปแล้ว การบริหารงานของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ต้องเป็นไปตามข้อบัญญัติของกฎหมายอย่างน้อย 2 ฉบับคือพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ. ศ. 2542 และพระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 นอกจากนั้น โรงเรียนอนุบาลเอกชนยังต้องปฏิบัติตามกฎระเบียบและข้อบังคับของราชการ ต่างๆ อีกเป็นจำนวนมาก จากการศึกษาของ ทวีศักดิ์ อ่ำลา (2551) ที่ได้ศึกษารูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็นนิติบุคคลซึ่งเป็นผลการวิจัยที่เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญา ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา แห่งมหาวิทยาลัยศิลปากร ผลการวิจัยพบว่าการบริหารโรงเรียนเอกชน ที่เป็นนิติบุคคล ในปัจจุบันมี 7 รูปแบบและ 1 รูปแบบที่ควรจะเป็นคือรูปแบบที่ 8 (ทวีศักดิ์ อ่ำลา. 2551 : 106 - 143)

รูปแบบที่ 1 การบริหารโรงเรียนเอกชน รูปแบบนี้ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีบทบาทหลักและทั้งผู้อำนวยการผู้จัดการและรองผู้อำนวยการหรือหัวหน้าฝ่ายวิชาการงบประมาณบุคคลและบริหารงานทั่วไปโดยมีคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเป็นที่ปรึกษาหรือมีคณะกรรมการอย่างอื่นเช่น กรรมการมูลนิธิ หรือคณะกรรมการศิษย์เก่าเป็นที่ปรึกษาโครงสร้างระบบงาน ดังแสดงในภาพที่ 2.2

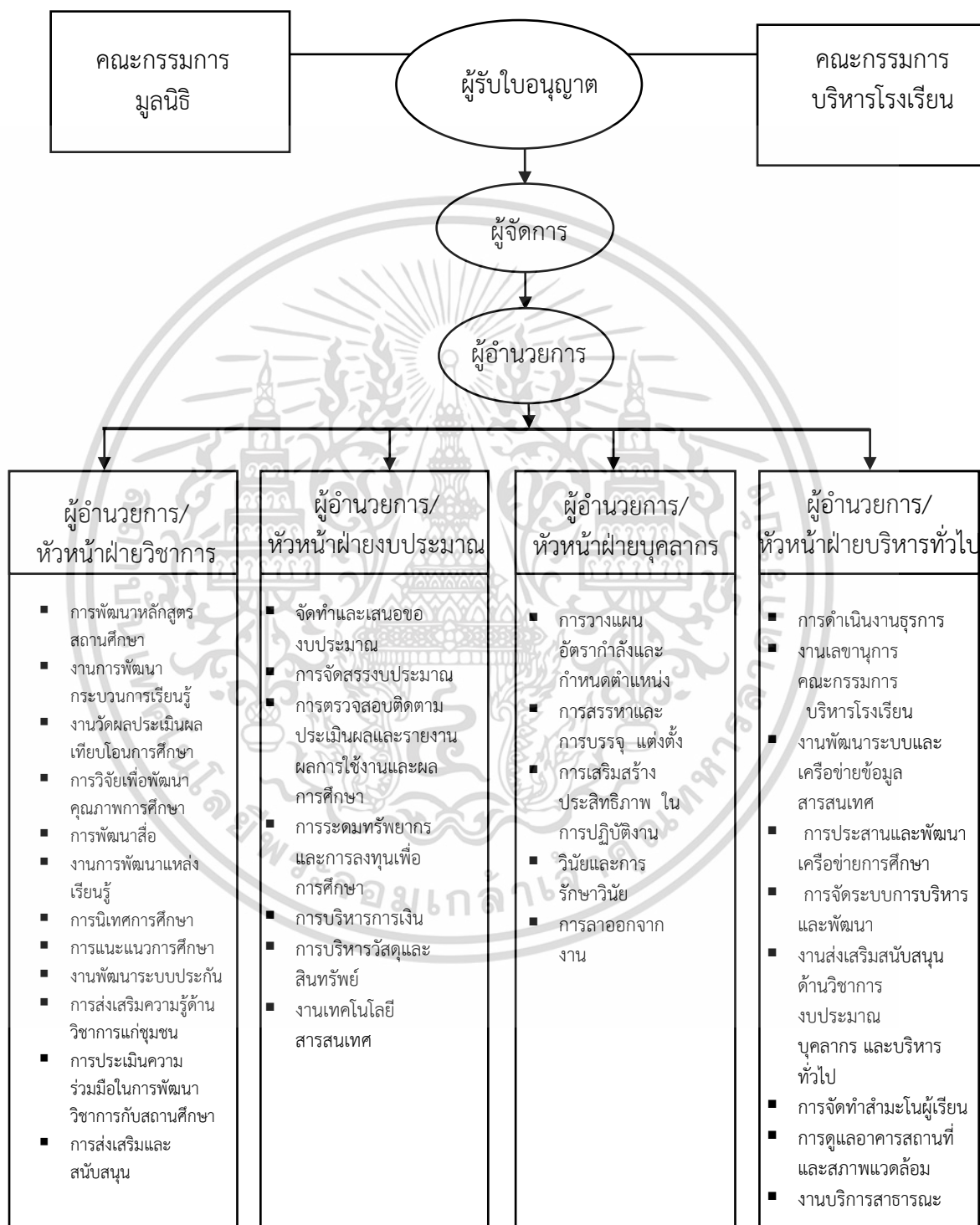
โครงสร้างระบบงาน

ภาพที่ 2.2 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

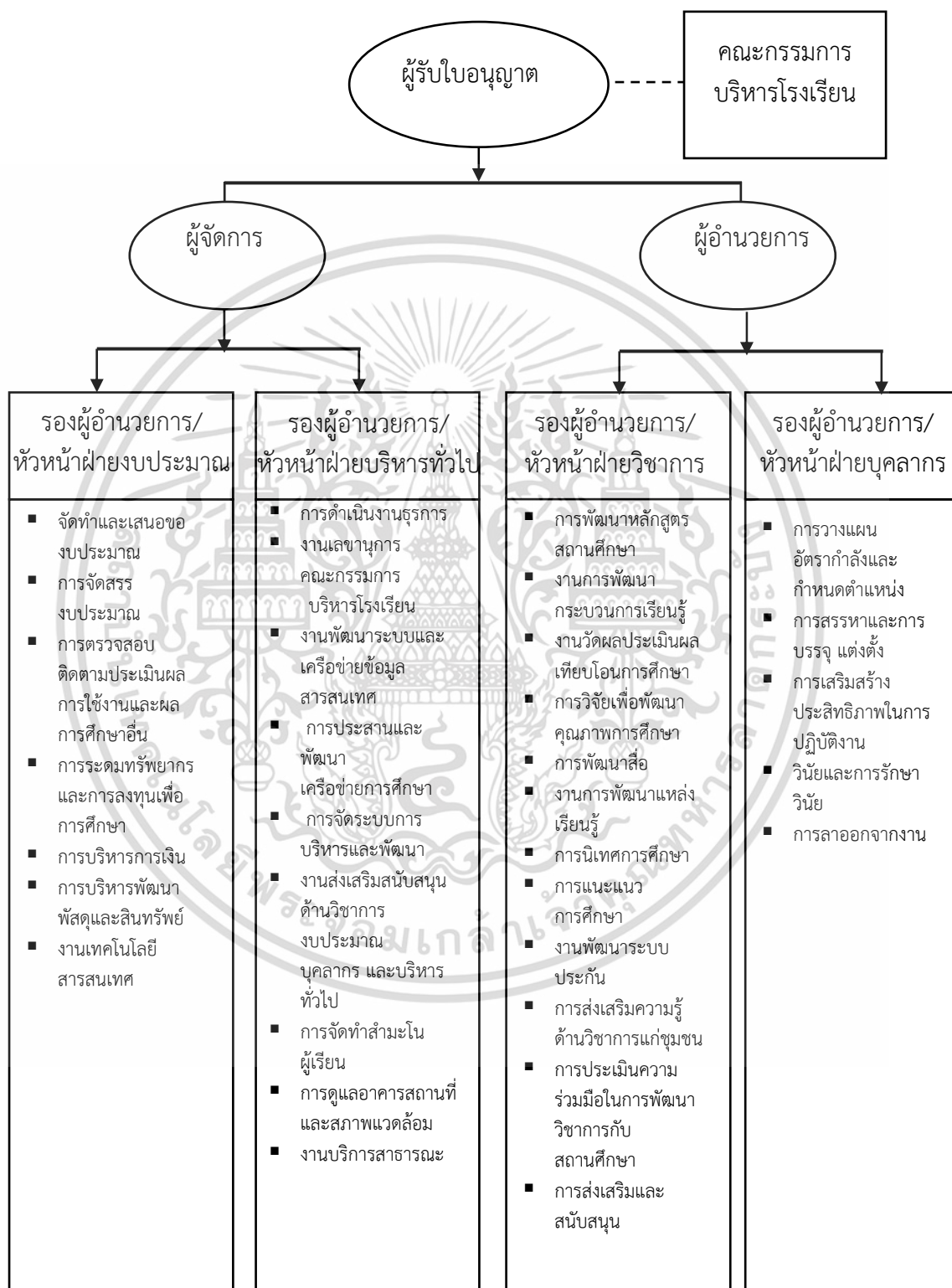
โครงสร้างระบบงาน รูปแบบที่ 2 การบริหารโรงเรียนเอกชนรูปแบบที่ 2 นี้ ผู้รับใบอนุญาต คณะกรรมการบริหารโรงเรียน คณะกรรมการมูลนิธิ มีบทบาทใกล้เคียงกัน แต่ผู้รับใบอนุญาตจะเป็นผู้บังคับบัญชา ตัดสินใจสั่งการผู้บริหาร ลำดับรองลงไป คือ ผู้จัดการ ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายต่างๆ ตามลำดับโครงสร้าง ดังแสดงในภาพประกอบที่ 2.3

ภาพที่ 2.3 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

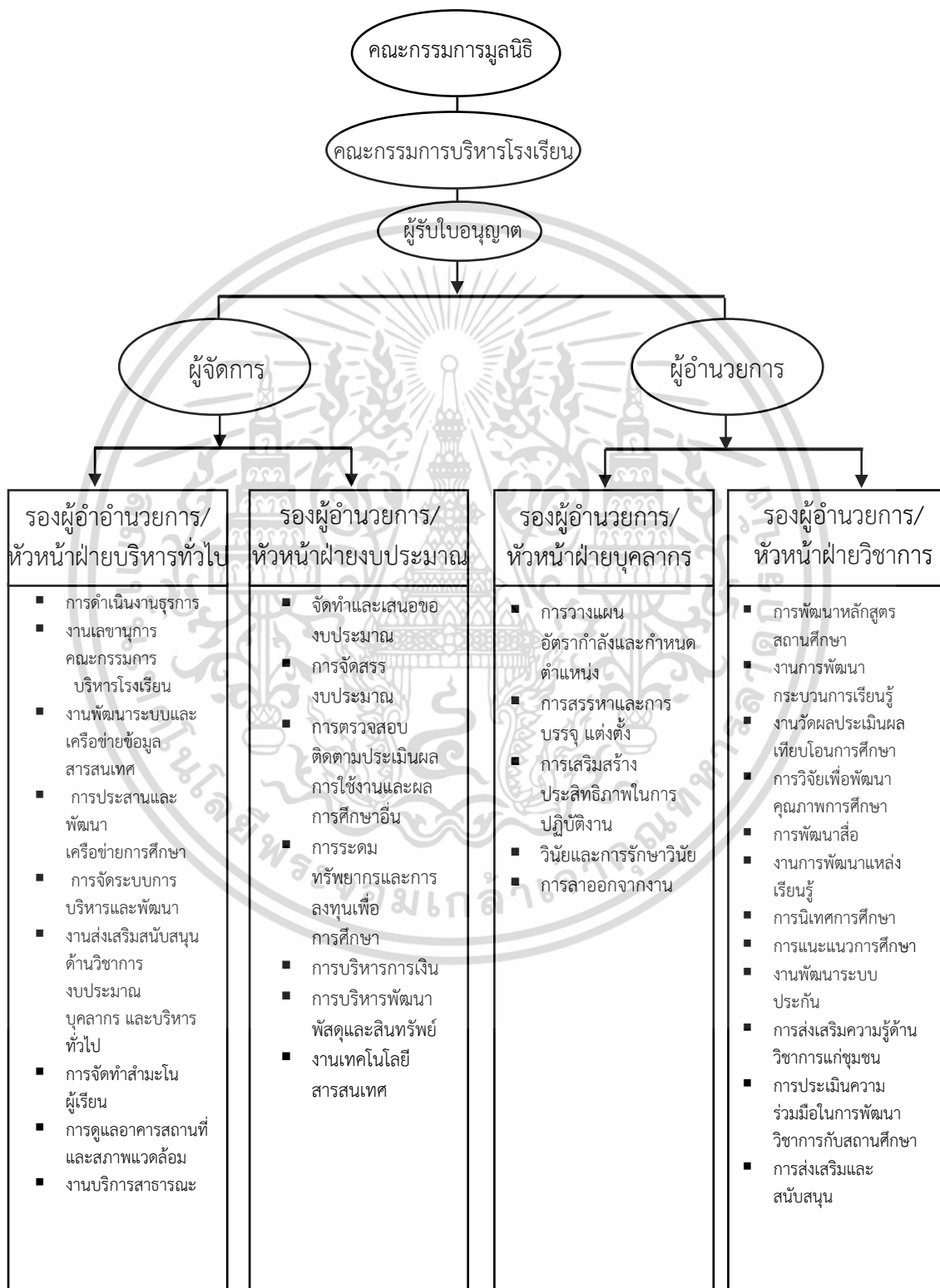
โครงสร้างระบบงาน รูปแบบที่ 3 การบริหารโรงเรียนเอกชนรูปแบบนี้ ผู้รับใบอนุญาต เป็นผู้ที่มีบทบาทหลัก และเป็นผู้บังคับบัญชาของผู้จัดการ ผู้อำนวยการ (ผู้จัดการและผู้อำนวยการมีหน้าที่และบทบาทแยกจากกัน) โดยมีคณะกรรมการบริหารโรงเรียนเป็นที่ปรึกษาโครงสร้างระบบงาน ดังแสดงในภาพที่ 2.4

ภาพที่ 2.4 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

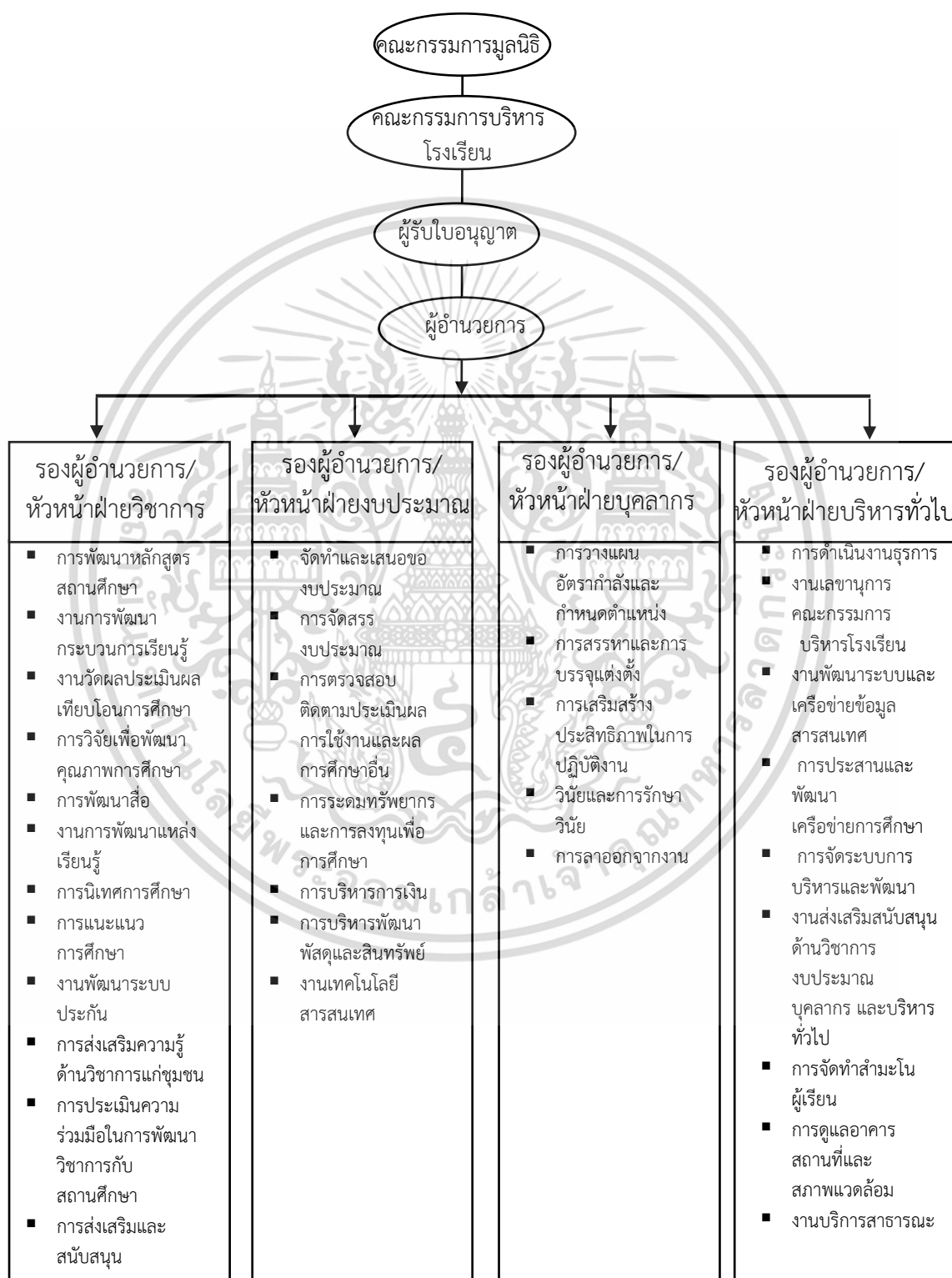
โครงสร้างระบบงาน รูปแบบที่ 4 การบริหารโรงเรียนเอกชนรูปแบบนี้ คณะกรรมการมูลนิธิจะเป็นผู้ มีบทบาทหลักโดยมีคณะกรรมการบริหารโรงเรียน ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้บริหารลำดับ รองลงมา และมีผู้จัดการและผู้อำนวยการทำหน้าที่แยกจากกัน โครงสร้างระบบงาน รูปแบบที่ 4 ดังแสดงในภาพที่ 2.5

ภาพที่ 2.5 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างระบบงาน รูปแบบที่ 5 การบริหารโรงเรียนเอกชนรูปแบบนี้ คณะกรรมการมูลนิธิเป็นผู้บริหารสูงสุดและมีคณะกรรมการบริหาร ผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายต่าง เป็นผู้บริหาร ลำดับรองลงมาตามลำดับ โครงสร้างระบบงานของรูปแบบที่ 5 ดังแสดงในภาพที่ 2.6

ภาพที่ 2.6 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างระบบงาน รูปแบบที่ 6 การบริหารโรงเรียนเอกชนรูปแบบนี้ คณะกรรมการมูลนิธิจะเป็นผู้บริหารสูงสุด กระทำหน้าที่เสมือนเป็นคณะกรรมการบริหารโรงเรียน มีผู้รับใบอนุญาต ผู้อำนวยการหรือผู้จัดการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายต่างๆ เป็นผู้บริหารลำดับรองลงมาตามลำดับ โครงสร้างระบบของรูปแบบที่ 6 ดังแสดงในภาพที่ 2.7

ภาพที่ 2.7 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

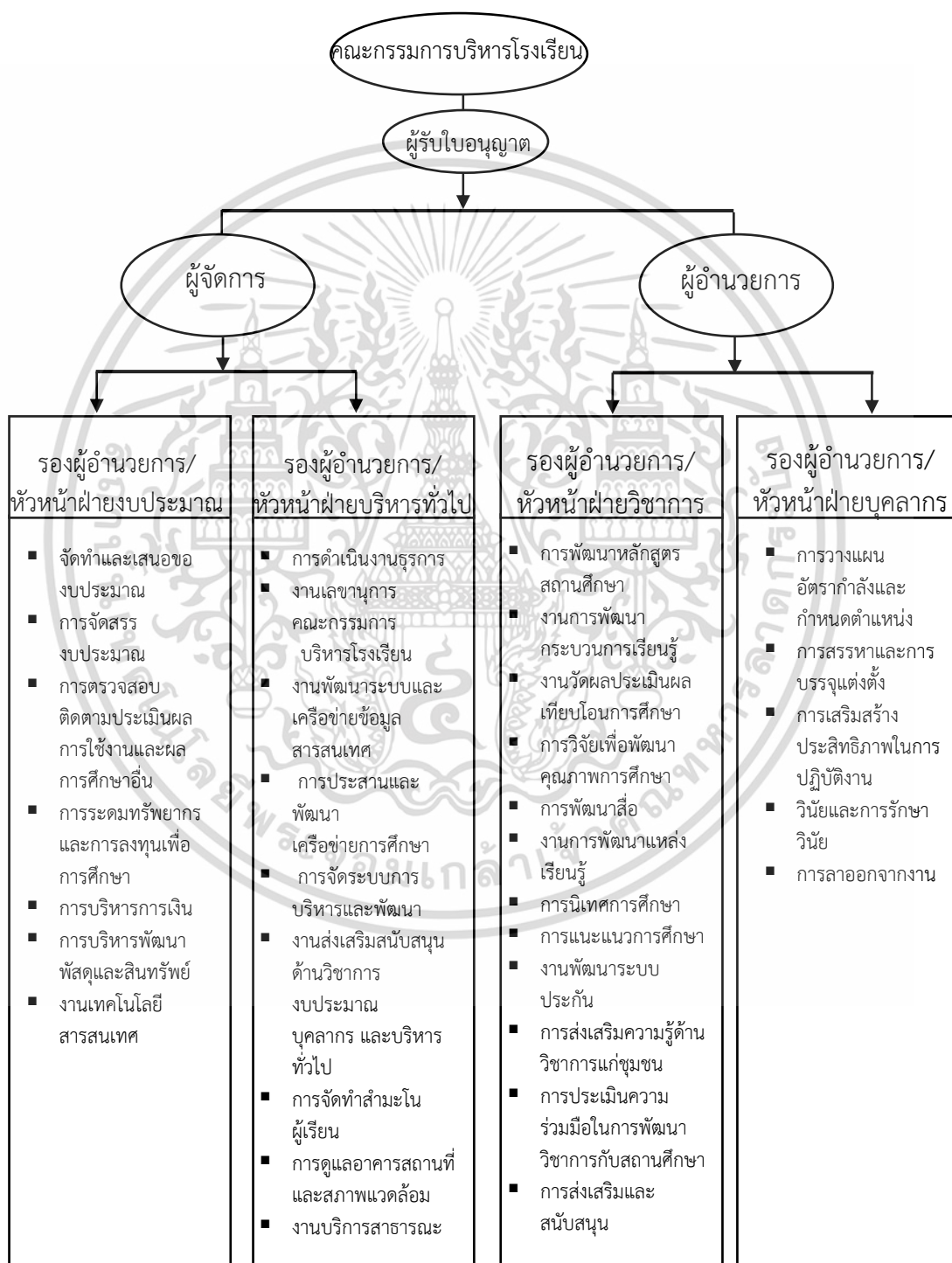
โครงสร้างระบบงาน รูปแบบที่ 7 การบริหารโรงเรียนเอกชนรูปแบบ คณะกรรมการบริหาร
คณะกรรมการบริหารโรงเรียนจะเป็นผู้บริหารสูงสุดของโรงเรียน มีผู้รับอนุญาต
ผู้อำนวยการ/ผู้จัดการ รองผู้อำนวยการ หัวหน้าฝ่ายต่างๆ เป็นผู้บริหารลำดับรองลงมา
ตามลำดับ โครงสร้างของระบบงานรูปแบบที่ 7 ดังแสดงในภาพที่ 2.8

ภาพที่ 2.8 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

โครงสร้างระบบงาน รูปแบบที่ 8 การบริหารโรงเรียนเอกชนรูปแบบนี้ คณะกรรมการบริหารโรงเรียนจะเป็นผู้บริหารสูงสุด โดยมีผู้รับใบอนุญาต ทำหน้าที่สั่งการ ควบคุม บังคับบัญชา ผู้จัดการและผู้อำนวยการ ซึ่งผู้จัดการและผู้อำนวยการปฏิบัติหน้าที่แยกจากกัน โดยผู้จัดการดูแลในเรื่องการบริหารการเงิน และบริหารทั่วไป ผู้อำนวยการดูแลเรื่องการบริหารวิชาการ และการบริหารบุคคล โครงสร้างของระบบงานรูปแบบที่ 8 ดังแสดงตัวอย่างในภาพที่ 2.9 (รูปแบบที่ควรจะเป็น)

ภาพที่ 2.9 โครงสร้างระบบงานบริหารโรงเรียนเอกชนนิติบุคคลที่เป็นปัจจุบัน เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สรุปรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็นนิติบุคคล เป็นผลการศึกษาของ ทวีศักดิ์ อ่ำลา

สรุปรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนเป็นรูปแบบใช้กับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยและการศึกษา ขั้นพื้นฐาน และงานหลักของโรงเรียนเอกชนจะประกอบด้วย 4 งานหลักคือ (1) งบประมาณ (2) งานวิชาการ (3) งานบุคคล และ (4) งานบริหารทั่วไป งานทั้ง 4 งานนี้ เป็นการดำเนินการเหมือนกันกับโรงเรียนที่จัดการศึกษาตั้งแต่ระดับปฐมวัยและการศึกษาขั้นพื้นฐานของโรงเรียนภาครัฐทุกประการ แต่จะมีความแตกต่างกันบ้าง ในเรื่องของงานปลีกย่อยของแต่ละงานเท่านั้นเอง

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปว่า ระบบบริหารของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนมีการกำหนดวิสัยทัศน์ภารกิจ แผนงานโครงการและกิจกรรมต่างๆ ไว้อย่างชัดเจน มีการจัดระบบการสั่งการและการสื่อสาร กำหนดวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของบุคลากรไว้อย่างชัดเจน การบริหารงานและกิจกรรมต่างๆ เป็นการบริหารงานโดยใช้วงจรคุณภาพที่ประกอบด้วย การวางแผน การปฏิบัติตามแผน การตรวจสอบ และมีการแก้ไขปรับปรุงการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่อง

2.7.4 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

2.7.4.1 ความหมายของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร หมายถึง การเก็บรวบรวมข้อมูล การประมวลผลและการสร้างสารสนเทศขึ้นมาเพื่อช่วยในการตัดสินใจ การประสานงานและการควบคุม นอกจากนั้นยังช่วยผู้บริหารและเจ้าหน้าที่ในการวิเคราะห์ปัญหา แก้ปัญหาและสร้างผลิตภัณฑ์หรือผลงานใหม่โดยใช้อุปกรณ์คอมพิวเตอร์ (Hardware) และโปรแกรม (Software) รวมทั้งผู้ใช้ (People ware) เพื่อก่อให้เกิดความสำเร็จในการได้มาซึ่งสารสนเทศที่มีประโยชน์ หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งคือ ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารเป็นระบบซึ่งรวมความสามารถของผู้ใช้งานและคอมพิวเตอร์เข้าด้วยกัน โดยมีจุดมุ่งหมายเพื่อให้ได้มาซึ่งสารสนเทศเพื่อการดำเนินงาน การจัดการและการตัดสินใจในองค์กร มีลักษณะเป็นระบบบริหารที่ให้สารสนเทศจากภายในและภายนอกสารสนเทศที่เกี่ยวกับองค์กรในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งที่คาดว่าจะในอนาคต

2.7.4.2 ความสำคัญของระบบสารสนเทศกับการบริหารงานในสถานศึกษา

ระบบสารสนเทศมีประโยชน์สำหรับการบริหารงานในด้านต่างๆ ของสถานศึกษา ดังนี้ ปัจจุบันการนำเทคโนโลยีสารสนเทศมาใช้กันมากขึ้นในระดับสถาบันการศึกษามีการพัฒนา ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการบริหารมากขึ้น โดยเฉพาะในยุคของการปฏิรูปการศึกษา โดยมุ่งหวังให้การปฏิรูปการศึกษาประสบความสำเร็จ ในการพัฒนาคุณภาพของผู้เรียนตามเป้าหมายของการปฏิรูปการศึกษา อย่างมีประสิทธิภาพสูงสุด การเตรียมการพัฒนาระบบสารสนเทศ การพัฒนาระบบสารสนเทศ เป็นกระบวนการของการวิเคราะห์และออกแบบระบบ การจัดหา การติดตั้งการประเมินระบบ ตลอดจนกำหนดแนวทางในการพัฒนาระบบสารสนเทศในอนาคต เพื่อให้สามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบสารสนเทศในอนาคต เพื่อให้สามารถดำเนินงานอย่างมีประสิทธิภาพ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในสถานศึกษาทั้งการบริหาร การเรียนการสอน และการบริการจะขึ้นอยู่กับผู้บริหารเป็นสำคัญ เพื่อให้การดำเนินงานเตรียมความพร้อมในการพัฒนา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ระบบสารสนเทศในสถานศึกษาประสบความสำเร็จ (Online)

<http://3031302school.webs.com/7.4.PDF> สืบค้นวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560

1. บุคลากร การเตรียมบุคลากรให้พร้อมทั้งผู้บริหาร ครูอาจารย์ และนักเทคโนโลยี เป็นสิ่งสำคัญต่อการสร้างและพัฒนาระบบสารสนเทศ โดยจะต้องสร้างเจตคติที่ดีต่อระบบสารสนเทศ และพัฒนาบุคลากรให้มีความรู้และทักษะด้านเทคโนโลยีสารสนเทศโดยการพัฒนาดตนเองและจัดการฝึกอบรม

2. การวางแผน ตั้งคณะทำงานวางแผน การสร้าง และพัฒนาระบบสารสนเทศ ทั้งระยะสั้นและระยะยาว ตลอดจนแหล่งสนับสนุนต่าง ๆ โดยคณะทำงานอาจประกอบด้วย ผู้บริหาร ครู อาจารย์ นักออกแบบระบบ และผู้เชี่ยวชาญจากภายนอก แล้วนำแผนเสนอคณะกรรมการสถานศึกษาให้ความเห็นชอบ

3. งบประมาณ เตรียมการด้านเงินงบประมาณที่จะใช้ในการสร้าง พัฒนาระบบสารสนเทศ และการพัฒนาบุคลากร ตลอดจนการปรับปรุงในอนาคต หากสถานศึกษามีงบประมาณจำกัด อาจต้องพิจารณาแหล่งสนับสนุน ทั้งเงิน เครื่องคอมพิวเตอร์ และอุปกรณ์ประกอบจากแหล่งต่าง ๆ เพื่อให้การพัฒนาระบบสารสนเทศบรรลุผลตามแผนที่วางไว้

การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในสถานศึกษาด้านต่าง ๆ การพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในสถานศึกษาด้านต่าง ๆ ทั้งงานวิชาการ งานกิจการนักเรียน งานบุคลากร งานธุรการ การเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์ งานอาคารสถานที่ และงานชุมชน งานแต่ละงานจะเกี่ยวข้องกับบุคลากรทั้งในสถานศึกษาและนอกสถานศึกษา ดังนี้ (Online) <http://3031302school.webs.com/7.4.PDF> สืบค้นวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560

1. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานวิชาการ ระบบสารสนเทศสำหรับงานวิชาการ จะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับหลักสูตร แผนการเรียนการสอน คู่มือ สื่อการเรียนรู้ ตารางสอน และผลการเรียนของผู้เรียนทุกวิชา สามารถนำมาใช้ประเมินผลได้อย่างมีประสิทธิภาพ นอกจากนี้อาจมี CD-ROM บทเรียนสำเร็จรูป และความรู้ต่าง ๆ เพื่อเสริมการเรียนรู้ด้วยตนเอง ครูสามารถเรียกใช้ข้อมูลทางวิชาการได้ตลอดเวลา

2. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานกิจการนักเรียน ระบบสารสนเทศสำหรับงานกิจการนักเรียน จะมีทะเบียนผู้เรียน มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติผู้เรียนทุกคน ความสนใจ ความถนัด ความประพฤติลักษณะนิสัย ฐานะทางเศรษฐกิจ สภาพครอบครัว การกระทำความดี การกระทำความผิด ปัญหาด้านสุขภาพ ปัญหาครอบครัว การทำงานหารรายได้พิเศษ สถิติการมาเรียน สถานที่อยู่อาศัย ชื่อและที่อยู่ของผู้ปกครอง และชื่อเพื่อนสนิท ตลอดจนปัญหาและความต้องการของผู้เรียน ซึ่งสามารถนำมาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานกิจการนักเรียน ทั้งการให้บริการและสวัสดิการแก่ผู้เรียน ความร่วมมือกับผู้ปกครองเพื่อช่วยเหลือ แก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน ครูอาจารย์สามารถศึกษาเกี่ยวกับผู้เรียน เพื่อนำมาใช้ในการให้คำปรึกษา แก้ปัญหา และพัฒนาผู้เรียน

3. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในงานบุคลากร ระบบสารสนเทศสำหรับงานบุคลากร จะมีทะเบียนประวัติครูและบุคลากรในสถานศึกษาทุกคน มีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับประวัติส่วนตัว ประวัติการศึกษา ประวัติการฝึกอบรม ประวัติการทำงาน ประวัติเงินเดือนและสวัสดิการ ความถนัด ความสนใจ และความสามารถพิเศษ ตลอดจนอัตรากำลังคนในปัจจุบันและแผนกำลังคนในอนาคต สามารถนำสารสนเทศนี้มาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานบุคคลให้เกิดประสิทธิภาพสูง ทั้งการสรรหา การพัฒนา การรักษาไว้ และการใช้ประโยชน์จากบุคลากร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการงานธุรการ การเงิน พัสดุ และครุภัณฑ์ ระบบสารสนเทศสำหรับงานธุรการ การเงิน พัสดุและครุภัณฑ์ จะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับระเบียบข้อบังคับการปฏิบัติงาน แบบฟอร์มงานสารบรรณทะเบียนหนังสือราชการ รายงานการประชุมคณะกรรมการสถานศึกษา รายรับรายจ่ายเงินงบประมาณและเงินนอกงบประมาณ การเบิกจ่ายเงิน การจัดซื้อจัดจ้าง การเบิกจ่ายพัสดุ ทะเบียนครุภัณฑ์ สามารถนำสารสนเทศนี้ มาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานธุรการและการเงินให้มีประสิทธิภาพสูง ทั้งการวางแผนงบประมาณให้เกิดประโยชน์สูงสุดต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน และการอำนวยความสะดวกรวดเร็วในการให้บริการแก่บุคลากรภายในสถานศึกษา ตลอดจนบุคคลและหน่วยงานที่เกี่ยวข้อง

5. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการงานอาคารสถานที่ ระบบสารสนเทศสำหรับงานอาคารสถานที่ จะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแผนผังอาคารและบริเวณ รายการห้องต่าง ๆ เช่น ห้องทำงาน ห้องประชุม ห้องเรียน ห้องปฏิบัติการ ห้องสมุด ห้องสื่อการเรียน ห้องอาหาร ห้องกีฬาในร่ม ฯลฯ ตารางและสถิติการใช้ห้อง ประวัติการซ่อมบำรุง แผนการสร้างอาคารและตกแต่งบริเวณ ซึ่งสามารถนำสารสนเทศนี้ มาใช้ประโยชน์ในการบริหารงานอาคารสถานที่ ทั้งด้านการวางแผนในอนาคต การจัดสภาพแวดล้อม และใช้อาคารสถานที่เพื่อประโยชน์ต่อการพัฒนาคุณภาพผู้เรียน ตลอดจนการใช้ประโยชน์อย่างคุ้มค่าและประหยัด

6. ระบบสารสนเทศเพื่อใช้ในการงานชุมชน ระบบสารสนเทศสำหรับงานชุมชน จะมีข้อมูลสารสนเทศเกี่ยวกับแผนที่แสดงที่ตั้งสถานศึกษาและสถานที่อื่น ๆ ที่ใกล้เคียง แผนผังชุมชนรอบสถานศึกษา แหล่งเรียนรู้ในชุมชน ภูมิปัญญาท้องถิ่น บุคคลสำคัญในชุมชน สภาพปัจจุบัน ปัญหาและความต้องการของชุมชน ทั้งด้านเศรษฐกิจ สังคม วัฒนธรรม และประเพณี รวมทั้งสร้าง Website ของสถานศึกษา

2.7.4.3 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Management Information System)

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Management Information System) หมายถึง ระบบที่ให้สารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการ เพื่อให้สามารถทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ โดยจะรวมทั้งสารสนเทศภายในและภายนอก สารสนเทศที่เกี่ยวพันกับองค์กรทั้งในอดีตและปัจจุบัน รวมทั้งสิ่งที่คาดว่าจะจะเป็นในอนาคต นอกจากนี้ระบบMISจะต้อง ให้สารสนเทศ ในช่วงเวลาที่เป็นประโยชน์ เพื่อให้ผู้บริหารสามารถตัดสินใจในการวางแผนการควบคุม และการปฏิบัติการขององค์กรได้อย่างถูกต้อง (คมสัน เจริญวนา. Online. <https://mikekomson.wordpress.com> สืบค้นวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560) และระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร สามารถนำไปใช้กับการบริหารใน 3 ระดับคือการนำไปใช้งานสามารถ แบ่งได้ 4 ระดับดังนี้

1. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในการวางแผนนโยบาย กลยุทธ์ และการตัดสินใจของผู้บริหารระดับสูง
2. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในส่วนยุทธวิธีในการวางแผนการปฏิบัติและการตัดสินใจของผู้บริหารระดับกลาง
3. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในระดับปฏิบัติการและการควบคุมในขั้นตอนนี้ผู้บริหารระดับล่างจะเป็นผู้ใช้สารสนเทศเพื่อช่วยในการปฏิบัติงาน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ลักษณะของระบบสารสนเทศที่ดี

1. สนับสนุนการทำงานของระบบประมวลผลข้อมูลและการจัดเก็บข้อมูลรายวัน
2. ใช้ฐานข้อมูลที่ถูกรวมเข้าด้วยกัน และสนับสนุนการทำงานของฝ่ายต่าง ๆ ในองค์กร
3. ระบบMIS จะช่วยให้ผู้บริหารระดับต้น ระดับกลาง และระดับสูง เรียกใช้ข้อมูลที่เป็นโครงสร้างได้ตามเวลาที่ต้องการ
4. ระบบMIS จะมีความยืดหยุ่นและสามารถรองรับความต้องการข้อมูล เปลี่ยนแปลงไปขององค์กร
5. ระบบMIS ต้องมีระบบรักษาความลับของข้อมูล และจำกัดการใช้งานของบุคคลเฉพาะผู้ที่เกี่ยวข้องเท่านั้น

2.7.4.4 องค์ประกอบของสารสนเทศเพื่อการบริหาร (Management Information System)

องค์ประกอบของสารสนเทศเพื่อการบริหารมี 5 องค์ประกอบ คือ

1. ระบบสารสนเทศ
2. ข้อมูลสารสนเทศ
3. ลักษณะสำคัญของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
4. ส่วนประกอบของระบบสารสนเทศในองค์กร
5. องค์ประกอบของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ซึ่งมีรายละเอียด ดังนี้

1. ระบบสารสนเทศ

ระบบสารสนเทศ (Information System) คือ ขบวนการประมวลผลข่าวสารที่มีอยู่ ให้อยู่ในรูปของข่าวสารที่เป็นประโยชน์สูงสุด เพื่อเป็นข้อสรุปที่ใช้สนับสนุนการตัดสินใจของบุคคลระดับบริหาร

ขบวนการที่ทำให้เกิดข่าวสารสารสนเทศนี้ เรียกว่า การประมวลผลสารสนเทศ (Information Processing) และเรียกวิธีการประมวลผลสารสนเทศด้วยเครื่องมือทางอิเล็กทรอนิกส์ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศ (Information Technology : IT)เทคโนโลยีสารสนเทศ หมายถึง เทคโนโลยีที่ประกอบขึ้นด้วยระบบจัดเก็บและประมวลผลข้อมูล ระบบสื่อสารโทรคมนาคม และอุปกรณ์สนับสนุนการปฏิบัติงานด้านสารสนเทศที่มีการวางแผน จัดการ และใช้งานร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ เทคโนโลยีสารสนเทศ มีองค์ประกอบของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ที่สำคัญ 3 ประการ คือ (คมสัน เจริญวงษา. Online. <https://mikekomson.wordpress.com> สืบค้นวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560)

1.1 ระบบประมวลผล ความซับซ้อนในการปฏิบัติงานและความต้องการสารสนเทศที่หลากหลาย ทำให้การจัดการและการประมวลผลข้อมูลด้วยมือ ไม่สะดวก ช้า และอาจผิดพลาด ปัจจุบันองค์กรจึงต้องทำการจัดเก็บและการประมวลผลข้อมูลด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยใช้คอมพิวเตอร์และอุปกรณ์สนับสนุนในการจัดการข้อมูล เพื่อให้การทำงานถูกต้องและรวดเร็วขึ้น

1.2 ระบบสื่อสารโทรคมนาคม การสื่อสารข้อมูลเป็นเรื่องสำคัญสำหรับการจัดการและประมวลผล ตลอดจนการใช้ ข้อมูลในการตัดสินใจ ระบบสารสนเทศที่ดีต้องประยุกต์เทคโนโลยีอิเล็กทรอนิกส์ในการสื่อสารข้อมูลระหว่างระบบคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์อิเล็กทรอนิกส์ และผู้ใช้ที่อยู่ห่างกัน ให้สามารถสื่อสารกันได้อย่างมีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.3 การจัดการข้อมูล ปกติบุคคลที่ให้ความสนใจกับเทคโนโลยีจะอธิบายความหมายของเทคโนโลยีสารสนเทศโดยให้ความสำคัญกับส่วนประกอบสองประการแรก แต่ผู้ที่สนใจด้านการจัดการข้อมูล (Data/Information Management) จะให้ความสำคัญกับส่วนประกอบที่สาม ซึ่งมีความเป็นศิลปะ ในการจัดรูปแบบและการใช้งานเทคโนโลยีสารสนเทศอย่างมีประสิทธิภาพ สามารถสรุปได้ว่า เทคโนโลยีสารสนเทศเป็นเทคโนโลยีทุกรูปแบบที่นำมาประยุกต์ ในการประมวลผล การจัดเก็บ การสื่อสาร และการส่งผ่านสารสนเทศด้วยระบบอิเล็กทรอนิกส์ โดยที่ระบบทางกายภาพประกอบด้วยคอมพิวเตอร์ อุปกรณ์ติดต่อสื่อสาร และระบบเครือข่าย ขณะที่ระบบนามธรรมเกี่ยวข้องกับการจัดรูปแบบของการปฏิสัมพันธ์ด้านสารสนเทศ ทั้งภายในและภายนอกระบบ ให้สามารถดำเนินการร่วมกันอย่างมีประสิทธิภาพ

2. ข้อมูล และสารสนเทศ (Data)

2.1 ข้อมูล (Data) คือ ข้อเท็จจริงหรือสาระต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับงานที่ปฏิบัติ อาจเป็นตัวเลขหรือข้อความที่เกิดขึ้นจากการดำเนินงาน หรือที่ได้จากหน่วยงานอื่น ๆ ข้อมูลเหล่านี้ ยังไม่สามารถนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจได้ทันที จะนำไปใช้ได้ก็ต่อเมื่อผ่านกระบวนการประมวลผลแล้ว สารสนเทศ (Information) นั่นคือ ข้อมูลที่ได้ผ่านกระบวนการประมวลผลแล้ว อาจใช้วิธีง่าย ๆ เช่น หาค่าเฉลี่ย หรือใช้เทคนิคขั้นสูง เช่นการวิจัยดำเนินงาน เป็นต้น เพื่อเปลี่ยนแปลงสภาพข้อมูลทั่วไปให้อยู่ในรูปแบบที่มีความสัมพันธ์ หรือมีความเกี่ยวข้องกัน เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจหรือตอบปัญหา ต่าง ๆ ได้ สารสนเทศ ประกอบด้วยข้อมูล เอกสาร เสียง หรือรูปภาพต่าง ๆ แต่จัดเนื้อเรื่องให้อยู่ในรูปแบบที่มีความหมาย สารสนเทศไม่ใช่จำกัดเฉพาะเพียงตัวเลขเพียงอย่างเดียวเท่านั้น (คมสัน เจริญวนา. Online. <https://mikekomson.wordpress.com> สืบค้นวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560)

2.2 ลักษณะของสารสนเทศที่ดี

1. ความถูกต้อง หากมีการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วข้อมูลเหล่านั้นเชื่อถือไม่ได้จะทำให้เกิดผลเสียอย่างมาก ผู้ใช้ไม่กล้าอ้างอิง หรือนำเอาไปใช้ประโยชน์ ซึ่งเป็นเหตุให้การตัดสินใจของผู้บริหารขาดความแม่นยำ และอาจมีโอกาสผิดพลาดได้ โครงสร้างข้อมูลที่ออกแบบต้องคำนึงถึงกรรมวิธีการดำเนินงานเพื่อให้ได้ความถูกต้องแม่นยำมากที่สุด โดยปกติความผิดพลาดของสารสนเทศส่วนใหญ่ มาจากข้อมูลที่ไม่มีความถูกต้องซึ่งอาจมีสาเหตุมาจากคนหรือเครื่องจักร การออกแบบระบบจึงต้องคำนึงถึงในเรื่องนี้

2. ความรวดเร็วและเป็นปัจจุบัน การได้มาของข้อมูลจำเป็นต้องให้ทันต่อความต้องการของผู้ใช้ มีการตอบสนองต่อผู้ใช้ได้เร็ว ตีความหมายสารสนเทศได้ทันต่อเหตุการณ์หรือความต้องการ มีการออกแบบระบบการเรียนรู้ค้น และรายงานตามผู้ใช้

3. ความสมบูรณ์ ความสมบูรณ์ของสารสนเทศขึ้นกับการรวบรวมข้อมูลและวิธีการทางปฏิบัติด้วย ในการดำเนินการจัดทำสารสนเทศต้องสำรวจและสอบถามความต้องการใช้ข้อมูลเพื่อให้ได้ข้อมูลที่สมบูรณ์ในระดับหนึ่งที่เหมาะสม

4. ความชัดเจนและกะทัดรัด การจัดเก็บข้อมูลจำนวนมากจะต้องใช้พื้นที่ในการจัดเก็บข้อมูลมากจึงจำเป็นต้องออกแบบโครงสร้างข้อมูลให้กะทัดรัดสื่อความหมายได้ มีการใช้รหัสหรือย่อข้อมูลให้เหมาะสม เพื่อที่จะจัดเก็บเข้าไว้ในระบบคอมพิวเตอร์

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5. ความสอดคล้อง ความต้องการเป็นเรื่องที่สำคัญ ดังนั้นจึงต้องมีการสำรวจเพื่อหาความต้องการของหน่วยงานและองค์กร คุณภาพการใช้ข้อมูล ความลึกหรือความกว้างของขอบเขตของข้อมูลที่สอดคล้องกับความต้องการ

2.3 การทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศ

การทำข้อมูลให้เป็นสารสนเทศที่จะเป็นประโยชน์ต่อการใช้งาน จำเป็นต้องอาศัยเทคโนโลยีเข้ามาช่วยในการดำเนินการ เริ่มตั้งแต่การรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล การดำเนินการประมวลผลข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศ และการดูแลรักษาสารสนเทศเพื่อการใช้งาน

2.3.1 การรวบรวมและตรวจสอบข้อมูล ควรประกอบด้วย

1. การเก็บรวบรวมข้อมูล เป็นเรื่องของการเก็บรวบรวมข้อมูลซึ่งมีจำนวนมาก และเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์ การอ่านข้อมูลจากรหัสแท่ง การตรวจใบลงทะเบียนที่มีการผดดินสอดำในตำแหน่งต่าง ๆ เป็นวิธีการเก็บรวบรวมข้อมูลเช่นกัน

2. การตรวจสอบข้อมูล เมื่อมีการเก็บรวบรวมข้อมูลแล้วจำเป็นต้องมีการตรวจสอบข้อมูล เพื่อตรวจสอบความถูกต้อง ข้อมูลที่เก็บเข้าในระบบจะต้องมีความเชื่อถือได้ หากพบที่ผิดพลาดต้องแก้ไข การตรวจสอบข้อมูลมีหลายวิธี เช่น การใช้ผู้ป้อนข้อมูลสองคนป้อนข้อมูลชุดเดียวกันเข้าเครื่องคอมพิวเตอร์แล้วเปรียบเทียบกัน

2.3.2 การดำเนินการประมวลผลข้อมูลให้กลายเป็นสารสนเทศ อาจประกอบด้วยกิจกรรมดังต่อไปนี้

1. การจัดแบ่งข้อมูล ข้อมูลที่จัดเก็บจะต้องมีการแบ่งแยกกลุ่ม เพื่อเตรียมไว้สำหรับการใช้งานการแบ่งแยกกลุ่มมีวิธีการที่ชัดเจน เช่น ข้อมูลในโรงเรียนมีการแบ่งเป็นแฟ้มประวัตินักเรียน หากพบที่ผิดพลาดต้องแก้ไข การตรวจสอบข้อมูลมีหลายวิธี เช่น การใช้ผู้ป้อนข้อมูลหากพบที่ผิดพลาดต้องแก้ไข การตรวจสอบข้อมูลมีหลายวิธี เช่น การใช้ผู้ป้อนข้อมูลและแฟ้มลงทะเบียนสมุดโทรศัพท์หน้าเหลืองมีการแบ่งหมวดหมู่สินค้าและบริการ เพื่อความสะดวกในการค้นหา

2. การจัดเรียงข้อมูล เมื่อจัดแบ่งกลุ่มเป็นแฟ้มแล้ว ควรมีการจัดเรียงข้อมูลตามลำดับตัวเลข หรือตัวอักษร หรือเพื่อให้เรียกใช้งานได้ง่ายประหยัดเวลา ตัวอย่างการจัดเรียงข้อมูล เช่น การจัดเรียงบัตรข้อมูลผู้แต่งหนังสือในตู้บัตรรายการของห้องสมุดตามลำดับตัวอักษร การจัดเรียงชื่อคนในสมุดรายนามผู้ใช้โทรศัพท์ ทำให้ค้นหาได้ง่าย

3. การสรุปผล บางครั้งข้อมูลที่จัดเก็บมีเป็นจำนวนมาก จำเป็นต้องมีการสรุปผลหรือสร้างรายงานย่อ เพื่อนำไปใช้ประโยชน์ ข้อมูลที่สรุปได้นี้อาจสื่อความหมายได้ดีกว่า เช่น สถิติจำนวนนักเรียนแยกตามชั้นเรียนแต่ละชั้น

4. การคำนวณ ข้อมูลที่เก็บมีเป็นจำนวนมาก ข้อมูลบางส่วนเป็นข้อมูลตัวเลขที่สามารถนำไปคำนวณเพื่อหาผลลัพธ์บางอย่างได้ ดังนั้นการสร้างสารสนเทศจากข้อมูลจึงอาศัยการคำนวณข้อมูลที่เก็บไว้ด้วย

2.3.3 การดูแลรักษาสารสนเทศเพื่อการใช้งาน ประกอบด้วย

1. การเก็บรักษาข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูลหมายถึงการนำข้อมูลมาบันทึกเก็บไว้ในสื่อบันทึกต่าง ๆ เช่น แผ่นบันทึกข้อมูล นอกจากนี้ยังรวมถึงการดูแล และทำสำเนาข้อมูล เพื่อให้ใช้งานต่อไปในอนาคตได้

2. การค้นหาข้อมูล ข้อมูลที่จัดเก็บไว้มีจุดประสงค์ที่จะเรียกใช้งานได้ต่อไปการค้นหาข้อมูลจะต้องค้นได้ถูกต้องแม่นยำ รวดเร็ว จึงมีการนำคอมพิวเตอร์เข้ามามีส่วนช่วยในการทำงานทำให้การเรียกค้นกระทำได้ทันเวลา

3. การทำสำเนาข้อมูล การทำสำเนาเพื่อที่จะนำข้อมูลเก็บรักษาไว้ หรือนำไปแจกจ่ายในภายหลัง จึงควรจัดเก็บข้อมูลให้ง่ายต่อการทำสำเนา หรือนำไปใช้อีกครั้งได้โดยง่าย

4. การสื่อสาร ข้อมูลต้องกระจายหรือส่งต่อไปยังผู้ใช้งานที่ห่างไกลได้ง่าย การสื่อสารข้อมูล จึงเป็นเรื่องสำคัญและมีบทบาทที่สำคัญยิ่งที่จะทำให้การส่งข่าวสารไปยังผู้ใช้ทำได้รวดเร็วและทันเวลา

ตัวอย่าง 1

ข้อความบนระเบียบประวัตินักเรียนด้านบน ทำให้ทราบว่า เพชร แข็งขัน เป็นนักเรียนชาย เกิดวันที่ 12 ม.ค. 2525 ที่อยู่บนระเบียบประวัตินักเรียน จึงเป็นข้อมูล ถ้ามีการนำข้อมูลเกี่ยวกับปีเกิด ของนักเรียนทั้งโรงเรียนจากระเบียนประวัติไปแจกแจงตามปีเกิดดังนี้ จำนวนนักเรียนที่ได้จากการแจกแจงข้อมูลตามปีเกิดจะเป็นสารสนเทศที่เกิดจากการนำข้อมูลไปทำการประมวลผล

ตัวอย่างที่ 2

ในการหาระดับคะแนนเฉลี่ยวิชาต่าง ๆ ของนักเรียนจะต้องเริ่มจากการหาระดับคะแนนของแต่ละวิชาของนักเรียน จากข้อมูลคะแนนของนักเรียน แล้วหาระดับคะแนนเฉลี่ยของนักเรียน จากข้อมูลที่เป็นระดับคะแนนแต่ละวิชา ซึ่งเป็นสารสนเทศจากการหาระดับคะแนน ดังแผนภูมิด้านล่างจะเห็นได้ว่า นำผลสรุปจากการประมวลผลข้อมูลแบบหนึ่ง นำไปใช้เป็นข้อมูลในการประมวลผลอีกแบบหนึ่ง ดังนี้

3. ลักษณะสำคัญของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

3.1 นำไปใช้ในการตัดสินใจของผู้บริหารทุกระดับ ช่วยให้ผู้บริหารสามารถเรียกค้นข้อมูลได้รวดเร็ว แต่ส่วนใหญ่จะเกี่ยวข้องกับปัญหาแบบมีโครงสร้าง (Structured Problems) เน้นการแก้ปัญหาที่เกิดขึ้นงานประจำ

3.2 เป็นระบบงาน ซึ่งผสมผสานข้อมูลจากหลาย ๆ แหล่งหรือระบบย่อยหลาย ๆ ระบบที่มีความสัมพันธ์กันเพื่อจัดทำสารสนเทศเป็นภาพรวมที่สมบูรณ์ของทั้งระบบ

3.3 การพัฒนาระบบสารสนเทศ จะเริ่มจากความต้องการและความเห็นชอบของผู้บริหารเพื่อจัดเตรียมสารสนเทศให้แก่ผู้บริหารช่วยในการตัดสินใจและบรรลุจุดมุ่งหมายโดยรวมองค์กร

3.4 ใช้เทคโนโลยีคอมพิวเตอร์เข้ามาช่วย เนื่องจากข้อมูลในองค์กรหนึ่ง ๆ มีเป็นจำนวนมากและมีความสลับซับซ้อน คอมพิวเตอร์จึงถูกนำมาใช้เพื่อสร้างระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ให้แก่ผู้บริหารใช้ในการตัดสินใจได้ในเวลาอันรวดเร็วและเหมาะสม

3.5 สารสนเทศนั้นจะถือว่าเป็นทรัพยากรที่สำคัญอีกอย่างหนึ่งเช่นเดียวกับพนักงานเครื่องจักร เงินทุนและวัตถุดิบ จุดมุ่งหมายของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร คือจัดทำสารสนเทศที่เป็นประโยชน์แก่องค์กรเพื่อใช้ควบคุม การทำงานและการจัดการขององค์กร

3.6 ทำการจัดเก็บข้อมูลสร้างเป็นฐานข้อมูลเก็บไว้ ซึ่งฐานข้อมูลนี้เป็นการรวบรวมข้อมูลให้เป็นหนึ่งเดียวกับวัตถุประสงค์คือต้องการจะหลีกเลี่ยงความซ้ำซ้อนของการเก็บข้อมูล

3.7 การมีส่วนร่วมของผู้ใช้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร จะไม่ประสบความสำเร็จถ้าปราศจากความร่วมมือและความพอใจของผู้ใช้งานถึงแม้ว่ามีระบบที่ดีเพียงใดก็ตามถ้าผู้ใช้งานเกิดความรู้สึกต่อต้านและคิดว่าระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารจะมาแย่งงานของตนไป

4. ส่วนประกอบของระบบสารสนเทศในองค์กร

ระบบสารสนเทศได้ถูกพัฒนาขึ้นในรูปแบบเพื่อสนองความต้องการสารสนเทศในการบริหารงานระดับต่าง ๆ ดังนี้ (คมสัน เจริญวนา. Online. <https://mikekomson.wordpress.com> สืบค้นวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560)

4.1 ระบบประมวลผลรายการ (TPS : Transaction Processing Systems) บางครั้งเรียกว่า ระบบ ประมวลผลข้อมูล (DP : Data Processing Systems) ซึ่งเป็นการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการจัดการข้อมูลเบื้องต้น เป็นการประมวลผลข้อมูลที่เป็นการดำเนินงานประจำวัน ภายในองค์กร การประมวลผลข้อมูลในยุคก่อนที่จะมีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้นั้น จะเป็นการประมวลผลที่กระทำด้วยมือหรือใช้เครื่องคำนวณช่วย ต่อมามีการนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการประมวลผลโดยเฉพาะในระบบธุรกิจเพื่อช่วยงานประจำ เช่น การสั่งซื้อสินค้า การจัดระบบสินค้าคงคลัง การทำบัญชีต่าง ๆ การทำใบเสร็จรับเงิน การทำใบแจ้งหนี้ ใบส่งสินค้า รายการซื้อ รายการขาย ในการทำการประมวลผลรายการก็จะมีการจัดทำเอกสารรายงานต่าง ๆ เป็นประจำ แต่ยังไม่อาจกล่าวได้ว่าเป็นระบบสารสนเทศได้เต็มที่เพราะเอกสารส่วนมากถูกนำไปใช้เกี่ยวกับงานประจำวัน เช่น การบันทึกรายการบัญชี การบันทึกยอดขายประจำวัน การออกใบแจ้งหนี้ เป็นการบันทึกรายการต่าง ๆ ที่เกิดขึ้นในแต่ละวันซึ่งปฏิบัติงานในลักษณะซ้ำ ๆ ทุกวัน มากกว่าจะใช้เพื่อการบริหาร หรือการจัดการ เพราะรายงานประจำวันนั้น ไม่ระบุสารสนเทศที่ผู้บริหารต้องการทราบ เช่น ผู้บริหารต้องการทราบว่า ลูกค้าประเภทไหนชอบสินค้าชนิดใด สินค้าใดจะมีแนวโน้มที่จะขายดีมากขึ้นหรือลดลง สินค้าประเภทใดที่เป็นที่นิยมในภาคไหน TPS เป็นขั้นตอนเบื้องต้นในการทำหน้าที่ผลิตสารสนเทศ แล้วส่งไปยังระดับต่อไปตัวอย่างข้อมูลที่เข้ามาในระบบประมวลผลรายการ ได้แก่ ข้อมูลการสั่งซื้อสินค้า ข้อมูลการขายสินค้า ระบบการจองโรงแรมห้องพัก ระบบการจองตั๋วเครื่องบิน ข้อมูลลูกค้า ข้อมูลพนักงานลูกจ้าง หรือข้อมูลการส่งสินค้า โดยจะนำข้อมูลเบื้องต้นเหล่านี้เข้ามาเพื่อทำการประมวลผลโดยถือว่าระดับ ประมวลผลรายการเป็นระดับล่างสุดซึ่งในระดับนี้จำเป็นต้องมีการจัดการทำงานให้เป็นแบบแผนที่แน่นอนตายตัว เป็นระบบที่เก็บข้อมูลธรรมดา เพื่อนำไปใช้งานในภายหลัง เช่น วันนี้มียอดขายเท่าใดรายรับรายจ่ายเท่าใด มีเงินหมุนเวียนในระบบเท่าใดหรือในคลังสินค้า สินค้าที่นำออกไปมีปริมาณมากน้อยแค่ไหน ปัจจุบันระบบประมวลผลรายการมักนิยมใช้กับการประมวลผลแบบออนไลน์ (On – line Processing) นั่นคือข้อมูลต่าง ๆ จะถูกประมวลผลทันทีที่เข้าสู่ระบบ มักนิยมใช้กับงานธุรกิจประจำวัน สรุปคือเป็นกิจกรรมในแต่ละวันนั่นเองโดยระบบประมวลผลรายการเป็น ตัวเชื่อมระหว่างองค์กรกับสิ่งแวดล้อม และเป็นตัวหลักที่เก็บข้อมูลไว้ก่อนที่จะส่งไปยังระดับอื่น ๆ ถ้าระบบนี้ทำงานได้ไม่ดีหรือมีข้อผิดพลาดเกิดขึ้น จะทำให้ข้อมูลขาดประสิทธิภาพ ก็จะเกิดผลกระทบทั้งองค์กร งานที่ได้อาจขาดความสมบูรณ์หรือเกิดความเสียหายได้ทั้งเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์กรเพราะทำให้ขาดความต่อเนื่องของงานหรือได้รับข้อมูลไม่ตรงกับความเป็นจริง งานในระดับอื่น ๆ ก็ผิดพลาดตามไปด้วย สาเหตุหนึ่งของความผิดพลาด อาจเกิดมาจากข้อมูลที่รับเข้ามาไม่สมบูรณ์เพียงพอ หรือสาเหตุเกิดจากภายในระบบประมวลผลรายการเองซึ่งถือได้ว่า ระบบประมวลผลรายการมีความสำคัญสูงสุดสำหรับองค์กรTPS มักจะทำการประมวลผลข้อมูลกับงานเฉพาะส่วนขององค์กร เช่น ฝ่ายรับสมัคร ฝ่ายบัญชี ฝ่ายขาย ฝ่ายผลิต เป็นต้น โดยแต่ละฝ่ายจะมีการรับข้อมูล จัดเก็บข้อมูลไว้ในรูปของแฟ้มข้อมูลและทำการประมวลผลแยกกัน ผู้ใช้ระบบ TPS ได้แก่ เจ้าหน้าที่บันทึกข้อมูลพนักงานลงบัญชี พนักงานรับสั่งจอง เป็นต้น

4.2 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร : Management Information Systems) เป็นระบบที่ช่วยในการเตรียมรายงานเพื่อให้ผู้บริหารระดับต่าง ๆ ใช้ในการควบคุมการปฏิบัติงาน ผู้บริหารสามารถใช้สารสนเทศที่ได้จัดการกับปัญหาแบบโครงสร้าง เช่น ใช้ในการวิเคราะห์ความผิดพลาด ความก้าวหน้า หรือข้อบกพร่องในการทำงาน รายงานส่วนใหญ่จะอยู่ในรูปของรายงานสรุป (Summary Report) จากการปฏิบัติงานประจำ เป็นงานที่ได้รับการส่งต่อจากงาน TPS คือ เป็นการใช้คอมพิวเตอร์ประมวลผลเพื่อกลั่นกรองข้อมูลที่มีอยู่ในระบบให้สามารถใช้ประโยชน์ได้เพื่อเสนอต่อผู้บริหารในระดับต่อไป คำว่าระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร บางครั้งจะใช้คำว่า IRS (Information Reporting Systems) หรือ MRS (Management Reporting Systems) แทนความแตกต่างระหว่าง ระบบสารสนเทศเพื่อ การจัดการ (ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร)และ ระบบประมวลผลรายการ (TPS) มีหลายประการ TPS ใช้แฟ้มข้อมูลแยกกันเนื่องจากการทำงานแยกกันในแต่ละฝ่าย เช่น ทำหน้าที่ เกี่ยวกับการรับใบสั่งสินค้าจากลูกค้า ประมวลรายการสินค้า บันทึกรายการขาย ดูแลการส่งสินค้า ควบคุมคลังสินค้า และการบัญชีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร จะใช้ฐานข้อมูลร่วมกันและมีการรวบรวมข้อมูลจากหลาย ๆ ฝ่ายทำให้ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีความยืดหยุ่นในการสร้างสารสนเทศให้กับ ผู้บริหารตามความต้องการ สารสนเทศที่ได้จะเกี่ยวข้องกับการสรุปผลการดำเนินงานที่ได้จาก TPS จะมีการพิมพ์รายงานสรุปว่าสินค้าอะไรบ้างที่ขายช้าหรือขายเร็วและส่วนของคลังสินค้าก็จะรู้ว่า ต้องส่งสินค้าอะไรเพิ่มเข้ามาใหม่ ดังนั้นระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร เป็นการสร้างสารสนเทศที่จำเป็นต่อการจัดการในงานต่าง ๆ มีการวางแผนขั้นแรกในระดับการควบคุม และตัดสินใจของผู้บริหารในงานทั่ว ๆ ไป โดยจะใช้สารสนเทศที่ได้จาก TPS บุคลากรที่เกี่ยวข้องในการเชื่อมต่อระบบระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ก็คือผู้บริหาร ผู้บริหารจะคอยรับทราบและทำความเข้าใจถึงภาพรวมและแนวโน้มว่าจะเกิดอะไรขึ้นกับบริษัท สถานะการเงินเป็นอย่างไร สภาพตลาดเป็นอย่างไรกำลังการผลิตมากน้อยเพียงใดรวมถึงผลกระทบหรือปัญหาที่เกิดขึ้นตลอดจนโอกาสต่าง ๆ ทางธุรกิจมีแนวโน้มเป็นอย่างไร จากนั้นจึงนำสิ่งที่ได้รับการรายงานข้างต้นมาพิจารณาวางแผนและดำเนินการต่อไประบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร จะอยู่ในระดับกลางขององค์กร คือ เป็นระดับของการจัดการ ทั้งทางด้านการจัดการขาย การควบคุมกิจกรรมในรูปแบบต่าง ๆ ของระดับปฏิบัติงาน เช่น นำข้อมูลของวันนี้มาเปรียบเทียบกับข้อมูลของเดือนที่ผ่านมาหรือย้อนหลัง 3 เดือน แล้วนำมาสรุปในรูปของกราฟหรือรายงาน นอกจากนี้ผู้บริหารยังใช้สารสนเทศที่ได้จาก TPS มาวิเคราะห์หาความผิดพลาดหรือหาความก้าวหน้าในการทำงาน โดยอาจใช้ข้อมูลทางสถิติเปรียบเทียบผลที่ได้จากการปฏิบัติจริงกับค่าประมาณ ที่วางแผนไว้ แล้วจึงส่งต่อไปยังผู้บริหารระดับสูง เพื่อผู้บริหารระดับสูงจะได้นำสารสนเทศที่ได้ไปใช้ในการกำหนดนโยบาย หรือวางแผนระบบงานต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.3 ระบบสนับสนุนการตัดสินใจ (DSS : Decision Support Systems) เป็นระบบที่เป็นการทำงานแบบกึ่งโครงสร้าง มีการเปลี่ยนแปลงที่รวดเร็วและมีเอกลักษณ์เฉพาะตัว ทำหน้าที่ในการอำนวยความสะดวกในการจัดรูปแบบข้อมูลการนำมาใช้และการรายงานข้อมูลเพื่อที่จะใช้ประโยชน์ในการตัดสินใจ ของผู้บริหารระดับต่าง ๆ (ประสงค์ ประณีตพลกรังและคณะ. 2541 ; 16) ในระดับนี้จำเป็นต้องอาศัยสารสนเทศจาก TPS และระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร แบบสรุปมาใช้ประกอบการตัดสินใจ DSS แตกต่างจากระบบอื่น ๆ คือ เป็นระบบที่มีความยืดหยุ่นต่อการตัดสินใจ และมีการตอบสนองอย่างรวดเร็วต่อสถานการณ์ต่าง ๆ เป็นระบบที่สนับสนุนความต้องการเฉพาะของผู้บริหารแต่ละคนข้อแตกต่างระหว่าง DSSกับระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีดังนี้

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร สามารถให้สารสนเทศได้เฉพาะสารสนเทศที่มีอยู่แล้ว ไม่สามารถจัดสารสนเทศใหม่ทันทีทันใดระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ใช้กับปัญหาแบบมีโครงสร้าง เช่น ในระบบสินค้าคงคลังเมื่อไรจึงจะสั่งวัตถุดิบเพิ่ม และต้องสั่งเท่าไร ซึ่งเป็นลักษณะของปัญหาที่เกิดขึ้นเป็นประจำในระดับปฏิบัติการ การตัดสินใจจะขึ้นอยู่กับความต้องการในการผลิต ราคาต้นทุนวัตถุดิบและตัวแปรอื่น ๆ ที่ต้องใช้ในระบบสินค้าคงคลัง DSS ได้ถูกออกแบบเพื่อสนับสนุนการตัดสินใจ ที่เกี่ยวข้องกับปัญหาแบบกึ่งโครงสร้างปัญหาแบบไม่มีโครงสร้าง ปัญหาแบบกึ่งโครงสร้างซึ่งเป็นปัญหาที่ส่วนเป็นแบบมีโครงสร้าง และส่วนหนึ่งเป็นแบบไม่มีโครงสร้าง เช่น ความต้องการปรับปรุงคุณภาพ การส่งสินค้าของพ่อค้า ปัญหาแบบมีโครงสร้างได้แก่ การเปรียบเทียบสารสนเทศในการส่งของอย่างตรงเวลาของพ่อค้า ในช่วง 2 ปีที่ผ่านมา ซึ่งสามารถได้ข้อมูลจากระบบฐานข้อมูลของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร และปัญหาแบบไม่มีโครงสร้างได้แก่ สถานการณ์ที่ทำให้ไม่สามารถส่งสินค้าได้ เกี่ยวกับนโยบายการสั่งซื้อสินค้า ราคาสินค้า และอื่น ๆ ปัญหาดังกล่าวต้องใช้ DSS ช่วยในการสนับสนุนการตัดสินใจ นอกจากนี้ DSS จะอยู่ในรูปแบบที่ไม่แน่นอนขึ้นอยู่กับผู้บริหารแต่ละคนเป็นระบบที่ถูกแบบขึ้นมาเพื่อช่วยผู้บริหารในการตัดสินใจ ภายใต้ผลลัพธ์ และเปรียบเทียบข้อมูลจากแหล่งต่าง ๆ ทั้งภายในและภายนอกแหล่งข้อมูลภายในเป็นข้อมูลที่ได้มาจากฐานข้อมูลภายในองค์กร เช่น การขาย การผลิต ฐานะทางการเงินขององค์กร แหล่งข้อมูลภายนอก ได้แก่ กระแสการเงิน กระแสการลงทุนในตลาดหุ้น ภาวะเศรษฐกิจ ข้อมูลของบริษัทคู่แข่ง DSS มักจะใช้ภาษาสืบค้น (Query Language) ใช้การวิเคราะห์ทางสถิติ ใช้ภาพกราฟิก เพื่อให้ผู้บริหารได้รับสารสนเทศที่ต้องการจริง ๆ ช่วยในการตัดสินใจ นอกจากนี้ยังสามารถช่วยผู้บริหารสร้างตัวแบบ (Model) ของตัวแปรต่าง ๆ ที่จะมีผลกระทบต่อการตัดสินใจ ซึ่งตัวแบบนี้ถ้าเปลี่ยน ตัวแปร 1 ตัวหรือมากกว่า จะทำให้ผลกระทบเปลี่ยนไปโดยตัวแบบจะรวมเอาแฟกเตอร์ (Factor) ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องมาเปรียบเทียบผลที่เกิดขึ้นเพื่อให้ผู้บริหารทำการตัดสินใจ ตัวแบบที่สร้างขึ้นง่ายต่อการใช้ การดึงข้อมูลและการทำรายงาน ผู้บริหารสามารถสร้างสารสนเทศที่คิดว่ามีประโยชน์เพื่อช่วยในการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี DSS เป็นระบบสารสนเทศแบบโต้ตอบได้ ช่วยในการตัดสินใจของคน ช่วยในการวิเคราะห์งานได้ดีโดยช่วยให้คนรู้จักข้อมูลและรู้จักใช้ตัวแบบ (Model) ของคอมพิวเตอร์ในการแก้ปัญหา ช่วยผู้บริหารในการทดสอบทางเลือกเพื่อตัดสินใจ ทำให้ทราบว่าทางเลือกทางเลือกนั้นจะเกิดอะไรขึ้น การนำสารสนเทศที่เตรียมได้จากระดับล่างขององค์กรและสารสนเทศภายนอก มาช่วยสนับสนุนการตัดสินใจเพื่อให้ได้ผลใกล้เคียงกับความเป็นจริงมากที่สุด สามารถทำนายแนวโน้มของตลาดได้ ทำให้การตัดสินใจเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพมากขึ้น ลักษณะการตัดสินใจในระดับนี้ จะค่อนข้างยุ่งยาก ซับซ้อนมากกว่าการตัดสินใจในระดับล่าง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.4 ระบบสารสนเทศสำนักงาน (OIS : Office information Systems) เป็นระบบการจัดการสารสนเทศในสำนักงานโดยใช้อุปกรณ์ต่าง ๆ ในสำนักงาน เช่น อุปกรณ์ทางด้านการคอมพิวเตอร์ ระบบอินเทอร์เน็ต (Internet) การส่งไปรษณีย์อิเล็กทรอนิกส์ (E-mail) ซึ่งประกอบด้วยอุปกรณ์ โมเด็ม (Modem) โทรศัพท์ เครื่องโทรสาร เครื่องถ่ายเอกสาร เป็นต้น เพื่อใช้เกี่ยวกับงานประมวลผลค่า งานพิมพ์ตั้งโต๊ะ งานส่งข่าวสารข้อมูลและอื่น ๆ เป็นระบบเกี่ยวกับการผลิตเอกสาร การติดต่อประสานงานโดยเกี่ยวข้องกับระบบ TPS และระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร เพื่อนำข้อมูลมาใช้ประโยชน์ในงาน บริหารในสำนักงานเพื่อเป็นประโยชน์ในการทำงาน

5. องค์ประกอบของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร สามารถรวบรวมและสรุปข้อมูลที่มีรายละเอียดต่าง ๆ เพื่อสร้างสารสนเทศให้กับผู้บริหารไม่จะเป็นการสรุปผล การวิเคราะห์ การวางแผน เป็นต้น การที่ระบบสารสนเทศจะมีความสามารถดังกล่าว จะต้องมียุคประกอบดังต่อไปนี้ คือ

5.1 เครื่องมือในการสร้างระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ได้แก่ ฮาร์ดแวร์ (Hardware) ซอฟต์แวร์ (Software) และฐานข้อมูล (Database) ฮาร์ดแวร์ คือ ตัวเครื่องคอมพิวเตอร์และอุปกรณ์ที่จำเป็นในการประมวลซอฟต์แวร์ คือ โปรแกรมคำสั่งที่ใช้ในการรวมและสรุปข้อมูลฐานข้อมูล คือ การเก็บรวบรวมข้อมูลที่จำเป็นไว้ ณ ศูนย์กลางและสามารถนำมาใช้ในงานเมื่อมีความต้องการได้ ข้อมูลเป็นหัวใจสำคัญของระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ข้อมูลที่ต้นนอกจากมีคุณสมบัติของความเชื่อมั่นถือได้แล้วยังต้องได้รับการจัดเก็บเป็นระบบที่ดีสามารถเรียกใช้ได้อย่างรวดเร็วไม่ซ้ำซ้อน อันจะทำให้กิจการดำเนินไปอย่างได้ผล

5.2 วิธีการหรือขั้นตอนการประมวลผล ได้แก่ ลำดับของการประมวลผลข้อมูลภายในเครื่องคอมพิวเตอร์ เพื่อสร้างสารสนเทศที่ต้องการ ลักษณะที่สำคัญของการประมวลผลข้อมูล คือ

5.2.1 ทำการประมวลผลข้อมูลทั่วไป

5.2.2 ทำการประมวลผลข้อมูลทั่วไป

5.2.3 ใช้ข้อมูลที่มีรายละเอียดมาก

5.2.4 ระยะเวลาในการใช้ข้อมูลเป็นระยะสั้นส่วนมากใช้กับการปฏิบัติงานประจำวัน

5.2.5 ระบบการทำงานของเครื่องคอมพิวเตอร์ที่ใช้มักเป็นระบบออนไลน์ (On-line Processing) ซึ่งเป็นวิธีการประมวลผลที่รับข้อมูลเข้าสู่เครื่องคอมพิวเตอร์ แล้วทำการประมวลผลทันที โดยไม่มีการเก็บหรือสะสมข้อมูลไว้ก่อน

5.3 มีการจัดเก็บข้อมูลและสารสนเทศเป็นฐานข้อมูล ซึ่งเป็นฐานข้อมูลนั้นเกิดจากความคิดที่ต้องการเก็บรวบรวมข้อมูลไว้ เพื่อเป็นศูนย์กลางของข้อมูลในการใช้ข้อมูลร่วมกันและช่วยลดความซ้ำซ้อนของข้อมูล

5.4 การแสดงผลลัพธ์ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร จะจัดทำสารสนเทศซึ่งจะจำเป็นสำหรับผู้บริหารที่จะใช้ในการตัดสินใจเกี่ยวกับกิจกรรมต่าง ๆ ของธุรกิจหรือองค์กร ผลลัพธ์จากระบบสารสนเทศต้องสามารถเรียกใช้งาน หรือแสดงผลได้รวดเร็วและมักอยู่ในรูปของรายงานแบบต่าง ๆ ไม่ว่าจะเป็นในรูปของตารางหรือการแสดงโดยใช้กราฟ เช่น กราฟเส้น กราฟแท่ง กราฟกลม เป็นต้น

5.5 มีการจัดการเกี่ยวกับทรัพยากรข้อมูล เพื่อควบคุมการทำงานระบบ ให้ทำงานได้อย่างมีประสิทธิภาพ ซึ่งเป็นปัจจัยพื้นฐานของความต้องการระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร สำหรับองค์กรในการดำเนินงานขององค์กร ต่าง ๆ นั้น สารสนเทศนับว่ามีบทบาทที่สำคัญต่อองค์กรมาก เพราะเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นอนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

จะต้องแข่งขันให้ทันกับเวลา ตลอดจนเพิ่มประสิทธิภาพการดำเนินงานต่าง ๆ จึงได้มีการพัฒนาระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้วยเหตุผลดังต่อไปนี้

5.5.1 การบริหารงานมีความซับซ้อนมากขึ้น เนื่องจากปริมาณงานเพิ่มขึ้น องค์กรขยายใหญ่ขึ้น ปัญหาภายในและภายนอกองค์กรมีมากขึ้น การเตรียมการขยายตัวขององค์กรในอนาคต เนื่องจากการขยายตัว ขององค์กรและภาวะเศรษฐกิจของประเทศ ระบบที่ออกแบบจะต้องรองรับ การขยายตัวทั้งจำนวนพนักงาน และปริมาณงานขององค์กรที่เพิ่มขึ้น รวมทั้งซับซ้อนในการใช้ เทคโนโลยีต่าง ๆ

5.5.2 ความจำเป็นในเรื่องกรอบเวลา ปัจจุบันผู้บริหารต้องสามารถปฏิบัติงานในรอบของ เวลาที่สั้นลง เพื่อตอบสนองต่อการแข่งขันต่าง ๆ และการที่สังคมมีการใช้ระบบสื่อสารข้อมูลที่ทันสมัย เพิ่มขึ้น เป็นผลทำให้การแข่งขันในธุรกิจมีมากขึ้นตามลำดับ

5.5.3 การพัฒนาทางเทคนิค คือ เครื่องมือต่าง ๆ เพื่อเป็นเครื่องช่วยในการตัดสินใจ เช่น ใช้ เทคนิคทางคอมพิวเตอร์ช่วยวิเคราะห์ แยกแยะจัดสรรข้อมูลให้เป็นสารสนเทศเพื่อการตัดสินใจ ยิ่งใน ปัจจุบันมีความต้องการใช้ระบบสารสนเทศกันอย่างแพร่หลาย มีการนำเทคโนโลยีทางการสื่อสาร ข้อมูลมาใช้ในการติดต่อทางด้านธุรกิจ เช่น การสั่งซื้อสินค้า ตลาดหุ้น การแลกเปลี่ยนข่าวสารข้อมูล กับต่างประเทศ เป็นต้น

5.5.4 การตระหนักถึงคุณค่าและความก้าวหน้าของเทคโนโลยีต่าง ๆ โดยเฉพาะอย่างยิ่ง เทคโนโลยีทางด้านคอมพิวเตอร์ ซึ่งมีขนาดเล็กลง ราคาถูกลง มีความสามารถมากขึ้น การใช้ คอมพิวเตอร์จะแพร่หลาย อย่างรวดเร็ว ระบบสื่อสารมีความก้าวหน้ายิ่งขึ้นจึงเป็นผลที่จะทำให้ องค์กรต่าง ๆ ต้องใช้เทคโนโลยีในการสร้าง ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปว่า ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร หมายถึง การนำคอมพิวเตอร์มาใช้ในการ วิเคราะห์ เก็บข้อมูลและฐานข้อมูลที่จำเป็นต่อการบริหารงาน ครูและบุคลากรสามารถสืบค้น สารสนเทศต่างๆ ทั้งภายในโรงเรียนและจากภายนอกโรงเรียนได้อย่างสะดวกรวดเร็ว

2.7.5 ความร่วมมือของผู้ปกครอง

พ่อแม่เป็นผู้ให้การดูแลเด็กเป็นเบื้องต้นในทุก ๆ ด้าน รวมทั้งการเป็นครูคนแรกของ ลูก ดังนั้น ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย จึงจำเป็นอย่างยิ่งที่ผู้ปกครองยินดีที่จะให้ความร่วมมือกับ โรงเรียน ทั้งนี้โดยธรรมชาติแล้ว ผู้ปกครองส่วนมากจะให้ความสำคัญในการดูแลเด็กปฐมวัยเป็น ทุนเดิมอยู่แล้ว ประกอบกับพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 ทั้งนี้ ฉบับแก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 8(2) ได้กำหนดไว้ว่า การจัดการศึกษาต้อง ยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 13 (1) บัญญัติไว้ว่า “ผู้ปกครองมีสิทธิ ได้รับสิทธิประโยชน์การสนับสนุนจากภาครัฐให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดูและการให้ การศึกษาแก่ลูกหรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล” การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียนเป็นการสร้าง คุณค่าการศึกษาให้กับเด็กและเป็นการสร้างคุณค่าให้สังคม เป็นบุคคลที่มีความสามัคคีที่จะช่วย ส่งเสริมลูกให้มีการเจริญเติบโตทั้งทางร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ดังนั้น ในการ จัดการศึกษาสำหรับเด็กปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพ ควรเน้นการมีส่วนร่วมของพ่อแม่หรือผู้ปกครองกับการ จัดการศึกษาระดับปฐมวัย การพัฒนาเด็กปฐมวัยให้มีการพัฒนาในทุกด้านและสามารถดำรงชีวิตอยู่ ในสังคมได้อย่างมีความสุข (online)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และมาตรา 29 ได้ระบุไว้ว่า “ในการศึกษาร่วมกับบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรการศึกษา... ส่งเสริมความเข้มแข็งของชุมชน โดยการจัดระเบียบการเรียนรู้ในชุมชนเพื่อให้ชุมชนมีการศึกษาอบรม...” นอกจากนั้นในการบริหารงานของสถานศึกษา ยังได้มีการกำหนดไว้ในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ในมาตรา 40 ได้ระบุไว้ว่า ให้มีคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานซึ่งประกอบไปด้วยผู้แทนผู้ปกครอง ผู้แทนครู... เป็นกรรมการสถานศึกษา เพื่อทำหน้าที่กำกับและส่งเสริมสนับสนุนกิจการของสถานศึกษา ด้วยเหตุนี้สถานศึกษาขั้นพื้นฐานได้ให้ความสำคัญแก่กรรมการสถานศึกษา จึงได้มีการกำหนดบทบาทและหน้าที่ของคณะกรรมการสถานศึกษาขั้นพื้นฐานไว้อย่างชัดเจน เช่นโรงเรียนราชวินิตมัธยม (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544: 16-18)

1. กำหนดนโยบาย และแผนพัฒนาของสถานศึกษา
2. ให้ความเห็นชอบแผนปฏิบัติการประจำปีของสถานศึกษา
3. ให้ความเห็นชอบในการจัดทำสาระหลักสูตรให้สอดคล้องกับความต้องการของท้องถิ่น
4. กำกับและติดตามการดำเนินงานตามแผนของสถานศึกษา
5. ส่งเสริมและสนับสนุนให้เด็กทุกคนในเขตบริการได้รับการศึกษาขั้นพื้นฐานอย่างทั่วถึงมีคุณภาพและได้มาตรฐาน
6. ส่งเสริมให้มีการพิทักษ์สิทธิเด็ก ดูแล เด็กพิการเด็กด้อยโอกาสและเด็กที่มีความสามารถพิเศษ ให้ได้รับการพัฒนาเต็มตามศักยภาพ
7. เสนอแนวทางและมีส่วนร่วมในการบริหารจัดการด้านวิชาการด้านงบประมาณด้านบริหารงานบุคคลและด้านการบริหารทั่วไปของสถานศึกษา
8. ส่งเสริมให้มีการระดมทรัพยากรเพื่อการศึกษาตลอดจนวิทยากรภายนอก และภูมิปัญญาท้องถิ่น เพื่อเสริมสร้างพัฒนาการของเด็กนักเรียนทุกด้าน รวมทั้งสืบสานจารีตประเพณี ศิลปวัฒนธรรมของท้องถิ่นและของชาติ เสริมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างสถานศึกษากับชุมชนตลอดจนประสานงานกับองค์กรทั้งภาครัฐและเอกชน
9. เพื่อให้สถานศึกษาเป็นแหล่งวิทยาการของชุมชนและมีส่วนในการพัฒนาชุมชนและท้องถิ่น
10. ให้ความเห็นชอบรายงานผลการดำเนินงานประจำปีของสถานศึกษา ก่อนเสนอต่อสาธารณชน
11. แต่งตั้งที่ปรึกษาและหรือ คณะอนุกรรมการเพื่อดำเนินงานตามระเบียบนี้ ตามที่เห็นสมควร
12. ปฏิบัติการอื่นๆตามที่ได้รับมอบหมายจากหน่วยงานต้นสังกัดของสถานศึกษานั้น

จากการที่บทบัญญัติในพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 ได้ให้ความสำคัญของการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของผู้ปกครอง จึงมีโรงเรียนการศึกษาขั้นพื้นฐานได้มีการสร้างเครือข่ายพ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยมีจุดมุ่งหมายให้เครือข่ายของพ่อแม่ ผู้ปกครอง มีส่วนร่วมในการจัดการศึกษาของโรงเรียน ให้เกิดประสิทธิภาพและคุณภาพทั้งในด้านวิชาการ การพัฒนาผู้เรียนและพัฒนابรรยากาศที่เอื้อต่อการเรียนรู้ ในการดำเนินงานของระบบเครือข่าย มีการจัดตั้งคณะกรรมการเครือข่ายระดับโรงเรียน และระดับชั้นเรียน เป็นต้น บทบาทคณะกรรมการเครือข่าย พ่อแม่ ผู้ปกครอง โดยทั่วไปเป็นการส่งเสริม สร้าง กระชับความสัมพันธ์ของเครือข่าย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ศึกษาปัญหา ความสำคัญและสำรวจความต้องการในการพัฒนาทั้งในระดับห้องเรียนและระดับโรงเรียน รวมทั้งมีการกำหนดโครงการ กิจกรรม ทีมงานและประสานงานเพื่อดำเนินงานกิจกรรมต่างๆ (สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2544 : 10 - 11)

ดังนั้น อาจสรุปได้ว่า การจัดการศึกษาขั้นพื้นฐานตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2544 ได้ให้ความสำคัญกับการมีส่วนร่วมของ พ่อ แม่ ผู้ปกครอง เป็นอย่างมาก

ในทำนองเดียวกับ พัฒนา ชัยพงศ์ (2555 ; online) ได้กล่าวว่า ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ผู้ปกครองมีบทบาทสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะผู้ปกครองเป็นครูคนแรกของเด็กและเด็กเกิดการเรียนรู้หลายสิ่งหลายอย่างจากบ้าน การจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจึงต้องจัดการเรียนรู้ที่โรงเรียนให้เชื่อมโยงกับการเรียนรู้ที่เด็กได้รับจากบ้าน ดังนั้นการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยจึงมีความสำคัญ และผู้ปกครองจึงต้องมีส่วนร่วม ดังนี้

1. ความเต็มใจเกี่ยวกับการพัฒนาการและความแตกต่างของเด็กเป็นรายบุคคล
2. ให้ความรัก ความอบอุ่นแก่เด็ก
3. อบรมเลี้ยงดูด้านบุคลิกภาพของเด็ก
4. อบรมเลี้ยงดูด้านจริยธรรมของเด็ก
5. เสริมแรงจูงใจ
6. ใช้เวลากับเด็กอย่างมีคุณภาพ
7. ร่วมมือกับโรงเรียนในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็ก
8. ร่วมมือกับโรงเรียนในการจัดกิจกรรมของโรงเรียน

ในทำนองเดียวกับ North Central Regional Education Laboratory (อ้างใน วิวรรณสารกิจปรีชา (2553 ; online) ได้เสนอลักษณะการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในสถานศึกษาเพื่อการเรียนรู้ของนักเรียนตามรูปแบบของ Epstein และ Janson 6 ลักษณะ ดังนี้

1. การเลี้ยงดูเด็กของครอบครัว (Parenting) ของครอบครัวจะต้องจัดที่อยู่อาศัย ดูแลสุขภาพอนามัย อาหารที่มีคุณภาพและความปลอดภัยให้แก่เด็ก รวมทั้งการจัดสภาพแวดล้อมที่บ้านที่ส่งเสริมการเรียนรู้ให้แก่เด็กอย่างเหมาะสมกับวัยและระดับชั้น

2. การสื่อสาร (Communication) โรงเรียนจะต้องมีการสื่อสารกับผู้ปกครองด้วยวิธีการที่หลากหลาย เช่น ข่าวสาร จดหมาย แจ้ง e-mail สมุดสื่อสาร สมุดรายงานการเรียน การประชุม การโทรศัพท์ ฯลฯ รวมทั้งการให้ข้อมูลเกี่ยวกับหลักสูตร การจัดอบรมและกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียน ในขณะเดียวกันผู้ปกครองก็ควรมีการติดต่อสื่อสารกับโรงเรียนอยู่ตลอดเวลา อันจะนำไปสู่การร่วมกับพัฒนาเด็กในทุก ๆ ด้าน

3. คุณสมบัตินี้ (Volunteer) ผู้ปกครองสามารถอาสาสมัครเข้าร่วมกิจกรรมและนำความเชี่ยวชาญหรือความสามารถต่าง ๆ มาช่วยกิจกรรมเพื่อพัฒนาเด็ก บุคลากรของโรงเรียนหรือสร้างความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างผู้ปกครองกับโรงเรียน

4. การเรียนรู้ที่บ้าน (Learning at home) ผู้ปกครองมีส่วนช่วยให้เด็ก ๆ ในการทำการบ้านและตั้งเป้าหมายให้แก่เด็กร่วมกับเด็กทำกิจกรรมเพื่อเชื่อมโยงการเรียนรู้ของเด็กที่โรงเรียนและที่บ้าน ซึ่งจะ让孩子ให้ถึงความสำคัญของการเรียน และการเรียนรู้ที่บ้านต้องเป็นไปในลักษณะที่ผ่อนคลาย สนุก และมีความหมายต่อเด็ก

5. การตัดสินใจ (Decision Making) ผู้ปกครองมีส่วนในการตัดสินใจเกี่ยวกับการบริหารหรือการทำกิจกรรมต่าง ๆ ของโรงเรียนโดยการเป็นกรรมการสถานศึกษา สมาคมผู้ปกครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

6. การร่วมมือกับชุมชน (Collaborating with Community) หมายถึง การให้ผู้ปกครองในการระดมทรัพยากรบริการของชุมชนเพื่อการจัดการศึกษา

พ่อแม่เป็นผู้ให้การดูแลเบื้องต้นแก่เด็ก สนับสนุนป้องกัน แนะนำเด็กในฐานะผู้ปกครอง และพร้อมร่วมมือกับโรงเรียนและครู ในการให้การส่งเสริมพัฒนาการเด็กให้เป็นไปตามวัย และตามมาตรฐานคุณลักษณะที่พึงมี ดังนั้น ผู้ปกครองเด็กปฐมวัยในปัจจุบันจึงมีบทบาทสำคัญต่อการมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา เพื่อพัฒนาเด็กให้เต็มตามศักยภาพในทุกด้านร่วมกับสถานศึกษาไปพร้อมๆ กัน พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545 และ (ฉบับที่ 3) พ.ศ. 2553 มาตรา 8 (2) กำหนดว่า การจัดการศึกษาต้องยึดหลักให้สังคมมีส่วนร่วมในการจัดการศึกษา และมาตรา 9 (6) การจัดระบบ โครงสร้าง และกระบวนการจัดการศึกษา ต้องยึดหลักการมีส่วนร่วมของบุคคล ครอบครัว ชุมชน องค์กรชุมชน องค์กรปกครองส่วนท้องถิ่น เอกชน องค์กรเอกชน องค์กรวิชาชีพ สถาบันศาสนา สถานประกอบการ และสถาบันสังคมอื่น อีกทั้งมาตรา 13 (1) พ่อ แม่ หรือผู้ปกครอง มีสิทธิได้รับสิทธิประโยชน์การสนับสนุนจากภาครัฐ ให้มีความรู้ความสามารถในการอบรมเลี้ยงดู และการให้การศึกษาแก่ลูก หรือบุคคลซึ่งอยู่ในความดูแล การมีส่วนร่วมของผู้ปกครองกับโรงเรียน เป็นการสร้างคุณค่าการศึกษาให้กับเด็ก และเป็นการสร้างคุณค่าให้สังคม เพราะหมายถึงการให้มีส่วนร่วมของผู้ปกครองที่มีต่อครูและโรงเรียน ในการสร้างสรรค์และพัฒนาเด็กให้เจริญเติบโต และพัฒนาได้เต็มตามศักยภาพ (ราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 11 ตอนที่ 34 ก ออนไลน์)

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปว่า ความร่วมมือของผู้ปกครอง หมายถึง การที่ผู้ปกครองร่วมมือกับครูในการดูแลการเรียนรู้ของเด็กและการดูแลสุขภาพของเด็กในขณะที่ยังอยู่ที่บ้านร่วมมือกับครูในการแก้ไขปัญหาพฤติกรรมของเด็ก รวมทั้งการร่วมมือกับโรงเรียนจัดกิจกรรมตามประเพณี วัฒนธรรม และกิจกรรมในวันสำคัญของประเทศ

2.7.6 ความพร้อมของอาคารสถานที่

1. ความสำคัญของอาคารสถานที่

ในการจัดการศึกษา ไม่ว่าจะเป็นระดับหรือประเภทใดก็ตาม สิ่งแรกที่ต้องดำเนินการจัดการศึกษาที่จะต้องเตรียมให้มีความพร้อมก่อนเปิดดำเนินการ จะต้องมีความพร้อมที่จะใช้ คือ อาคารสถานที่ ทั้งนี้เพราะอาคารสถานที่มีความสำคัญ ดังที่ สุทิน พรหมศรี.

<https://www.gotoknow.org/posts/161662> (สืบค้นวันที่ 21 พฤศจิกายน 2560) ได้กล่าวไว้ดังนี้

1. เป็นสถานที่ประกอบกิจกรรมการเรียนการสอนโดยตรง
2. เป็นที่เก็บวัสดุอุปกรณ์ในการดำเนินงานต่างๆ ของโรงเรียน
3. เป็นสื่อการเรียนที่ดี อย่างหนึ่ง
4. เป็นที่ประกอบกิจกรรมนอกห้องเรียนของนักเรียนและกิจกรรมอื่นๆ นอกเหนือจาก

การเรียนการสอน

5. เป็นที่ประกอบกิจกรรมการดำเนินงานบริหารโรงเรียนทุกงาน
6. มีส่วนในการกล่อมเกลาลักษณะนิสัยของนักเรียน ที่ให้เกิดการเรียนรู้ได้ดี
7. มีส่วนเสริมสร้างความสัมพันธ์กับชุมชน โดยการ อำนวยประโยชน์ ชุมชนในการประกอบกิจกรรมต่างๆ

นอกจากนั้นแล้วอาคารสถานที่เป็น สิ่งจูงใจให้ผู้ปกครองและนักเรียนอยากจะเข้ามาศึกษาเล่าเรียนและเกิดความภาคภูมิใจในโรงเรียนของตน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2. ประเภทและขอบข่ายอาคารสถานที่

สำนักงานคณะกรรมการการประถมศึกษา ได้จำแนกประเภทของอาคารสถานที่ไว้ดังนี้

1. อาคารเรียน ซึ่งรวมถึงห้องเรียนและห้องเรียนพิเศษ ต่างๆ เช่น ห้องสมุด ห้องพักครู ห้องพยาบาล ห้องวิทยาศาสตร์ ห้องพัสดุและอื่นๆ
2. อาคารประกอบเช่นอาคารอเนกประสงค์โรงฝึกงานโรงอาหารห้องสุขาเรือนเพาะชำ รั้ว ถังน้ำประปา ฯลฯ
3. บริเวณโรงเรียนเช่นสนาม ถนนที่พักผ่อน ฯลฯ นอกจากอาคารหรือห้องต่างๆ ที่สำคัญอย่างยิ่ง สำหรับเด็กปฐมวัยคืออาคารห้องนอน ห้องอาบน้ำ ห้องสุขา และห้องรับประทานอาหาร จะต้องเป็นอาคารหรือห้องที่มีความสะอาด ถูกสุขลักษณะ และปลอดภัยจากการรบกวนต่างๆ เช่น กลิ่นและเสียง เป็นต้น

จากการที่อาคารหรือห้องต่างๆมีความสำคัญต่อนักเรียนตั้งแต่ระดับก่อนประถมศึกษา ปฐมวัย ประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา กระทรวงศึกษาธิการจึงได้ออกระเบียบว่าด้วยการ กำหนดมาตรการโรงเรียนเอกชน ประเภทสามัญศึกษา ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา พ.ศ. 2549 ไว้ดังนี้ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 123 ตอนพิเศษ 63 ง หน้า 13 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2549)

ข้อ 6 ที่ดินที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนต้องมีเนื้อที่ดินติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน และมีจำนวนเนื้อที่ดินดังนี้

- (1) ระดับก่อนประถมศึกษา มีจำนวนไม่น้อยกว่า 90 ตารางวา
- (2) ระดับประถมศึกษา มีจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ไร่
- (3) ระดับมัธยมศึกษา มีจำนวนไม่น้อยกว่า 2 ไร่

โรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ 2 ระดับขึ้นไป ให้มีเนื้อที่ดินไม่น้อยกว่า 2 ไร่

ข้อ 10 โรงเรียนต้องจัดให้มีห้องเรียนและห้องประกอบ ดังนี้

(1) ห้องเรียนระดับก่อนประถมศึกษา แต่ละห้องต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 35 ตารางเมตรและต้องเป็นห้องโล่งไม่มีเสาหรือสิ่งกีดขวาง ในกรณีที่ห้องเรียนรูปสี่เหลี่ยมความกว้างของห้องไม่ น้อยกว่า 5.00 เมตร และในกรณีที่ห้องเรียนรูปอื่น ๆ ส่วนที่แคบที่สุดของห้องไม่น้อยกว่า 4.00 เมตร

(2) ห้องเรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ต้องมีขนาดห้องไม่ต่ำกว่า 6.00 เมตร x 8.00 เมตร และมีห้องเรียนเพียงพอกับจำนวนชั้นเรียนที่เปิดสอน

(3) ห้องประกอบต่าง ๆ ของแต่ละระดับที่เปิดสอน โรงเรียนจะต้องจัดตามหลักเกณฑ์ที่สำนักงานกำหนด

(4) ห้องเรียนที่มีทางเข้าออก 2 ทาง แต่ละทางต้องกว้างไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร ในกรณีที่ทางเข้าออกเพียงทางเดียว ต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.60 เมตร

ข้อ 11 การใช้อาคารเรียนต้องเป็นไปตามที่กำหนดไว้ในกฎกระทรวง

กรณีขอใช้อาคารที่มีอยู่แล้วมาดัดแปลงเป็นอาคารเรียนจะต้องปรับปรุงอาคารเรียนโดยมีวิศวกรรับรองความมั่นคงของอาคาร ดังนี้

อาคารเรียนชั้นเตรียมอนุบาลและระดับก่อนประถมศึกษา ให้มีสภาพตามที่กำหนดในข้อ 10

(3), (4)

อาคารเรียนระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษาให้มีสภาพตามที่กำหนดในข้อ 10 (2)

(3), (4)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 12 การคำนวณความจุของนักเรียนแต่ละระดับที่เปิดสอนมีดังนี้

(1) ชั้นเตรียมอนุบาลและระดับก่อนประถมศึกษา สัดส่วนพื้นที่ห้องเรียนต่อนักเรียน ต้องไม่น้อยกว่า 1 ตารางเมตรต่อนักเรียน 1 คน ให้คำนึงถึงพื้นที่ต่อนักเรียนจำนวนรวมของนักเรียนแต่ละห้องต้องไม่เกิน 40 คน

ข้อ 13 การคำนวณความจุสูงสุดของนักเรียนทั้งโรงเรียนให้คำนวณความจุ จำนวนนักเรียน

3 คนต่อพื้นที่ 8 ตารางเมตร โดยให้คำนวณความจุห้องปฏิบัติการหรือห้องประกอบด้วย ทั้งนี้พื้นที่ที่ใช้ในการคำนวณความจุของนักเรียนทั้งโรงเรียนให้คำนวณจากพื้นที่ดินของโรงเรียน

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปว่า ความพร้อมของอาคารสถานที่ หมายถึง โรงเรียนมีห้องเรียน ห้องนอน และห้องสุขา สถานที่รับประทานอาหารมีความสะอาดปลอดภัย และเพียงพอกับจำนวนเด็ก

2.7.7 บรรยายภาคในการทำงาน

1. ความหมายของบรรยาภาศขององค์กร

บรรยาภาศขององค์กร ได้มีนักวิชาการจำนวนมากได้ให้ความหมายของบรรยาภาศในองค์กรไว้ เช่น ลิทวินและสตริงเกอร์ (Litwin & Stringer, 2002) ให้ความหมายของบรรยาภาศองค์กรว่า หมายถึง องค์ประกอบของสภาพแวดล้อมขององค์การซึ่งรับรู้ได้โดยบุคลากรในองค์การ ทั้งทางตรงและทางอ้อม ซึ่งมีอิทธิพลต่อการจูงใจและการปฏิบัติการในองค์การ

กริกสปี (Grigsby, 1991) อ้างในภารตี อนันต์นาวิ (2555 : 183) ให้ความหมายว่า บรรยาภาศขององค์การเป็นสภาพแวดล้อมภายในองค์การ กับการทำงานของบุคคล คือการผูกพัน การยึดติดกับกลุ่ม สนับสนุน จากการบริหารการกำหนดงานความกดดันจากงานความชัดเจนการควบคุมและนวัตกรรมซึ่งบุคคลในองค์การได้รับรู้และได้รับการจูงใจจากผู้บริหาร font hand และ Gamer ให้ความเห็นว่าบรรยาภาศขององค์การหมายถึงลักษณะต่างๆที่ทำให้องค์การหนึ่งแตกต่างไปจากองค์การหนึ่ง และมีอิทธิพลต่อพฤติกรรมของบุคคลภายในองค์การนั้น

ดูบริน (Dubin, 1973, p.331) อ้างในภารตี อนันต์นาวิ (2555 : 183) ชี้ให้เห็นว่าองค์การทุกอย่างองค์การต้องมีคุณลักษณะต่างๆ เช่นเดียวกับองค์การอื่นๆ แต่ละองค์การจะมีคุณลักษณะพิเศษขององค์การเองบรรยาภาศขององค์การจึงเป็นคำที่ใช้กล่าวถึงโครงสร้างขององค์การด้านจิตวิทยาซึ่งทำให้บุคลากรในองค์การมีความรู้สึกว่บรรยาภาศขององค์การเป็นคุณลักษณะของสภาพแวดล้อมในองค์การที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ จากความหมายดังกล่าวบรรยาภาศขององค์การเป็นเรื่องที่เกี่ยวกับความรู้สึกของบุคคลในองค์การที่มีต่อผู้บริหารและเพื่อนร่วมงานในหน่วยงานที่ตนเองปฏิบัติงานอยู่ เช่นบรรยาภาศ ความเป็นมิตร ความรัก ความผูกพันความอบอุ่น ตลาดแห่งความรู้สึก อยากรปฏิบัติหน้าที่ของตนให้ดีที่สุด โดยไม่คำนึงถึงความยากลำบากหรือสิ่งตอบแทนเป็นต้น

2. ความสำคัญของบรรยาภาศขององค์การ

ภารตี อนันต์นาวิ (2555 : 184 - 185) ได้สรุปแนวคิดเกี่ยวกับความสำคัญของบรรยาภาศองค์กรจากนักวิชาการ ต่างประเทศไว้ดังนี้

บรรยาภาศขององค์การเป็นตัวแปรสำคัญในการศึกษาองค์การของมนุษย์เป็นสิ่งที่เชื่อมโยงระหว่างลักษณะที่มองเห็นได้ขององค์การเช่นโครงสร้างกฎเกณฑ์แบบของความเป็นผู้นำและขวัญกำลังใจ กับพฤติกรรมของ ผู้ปฏิบัติงานเป็นต้น บรรยาภาศในองค์การจะเป็นความรู้สึกของเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้ปฏิบัติงานต่อลักษณะที่มองเห็นได้ขององค์การจะมีอิทธิพลต่อการกำหนดพฤติกรรมและทัศนคติของผู้ปฏิบัติงาน นอกจากบรรยากาศองค์การจะมีส่วนในการกำหนดพฤติกรรมของผู้ปฏิบัติงานในองค์การแล้ว บราวน์ และ โมเบิร์ก (Brown and Moger, 1980, p.420) ให้ความเห็นว่าบรรยากาศองค์การยังมีส่วนในการวางรูปแบบความคิดของสมาชิกในองค์การต่อองค์ประกอบต่างๆขององค์การซึ่งจะช่วยกระตุ้นให้มีทัศนคติที่ดีต่อองค์การและความพอใจที่จะอยู่ในองค์การ ดังนั้นหากต้องการปรับปรุงเปลี่ยนแปลงหรือพัฒนาองค์การแล้วสิ่งที่นักพัฒนาองค์การจะต้องพิจารณาเปลี่ยนแปลงก่อนอื่นคือบรรยากาศองค์การเพราะบรรยากาศองค์การได้รับการสั่งสมจากความเป็นมาวัฒนธรรมและกลยุทธ์ขององค์การตั้งแต่อดีตแนวความคิดของบราวน์ และ โมเบิร์ก สอดคล้องกับแนวความคิด เฮลลริเกล และ สโลคัม (Hellriegle and Slocum, 1974, p. 430) ที่มีความเห็นว่าผู้บริหารทุกคนควรให้ความสำคัญต่อบรรยากาศขององค์การเพราะบรรยากาศองค์การจะช่วยให้ผู้บริหารวางแผนที่จะเปลี่ยนแปลงได้ดีขึ้นนอกจากนี้จะมีการเสนอหรือเสนอบรรยากาศที่สร้างเสริมความพึงพอใจของผู้ปฏิบัติงานแล้วจะช่วยให้องค์การมีประสิทธิภาพมากขึ้น และจะบรรลุเป้าหมายขององค์การได้เร็วขึ้นนอกจากนี้ **บรรยากาศขององค์การมีความสำคัญต่อผู้บริหารและบุคคลอื่นๆ 3 ประการคือ**

1. บรรยากาศบางอย่างทำให้ผลการปฏิบัติงานอย่างใดอย่างหนึ่งโดยเฉพาะดีกว่าบรรยากาศอย่างอื่นทางการศึกษาของนิวเวล (Newell, 1978, p. 19) พบว่าบรรยากาศแบบปิดซึ่งผู้บริหาร ไม่คำนึงถึงความต้องการของผู้ปฏิบัติงาน จะบริหารโดยใช้กฎระเบียบอย่างเคร่งครัดและทำให้สมาชิกในกลุ่มมีความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมายมาก
2. ผู้บริหารองค์การที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศภายในองค์การโดยเฉพาะอย่างยิ่งแผนงานภายในองค์การดังนี้ ดูบริน (Dubrin, 1973, p.344 - 340) ได้สรุปไว้ว่า พระเจ้าอย่างหนึ่งที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศองค์การคือแบบของความเป็นผู้นำ ทัศนคติและวิธีการของผู้บริหารที่ใช้กับผู้ใต้บังคับบัญชามีผลกระทบต่อบรรยากาศในองค์การโดยเฉพาะแบบของความเป็นผู้นำ ของผู้บริหารระดับสูงขององค์การ ซึ่งมีความสำคัญมากเพราะแบบของความเป็นผู้นำของผู้บริหารระดับสูงจะถูกปฏิบัติตามโดยผู้บริหารระดับรองลงมา ที่มีความเข้าใจว่าเป็นแนวทางที่ถูกต้องในการปฏิบัติ
3. ความเหมาะสมระหว่างบุคคลและองค์การ มีความสำคัญต่อการกำหนดผลการปฏิบัติงานและความพอใจของบุคคลหนึ่งภายในองค์การมาก สเตียร์ และ พอร์เตอร์ (Steers and Porter, 1983, p.317) สรุปผลการศึกษาของริบิ้นและสติกเกอร์ที่พบว่า องค์การที่มีบรรยากาศในการบริหารงานแบบใช้อำนาจคือ อำนาจการตัดสินใจอยู่กับส่วนกลางบุคลากรในองค์การจะต้องปฏิบัติตามระเบียบอย่างเคร่งครัดบรรยากาศแบบนี้จะทำให้ผลผลิตต่ำบุคลากรในองค์การจะมีความรู้สึกไม่พอใจในงานไม่เกิดความคิดริเริ่มและมีทัศนคติที่ไม่พึงประสงค์ต่อกลุ่มผู้ปฏิบัติงานองค์การที่มีบรรยากาศร่วมประสานสัมพันธ์ และ เน้นความสัมพันธ์ที่ดีต่อกันในหมู่สมาชิกขององค์การจะมีผลทำให้บุคลากรในองค์การเกิดความพึงพอใจในงานมีทัศนคติที่ดีต่อบุคลากรในองค์การเกิดความคิดริเริ่มสร้างสรรค์แต่ผลงานยังอยู่ในระดับต่ำ และในองค์การที่มีบรรยากาศองค์การแบบนี้จะมี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลทำให้บุคลากรขององค์การเกิดความพึงพอใจในงานทำให้สำเร็จบรรลุ ผลสำเร็จ
ทั้งนั้นเคลียร์และพอเธอยังได้ นางทิพย์แนวคิดของนักวิชาการอีกหลายคนก็กล่าวว่า
บรรยากาศองค์การมุ่งที่คนซึ่งประกอบด้วยการติดต่อสื่อสารชนิดเปิดการให้ความ
สนับสนุน ร่วมกันและกระจายอำนาจการตัดสินใจจะนำไปสู่การปฏิบัติงานที่ดีของ
บุคลากรลดการลาออกจากงาน ลดต้นทุนการผลิต และลดเวลาในการฝึกอบรม จาก
เหตุผลที่กล่าวข้างต้นจะเห็นได้ว่านอกจากบรรยากาศองค์การจะมีความสำคัญต่อการ
บริหารผู้บริหารและบุคคลอื่นๆในองค์การเป็นอย่างมากยังมีผล ต้องการจงใจในการ
ปฏิบัติงานและความพึงพอใจในงานที่ได้รับมอบหมายด้วย

แบบของบรรยากาศองค์การ

ฮาลปินและครอฟท์ (Halpin, A.W ; and Croft, D.B. 1996) อ้างถึงในการตี อนันต์นาวิ
(2555 : 189 - 191) ได้จัดแบบบรรยากาศขององค์การออกเป็น 6 แบบ ดังนี้

1. **บรรยากาศแจ่มใส (The Open Climate)** บรรยากาศองค์การสมาชิกในกลุ่มมีขวัญ
กำลังใจดีมาก คณะ อาจารย์มีความสามัคคีช่วยเหลือการทำงานเป็นอย่างดี อาจารย์มีงานทำ
พอเหมาะกับความสามารถซึ่งมีผลงานที่ดีมีความพึงพอใจในการทำงานและการแก้ปัญหาต่างๆมีความ
ภาคภูมิใจที่ได้เป็นสมาชิกวิทยาลัยครูแห่งนี้ พฤติกรรมผู้บริหารจะพบว่า ผู้บริหารมีบุคลิกภาพดี มี
ฐานะและบทบาทในการบริหารที่ดีเป็นที่เคารพรักและต้องการของคณะอาจารย์ผู้บริหารปฏิบัติงานได้
โดยสะดวกผู้บริหารไม่ต้องออกคำสั่งหรือควบคุมหรือเินเทศบ่อยๆเพราะคณะอาจารย์ที่มีระเบียบวินัย
ดีมีความสัมพันธ์กับผู้บริหารดีกฎเกณฑ์และระเบียบต่างๆที่มีความจำเป็นสำหรับการอำนวยความสะดวก
บริหารและควบคุมคณะอาจารย์ยังคงมีอยู่แต่สามารถยืดหยุ่นได้ตามสถานการณ์ผู้บริหารไม่เน้น
ผลงานของ อาจารย์แต่ละจะใช้วิธีสร้างลักษณะของการเป็นผู้นำให้คณะอาจารย์จนสามารถผลิตผลงานที่ดี
และมีคุณภาพได้อย่างง่ายดายบรรยากาศแบบนี้เป็นที่พึงประสงค์ของสมาชิกมากที่สุดและเป็นแบบที่
ดีที่สุด

2. **บรรยากาศอิสระ (The Autonomous Climate)** เป็นบรรยากาศที่มีลักษณะเด่นชัด
ตรงที่บริหารส่งเสริมให้คณะอาจารย์ มีอิสระสร้างความสัมพันธ์ กันฉันท์มิตร บรรยากาศแบบนี้มี
แนวโน้มที่คณะอาจารย์ได้รับความพึงพอใจในความสัมพันธ์กันฉันท์มิตรมากกว่าความพึงพอใจที่ได้รับ
จากผลสำเร็จที่ได้ จากการทำงาน คณะอาจารย์มีความสามารถและร่วมมือกันทำงานดีผู้บริหารมี
วิธีการและกฎเกณฑ์หรือระเบียบต่างๆพร้อมที่จะอำนวยความสะดวกในการปฏิบัติให้คณะอาจารย์
ขวัญและกำลังใจ ของอาจารย์ดีแต่ไม่ดีเท่ากับบรรยากาศแจ่มใสผู้บริหารแสดงความกรุณาปรานีและ
คอยช่วยเหลือคณาอาจารย์ในการปฏิบัติงานเป็นครั้งคราวผู้บริหารจะใช้วิธีการปฏิบัติงานหนักและ
สร้างแบบอย่างในการทำงานที่ดีผู้บริหารพยายามส่งเสริมสวัสดิการของคณะอาจารย์พฤติกรรมของ
ผู้บริหารของบรรยากาศแบบนี้ค่อนข้างจะเข้มงวด กวดขันมากกว่าผู้บริหารแบบแจ่มใส

3. **บรรยากาศควบคุม (The Controlled Climate)** เป็นบรรยากาศที่ผู้บริหารโดย เน้น
ความสำเร็จของการทำงานเป็นสำคัญผู้บริหารจะคอยควบคุมตรวจตราออกคำสั่งหรือเินเทศงานของ
คณะอาจารย์คณะอาจารย์ไม่มีเวลาสร้างความสัมพันธ์กันฉันท์มิตรแต่เนื่องจากมีผลงานที่ดีจึงทำให้
คณะอาจารย์มีความภาคภูมิใจและลอมมีขวัญกำลังใจที่ดีกว่าระดับปกติเล็กน้อยผู้บริหารให้ความ
สะดวกทำให้ความสามัคคีในคณะอาจารย์น้อยแต่จะกำหนดระเบียบเกณฑ์วิธีการในการทำงานให้

คณะอาจารย์ตลอดเวลาผู้บริหารมีความสัมพันธ์กับคณะอาจารย์ น้อยพร้อมมุ่งคำนึงถึงว่างานที่
เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ให้ทำต้องสำเร็จและใช้วิธีการของผู้บริหาร ผู้บริหารจะไม่สนใจความคิดเห็นและหลักการและเหตุผลของผู้อื่นเลย ภาวะการนำเป็นผู้บริหารมากกว่าคณะอาจารย์

4. บรรยากาศสนิทสนม (The Familiar Climate) เป็นบรรยากาศที่ผู้บริหารและคณะครูมีความสัมพันธ์กันฉันท์มิตรสหายผู้บริหารสนใจผลงานน้อยจึงจะเลยคำสั่งกฎเกณฑ์ระเบียบหรือการนิเทศงานทำให้คณาจารย์ขาดความสามัคคีในการทำงานคณะอาจารย์ไม่ค่อยมีงานทำแต่มีความสัมพันธ์กัน ด้านส่วนตัวขวัญและกำลังใจอยู่ในระดับปานกลางพอได้จากความสัมพันธ์กันฉันท์มิตร ด้านเดียว โดยขาดความพึงพอใจในการทำงาน หรือความภาคภูมิใจในผลสำเร็จของงานผู้บริหารบริหารงานอย่างไรรวมปล่อยปละละเลยการบริหารบุคลากรแต่พยายามแสดงให้เห็นว่าคณะอาจารย์ทุกคน เหมือนคน ใน ครอบครัวเดียวกัน ผู้บริหารให้ความเมตตากรุณาและจะไม่พยายามทำร้ายจิตใจของสมาชิกและประเมินผลงานหรือการสั่งการทั้งทางตรงและทางอ้อมน้อยมากคณะอาจารย์จะคอยกระตุ้นผู้บริหารให้ทำหน้าที่ให้เข้มแข็งขึ้นตลอดเวลา

5. บรรยากาศรวบอำนาจ (The Paternal Climate) เป็นบรรยากาศที่ผู้บริหารงาน ใช้วิธีการออกคำสั่งควบคุมตรวจตราและนิเทศปฏิบัติงานของคณะอาจารย์อย่างใกล้ชิด ประดุจดังเงาตามตัวผู้บริหารพยายามจะสร้างความสัมพันธ์ภายในกลุ่มของคณาจารย์แต่ความพยายามของผู้บริหารประสบความล้มเหลวเพราะคณะอาจารย์ไม่ยอมรับนับถือความรู้และความสามารถของผู้บริหาร คณาจารย์แบ่งออกเป็นกลุ่มกลุ่มและไม่สามารถจะสร้างความสัมพันธ์ฉันท์มิตรได้เนื่องจากผู้บริหารไม่สามารถทำหน้าที่บริหารงานบุคลากรให้อยู่ในระเบียบวินัยได้ผลงานมีน้อย ขวัญกำลังใจของคณะครูเสียเพราะขาดความสัมพันธ์กันฉันท์มิตรและความภาคภูมิใจในผลสำเร็จในการทำงาน ผู้บริหารทำตัวเป็นผู้รู้ดีไปเสียทุกอย่าง ทั้งทั้งที่บางเรื่องรู้เพียงงูปลาปลา ทำให้คณะอาจารย์เบื่อหน่ายและลัทธิการปกครองของผู้บริหารเป็นอย่างมาก

6. บรรยากาศขี้มด (The Closed Climate) เป็นบรรยากาศการบริหารงานที่บริหารงานโดยขาดความรู้ บุคลิกภาพของผู้นำและสมรรถภาพในการบริหารงานบุคคล คณะอาจารย์เสียขวัญกำลังใจในการทำงานเพราะขาดความสัมพันธ์กันฉันท์มิตร และความภาคภูมิใจในผลงานการทำงานคณะอาจารย์ขาดความสามัคคีในการทำงาน ผู้บริหารไม่อำนวยความสะดวกในการปฏิบัติงานให้คณะอาจารย์คณะอาจารย์ถูกควบคุมโดยระบบคัดลอกผู้บริหารกับคณาจารย์มีความสัมพันธ์กันอย่างน้อย แต่พยายามตั้งกฎเกณฑ์ข้อบังคับให้อาจารย์ปฏิบัติตามโดยปราศจากหลักการและเหตุผล เพราะมุ่งสนองความพึงพอใจแต่ของตนเท่านั้นและผู้บริหารก็ไม่เคยจะใช้สิ่งเหล่านี้เป็นเครื่องมือที่จะทำให้ได้ผลผู้บริหารไม่สามารถ ปฏิบัติตน และปฏิบัติงาน ให้เป็นแบบอย่างที่ดีแก่บุคคลอื่นได้ ผู้บริหารขาดความเมตตากรุณา ขาดความคิดสร้างสรรค์ และไม่เคยแสดงพฤติกรรมผู้นำที่ดีให้ปรากฏแก่สายตาคณะอาจารย์จึงมองผู้บริหารของตนว่าเป็นผู้บริหารหรือผู้นำจอมปลอม บรรยากาศแบบนี้ เป็นบรรยากาศที่ไม่พึงประสงค์และต้องรีบแก้ไขโดยด่วน

บรรยากาศทั้ง 6 แบบดังกล่าว ฮาลปิน (Halpin, 1966, p. 135) เห็นว่าบรรยากาศแบบเปิด เป็นบรรยากาศที่พึงประสงค์ที่สุดเรียงลำดับไปจนถึงบรรยากาศแบบปิดซึ่งเป็นบรรยากาศที่ไม่พึงประสงค์

ปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศในองค์กร

ดูบริน (Dubrin, 1973 : 333 - 340) อ้างถึงในการตี อนันต์นาวิ (2555 : 194 - 196) ได้จำแนกปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศในองค์กรไว้ 5 ประการ ดังนี้

1. ภาวะทางเศรษฐกิจเมื่อภาวะเศรษฐกิจดีโครงการที่มีความเสี่ยงของงานมากอาจจะยอมรับได้และความรู้สึกทางด้านความมั่นคงเกิดขึ้นกับสมาชิกขององค์กรโดยทั่วไปแต่เมื่อภาวะเศรษฐกิจเร็วลมก็ประมาณจะถูกประหยัดและจะมีความระมัดระวังเข้ามาแทนที่
2. แบบของความเป็นผู้นำทัศนคติและวิธีการของผู้บริหารที่ใช้กับผู้ใต้บังคับบัญชาที่มีผลกระทบต่อบรรยากาศขององค์กรโดยเฉพาะอย่างยิ่งแบบของความเป็นผู้นำของผู้บริหารระดับสูงขององค์กรมีความสำคัญมากเพราะว่าผู้บริหารระดับรองจากปฏิบัติตามแบบของความเป็นผู้นำของผู้บริหารระดับสูงโดยที่มีความเข้าใจเป็นแนวทางของการปฏิบัติที่ถูกต้อง
3. นโยบายขององค์กรไม่ว่าจะเป็นสายลักษณะอักษรหรือเป็นในยาภิธานจะสร้างความรู้สึกประทับใจและความเข้าใจที่เกี่ยวข้องกับองค์กรเช่นองค์กรที่มีนโยบายเลื่อนตำแหน่งบุคลากรจากภายในจะมีบรรยากาศของการแข่งขันมากกว่าองค์กรที่มักจะเลือกบุคลากรภายนอกที่มีตำแหน่งระดับสูง
4. ค่านิยมค่านิยมของผู้บริหารขององค์กรมีผลกระทบต่อบรรยากาศองค์กรเป็นอย่างมากองค์กรที่มีค่านิยมทางด้านสวัสดิการของบุคคลสูงมากจะให้อำนาจการรักษายาบาลและผลประโยชน์อื่น ๆ สูงกว่าโดยเฉลี่ยขององค์กรที่มีลักษณะดังกล่าวนี้จะทำให้เกิดบรรยากาศอบอุ่นและมีความเป็นมิตรมากกว่าองค์กรที่มีค่านิยมทางด้านมุ่งผลงานสูง
5. โครงสร้างขององค์กรองค์กรที่มีการจัดแผนงานตามหน้าที่พร้อมกับลำดับของผู้บริหารโดยใช้ชื่อตำแหน่งหน้าที่อย่างชัดเจนอาจจะก่อให้เกิดบรรยากาศที่ค่อนข้างจะไม่คล่องตัวและให้ความสำคัญกับระเบียบปฏิบัติงานตามที่กำหนดไว้ในคู่มือในทางตรงกันข้าม องค์กรที่ยืดหยุ่นโครงสร้างน้อยลงจะมีบรรยากาศความคล่องตัวมีการคิดค้นสิ่งใหม่ๆ และมีความไม่เป็นทางการมากกว่าคุณลักษณะของสมาชิกบรรยากาศขององค์กรได้รับอิทธิพลจากคุณลักษณะของบุคลากรภายในองค์กรเช่นอายุโดยเฉลี่ยของสมาชิกการแต่งกายจำนวนของผู้บริหารหญิงและแม้กระทั่งการไว้ผมยาวหรือผมสั้นของผู้บริหารชายมีอิทธิพลต่อบุคลิกภาพขององค์กรโดยส่วนรวมและมีผลกระทบต่อทัศนคติพฤติกรรมของสมาชิกด้วย

ในขณะเดียวกัน สเตียร์ และ พอตเตอร์ (Steer and Poter, 1979 : 369 - 370) อ้างถึงในการตี อนันต์นาวิ (2555 : 196) ได้เสนอว่าปัจจัยที่มีอิทธิพลต่อบรรยากาศองค์กร และจะมีผลต่อประสิทธิภาพขององค์กรไว้ 4 ประการ คือ

1. โครงสร้างขององค์กรกล่าวไว้ว่าโครงสร้างขององค์กรยิ่งควบคุม ที่ส่วนกลางมากเท่าไรไม่ว่าจะเป็น แม้กฎหมายระเบียบข้อบังคับก็ตามย่อมเป็นการบีบบังคับให้ยอมรับบรรยากาศองค์กรในทางตรงกันข้ามการมีอิสระส่วนบุคคลหรือการอนุญาตให้มีความร่วมมือร่วมใจระหว่างบุคคลยิ่งมีมากขึ้นเท่าไรบรรยากาศขององค์กรย่อมก่อให้เกิดความพึงพอใจ ในการปฏิบัติงานซึ่งมีผลต่อการตัดสินใจและพฤติกรรมของบุคคลด้วย

2. วิทยาการต่างๆที่ใช้ในองค์กรย่อมมีความสำคัญในการกำหนดบรรยากาศองค์กรซึ่งเรื่องนี้เบอร์และจะโทรเบอร์ ได้ศึกษาว่าวิทยาการโดยทั่วไปมีแนวโน้มที่จะสร้างบรรยากาศของการควบคุมโดยกฎหมายซึ่งยืดหยุ่นน้อยและบรรยากาศความไว้น้อยเชื่อใจอยู่ในระดับต่ำ หรืออีกนัยหนึ่งในส่วนวิทยาการที่กำลังเปลี่ยนแปลงจะ เปิดโอกาสให้ในด้านการติดต่อสื่อสารอย่างเปิดเผยมีความไว้น้อยเชื่อ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ใจกันมีบรรยากาศของการสร้างสรรค์รวมตลอดถึงการมีความรับผิดชอบส่วนบุคคลต่อความสำเร็จของงานร่วมกัน

3. สิ่งแวดล้อมภายนอกองค์กรมีผลกระทบต่อบรรยากาศภายในองค์กรตัวอย่างเช่นสภาพเศรษฐกิจอาจเป็นแรงผลักดันให้องค์กรต้องไล่คนออกจากงานมีการเปลี่ยนงานส่วนบุคคลที่เหลื้ออาจมีกำลัง ใจไม่เต็ม อาจมีผลกระทบต่อผลผลิตขององค์กรได้

4. นโยบายการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารมีอิทธิพลอย่างมากต่อ บรรยากาศองค์การ ตัวอย่างเช่นการที่ผู้บังคับบัญชาจัดหาข้อมูลให้ผู้ใต้บังคับบัญชาทราบถึงบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบ สายการบังคับบัญชาภายในหน่วยงานความเป็นอิสระในการปฏิบัติงานและลักษณะของงานย่อมเป็นเครื่องมือสร้างบรรยากาศการทำงานอันจะนำมาสู่ความสำเร็จในงานถึงการกระทำเช่นนี้ย่อมจะมีส่วนทำให้บรรดาสมาชิกในองค์กรมีความรู้สึกรับผิดชอบต่อวัตถุประสงค์ของกลุ่ม ยิ่งขึ้น

นอกจากนั้น โอเวน (OWENS, 1995: 177 - 178 อ้างถึงในภารดี อนันต์นวิ ได้จำแนกตัวแปรที่มีผลกระทบต่อบรรยากาศในโรงเรียนว่าพฤติกรรมของคณะครูมี 4 มิติ และพฤติกรรมของผู้บริหารมี 4 มิติรวมเป็น 8 มิติ

1. พฤติกรรมของครูมี 4 มิติ คือ

1.1 ขาดความสามัคคีหมายถึงความรู้สึกของครูที่มีต่อพฤติกรรมของคณะครูว่ามักจะทำงานโดยขาดความสามัคคีกล่าวคือคณะครูได้ปฏิบัติงานในหน้าที่ของตนเองในลักษณะที่ต่างกัน คือต่างคนต่างขาดการประสานงานขาดความร่วมมือซึ่งกันและกัน ทั้งทางลักษณะของงานนั้นจะต้องอาศัยความร่วมมือกันทำเป็นหมู่คณะจึงจะได้ผลดี

1.2 อุปสรรค มาถึงความรู้สึกของครูที่มีผลต่อพฤติกรรมของคณะครูว่าคณะครูได้ปฏิบัติงานในหน้าที่โดยขาดความคล่องตัวหรือขาดความสะดวกเพราะผู้บริหาร ให้งานครูทำมากเกินไป ครูรู้สึกอึดอัดใจที่ต้องปฏิบัติตามมติของคณะกรรมการและระเบียบกฎเกณฑ์อื่นๆ ที่เห็นว่าไม่จำเป็นและก่อให้เกิดความยุ่งยากลำบากมากกว่าการอำนวยความสะดวก

1.3 ความร่วมแรงร่วมใจหมายถึงความรู้สึกของครูที่มีต่อพฤติกรรมของคณะครูว่าครูปฏิบัติงานในหน้าที่โดยมีขวัญกำลังใจดีมีความรักหมู่คณะ เพราะครูได้รับการตอบสนองต่อความต้องการทางด้านสังคมและได้รับความสำเร็จในการปฏิบัติงานสูง

1.4 ความสนิทสนมหมายถึงความรู้สึกของครูที่มีต่อพฤติกรรมของคณะครูว่าคณะครูปฏิบัติในหน้าที่โดยแสดงถึงความสนุกสนานและมีความสัมพันธ์กันอย่างสนิทสนมแต่อาจจะไม่เกี่ยวข้องกับความสำเร็จในการปฏิบัติงานก็ได้

2. พฤติกรรมของผู้บริหารโรงเรียน 4 มิติ คือ

2.1 ความห่างเหิน หมายถึงความรู้สึกของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารว่าบริหารงาน โดยคำนึงถึงกฎระเบียบกฎเกณฑ์ข้อบังคับ และนโยบายอย่างเคร่งครัดมากกว่าคำนึงถึงจิตใจของคณะครู การติดต่อกับคณะครูนั้นเป็นการติดต่อโดยส่วนรวมมากกว่าส่วนบุคคล การให้ความสัมพันธ์ระหว่างผู้บริหารกับคณะครูมีน้อยมาก

2.2 การมุ่งพัฒนาหมายถึงความรู้สึกของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหารว่าบริหารงานโดยคำนึงถึงผลงานเป็นใหญ่จะควบคุมตรวจตราสั่งการ และนิเทศการปฏิบัติงานของคณะครูอย่างใกล้ชิด คณะครูจะต้องปฏิบัติงานตามคำสั่งของผู้บริหารอย่างเคร่งครัดปราศจากปฏิกิริยาหรือความคิดเห็นใดๆ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3 ความเชื่อถือว่าวางใจหมายถึงความรู้สึกของครูที่มีผลต่อพฤติกรรมของผู้บริหาร ว่าผู้บริหารพยายามที่จะกระตุ้นหรือจูงใจให้คณะครูปฏิบัติงานโดยใช้วิธีการกระทำตนให้เป็นแบบอย่างให้ผู้อื่นยึดถือ แทนการควบคุมตรวจตาหรือนิเทศการปฏิบัติงานอย่างใกล้ชิด

2.4 ความกรุณาปราณี หมายถึงความรู้สึกของครูที่มีต่อพฤติกรรมของผู้บริหาร ว่าผู้บริหารปฏิบัติต่อคณะครูโดยแสดงออกถึงความเมตตากรุณามีมนุษยธรรมและคุณธรรมช่วยเหลือการปฏิบัติงานของคณะครูเป็นอย่างดี

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ว่า บรรยากาศในการทำงาน หมายถึง ในการทำงาน ครูและบุคลากร รวมทั้งผู้บริหารมีการทำงานเป็นทีม มีการช่วยเหลือซึ่งกันและกัน ผู้บริหารประพฤติดนเป็นที่ไว้วางใจ ผู้บริหารมีความเอื้ออาทรต่อครูและบุคลากร ผู้บริหารให้ความช่วยเหลือแก่ครูและบุคลากรในการแก้ไขปัญหาต่างๆ และให้เกียรติแก่ครูและบุคลากรอื่นอย่างเท่าเทียม

2.7.8 สถานที่ตั้งของโรงเรียน

กระทรวงศึกษาธิการ ออกกฎว่าด้วยการขอรับใบอนุญาต ให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ พ.ศ. 2555 ซึ่งประกาศไว้ในราชกิจจานุเบกษา เล่มที่ 129 ตอนที่ 921 ลงวันที่ 28 กันยายน 2555

ข้อ 12 ระบุว่า สถานที่และบริเวณที่จะใช้เป็นที่ตั้งโรงเรียนในระบบต้องไม่ขัดต่อสุขลักษณะหรือนามยของนักเรียน มีการคมนาคมสะดวก ตั้งอยู่ในสภาพแวดล้อมที่ดี และไม่อยู่ใกล้โรงงานที่อาจเกิดอันตรายหรืออยู่ใกล้สถานที่ที่ไม่เหมาะสมแก่กิจการของโรงเรียนในระบบ ที่ดินสำหรับจัดตั้งโรงเรียนในระบบต้องเป็นที่ดินที่ติดต่อกันเป็นผืนเดียวกัน ไม่ปะปนกับกิจการอื่นหรือเป็นที่อยู่อาศัยของบุคคลอื่นที่ไม่เกี่ยวข้องกับกิจการของโรงเรียนในระบบ และมีรั้วแสดงขอบเขตชัดเจน เว้นแต่ที่ดินที่มีขนาดพื้นที่ตั้งแต่ 100 ไร่ขึ้นไปอาจจัดให้มีเครื่องหมายอื่นใดเพื่อแสดงขอบเขตของโรงเรียนในระบบก็ได้

ข้อ 13 ระบุว่า โรงเรียนในระบบต้องมีที่ว่างเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและสนามไม่น้อยกว่าหนึ่งในสามของพื้นที่ทั้งหมด เว้นแต่โรงเรียนในระบบประเภทอาชีวศึกษาที่เปิดสอนวิชาเกษตรกรรมจะจัดให้มีที่ว่างเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและสนามไม่น้อยกว่า 2 ไร่ก็ได้ และโรงเรียนในระบบประเภทสามัญศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในลักษณะการศึกษาพิเศษ ซึ่งให้การศึกษาแก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษหรือผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญา หรือจิตใจ อาจจัดให้มีที่ว่างเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและสนามน้อยกว่าหนึ่งในสามของพื้นที่ทั้งหมดก็ได้

ข้อ 14 ระบุว่า ที่ดินที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนในระบบประเภทสามัญศึกษา ต้องมีขนาดที่ดินดังต่อไปนี้

- (1) ระดับก่อนประถมศึกษา ต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 90 ตารางวา
- (2) ระดับประถมศึกษา ต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 2 ไร่
- (3) ระดับมัธยมศึกษา ต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 2 ไร่ในกรณีที่เปิดสอนตั้งแต่สองระดับขึ้นไปต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 2 ไร่

ข้อ 15 ระบุว่า ที่ดินที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนในระบบประเภทอาชีวศึกษา ต้องมีขนาดที่ดินดังต่อไปนี้

- (1) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่เปิดสอนประเภทวิชาเดียวต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 1 ไร่ 2 งาน เว้นแต่ประเภทวิชา

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

อุตสาหกรรม ต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 2 ไร่ และประเภทวิชาเกษตรกรรม ต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 100 ไร่

- (2) ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพและประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงที่เปิดสอนหลายประเภทวิชาต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 2 ไร่ เว้นแต่เปิดสอนประเภทวิชาเกษตรกรรมด้วยต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 100 ไร่

ข้อ 16 ระบุว่า ที่ดินที่ใช้จัดตั้งโรงเรียนในระบบประเภทนานาชาติ ต้องมีขนาดที่ดินดังต่อไปนี้

- (1) ระดับก่อนประถมศึกษา ต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 1 ไร่
- (2) ระดับประถมศึกษา ต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 2 ไร่
- (3) ระดับมัธยมศึกษา ต้องมีขนาดที่ดินไม่น้อยกว่า 2 ไร่

ข้อ 17 ระบุว่า การใช้อาคารเรียนที่มีความสูงเกินสองชั้นเป็นห้องเรียน ให้คำนึงถึงความปลอดภัยและการอำนวยความสะดวกให้นักเรียน โดยมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (1) ระดับก่อนประถมศึกษา ให้ใช้ได้ไม่เกินชั้นที่สอง
 - (2) ระดับประถมศึกษา ให้ใช้ได้ไม่เกินชั้นที่สี่
 - (3) ระดับมัธยมศึกษาถึงระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ให้ใช้เกินชั้นที่สี่ได้ การใช้อาคารเรียนตั้งแต่ชั้นที่สามขึ้นไป ต้องจัดให้มีห้องส้วมสำหรับชายและหญิงแยกต่างหากเป็นสัดส่วนในตัวอาคารเรียนชั้นนั้น ๆ ให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน
- การใช้อาคารเรียนตั้งแต่ชั้นที่ห้าขึ้นไป ต้องจัดให้มีลิฟต์เพื่ออำนวยความสะดวกให้นักเรียนด้วย

ข้อ 18 ระบุว่า ห้องเรียนต้องเป็นห้องโถงไม่มีเสาหรือสิ่งกีดขวาง มีทางเข้าออกสองทาง โดยแต่ละทางต้องกว้างไม่น้อยกว่า 80 เซนติเมตร ในกรณีที่มีทางเข้าออกเพียงทางเดียวต้องกว้างไม่น้อยกว่า 1.60 เมตร และต้องมีพื้นที่ ดังต่อไปนี้

- (1) ห้องเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 35 ตารางเมตร ในกรณีที่ห้องเรียนเป็นรูปสี่เหลี่ยม ความกว้างของห้องต้องไม่น้อยกว่า 5 เมตร ในกรณีที่ห้องเรียนเป็นรูปอื่น ๆ ส่วนที่แคบที่สุดของห้องต้องไม่น้อยกว่า 4 เมตร
- (2) ห้องเรียนระดับประถมศึกษา ระดับมัธยมศึกษา ระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพ และระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูง ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 48 ตารางเมตร และความกว้างของห้องไม่น้อยกว่า 6 เมตร
- (3) ห้องเรียนระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษา ของโรงเรียนในระบบประเภทสามัญศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในลักษณะการศึกษา พิเศษ ซึ่งให้การศึกษากับบุคคลที่มีลักษณะพิเศษ หรือผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญาหรือจิตใจ ต้องมีพื้นที่ไม่น้อยกว่า 20 ตารางเมตร

ข้อ 19 ระบุว่า ภายในบริเวณโรงเรียนในระบบต้องจัดให้มีน้ำดื่ม น้ำใช้ ห้องส้วมจัดแยกส่วนสำหรับชายและหญิง และที่รับประทานอาหารให้เพียงพอกับจำนวนนักเรียน

ข้อ 20 ระบุว่า เครื่องมือ อุปกรณ์การเรียนการสอน วัสดุ และครุภัณฑ์ที่ต้องใช้ในกิจการของโรงเรียนในระบบให้เป็นไปตามมาตรฐานหลักสูตรการศึกษาที่คณะกรรมการกำหนดตามมาตรา

13 (3)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ข้อ 21 ระบุว่า โรงเรียนในระบบที่เปิดสอนมากกว่าหนึ่งประเภทจะต้องจัดให้มีที่ดิน อาคารเรียนอาคารประกอบ ที่ว่างเพื่อใช้เป็นที่พักผ่อนและสนาม น้ำดื่ม น้ำใช้ ห้องส้วมจัดแยกส่วนสำหรับชายและหญิง และที่รับประทานอาหาร แยกเป็นสัดส่วนตามประเภทของโรงเรียนในระบบที่เปิดสอน

ข้อ 22 ระบุว่า การคำนวณความจุนักเรียนต่อห้องเรียนของโรงเรียนในระบบประเภทสามัญศึกษามีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (1) ระดับก่อนประถมศึกษา
 - (ก) เตรียมอนุบาล ให้คำนวณความจุนักเรียนหนึ่งคน ต่อพื้นที่ 1.5 ตารางเมตร
 - (ข) อนุบาล ให้คำนวณความจุนักเรียนหนึ่งคน ต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร และจำนวนรวมของนักเรียนแต่ละห้องต้องไม่เกินสี่สิบคน
- (2) ระดับประถมศึกษาและระดับมัธยมศึกษา ห้องเรียนที่มีพื้นที่ 48 ตารางเมตร ให้คำนวณความจุนักเรียนได้ไม่เกินห้องละสี่สิบห้าคน ถ้ามีพื้นที่เพิ่มจาก 48 ตารางเมตร ให้คำนวณความจุเพิ่มขึ้นได้โดยถือเกณฑ์ 1 ตารางเมตร ต่อนักเรียนหนึ่งคน และจำนวนรวมของนักเรียนแต่ละห้องต้องไม่เกินห้าสิบห้าคน
- (3) ระดับก่อนประถมศึกษา ระดับประถมศึกษา และระดับมัธยมศึกษาของโรงเรียนในระบบประเภทสามัญศึกษาที่จัดการเรียนการสอนในลักษณะการศึกษาพิเศษ ซึ่งให้การศึกษาแก่บุคคลที่มีลักษณะพิเศษ หรือผิดปกติทางร่างกาย สติปัญญา หรือจิตใจ ให้คำนวณความจุนักเรียนหนึ่งคน ต่อพื้นที่ 1 ตารางเมตร

ข้อ 23 ระบุว่า การคำนวณความจุนักเรียนต่อห้องเรียน ห้องเรียนปฏิบัติการ หรือสถานที่ฝึกปฏิบัติงานของโรงเรียนในระบบประเภทอาชีวศึกษา มีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (1) ห้องเรียน ให้คำนวณความจุนักเรียนได้ไม่เกินห้องละสี่สิบห้าคน
- (2) ห้องเรียนปฏิบัติการ ให้คำนวณความจุนักเรียนได้ไม่เกินห้องละสี่สิบห้าคน
- (3) สถานที่ฝึกปฏิบัติงานประเภทวิชาอุตสาหกรรม ให้คำนวณความจุนักเรียนหนึ่งคนต่อพื้นที่ 6 ตารางเมตร
- (4) สถานที่ฝึกปฏิบัติงานประเภทวิชาเกษตรกรรม ให้คำนวณความจุนักเรียนหนึ่งคนต่อพื้นที่ 200 ตารางเมตร

ข้อ 24 ระบุว่า การคำนวณความจุนักเรียนต่อห้องเรียนของโรงเรียนในระบบประเภทนานาชาติมีหลักเกณฑ์ ดังต่อไปนี้

- (1) ระดับก่อนประถมศึกษา
 - (ก) เตรียมอนุบาล ให้คำนวณความจุนักเรียนได้ไม่เกินห้องละยี่สิบคน
 - (ข) อนุบาล ให้คำนวณความจุนักเรียนได้ไม่เกินห้องละยี่สิบคน
- (2) ระดับประถมศึกษา ให้คำนวณความจุนักเรียนได้ไม่เกินห้องละยี่สิบห้าคน
- (3) ระดับมัธยมศึกษา ให้คำนวณความจุนักเรียนได้ไม่เกินห้องละสามสิบคน

การดำเนินการจัดตั้งโรงเรียนระดับก่อนประถมศึกษา (อนุบาลเอกชน) นอกจากจะเป็นการดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงศึกษาธิการ พ. ศ. 2555 แล้วการดำเนินการยังต้องเป็นไปตาม กฎหมายระเบียบที่เกี่ยวข้องต่างๆดังนี้

1. พระราชบัญญัติโรงเรียนเอกชน พ.ศ. 2550 แก้ไขเพิ่มเติมฉบับที่ 2 พ. ศ. 2554
2. กฎกระทรวงการขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ การกำหนดรายการและการขอเปลี่ยนแปลงรายการในตราสารจัดตั้ง และการกำหนดขนาดที่ดินที่ใช้เป็นที่ตั้งของโรงเรียนในระบบ
3. กฎกระทรวงกำหนดค่าธรรมเนียมสำหรับการประกอบกิจการโรงเรียน พ. ศ. 2553 ให้ไว้ ณ วันที่ 14 กันยายน พ. ศ. 2553
4. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเรื่องกำหนดประเภทและระดับของโรงเรียนในระบบประกาศ ณ วันที่ 17 ธันวาคม 2551
5. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเรื่องกำหนดประเภทและระดับของโรงเรียนในระบบฉบับที่ 2 ประกาศ ณ วันที่ 12 พฤศจิกายน พ. ศ. 2552
6. ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนว่าด้วยการกำหนดจำนวนครูและบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในระบบ พ. ศ. 2551 ประกาศ ณ วันที่ 11 เมษายน พ.ศ. 2551
7. ระเบียบคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ว่าด้วยการกำหนดจำนวนครู และบุคลากรทางการศึกษาของโรงเรียนเอกชนในระบบฉบับที่ 2 พ. ศ. 2551 ประกาศ ณ วันที่ 3 กรกฎาคม พ.ศ. 2551
8. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเรื่องหลักเกณฑ์วิธีการ และเงื่อนไขการจัดทำตราสารจัดตั้ง รายละเอียดเกี่ยวกับ กิจการของโรงเรียนในระบบ ประกาศ ณ วันที่ 29 เมษายน พ. ศ. 2556
9. ประกาศสำนักคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเรื่องแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการดำเนินการตามกฎหมายกระทรวงการขอเปลี่ยนแปลงรายการในตราสารจัดตั้ง และรายละเอียดเกี่ยวกับกิจการโรงเรียนและการขออนุญาตรายการอื่นๆ ของโรงเรียนในระบบ ประกาศ วันที่ 2 พฤศจิกายน พ.ศ. 2556
10. ประกาศคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนเรื่องหลักเกณฑ์และเงื่อนไขการกำหนดจำนวนและคุณสมบัติของคณะกรรมการบริหารโรงเรียนในระบบประกาศ ณ วันที่ 11 มีนาคม พ.ศ. 2556
11. พระราชบัญญัติควบคุมอาคาร พ.ศ. 2522
12. กฎกระทรวงกำหนดอาคารประเภทควบคุมการใช้ ให้ไว้ ณ วันที่ 19 ตุลาคม พ.ศ. 2552
13. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยสมุดหมายเหตุรายวัน ให้ไว้ ณ วันที่ 28 กันยายน พ.ศ. 2549
14. ข้อบังคับของกระทรวงธรรมการ ว่าด้วย สมุดหมายเหตุรายวัน ให้ใช้ข้อบังคับนี้ตั้งแต่วันที่ 6 พฤษภาคม พ.ศ. 2480
15. พระราชบัญญัติเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551
16. ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการว่าด้วยเครื่องแบบนักเรียน พ.ศ. 2551

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผู้วิจัยได้ทำการสรุปได้ว่า สถานที่ตั้งของโรงเรียน หมายถึง โรงเรียนตั้งอยู่กลางชุมชน มีประชากรหนาแน่น การคมนาคมสะดวก ใช้เวลาเดินทางน้อย ไม่มีปัญหาด้านมลภาวะ บริเวณใกล้เคียงไม่มีโรงเรียนอนุบาลของรัฐหรือของเอกชน มีโรงพยาบาลหรือหน่วยงานสาธารณสุขของรัฐหรือของเอกชนอยู่ใกล้เคียง

2.7.9 ความพร้อมของงบประมาณ

1. ความหมายของงบประมาณ ความหมายของงบประมาณอาจมีความแตกต่างกันตามสถานการณ์หรือลักษณะของงบประมาณ แต่ในภาพรวมแล้ว “งบประมาณ” หมายถึง การกำหนดแผนการใช้จ่ายเงินและการกำหนดรายรับ-รายจ่าย ในการทำงานอย่างใดอย่างหนึ่งในช่วงระยะเวลาใดเวลาหนึ่งเช่น ระยะเวลา 3 เดือน หรือ 6 เดือน หรือในแต่ละปีการศึกษา เป็นต้น

2. ความสำคัญของงบประมาณ งบประมาณมีความสำคัญต่อการบริหารการจัดการศึกษาของสถานศึกษาทุกประเภทและทุกระดับการศึกษา ทั้งนี้เพราะในการจัดการศึกษาทุกประเภทและทุกระดับจะมีค่าใช้จ่ายโดยเฉพาะอย่างยิ่งถ้าเป็นสถานศึกษาของเอกชน จะต้องมีการใช้จ่ายเรื่องการสร้างอาคารและการจัดหาสถานที่ตั้ง ค่าตอบแทนบุคลากร ค่าบริหารงานทั่วไป ค่าสาธารณูปโภค ค่าจัดหาสื่อการเรียนการสอน อุปกรณ์การเรียนการสอน ค่าการพัฒนางานวิชาการและนวัตกรรมการจัดการเรียนการสอนและอื่นๆ อีกมากมาย ดังนั้นหากผู้ดำเนินการไม่มีงบประมาณเพียงพอสำหรับค่าใช้จ่ายอาจจะส่งผลให้การบริหารงานของโรงเรียนเอกชนมีปัญหาต่างๆ เกิดแล้วส่งผลต่อคุณภาพของผู้จบการศึกษา ในทางตรงกันข้ามหากผู้ดำเนินการจัดการศึกษามีความพร้อมด้านงบประมาณ การบริหารงานของสถานศึกษาก็จะได้ผลตามเป้าหมายทั้งด้านปริมาณและคุณภาพ อย่างไรก็ตามประเทศไทยเป็นประเทศหนึ่งที่มีความสำคัญกับการจัดการศึกษาในระดับอนุบาล (ปฐมวัย) และได้ส่งเสริมโรงเรียนอนุบาลเอกชนทั้งในด้านการบริหาร ด้านวิชาการ และด้านงบประมาณ ตามพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542 มาตรา 46 ได้ระบุไว้ว่ารัฐต้องให้การสนับสนุนด้านเงินอุดหนุนแก่สถานศึกษาเอกชน เช่น การลดหย่อนหรือยกเว้นภาษีและสิทธิประโยชน์อื่นที่เป็นประโยชน์ในทางการศึกษาแก่สถานศึกษาเอกชนตามความเหมาะสม รวมทั้งส่งเสริมและสนับสนุนงานวิชาการให้สถานศึกษาเอกชนมีมาตรฐานและสามารถพึ่งตนเองได้ (ราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74ก ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542 หน้า 24)

การให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษานั้น รัฐบาลไทยได้ดำเนินการมาเป็นเวลานานแล้ว และในปีงบประมาณปี พ.ศ.2560 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนได้รับงบประมาณตามโครงการสนับสนุนค่าใช้จ่ายในการจัดการศึกษาตั้งแต่ระดับอนุบาลจนถึงการศึกษาขั้นพื้นฐาน ปีงบประมาณ 2560 โดยได้รับค่าใช้จ่ายในรายการดังนี้ (สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน www.opez.go.th สืบค้นวันที่ 20 กันยายน 2560)

1. ค่าจัดการเรียนการสอน
2. ค่าหนังสือเรียน
3. ค่าอุปกรณ์การเรียน
4. ค่าเครื่องแบบนักเรียน
5. ค่ากิจกรรมพัฒนาคุณภาพผู้เรียน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การสนับสนุนงบประมาณของรัฐบาลดังกล่าว เป็นส่วนเล็กน้อยเมื่อเปรียบเทียบกับค่าใช้จ่ายจริง ตามภารกิจของสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคล ซึ่งสถานศึกษาระดับอนุบาลก็เป็นสถานศึกษาที่เป็นนิติบุคคลที่มีขอบข่ายภารกิจหลัก 4 กลุ่มคือ (1) การบริหารงานทั่วไป (2) การบริหารเงินงบประมาณ (3) การบริหารงานบุคคล และ (4) การบริหารงานงบประมาณ ดังนั้นผู้ดำเนินการจัดการศึกษาระดับอนุบาลจึงจำเป็นต้องมีความพร้อมด้านงบประมาณเพื่อให้การบริหารงานต่างๆ ของโรงเรียนอนุบาลเป็นไปอย่างราบรื่น อันจะทำให้ผู้สำเร็จการศึกษาเป็นผู้มีคุณภาพ

ผู้วิจัยได้ทำการวิเคราะห์และสังเคราะห์ได้ว่า ความพร้อมด้านงบประมาณ หมายถึงเจ้าของโรงเรียนมีเงินทุนเพียงพอสำหรับค่าดำเนินการด้านค่าจ้างครูและบุคลากรอื่นๆ มีเงินทุนสำหรับสร้างอาคาร ห้องเรียน ห้องสุขา ห้องนอน สนามเด็กเล่น พร้อมอุปกรณ์ มีเงินทุนเพื่อจัดหาสื่อ สิ่งพิมพ์ และสื่ออิเล็กทรอนิกส์ ตลอดจนเงินทุนเพื่อเป็นค่าสาธารณูปโภคต่างๆ

2.8 ผลงานผู้วิจัยที่เกี่ยวข้อง

2.8.1 ผลการวิจัยในประเทศ

จำลอง สุริวงศ์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร. ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษา การเดินทาง ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครองและเรื่องของสถานศึกษา ตามลำดับ

ณัฐริกา เหลืองศรีสว่าง (2549) ได้ศึกษาเรื่อง ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลในจังหวัดชัยนาท การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลในจังหวัดชัยนาทและเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลในจังหวัดชัยนาท ตามขนาดของโรงเรียน ประชากรที่ใช้ในการวิจัยเป็นผู้ปฏิบัติหน้าที่ผู้ช่วยผู้บริหาร จำนวน 9 คน และผู้ปฏิบัติหน้าที่หัวหน้าสายอนุบาล จำนวน 5 คน รวมทั้งสิ้น 14 คน ปีการศึกษา 2549 เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นเอง ซึ่งผ่านการตรวจสอบความเที่ยงตรงของเนื้อหาโดยผู้เชี่ยวชาญ และหาความเชื่อมั่นโดยใช้ค่าสัมประสิทธิ์แอลฟาของครอนบาค ได้ค่าความเชื่อมั่นเท่ากับ 0.94 สถิติที่ใช้ คือ ค่าร้อยละ ค่าเฉลี่ยประชากร และค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐานของประชากร 1. ผลการวิจัย พบว่า โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดชัยนาท มีระดับปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลในจังหวัดชัยนาทในภาพรวมอยู่ในระดับปานกลาง และเมื่อเรียงลำดับปัญหาจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านหลักสูตรและการนำหลักสูตรไปใช้ ด้านการจัดการเรียนการสอน ด้านการวัดและประเมินผล ด้านการจัดสื่อการเรียนการสอน และด้านการนิเทศภายใน 2. ผลการเปรียบเทียบปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลในจังหวัดชัยนาท ตามขนาดของโรงเรียน พบว่า ทั้งโดยภาพรวมและรายด้านทุกด้าน โรงเรียนขนาดเล็ก มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดกลางและขนาดใหญ่ และโรงเรียนขนาดกลางทั้งในภาพรวมและรายด้านทุกด้าน มีปัญหามากกว่าโรงเรียนขนาดใหญ่

ทวีศักดิ์ อำสา (2551 : 173-174) ได้ศึกษาหาเรื่องรูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็นนิติบุคคล ผลการวิจัยพบว่า (1) รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็นนิติบุคคลในปัจจุบันมี 7 รูปแบบคือ รูปแบบที่ 1 ผู้รับใบอนุญาตเป็นผู้มีบทบาทหลัก รูปแบบที่ 2 ผู้รับใบอนุญาต คณะกรรมการ หรือคณะกรรมการบริหารโรงเรียนมีบทบาทร่วมกัน รูปแบบที่ 3 ผู้รับใบอนุญาต มีบทบาทหลัก หน้าที่ ความรับผิดชอบ ของผู้อำนวยการและผู้จัดการแยกจากกัน รูปแบบที่ 4 เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาค้นคว้า เปรียบเทียบหาประโยชน์ในการศึกษาไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คณะกรรมการมูลนิธิมีบทบาทหลัก ผู้จัดการและผู้อำนวยการ มีหน้าที่และความรับผิดชอบ แยกจากกัน รูปแบบที่ 5 คณะกรรมการมูลนิธิเป็นผู้มีบทบาทหลัก การบริหารงาน 4 ด้าน (วิทยาการ บุคลากร งบประมาณ และ บริหารทั่วไป) เป็นหน้าที่ของผู้อำนวยการ รูปแบบที่ 6 เป็นรูปแบบที่ไม่มีคณะกรรมการ บริหารโรงเรียน มีคณะกรรมการ มูลนิธิ ทำหน้าที่ เสมือน เป็นคณะกรรมการบริหารโรงเรียนและเป็นผู้มีบทบาทหลัก รูปแบบที่ 7 คณะกรรมการบริหารโรงเรียนเป็นผู้มีบทบาทหลัก มีผู้อำนวยการหรือผู้จัดการบริหารงาน 4 ด้าน (งานบริหาร บุคลากร งบประมาณ และบริหารทั่วไป) 2 รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนที่ควรจะเป็นคือ รูปแบบที่ 8 ซึ่งเป็นรูปแบบที่คณะกรรมการบริหารโรงเรียนเป็นผู้บริหารสูงสุด โดยมีผู้รับใบอนุญาตทำหน้าที่ วินิจฉัย สั่งการ ควบคุม และบังคับบัญชา ผู้จัดการและผู้อำนวยการ ซึ่งผลการตรวจสอบโดยผู้ทรงคุณวุฒิแล้วเห็นว่า มีความเหมาะสมและสามารถนำไปใช้ในโรงเรียนเอกชนได้แต่จะต้องมีการปรับปรุงในบางเรื่องให้เหมาะสมกับสภาพของโรงเรียน

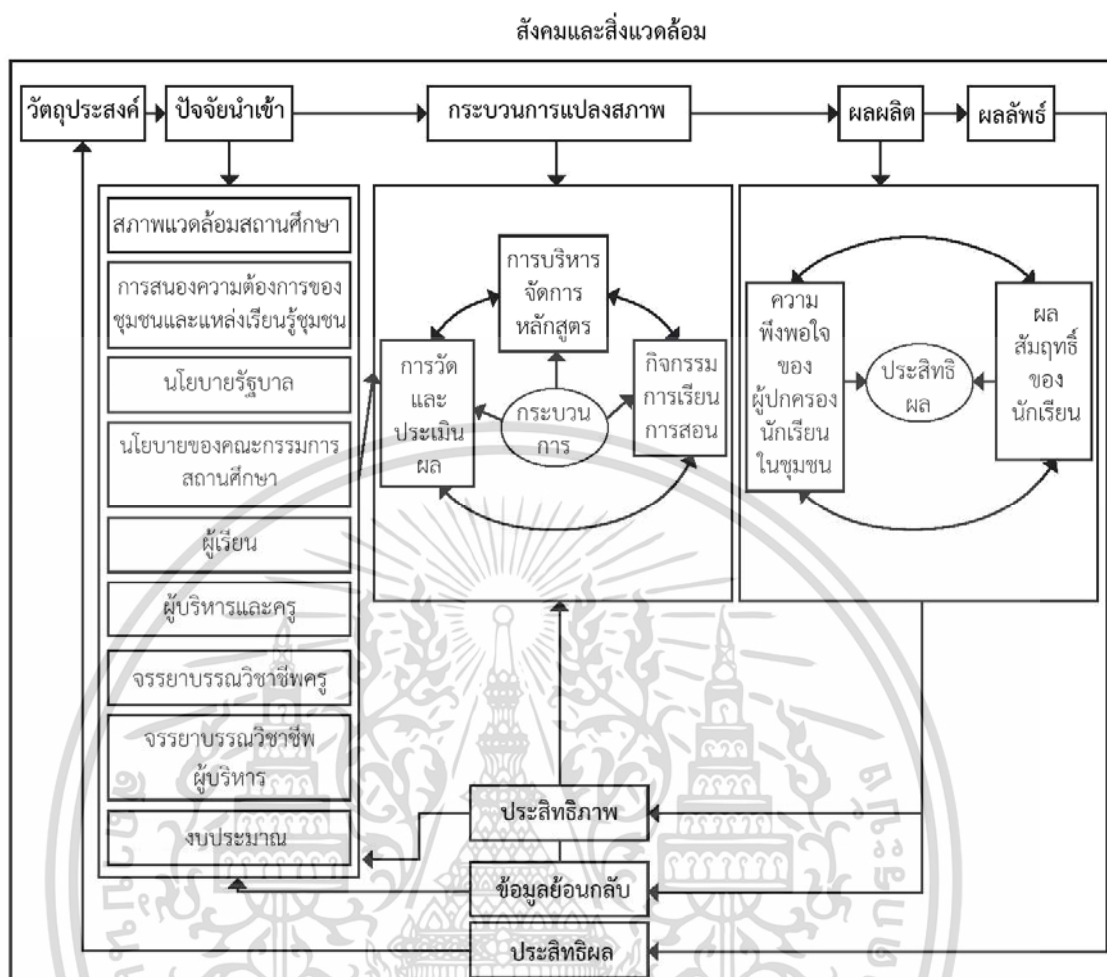
นริศนันท์ เดชสุระ (2552:บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง “รูปแบบการบริหารโรงเรียนปทุมวิไลของมหาวิทยาลัย ราชภัฏ” ผลการวิจัยพบว่าองค์ประกอบการบริหารโรงเรียนสาธิตปทุมวิไลของมหาวิทยาลัยราชภัฏ ประกอบด้วย 9 องค์ประกอบ คือ (1) การจัดการเรียนรู้และนวัตกรรมการศึกษาปทุมวิไล (2) โครงสร้างการบริหาร (3) การพัฒนาครูปทุมวิไลมืออาชีพ (5) การประสานความร่วมมือกับผู้ปกครองและชุมชน (6) การเป็นหน่วยร่วมผลิตบัณฑิตของมหาวิทยาลัยราชภัฏ (7) การวิจัยทางการศึกษาปทุมวิไล (8) การบริหารงานวิชาการเพื่อพัฒนาท้องถิ่น (9) การทำนุบำรุงศิลปวัฒนธรรมไทยท้องถิ่น

จิราภา บุรณะ และ ชญาพิมพ์ อุดาโห ได้ศึกษาเรื่อง “การบริหารโรงเรียนที่เป็นศูนย์ปทุมวิไลต้นแบบสู่ความเป็นเลิศในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1” ผลการวิจัยพบว่า การบริหารสู่ความเป็นเลิศของโรงเรียนที่เป็นศูนย์ปทุมวิไลต้นแบบสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1 มีการดำเนินการบริหารงานในด้าน ซึ่งเรียงลำดับด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงที่สุดไปน้อยที่สุด ดังนี้ 1. ด้านการวางแผนเชิงกลยุทธ์ 2. การนำองค์กร 3. ผลลัพธ์ 4. การมุ่งเน้นการปฏิบัติงาน และ 5. การวัดผล การวิเคราะห์ผลและการจัดการความรู้ทั้ง 5 ด้านนี้เป็นด้านที่มีการดำเนินงานอยู่ในระดับมากที่สุด ส่วนอีก 2 ด้าน คือ 1. ด้านการมุ่งเน้นผู้ปฏิบัติงาน และ 2. การมุ่งเน้นลูกค้า มีการดำเนินการอยู่ในระดับมาก ตามลำดับ

เรขา ศรีวิชัย (2554) ได้ศึกษารูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปทุมวิไลที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปทุมวิไลที่มีประสิทธิผล มีลักษณะการบริหารงานตามหลักการของทฤษฎีระบบ ซึ่งประกอบด้วย ด้านปัจจัยนำเข้า โดยมีองค์ประกอบย่อยที่สำคัญ เช่น สภาพแวดล้อมของสถานศึกษา

การตอบสนองต่อความต้องการของชุมชน นโยบายของรัฐบาล นโยบายของรัฐบาล นโยบายของคณะกรรมการสถานศึกษา ด้านกระบวนการแปลงสภาพ โดยมีองค์ประกอบย่อย เช่น การบริหารหลักสูตร การเรียนการสอน การวัดและประเมินผล ด้านผลการวิจัย โดยมีองค์ประกอบย่อย เช่น ผลสัมฤทธิ์ของนักเรียน จรรยาบรรณวิชาชีพครู จรรยาบรรณวิชาชีพผู้บริหารและความพึงพอใจของผู้ปกครอง

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาพที่ 2.10 รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิผลในจังหวัดนนทบุรี

บุญยุพา อนุภักดี (2016 : บทคัดย่อ) ศึกษาเรื่อง “การรับรู้และความคาดหวังจากกลยุทธ์ทางการตลาดที่มีผลต่อ พฤติกรรมทางผู้ปกครองในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดกระบี่” ผลการวิจัยพบว่ามีปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนของผู้ปกครอง ได้แก่ ความโดดเด่นทางวิชาการ ระยะห่างจากที่อยู่อาศัยการเดินทาง และโรงเรียนที่เปิดสอนตั้งแต่ระดับอนุบาลถึงระดับประถมศึกษา

สิริรัตน์ ครุวรรณ (2550 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไข ปัญหาของโรงเรียนสองภาษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อ 1) กำหนดและจัดลำดับปัญหาของโรงเรียนสองภาษา ในเขตกรุงเทพมหานคร 2) วิเคราะห์สาเหตุที่ก่อให้เกิดปัญหาของโรงเรียนสองภาษา ในเขตกรุงเทพมหานคร และ 3) กำหนดแนวทางในการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษา ในเขตกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. ปัญหาของโรงเรียนสองภาษาด้านนักเรียนที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด คือ ปัญหานักเรียนขาดทักษะในการศึกษาหาความรู้เพิ่มเติมเพื่อนำไปศึกษาต่อในระดับที่สูงขึ้น ส่วนปัญหาด้านครูที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด คือ ปัญหาคุณภาพของครูชาวต่างชาติไม่เหมาะสม และปัญหาด้านผู้ปกครองที่ควรได้รับการแก้ไขมากที่สุด คือ ปัญหาผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงต่อโครงการโรงเรียนสองภาษา จนมีเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ผลกระทบต่อการบริหารงานของโครงการโรงเรียนสองภาษา 2. ปัญหาด้านนักเรียนมีสาเหตุหลักมาจาก 1) ครูขาดประสิทธิภาพในการถ่ายทอดความรู้เพื่อใช้ในการหาความรู้เพิ่มเติมของนักเรียน 2) การชี้แนะของผู้ปกครองที่ไม่เหมาะสม 3) นักเรียนไม่ตระหนักในสำคัญของการหาความรู้ด้วยตนเอง สำหรับปัญหาด้านครูมีสาเหตุหลักมาจากไม่สามารถหาครูชาวต่างชาติที่มีคุณภาพเหมาะสมได้ และปัญหาด้านผู้ปกครองมีสาเหตุหลักมาจาก 1) ผู้ปกครองมีความคาดหวังสูงจากการเสียค่าใช้จ่ายสูง และ 2) ผู้ปกครองมีความต้องการให้นักเรียนใช้ภาษาอังกฤษได้เป็นอย่างดี 3. แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านนักเรียน คือ 1) การปรับพฤติกรรมด้านความรับผิดชอบของนักเรียน 2) การจัดกิจกรรมส่งเสริมการฝึกทักษะเพื่อพัฒนาการเรียนรู้อย่างต่อเนื่อง และ 3) การสนับสนุนจากผู้ปกครอง แนวทางการแก้ไขปัญหาด้านครู คือ 1) การเพิ่มการสนับสนุนจากรัฐ และ 2) การจัดกิจกรรมสร้างความสัมพันธ์ระหว่างครูไทยกับครูชาวต่างชาติ และแนวทางการแก้ไขปัญหาด้านผู้ปกครอง คือ 1) การชี้แจงเพื่อสร้างความเชื่อมั่นให้แก่ผู้ปกครองเกี่ยวกับรายละเอียดและความสำเร็จของโครงการโรงเรียนสองภาษา และ 2) การรายงานความก้าวหน้าของผู้เรียน (2549 : 64-69)

สิทธิ์ จิตต์นิลวงศ์ (2554 : บทคัดย่อ) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนสองภาษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัยพบว่า 1. สภาพการบริหารงานวิชาการ ใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ, มีการกำหนดแผนประจำปี, ให้ครูไทยและครูต่างชาติร่วมกันทำแผนการสอน, ประเมินผลในทุกภาคการศึกษา, ใช้เทคนิคการสอนในการพัฒนาครู และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยพิจารณาจากโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร ปัญหาขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจในหลักสูตร, กำหนดจุดประสงค์ไม่ชัดเจน, ไม่มีการอบรม ให้ความรู้ในการทำแผนการสอน, วัสดุ อุปกรณ์การสอนไม่เพียงพอกับความต้องการของเด็ก, ขาดการส่งเสริมครู ในการศึกษาต่อและขาดผู้รับผิดชอบโดยตรงในการจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร 2. สภาพการบริหารงานบุคคล คัดเลือกครูต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ (Native Speaker), กำหนดตัวตู่ประสงค์ของงานให้ครูอย่างชัดเจนก่อนการปฏิบัติงาน, มีการนิเทศการปฏิบัติงาน และประเมินผล การปฏิบัติงานจากคุณภาพของงานที่สำเร็จ ปัญหาเปลี่ยนครูต่างชาติบ่อย, คุณวุฒิไม่ตรงกับที่ต้องการ และขาดงบประมาณการพัฒนาครู 3. สภาพการบริหารเกี่ยวกับชุมชนและประชาสัมพันธ์โรงเรียน โดยรับฟังความคิดเห็นของผู้ปกครอง ด้วยวาจาหรือลายลักษณ์อักษรที่เสนอมา, ใช้เอกสารประชาสัมพันธ์, จัดแสดงผลงาน, จัดการแสดงของนักเรียนและกิจกรรมที่ใช้บริการพัฒนาชุมชนโดยให้บริการด้านอาคารสถานที่ ปัญหา ขาดการกำหนดผู้ที่รับผิดชอบ 4. สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ อาคารเรียนเป็นการสร้างขึ้นเพื่อเป็นโรงเรียนอนุบาล และจัดอุปกรณ์ในห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ มีพร้อมและสะดวกในการใช้งาน ปัญหา ขนาดและพื้นที่ไม่สอดคล้องกับจำนวนเด็ก 5. สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน มีการเรียนเสริมภาษาอังกฤษ ภาษาไทย จัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ และจัดบริการอาหารกลางวันเป็นสวัสดิการให้แก่เด็กนักเรียน ปัญหา ไม่ได้กำหนดแผนงานประจำปีให้ชัดเจน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ความเข้าใจการจัดกิจกรรม

สุทธนา อันเกียรติพงษ์ (2552) ได้ศึกษาการวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศโรงเรียนอนุบาลเอกชน ของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน พบว่า มีตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร ที่สามารถอธิบายความแปรปรวนของการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ดังนี้ 1) ปัจจัยด้านโรงเรียน 2) ปัจจัยด้านครูและบุคลากรอื่น ๆ 3) ปัจจัยด้านผู้บริหาร และ 4) ปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมภายนอก

สราวดี เฟ็งศรีโคตร และจันทร์ชลี พาพุทธ (2554 : 68) ได้ศึกษารูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการศึกษาปฐมวัย ผลการวิจัยพบว่า รูปแบบการมีส่วนร่วมของผู้ปกครองในการจัดการ และร่วมประเมินผล การจัดการศึกษาปฐมวัย มี 5 องค์ประกอบ คือ หลักการและแนวคิด ได้แก่ การส่งเสริมความเป็นหุ้นส่วนและการมีข้อตกลงร่วมกันในการทำงานระหว่างโรงเรียนกับผู้ปกครอง 2) วัตถุประสงค์เพื่อพัฒนาเด็ก พัฒนาผู้ปกครองและพัฒนาโรงเรียน 3) หลักการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มี 2 แบบ ได้แก่ แบบเป็นทางการและแบบไม่เป็นทางการ 4) การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ได้แก่ ร่วมตัดสินใจ ร่วมดำเนินการ และร่วมประเมินผล และ 5) บทบาทการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง มี 6 ด้าน ได้แก่ การอบรมเลี้ยงดูในฐานะผู้ปกครอง การติดต่อสื่อสาร การอาสาสมัคร การเรียนรู้พื้นฐาน การตัดสินใจและการร่วมมือกับชุมชน ผลการประเมินรูปแบบ มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมาก

อัจฉริยา ชื่นเจริญวงศ์ (2555) “ศึกษาเรื่องกระบวนการหาและเลือกสรรครูโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานคร” ผลการวิจัยพบว่า กระบวนการสรรหาและเลือกครูของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในกรุงเทพมหานครมีการดำเนินการปฐมนิเทศการทดลองปฏิบัติงาน การวางแผนกำลังคน และการปฐมนิเทศ การทดลองการปฏิบัติงานและประเมินผลการปฏิบัติงาน มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากทุกด้าน

2.8.2 ผลการวิจัยในต่างประเทศ

Aberu-Al-hooli (2012) ได้ศึกษาเรื่อง “ประสิทธิผลของหลักสูตรปฐมวัยกับการเตรียมเด็กเข้าการศึกษาภาคบังคับในคูเวต” ผลการวิจัย พบว่า หลักสูตรปฐมวัย ทำให้มีผลสัมฤทธิ์ทางการพัฒนาของเด็ก ทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านสติปัญญา ด้านอารมณ์ ด้านร่างกาย และด้านสังคม ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่เหนือเกณฑ์กำหนด ด้านที่มีค่าเฉลี่ยสูงสุด คือ ด้านการพัฒนาสังคม มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 84.6 และด้านที่มีค่าเฉลี่ยต่ำสุด คือ ด้านการพัฒนาสติปัญญา มีค่าเฉลี่ยคิดเป็นร้อยละ 79 จากผลสัมฤทธิ์ดังกล่าวแสดงให้เห็นว่าเด็กจะต้องได้รับการพัฒนาทั้ง 4 ด้าน ก่อนที่จะเข้าสู่อการศึกษาภาคบังคับ ทั้งนี้เพราะการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นการวางรากฐานทางการศึกษาที่สำคัญอย่างยิ่งสำหรับปฐมวัย

Evgenia Flogaitis and et.al (2005 : บทความ) ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมทางการศึกษาของครูปฐมวัย” ผลการวิจัยพบว่า ครูปฐมวัย จำนวน 52 คน จาก 99 คน มีความเข้าใจว่า สิ่งแวดล้อมทางการศึกษาเป็นเรื่องขององค์ความรู้ จำนวน 33 คน มีความเข้าใจว่าเป็นเรื่องของความตระหนักของบุคคลที่มีต่อสิ่งแวดล้อม 33 คน มีความเข้าใจว่าเป็นเรื่องของทัศนคติและค่านิยม เกี่ยวกับสิ่งแวดล้อม ส่วนจำนวนครูที่เหลือไม่มีคำตอบหรือคำตอบไม่ชัดเจน ครูปฐมวัยมีความเห็นว่า เนื้อหาของสิ่งแวดล้อมทางการศึกษา ครูจำนวน 36 คน มีความเห็นว่า ควรเกี่ยวข้องกับสิ่งแวดล้อมที่เกิดขึ้นเองตามธรรมชาติและการรักษาธรรมชาติ จำนวน 28 คน เห็นว่าควรมีเนื้อหาเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนและในชุมชน นอกนั้นจำนวน 24 คน เห็นว่า ควรเกี่ยวข้องกับปัญหาของสิ่งแวดล้อม วิธีการจัดการเรียนการสอนสิ่งแวดล้อมแก่เด็กปฐมวัย ครูปฐมวัย จำนวน 81 คน มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 73.6 ควรใช้วิธีการศึกษาภาคสนาม เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(Field Study) จำนวน 25 คน มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย หรือคิดเป็นร้อยละ 22.7 ส่วนจำนวนที่เหลือ จำนวน 5 คน ไม่ตอบคำถามหรือคิดเป็นร้อยละ 4.5 ครุปฐมวัย จำนวน 58 คน มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วยอย่างยิ่ง หรือคิดเป็นร้อยละ 52.7 ว่าควรบังคับให้จัดกิจกรรมเกี่ยวกับสิ่งแวดล้อมในระดับปฐมวัย จำนวน 44 คน มีความเห็นอยู่ในระดับเห็นด้วย หรือคิดเป็นร้อยละ 40.0 ส่วนที่เหลือจำนวน 4 คน ไม่มีความเห็น 2 คน ไม่เห็นด้วย และ 2 คน ไม่ตอบแบบสอบถาม

Juhu Kim, Tamera Murdock and Donghwa Choi (2005 : บทความ) ได้ศึกษาเรื่อง “ความคิดเห็นของพ่อแม่เกี่ยวกับความพร้อมของเด็กระดับปฐมวัยโดยใช้เครื่องมือของ National Household Education Survey (NHES. 93) การศึกษาครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อสำรวจความคิดเห็นของพ่อแม่เกี่ยวกับความพร้อมของเด็กระดับปฐมวัย กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ พ่อแม่ของเด็กปฐมวัยจำนวน 4,356 คน โดยจำแนกเป็น กลุ่มคอเคเรียน 3,307 คน กลุ่มอัฟริกาอเมริกัน 560 คน เชื้อชาติอินเดียหรือออสถาน 41 คน ชาวเอเชียหรือชาวหมู่เกาะแปซิฟิก 120 คน กลุ่มตัวอย่างอายุเฉลี่ย 32.1 ปี และผู้ตอบเป็นทั้งพ่อหรือแม่ของเด็ก คิดเป็นร้อยละ 97 ข้อคำถามเกี่ยวกับความพร้อมของเด็กมี 7 รายการ คือ 1) สามารถนับเลขตั้งแต่ 1 ถึง 20 2) แบ่งปันสิ่งของกับบุคคล 3) มีความกระตือรือร้นและอยากรู้อยากเห็น 4) สามารถใช้ดินสอและแปรงได้ 5) สามารถนั่งนิ่ง ๆ มีความตั้งใจ 6) รู้จักพยัญชนะ 7) สามารถสื่อสารด้วยคำพูดได้ ผลการวิจัยพบว่า กลุ่มตัวอย่างเห็นด้วยกับ 7 รายการ โดยเรียงลำดับจากรายการที่มีค่าเฉลี่ยมากไปหาน้อย ดังนี้

1. สามารถสื่อสารด้วยคำพูดได้ ($\bar{X} = 4.23$) 2. แบ่งปันสิ่งของกับบุคคลอื่น ($\bar{X} = 4.20$) 3. มีความกระตือรือร้นและอยากรู้อยากเห็น ($\bar{X} = 4.10$) 4. สามารถนั่งนิ่ง ๆ มีความตั้งใจ ($\bar{X} = 4.00$) 5. สามารถใช้ดินสอและแปรงได้ ($\bar{X} = 3.80$) 6. สามารถนับเลขตั้งแต่ 1 ถึง 20 ($\bar{X} = 3.70$) และ 7. รู้จักพยัญชนะ ($\bar{X} = 3.66$)

กล่าวโดยสรุป พ่อแม่ของเด็กปฐมวัยมีความเห็นด้วยกับความพร้อมของเด็กปฐมวัยทั้ง 7 ประการ อยู่ในระดับมาก และผู้วิจัยได้เสนอแนะว่าความคิดเห็นของกลุ่มตัวอย่างดังกล่าว พ่อแม่และครูควรจะได้นำไปเป็นข้อมูลเพื่อพัฒนาการเด็กปฐมวัยและในด้านร่างกาย อารมณ์ จิตใจ สติปัญญาและสังคมต่อไป

Rool (1985 : 256-A : บทความย่อ) ได้วิเคราะห์ปัจจัยที่ใช้ในการพัฒนาโรงเรียนให้ประสบความสำเร็จมีอยู่ 5 ปัจจัย ได้แก่ ความคาดหวังในความสำเร็จของงาน ภาวะผู้นำของผู้บริหาร บรรยากาศของโรงเรียน และสภาพแวดล้อมในโรงเรียน จุดเน้นของหลักสูตร และการประเมินผล

Fritz (1993 : บทความย่อ) ได้ศึกษาวิจัยเพื่อเปรียบเทียบการรับรู้ ความสำคัญ และผลของการรับรู้ของแต่ละบุคคลในหน่วยงานที่ไม่เกี่ยวข้องกับงานวิชาการ เกี่ยวกับการเข้าใจเกณฑ์ทั้ง 7 หมวด คือ ภาวะผู้นำสารสนเทศและการวิเคราะห์ การวางแผนกลยุทธ์ การใช้ทรัพยากรบุคคล การประกันคุณภาพของการบริการ ผลลัพธ์คุณภาพ และความพึงพอใจของลูกค้า โดยเครื่องมือที่ใช้ถูกออกแบบเพื่อกำหนดถึงการรับรู้ส่วนบุคคล ความสำคัญและความแตกต่างในแต่ละหมวดของเกณฑ์ ผลการวิจัย พบว่า ทุกคนในทุกระดับของสถานศึกษามีความสนใจในการพัฒนาคุณภาพด้านการบริการของหน่วยงานของตน โดยอาศัยเกณฑ์ของ MBNQA โอกาสที่สำคัญที่สุดในการปรับปรุงคุณภาพ นั่นคือ การใช้ทรัพยากรบุคคล พนักงานทุกคนต้องให้ความร่วมมือ โดยพนักงานผู้หญิงมีโอกาสในการปรับปรุงมากกว่าผู้ชาย

Tatiana Ifju and Camelia Luminita Balta (2010 : บทความ) ศึกษาเรื่อง “การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และชุมชนในการจัดการศึกษาปฐมวัย ในเมืองอะรัค ประเทศโรมาเนีย” การวิจัยนี้เป็นเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การวิจัยเชิงคุณภาพ ผลการวิจัยสรุปได้ดังนี้ การมีส่วนร่วมของพ่อแม่และชุมชน มีความสำคัญกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย โดยในเรื่องของการตัดสินใจการดำเนินการกิจกรรมต่าง ๆ รวมการสร้าง ความเข้าใจกับพ่อแม่และชุมชน ให้มีความเข้าใจเกี่ยวกับความสำคัญของการศึกษาระดับปฐมวัย นอกจากนั้น การที่ชุมชนมีส่วนร่วมทำให้ชุมชนมีการจัดสภาพแวดล้อมของชุมชนที่เอื้อต่อการจัด กิจกรรมการเรียนรู้สำหรับเด็กปฐมวัย และยังทำให้โรงเรียนกับชุมชนมีความใกล้ชิด และมีความสัมพันธ์ที่ดีกับพ่อแม่ และชุมชน จากการศึกษายังพบว่า ความสัมพันธ์ระหว่างครู ครอบครัว ของเด็ก และชุมชน มีบทบาทสำคัญอย่างยิ่งกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ซึ่งบทบาทนี้จะนำไปสู่ การแก้ไขปัญหาหรืออุปสรรคต่าง ๆ ในการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยให้มีคุณภาพยิ่งขึ้น นอกจากนั้น ยังเป็นสิ่งกระตุ้นให้ชุมชนมีความตระหนักถึงความสำคัญของการศึกษาระดับปฐมวัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 3

วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพและการสอน การบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียน และเพื่อพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้รูปแบบการวิจัยและพัฒนา (Research and Development) ผู้วิจัยได้ดำเนินการวิจัย แบ่งออกเป็น 2 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหาร กระบวนการบริหารและปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 2 การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 1 การศึกษาสภาพการบริหาร กระบวนการบริหารและปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

การศึกษาสภาพการบริหาร กระบวนการบริหาร และปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 2 ส่วน ดังนี้

ส่วนที่ 1 ศึกษา วิเคราะห์ ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนอนุบาล

ผู้วิจัยได้ศึกษา หลักการจัดการศึกษาปฐมวัย สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน กระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาล และปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้มีประสิทธิภาพ รวมทั้งเอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับการจัดการศึกษาระดับอนุบาล ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

1.1 ยกร่างแบบวิเคราะห์เอกสาร

1.2 นำร่างแบบวิเคราะห์เอกสารเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องทั้งเนื้อหาและภาษาที่ใช้ แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูล

1.3 การเก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบวิเคราะห์เอกสาร โดยผู้วิจัยทำการค้นคว้า รวบรวมข้อมูลจากเอกสาร วารสาร งานวิจัย และสิ่งพิมพ์ทุกชนิดทุกประเภทที่เกี่ยวข้องกับตัวแปรเกี่ยวกับระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

1.4 วิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group) ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

1.5 ผู้ให้ข้อมูล ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 15 คน โดยการเลือกแบบเจาะจง (Ppurposive Ssampling)

1.6 การวิเคราะห์ตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้นำประเด็นที่ได้จากการศึกษา วิเคราะห์เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องมา กำหนดเป็นประเด็นคำถามปลายเปิดเพื่อใช้ในการสนทนากลุ่ม เสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม เพื่อพิจารณาความเหมาะสมและความถูกต้องเชิงเนื้อหา แล้วนำมาปรับปรุงแก้ไขก่อนนำไปใช้ในการเก็บรวบรวมข้อมูลต่อไป

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์การสงวนลิขสิทธิ์ของเอกสารฉบับนี้ ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.7 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้จัดสนทนากลุ่มเมื่อวันที่ 21 เมษายน พ.ศ. 2558 ณ โรงเรียนบางพลีพัฒนศึกษา จังหวัดสมุทรปราการ เพื่อให้ได้ข้อมูลอย่างละเอียดและครบถ้วนเกี่ยวกับตัวแปรที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนอนุบาล ผู้วิจัยจึงใช้วิธีการศึกษาความคิดเห็นของกลุ่มด้วยวิธีการ จัดกลุ่มสนทนา (Focus Group Discussion) ซึ่งเป็นวิธีการหนึ่งในการศึกษาข้อมูลตามระเบียบวิธีการวิจัยเชิงคุณภาพที่พลวัตของกลุ่ม (Group Dynamic) จะเป็นสิ่งกระตุ้นให้ผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในกลุ่มแสดงความคิดเห็นและทัศนะของตนออกมาอย่างเปิดเผยและจริงใจ โดยผู้วิจัยเจาะจงเลือกมาจำนวน 15 คน และผู้วิจัยเป็นผู้ดำเนินการสนทนา (Moderator) จุดประเด็นการสนทนาและกระตุ้นให้ผู้ร่วมสนทนาพูดคุยกันในหัวข้อที่ผู้วิจัยกำหนดไว้ล่วงหน้า โดยที่ผู้วิจัยได้สร้างประเด็นคำถามที่ถามถึงความรู้สึก ฐานความคิด การตัดสินใจ การใช้เหตุผล แรงจูงใจหรือสถานการณ์ต่าง ๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหาร กระบวนการบริหาร และปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

1.8 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์ข้อมูลเชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ส่วนที่ 2 ศึกษาสภาพการบริหาร กระบวนการบริหาร และปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

การศึกษาระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารและปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ประชากร ที่ใช้ในการศึกษาสภาพการบริหาร กระบวนการบริหาร และปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 36 โรงเรียน จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 36 คน โรงเรียนละ 1 คน ครูผู้สอน จำนวน 36 โรงเรียน จำนวน 1,090 คน รวมทั้งสิ้น 1,126 คน

2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารและครูผู้สอนในโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ จำแนกเป็นผู้บริหารโรงเรียน 11 คน และครูผู้สอน จำนวน 174 คน รวม 285 คน ซึ่งกำหนดขนาดของกลุ่มตัวอย่าง โดยใช้ตาราง เครจซี่และมอร์แกน (Krejcie & Morgan, 1970, pp. 607-610) แล้วทำการสุ่มกลุ่มตัวอย่างแบบง่าย (sample random sampling)

2.3 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ (Rating Scale) เกี่ยวกับสภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน กระบวนการบริหารและปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 4 ตอน ดังนี้

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับกระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ตอนที่ 4 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้มีประสิทธิภาพ

2.4 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.4.1 นำผลจากการสนทนากลุ่มผู้บริหารโรงเรียนเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการมาเป็นข้อมูล

สำหรับการยกร่างแบบสอบถามให้ครอบคลุมตัวแปรและนิยามศัพท์ที่ใช้ในการวิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.4.2 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหาแล้วนำมาปรับปรุงแก้ไข

2.4.3 นำร่างแบบสอบถามที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมให้ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไขแล้วเสนอผู้ทรงคุณวุฒิ เพื่อตรวจสอบความเที่ยงตรงเชิงเนื้อหา (Content Validity) และความถูกต้องของภาษาที่ใช้ ผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 5 คน ได้แก่

- (1) รศ.ดร.นิตยา ปิณฑานนท์
ประธานสาขาหลักสูตรและการสอน มหาวิทยาลัยเกษตรศาสตร์
- (2) ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิพรพินิต
ผู้ช่วยคณบดี คณะศิลปศาสตร์ มหาวิทยาลัยนอร์ทกรุงเทพ
- (3) ดร.ดิเรก มีสมดี
ผู้อำนวยการสถาบันพัฒนามาตรฐานการศึกษา
- (4) ดร.ณสีกาญจน์ เจริญหิรัญธรณ์
ผู้รับใบอนุญาต โรงเรียนอนุบาลภาสสิณี
- (5) ดร.นาฏฤดี จิตรังสรรค์
ผู้อำนวยการโรงเรียนสาธิตบางนา

2.4.4 นำแบบสอบถามและข้อมูลจากผู้ทรงคุณวุฒิกลับมาหาค่าดัชนีความสอดคล้อง Index of Item – Objective Congruence (IOC) โดยทำการตรวจสอบเพื่อพิจารณาถึงความเห็นและให้คะแนน ดังนี้

- +1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ
- 0 เมื่อไม่แน่ใจว่าข้อคำถามนั้นสอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ
- 1 เมื่อแน่ใจว่าข้อคำถามนั้นไม่สอดคล้องกับนิยามปฏิบัติการ

การหาค่า IOC ตามเกณฑ์ไม่ต่ำกว่า 0.5 ค่า IOC ของเครื่องมือฉบับนี้มีค่า 1.00 ทุกข้อ ซึ่งถือว่าแบบสอบถามความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารและปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการเป็นแบบสอบถามที่มีคุณภาพ

2.4.5 นำแบบสอบถามไปทดลองใช้ (Try-Out) กับกลุ่มตัวอย่างที่ไม่ใช่กลุ่มตัวอย่างที่เป็นผู้บริหารและครูผู้สอน จำนวน 30 คน และ .24 - 77 หาค่าความเชื่อมั่น (Reliability) โดยวิธีหาค่าสัมประสิทธิ์อัลฟา (Alpha Coefficient) ของครอนบาค (Cronbach, 1990, pp. 202-204) ปรากฏว่ามีค่าความเชื่อมั่นทั้งฉบับเท่ากับ .94

2.5 เกณฑ์การให้คะแนนในการตอบแบบสอบถาม

2.5.1 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เกณฑ์การให้คะแนนเกี่ยวกับสภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน มีดังนี้

5 หมายถึง	ปฏิบัติมากที่สุด
4 หมายถึง	ปฏิบัติมาก
3 หมายถึง	ปฏิบัติปานกลาง
2 หมายถึง	ปฏิบัติน้อย
1 หมายถึง	ปฏิบัติน้อยที่สุด

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.5.2 ตอนที่ 4 เกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ มีดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง ค่อนข้างเห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่ค่อยเห็นด้วย

2.6 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.6.1 บันทึกเสนอคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารและครูผู้สอนโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

2.6.2 ผู้วิจัยนำแบบสอบถามไปส่งให้ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้วยตนเอง ทั้ง 36 โรงเรียน พร้อมนัดวันเวลารับคืน

2.7 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.7.1 นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 275 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 96.45

2.7.2 ทำการวิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

2.7.3 เกณฑ์การแปลความหมายในการตอบแบบสอบถาม ตอนที่ 2 ตอนที่ 3

2.7.4 ตอนที่ 2 และตอนที่ 3 เกณฑ์การแปลความหมายเกี่ยวกับสภาพการบริหารกระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ มีดังนี้ (พรณี ลีกิจวัฒน์. 2557 : 55)

- 4.50 – 5.00 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง มีการปฏิบัติอยู่ในระดับน้อย
- 0.00 – 1.49 หมายถึง มีการปฏิบัติในระดับน้อยที่สุด

2.7.5 ตอนที่ 4 เกณฑ์การแปลความหมายเกี่ยวกับปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้มีคุณภาพ มีดังนี้ (พรณี ลีกิจวัฒน์. 2557 : 55)

- 4.50 – 5.00 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อย
- 0.00 – 1.49 หมายถึง เห็นด้วยอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.8 สถิติที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย (Mean) และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน (Standard Deviation) และการวิเคราะห์ความถดถอยพหุคูณแบบเป็นขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.8.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ ได้แก่ ค่าความถี่และร้อยละ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.8.2 การวิเคราะห์ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับสภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน กระบวนการบริหาร และปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ให้มีคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน

2.8.3 การวิเคราะห์หาความสัมพันธ์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้มีคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ (Correlation Coefficient) โดยมีเกณฑ์ (Cohen, 1988) ดังนี้

-0.29 ถึง - 0.10 หรือ 0.10 ถึง 0.29 มีความสัมพันธ์กันน้อย

-0.49 ถึง - 0.30 หรือ 0.30 ถึง 0.49 มีสหสัมพันธ์ที่มีขนาดปานกลาง

-1.00 ถึง - 0.50 หรือ 0.50 ถึง 1.00 มีค่าความสัมพันธ์กันสูง

2.8.4 การวิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนให้มีคุณภาพ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติถดถอยพหุคูณ ผู้วิจัยใช้การวิเคราะห์แบบขั้นตอน (Multiple Regression แบบ stepwise) โดยมีเกณฑ์การแปลความหมายระดับปัจจัย (สุชาติ ประสิทธิ์รัฐสินธุ์) ถ้าค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สันระหว่างตัวแปรอิสระไม่เกิน 0.75 ค่าดัชนี VIF ไม่เกิน 10 ค่า Tolerance เข้าใกล้ 1.00 แสดงว่า ตัวแปรแต่ละตัวมีอิสระกันค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ (R) จะมีค่าระหว่าง 0 – 1

2.8.5 การวิเคราะห์ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม ผู้ศึกษาใช้วิธีการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

ตอนที่ 2 พัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 2 ส่วน คือ การพิจารณาวิเคราะห์ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ และการประเมินระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ดังนี้

ส่วนที่ 1 พิจารณาวิเคราะห์ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

1.1 ยกร่างระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยการนำผลการวิจัยตามขั้นตอนที่ 1 และศึกษาเอกสาร หลักฐานงานวิจัยที่เกี่ยวข้องกับระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการมาดำเนินการกำหนดเป็นประเด็นสำคัญใน 3 องค์ประกอบ ดังนี้

1.1.1 องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลัก

1.1.2 องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลัก

1.1.3 องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

1.2 ผู้วิจัยพิจารณาวิเคราะห์ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยวิธีการจัดกลุ่มสนทนา (Focus Group Discussion) ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ดังนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

1.2.1 ผู้ให้ข้อมูลสำคัญ คือ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 15 คน ได้มาโดยการเลือกแบบเจาะจง (Ppurposive Ssampling)

1.2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการสนทนากลุ่ม เป็นประเด็นคำถามปลายเปิดเกี่ยวกับองค์ประกอบระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 3 องค์ประกอบ

1.2.3 การสร้างและหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยยกร่างประเด็นคำถามและนำเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อพิจารณาความถูกต้องเหมาะสม

1.2.4 ปรับปรุงแก้ไขประเด็นคำถามเกี่ยวกับการพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ตามข้อเสนอแนะของอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมก่อนนำไปใช้

1.2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล เป็นการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

1.2.6 ปรับปรุงระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ตามข้อเสนอแนะของผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย

ส่วนที่ 2 การประเมินระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

การประเมินระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการ ดังนี้

2.1 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง เนื่องจากในจังหวัดสมุทรปราการมีโรงเรียนอนุบาลเอกชน จำนวน 36 โรงเรียนผู้วิจัยจึงได้จัดเก็บข้อมูลจากประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียน จำนวน 36 คน

2.2 เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย เป็นแบบสอบถามประเมินระบบ การบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งมีลักษณะเป็นแบบแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ เกี่ยวกับความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ และความถูกต้องและครอบคลุม

2.3 การสร้างและการหาคุณภาพเครื่องมือ ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.3.1 ศึกษาหลักทฤษฎีเกี่ยวกับประเมินระบบการบริหารการศึกษาในระดับปฐมวัย ใน 4 ด้าน คือ ความเหมาะสม ความเป็นประโยชน์ ความเป็นไปได้ ความถูกต้องและครอบคลุม

2.3.2 นำร่างแบบสอบถามเสนออาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมเพื่อตรวจสอบความถูกต้องเชิงเนื้อหา

2.3.3 นำร่างแบบประเมินที่อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมให้ข้อเสนอแนะมาปรับปรุงแก้ไข

2.3.4 นำแบบประเมินที่ปรับปรุงแก้ไขและหาคุณภาพแบบประเมินโดยฉันทามติผู้ทรงคุณวุฒิ จำนวน 15 คน เมื่อวันที่ 8 เดือน กันยายน พ.ศ. 2559 ณ ห้องประชุมโรงเรียนบางพลีพัฒนศึกษาลัย เวลา 13.00 -16.00 น. แล้วปรับปรุงแก้ไขตามฉันทามติผู้ทรงคุณวุฒิก่อนนำไปใช้ โดยมีเกณฑ์พิจารณาข้อคำถามที่ใช้ได้จากค่าแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานไม่เกิน 1 และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ ไม่เกิน 1.50 [8] ซึ่งแบบสอบถามที่ผู้วิจัยสร้างขึ้นมีค่าแตกต่างระหว่างฐานนิยมกับมัธยฐานอยู่ระหว่างไม่เกิน 0-1 (ไม่เกิน 1) และค่าพิสัยระหว่างควอไทล์ 0-0.75 (ไม่เกิน 1.05)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

2.3.5 เกณฑ์การให้คะแนนระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ มีดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง ค่อนข้างเห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่ค่อยเห็นด้วย

2.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.4.1 บันทึกเสนอคณะกรรมการอุตสาหกรรม สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ออกหนังสือขอความร่วมมือในการเก็บรวบรวมข้อมูลจากผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

2.4.2 ผู้วิจัยจะนำแบบสอบถามไปส่งให้กับผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการด้วยตนเอง ทั้ง 36 โรงเรียน พร้อมนัดวันเวลารับคืน

2.5 การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยได้ดำเนินการตามลำดับขั้นตอน ดังนี้

2.5.1 นำแบบสอบถามที่ได้กลับคืนมา ตรวจสอบความสมบูรณ์ของแบบสอบถาม พบว่าเป็นแบบสอบถามที่สมบูรณ์ จำนวน 36 ฉบับ คิดเป็นร้อยละ 100

2.5.2 ทำการวิเคราะห์โดยโปรแกรมคอมพิวเตอร์สำเร็จรูป โดยมีเกณฑ์ ดังนี้

- 4.50 – 5.00 หมายถึง มีความเหมาะสม / เป็นประโยชน์ / เป็นไปได้ / ความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมากที่สุด
- 3.50 – 4.49 หมายถึง มีความเหมาะสม / เป็นประโยชน์ / เป็นไปได้ / ความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับมาก
- 2.50 – 3.49 หมายถึง มีความเหมาะสม / เป็นประโยชน์ / เป็นไปได้ / ความถูกต้องครอบคลุมอยู่ในระดับปานกลาง
- 1.50 – 2.49 หมายถึง มีความเหมาะสม / เป็นประโยชน์ / เป็นไปได้ / ความถูกต้องครอบคลุม อยู่ในระดับน้อย
- 0.00 – 1.49 หมายถึง มีความเหมาะสม / เป็นประโยชน์ / เป็นไปได้ / ความถูกต้องครอบคลุมอยู่ในระดับน้อยที่สุด

2.6 สถิติที่ใช้ ในการวิจัยครั้งนี้ ได้แก่ ค่าเฉลี่ย μ ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ ผู้วิจัยดำเนินการ ดังนี้

2.6.1 การวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม สถิติที่ใช้ได้แก่ ค่าความถี่ ร้อยละ

2.6.2 การวิเคราะห์ ระดับความคิดเห็นเกี่ยวกับการประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ ได้แก่ μ และส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน σ

2.6.3 สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์เชิงเนื้อหา (Content Analysis)

บทที่ 4

ผลการวิเคราะห์ข้อมูล

การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน วิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียน และเพื่อพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยเสนอผลการวิเคราะห์ข้อมูลตามลำดับ ดังนี้

- 4.1 สัญลักษณ์ของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล
- 4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม
- 4.3 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
- 4.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
- 4.5 ผลการพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
- 4.6 ผลการประเมินระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

4.1 สัญลักษณ์ของสถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล

n	แทน	จำนวนตัวอย่าง
$\bar{x}$	แทน	ค่าเฉลี่ย
S	แทน	ค่าส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน
t	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน t-distribution
r	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์
R	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ
R^2	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณยกกำลังสอง
F	แทน	ค่าสถิติที่ใช้ในการพิจารณาใน F-distribution
$S.E_{est}$	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานในการพยากรณ์
$S.E_b$	แทน	ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของสัมประสิทธิ์พยากรณ์
b	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
β	แทน	ค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณของตัวแปรพยากรณ์ในรูปคะแนนมาตรฐาน
a	แทน	ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ
Y	แทน	สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
X_1	แทน	ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถและทักษะของครู
X_2	แทน	ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร
X_3	แทน	ปัจจัยด้านระบบบริหารของโรงเรียน
X_4	แทน	ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
X_5	แทน	ปัจจัยด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง
X_6	แทน	ปัจจัยด้านความพร้อมของอาคารสถานที่

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

X_7	แทน	ปัจจัยด้านบรรยากาศในการทำงาน
X_8	แทน	ปัจจัยด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน
X_9	แทน	ปัจจัยด้านความพร้อมด้านงบประมาณ
$\hat{Y}$	แทน	ค่าพยากรณ์สภาพการบริหารโรงเรียนในรูปแบบคะแนนดิบ
Z_{x_1}	แทน	ด้านความรู้ความสามารถและทักษะของครูในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
Z_{x_2}	แทน	ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
Z_{x_3}	แทน	ด้านระบบบริหารของโรงเรียนในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
Z_{x_4}	แทน	ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
Z_{x_5}	แทน	ด้านความร่วมมือของผู้ปกครองในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
Z_{x_6}	แทน	ด้านความพร้อมของอาคารสถานที่ในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
Z_{x_7}	แทน	ด้านบรรยากาศในการทำงานในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
Z_{x_8}	แทน	ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียนในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
Z_{x_9}	แทน	ด้านความพร้อมด้านงบประมาณในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
$\hat{Z}_y$	แทน	ค่าพยากรณ์สภาพการบริหารโรงเรียนในรูปแบบคะแนนมาตรฐาน
p-value	แทน	ค่าความน่าจะเป็นจากค่าสถิติที่ใช้ในการทดสอบสมมติฐาน
**	แทน	มีระดับนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01
*	แทน	มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.2 ผลการวิเคราะห์ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม

ตารางที่ 4.1 แสดงจำนวนและร้อยละข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามจำแนกตำแหน่ง
ประสบการณ์ทำงานและระดับการศึกษา

ข้อมูลทั่วไป	จำนวน	ร้อยละ
ตำแหน่ง		
ผู้อำนวยการ	11	4
ครู	264	96
รวม	275	100
ประสบการณ์ทำงาน		
1 - 3 ปี	72	26.18
4 - 6 ปี	88	32
มากกว่า 6 ปี	115	41.82
รวม	275	100.0
ระดับการศึกษา		
ระดับปริญญาตรี	198	72
ระดับปริญญาโท	75	27.27
ระดับปริญญาเอก	2	0.73
รวม	275	100.0

จากตารางที่ 4.1 พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้เป็นผู้อำนวยการจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4 และครู จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 96.50

เมื่อพิจารณาตามประสบการณ์ทำงาน พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 6 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 41.82 รองลงมาคือ มีประสบการณ์ทำงาน 4 - 6 ปี จำนวน 88 คน คิดเป็นร้อยละ 32 และมีประสบการณ์ทำงาน 1 - 3 ปี จำนวน 72 คน คิดเป็นร้อยละ 26.18

ระดับการศึกษา พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 72 รองลงมา คือ จบการศึกษาระดับปริญญาโท จำนวน 75 คน คิดเป็นร้อยละ 27.27 และจบการศึกษาระดับปริญญาเอก จำนวน 2 คน คิดเป็นร้อยละ 0.73

4.3 ผลการวิเคราะห์สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 4.2 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการในภาพรวม

สภาพการบริหารโรงเรียน	n = 275		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
	$\bar{x}$	S		
1. การเลือกหลักสูตร	4.55	.46	มากที่สุด	2
2. การสรรหาครู	4.55	.51	มากที่สุด	3
3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.53	.44	มากที่สุด	4
4. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	4.38	.54	มาก	5
5. การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน	4.55	.44	มากที่สุด	1
6. การจัดอาคารสถานที่	4.27	.59	มาก	7
7. การจัดโภชนาการ	4.28	.59	มาก	6
รวม	4.44	.44	มาก	

จากตารางที่ 4.2 พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ มีการปฏิบัติ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.44$, $S = .44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 4 ด้าน เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน ($\bar{x} = 4.55$, $S = .44$) รองลงมา คือ ด้านการเลือกหลักสูตร ($\bar{x} = 4.55$, $S = .46$) และด้านการสรรหาครู ($\bar{x} = 4.55$, $S = .51$) และด้านที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 3 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ด้านการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.38$, $S = .54$) รองลงมา คือ ด้านการจัดโภชนาการ ($\bar{x} = 4.28$, $S = .59$) และด้านการจัดอาคารสถานที่ ($\bar{x} = 4.27$, $S = .59$)

ตารางที่ 4.3 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่สภาพการบริหาร
โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการเลือกหลักสูตร

ข้อ	ด้านการเลือกหลักสูตร	n = 275		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{x}$	S		
1	โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญ ๆ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ก่อนนำไปใช้จัดกิจกรรม การเรียนรู้	4.67	.52	มากที่สุด	3
2	โรงเรียนมีการวางแผนและพัฒนาเนื้อหาบางส่วน ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้นบริบทของชุมชน สังคมและความต้องการของผู้ปกครอง	4.69	.53	มากที่สุด	2
3	โรงเรียนได้มอบหมายให้มีบุคคลทำหน้าที่ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน	4.37	.63	มาก	6
4	โรงเรียนสร้างความเข้าใจกับครูเกี่ยวกับหลักการ ความมุ่งหมาย เป้าหมายของหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินผลการพัฒนาการของนักเรียน ก่อนเปิดภาคเรียนของทุกปีการศึกษา	4.41	.64	มาก	5
5	โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรในทุกภาคเรียนโดยประเมินการพัฒนาการของนักเรียน ทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	4.42	.63	มาก	4
6	โรงเรียนได้นำผลการประเมินการใช้หลักสูตรในแต่ละภาคเรียนมาเป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไขแนวปฏิบัติตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 และกำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป	4.71	.49	มากที่สุด	1
รวม		4.55	.46	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.3 พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการเลือกหลักสูตร โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$, $S = .46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 3 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 โรงเรียนได้นำผลการประเมินการใช้หลักสูตรในแต่ละภาคเรียนมาเป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไขแนวปฏิบัติตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 และกำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป ($\bar{x} = 4.71$, $S = .49$) รองลงมา คือ ข้อ 2 โรงเรียนมีการวางแผนและพัฒนาเนื้อหาบางส่วนของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้นบริบทของชุมชน สังคมและความต้องการของผู้ปกครอง ($\bar{x} = 4.69$, $S = .53$) และข้อ 1 โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญ ๆ ของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ก่อนนำไปใช้จัดกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.67$, $S = .52$) และข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากมีจำนวน 3 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ข้อ 5 โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรในทุกภาคเรียนโดยประเมินการพัฒนาการของนักเรียนทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา ($\bar{x} = 4.42$, $S = .63$) รองลงมา คือ ข้อ 4 โรงเรียนสร้างความเข้าใจกับครูเกี่ยวกับหลักการความมุ่งหมาย เป้าหมายของหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และประเมินผลการพัฒนาการของนักเรียน ก่อนเปิดภาคเรียนของทุกปีการศึกษา ($\bar{x} = 4.41$, $S = .64$) และข้อ 3 โรงเรียนได้มอบหมายให้มีบุคคลทำหน้าที่ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน ($\bar{x} = 4.37$, $S = .63$)

ตารางที่ 4.4 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการสรรหาครู

ข้อ	ด้านการสรรหาครู	n = 275		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{x}$	S		
1	โรงเรียนมีการจัดทำแผนการสรรหาครูไว้อย่างชัดเจน	4.68	.51	มากที่สุด	2
2	โรงเรียนสรรหาครูโดยเน้นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนเด็กปฐมวัยแม้ว่าจะไม่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาปฐมวัย	4.68	.48	มากที่สุด	1
3	โรงเรียนสรรหาครูผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาปฐมวัย อันดับที่1	4.61	.54	มากที่สุด	3
4	โรงเรียนจะมีการเตรียมความพร้อมของครูคนใหม่โดยการฝึกอบรมเพื่อให้ครูใหม่มีความรู้ความเข้าใจและทัศนคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งหลักการพัฒนาการของเด็กก่อนลงมือปฏิบัติจริง	4.48	.62	มาก	4
5	โรงเรียนทำการประเมินความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ หลักสูตรและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูก่อนสิ้นสุดการฝึกอบรม	4.42	.64	มาก	5
6	โรงเรียนได้นำผลการประเมินการฝึกอบรมครูคนใหม่ไปเป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไขวิธีการสรรหาครูคนใหม่และกำหนดเป็นแนวปฏิบัติต่อไป	4.42	.70	มาก	6
รวม		4.55	.46	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.4 พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการด้านการสรรหาครู โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$, $S = .46$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 3 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับ ได้แก่ข้อ 2 โรงเรียนสรรหาครูโดยเน้นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนเด็กปฐมวัยแม้ว่าจะไม่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาปฐมวัย ($\bar{x} = 4.68$, $S = .48$) รองลงมา คือ ข้อ 1

โรงเรียนมีการจัดทำแผนการสรรหาครูไว้อย่างชัดเจน ($\bar{x} = 4.68$, $S = .51$) และข้อ 3 โรงเรียนสรรหาเอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ครูผู้สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรี สาขาปฐมวัย ($\bar{x} = 4.61$, $S = .54$) และข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 3 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 4 โรงเรียนจะมีการเตรียมความพร้อมของครูคนใหม่โดยการฝึกอบรมเพื่อให้ครูใหม่มีความรู้ความเข้าใจ และทัศนคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งหลักการพัฒนาการของเด็กก่อนลงมือปฏิบัติจริง ($\bar{x} = 4.48$, $S = .62$) รองลงมาคือ ข้อ 5 โรงเรียนทำการประเมินความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ หลักสูตรและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูก่อนสิ้นสุดการฝึกอบรม ($\bar{x} = 4.42$, $S = .64$) และข้อ 6 โรงเรียนได้นำผลการประเมินการฝึกอบรมครูคนใหม่ไปเป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไขวิธีการสรรหาครูคนใหม่และกำหนดเป็นแนวปฏิบัติต่อไป ($\bar{x} = 4.42$, $S = .70$)

ตารางที่ 4.5 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้

ข้อ	ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	n = 275		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{x}$	S		
1	โรงเรียนมีการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ล่วงหน้าก่อนเปิดเรียน	4.35	.66	มาก	10
2	โรงเรียนวางแผนการเตรียมความพร้อมของครูการใช้อาคารสถานที่ สื่ออุปกรณ์สำหรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก่อนเปิดภาคเรียน	4.36	.66	มาก	9
3	โรงเรียนกำหนดให้ครูและผู้ช่วยรับผิดชอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กในแต่ละห้องเรียนไว้อย่างชัดเจน	4.26	.72	มาก	11
4	โรงเรียนมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้ครบทั้ง 4 ด้าน คือ ร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา	4.65	.54	มากที่สุด	4
5	โรงเรียนกำหนดให้ครูผู้สอนทุกคนส่งแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ก่อนเปิดภาคเรียน	4.59	.61	มากที่สุด	6
6	โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการหรือครูฝ่ายวิชาการทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูก่อนเปิดภาคเรียน	4.46	.67	มาก	7
7	โรงเรียนมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับความพร้อมของนักเรียน	4.65	.53	มากที่สุด	3
8	โรงเรียนมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้คำนึงถึงความปลอดภัยของเด็ก	4.45	.63	มาก	8
9	โรงเรียนมีการประเมินการพัฒนาการของนักเรียนในระหว่างภาคเรียนและก่อนสิ้นภาคเรียน	4.75	.47	มากที่สุด	1

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.5 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้	n = 275		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{x}$	S		
10	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แล้วจัดทำ เป็นแนวปฏิบัติต่อไป	4.69	.50	มากที่สุด	2
รวม		4.53	.44	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.5 พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.53$, $S = .44$) เมื่อพิจารณารายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 6 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 10 โรงเรียนมีการประเมินการพัฒนาการของนักเรียนในระหว่างภาคเรียนและก่อนสิ้นภาคเรียน ($\bar{x} = 4.75$, $S = .47$) รองลงมา คือ ข้อ 11 โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงแล้วจัดทำเป็นแนวปฏิบัติต่อไป ($\bar{x} = 4.69$, $S = .50$) และข้อ 7 โรงเรียนมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ที่มีความสอดคล้องกับความพร้อมของนักเรียน ($\bar{x} = 4.65$, $S = .53$) และข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 5 ข้อ เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการหรือครูฝ่ายวิชาการทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของครูก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 4.46$, $S = .67$) รองลงมา คือ ข้อ 8 โรงเรียนมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้โดยคำนึงถึงความปลอดภัยของเด็ก ($\bar{x} = 4.45$, $S = .63$) และข้อ 2 โรงเรียนวางแผนการเตรียมความพร้อมของครูการใช้อาคารสถานที่ สื่ออุปกรณ์สำหรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก่อนเปิดภาคเรียน ($\bar{x} = 4.36$, $S = .66$)

ตารางที่ 4.6 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน

ข้อ	ด้านการเลือกใช้สื่อการเรียน	n = 275		ระดับปฏิบัติ	ลำดับ
		$\bar{x}$	S		
1	โรงเรียนมีคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกสื่อการเรียนการสอน	4.65	.53	มากที่สุด	2
2	โรงเรียนมีการวางแผนการจัดหาสื่อการเรียนการสอนเป็นประจำทุกปีการศึกษา	4.67	.52	มากที่สุด	1
3	โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อการเรียนเป็นของตนเองบางส่วนเพื่อให้มีความเหมาะสมกับภาวะการณ์พัฒนาการของเด็กจุดเน้นของโรงเรียนและความต้องการของผู้ปกครอง	4.09	.78	มาก	6
4	โรงเรียนจัดให้มีการฝึกอบรมการใช้สื่อสำหรับครูคนใหม่ที่ไม่มีความรู้ประสบการณ์สอนเด็กปฐมวัยก่อนลงมือปฏิบัติจริง	4.30	.70	มาก	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.6 (ต่อ)

ข้อ	ด้านการเลือกใช้สื่อการเรียน	n = 275		ระดับปฏิบัติ	ลำดับ
		$\bar{x}$	S		
5	โรงเรียนทำการประเมินผลของการใช้สื่อทุกชนิดทุกภาคการศึกษา	4.28	.73	มาก	4
6	โรงเรียนได้นำผลการประเมินความเหมาะสมและคุณภาพของสื่อทุกชนิดมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กต่อไป	4.26	.74	มาก	5
รวม		4.38	.54	มาก	

จากตารางที่ 4.6 พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.38$, $S = .54$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 2 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย ได้แก่ ข้อ 2 โรงเรียนมีการวางแผนการจัดหาสื่อการเรียนการสอนเป็นประจำทุกปีการศึกษา ($\bar{x} = 4.67$, $S = .52$) รองลงมา ข้อ 1 โรงเรียนมีคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกสื่อการเรียนการสอน ($\bar{x} = 4.65$, $S = .53$) และข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 4 โรงเรียนจัดให้มีการฝึกอบรมการใช้สื่อสำหรับครูคนใหม่ที่ไม่มีประสบการณ์สอนเด็กปฐมวัยก่อนลงมือปฏิบัติจริง ($\bar{x} = 4.30$, $S = .70$) รองลงมา คือ ข้อ 5 โรงเรียนทำการประเมินผลของการใช้สื่อทุกชนิดทุกภาคการศึกษา ($\bar{x} = 4.28$, $S = .73$) และข้อ 6 โรงเรียนได้นำผลการประเมินความเหมาะสมและคุณภาพของสื่อทุกชนิดมาใช้ในการพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กต่อไป ($\bar{x} = 4.26$, $S = .74$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 3 โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อการเรียนเป็นของตนเองบางส่วนเพื่อให้มีความเหมาะสมกับภาวะการณ์พัฒนาการของเด็กจุดเน้นของโรงเรียนและความต้องการของผู้ปกครอง ($\bar{x} = 4.09$, $S = .78$)

ตารางที่ 4.7 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร
โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน

ข้อ	ด้านการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน	n = 275		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{x}$	S		
1	โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินการพัฒนาการของเด็ก	4.53	.57	มากที่สุด	4
2	โรงเรียนมีการวางแผนการประเมินการพัฒนาการของเด็ก	4.66	.51	มากที่สุด	1
3	โรงเรียนมีการประเมินการพัฒนาการของเด็กครบทั้ง 4 ด้าน (ร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ สังคม และสติปัญญาตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546) ทุกภาคการศึกษา	4.50	.55	มากที่สุด	6
4	โรงเรียนใช้วิธีการประเมินหลายวิธี เช่น การสังเกตแล้วบันทึกการสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม การวิเคราะห์จากผลงานของเด็ก และการประเมินการพัฒนาการทางกาย เช่น ความสูง และน้ำหนัก เป็นต้น	4.56	.57	มากที่สุด	3
5	โรงเรียนมีการประเมินการพัฒนาการของเด็กโดยการสอบถามผู้ปกครอง	4.59	.57	มากที่สุด	2
6	โรงเรียนได้นำผลการประเมินการพัฒนาการของเด็กมาวิเคราะห์เพื่อใช้เป็นข้อมูลสำหรับการปรับปรุงวิธีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก	4.51	.57	มากที่สุด	5
7	โรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือและวิธีการประเมินการพัฒนาการของเด็กไว้เป็นมาตรฐานเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป	4.49	.60	มาก	7
รวม		4.55	.44	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.7 พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการประเมินพัฒนาการของผู้เรียน โดยภาพรวม มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด ($\bar{x} = 4.55$, $S = .44$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 6 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 2 โรงเรียนมีการวางแผนการประเมินการพัฒนาการของเด็ก ($\bar{x} = 4.66$, $S = .51$) รองลงมา คือ ข้อ 5 โรงเรียนมีการประเมินการพัฒนาการของเด็กโดยการสอบถามผู้ปกครอง ($\bar{x} = 4.59$, $S = .57$) และข้อ 4 โรงเรียนใช้วิธีการประเมินหลายวิธี เช่น การสังเกตแล้วบันทึกการสนทนากับเด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่ม การวิเคราะห์จากผลงานของเด็ก และการประเมินการพัฒนาการทางกาย เช่น ความสูง และน้ำหนัก เป็นต้น ($\bar{x} = 4.56$, $S = .57$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7 โรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือและวิธีการประเมินการพัฒนาการของเด็กไว้เป็นมาตรฐานเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป ($\bar{x} = 4.49$, $S = .60$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.8 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร
โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดอาคารสถานที่

ข้อ	ด้านการจัดอาคารสถานที่	n = 275		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{x}$	S		
1	โรงเรียนมีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ก่อนเปิดภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา	4.48	.65	มาก	1
2	โรงเรียนได้มีการปรับปรุงห้องเรียน ห้องนอน และห้องสุขา ให้มีความสะอาดและปลอดภัยอยู่เสมอ	4.28	.67	มาก	3
3	โรงเรียนได้ปรับปรุงสนามเด็กเล่นให้มีความปลอดภัย	4.28	.69	มาก	4
4	โรงเรียนจัดห้องเรียนให้มีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนโดยคำนึงถึงความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้	4.41	.65	มาก	2
5	โรงเรียนจัดให้มีพื้นที่แสดงผลงานของเด็ก ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก ที่เก็บของเด็ก มีป้ายนิเทศและที่เก็บรองเท้าอย่างเป็นระเบียบสะดวกและปลอดภัยในการใช้	4.22	.73	มาก	5
6	มีการจัดสนามเด็กเล่นที่ส่งเสริมการพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา)	4.21	.73	มาก	6
7	โรงเรียนมีการประเมินผลการพัฒนาการของเด็กเกี่ยวกับการใช้มุมและของเล่นต่าง ๆ ที่จัดให้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนทุก ๆ ภาคเรียน	4.18	.76	มาก	7
8	โรงเรียนมีการนำผลการประเมินการใช้มุมและของเล่นมาวิเคราะห์แล้วนำไปใช้ปรับปรุงการจัดอาคารสถานที่ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน	4.12	.76	มาก	8
รวม		4.27	.59	มาก	

จากตารางที่ 4.8 พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดอาคารสถานที่ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.27$, $S = .59$) เมื่อพิจารณา รายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 โรงเรียนมีการวางแผนการใช้อาคารสถานที่ก่อนเปิดภาคเรียนในแต่ละปีการศึกษา ($\bar{x} = 4.48$, $S = .65$) รองลงมา คือ ข้อ 4 โรงเรียนจัดห้องเรียนให้มีขนาดที่เหมาะสมกับจำนวนนักเรียน โดยคำนึงถึงความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ ($\bar{x} = 4.41$, $S = .65$) และข้อ 2 โรงเรียนได้มีการปรับปรุงห้องเรียน ห้องนอน และห้องสุขา ให้มีความสะอาดและปลอดภัยอยู่เสมอ ($\bar{x} = 4.28$, $S = .67$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 8 โรงเรียนมีการนำผลการประเมินการใช้มุมและของเล่นมาวิเคราะห์แล้วนำไปใช้ปรับปรุงการจัดอาคารสถานที่ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียน ($\bar{x} = 4.12$, $S = .76$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.9 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร
โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดโภชนาการ

ข้อ	ด้านการจัดโภชนาการ	n = 275		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{x}$	S		
1	โรงเรียนมีการวางแผนการจัดอาหารเป็นรายสัปดาห์ โดยกำหนดรายการอาหารแต่ละวันให้มีคุณค่าทางอาหารครบ 5 หมู่	4.24	.74	มาก	5
2	โรงเรียนจัดให้มีสถานที่ (ห้องครัว) สำหรับการประกอบอาหารเป็นการเฉพาะ	4.29	.70	มาก	3
3	โรงเรียนให้บริการอาหารเป็น 3 ช่วง เวลาโดยประมาณคือ ช่วง 10.30 - 10.40 น. บริการอาหารว่างเช้า 11.30 - 13.00 น. บริการอาหารกลางวัน และ 15.00 - 15.30 น. บริการอาหารว่างบ่าย	4.23	.74	มาก	6
4	การให้บริการอาหารจะมีครูและผู้ช่วยดูแลและให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด	4.24	.73	มาก	4
5	โรงเรียนฝึกเด็กให้รู้วิธีการเก็บอุปกรณ์และภาชนะใส่อาหารให้เป็นระเบียบ	4.43	.66	มาก	1
6	โรงเรียนมีการสอบถามเด็กเกี่ยวกับประเภทของอาหารว่างและอาหารกลางวันที่ต้องการ	4.22	.73	มาก	7
7	โรงเรียนมีการประเมินผลการให้บริการอาหารแก่เด็กทุกสัปดาห์เพื่อวิเคราะห์คุณค่าและความชอบอาหารของเด็กทุกสัปดาห์	4.37	.72	มาก	2
8	โรงเรียนมีการนำผลการวิเคราะห์คุณค่าและความชอบอาหารของเด็กมาใช้เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงรายการอาหารให้เหมาะสมและตรงตามความต้องการของเด็กต่อไป	4.20	.77	มาก	8
รวม		4.28	.59	มาก	

จากตารางที่ 4.9 พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านการจัดโภชนาการ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 4.28$, $S = .59$) เมื่อพิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ทุกข้อมีการปฏิบัติอยู่ในระดับมาก เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 5 โรงเรียนฝึกเด็กให้รู้วิธีการเก็บอุปกรณ์และภาชนะใส่อาหารให้เป็นระเบียบ ($\bar{x} = 4.43$, $S = .66$) รองลงมา คือ ข้อ 7 โรงเรียนมีการประเมินผลการให้บริการอาหารแก่เด็กทุกสัปดาห์เพื่อวิเคราะห์คุณค่าและความชอบอาหารของเด็กทุกสัปดาห์ ($\bar{x} = 4.37$, $S = .72$) และข้อ 2 โรงเรียนจัดให้มีสถานที่ (ห้องครัว) สำหรับการประกอบอาหารเป็นการเฉพาะ ($\bar{x} = 4.29$, $S = .70$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ข้อ 8 โรงเรียนมีการนำผลการวิเคราะห์คุณค่าและความชอบอาหารของเด็ก มาใช้เป็นข้อมูลเพื่อการปรับปรุงรายการอาหารให้เหมาะสมและตรงตามความต้องการของเด็กต่อไป ($\bar{x} = 4.20$, $S = .77$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนลิขสิทธิ์ไว้สำหรับใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.10 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับปฏิบัติ และลำดับที่ สภาพการบริหาร
โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านกระบวนการบริหาร

ข้อ	ด้านกระบวนการบริหาร	n = 275		ระดับปฏิบัติ	ลำดับที่
		$\bar{x}$	S		
1	การวางแผน	4.50	.15	มากที่สุด	3
2	การปฏิบัติ	4.38	.25	มาก	4
3	การตรวจสอบ	4.52	.30	มากที่สุด	2
4	การปรับปรุงแก้ไข	4.53	.09	มากที่สุด	1
รวม		4.48	.30	มาก	

จากตารางที่ 4.10 พบว่า องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการที่ใช้วงจรคุณภาพของ Deming พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 3 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรกได้แก่ ข้อ 4 การปรับปรุงแก้ไข ($\bar{x} = 4.53$, $S = .09$) รองลงมาคือ ข้อ 3 การตรวจสอบ ($\bar{x} = 4.52$, $S = .30$) ข้อ 1 การวางแผน ($\bar{x} = 4.50$, $S = .15$) และส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 2 การปฏิบัติ ($\bar{x} = 4.38$, $S = .25$)

4.4 ผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 4.11 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความคิดเห็น และลำดับที่ปัจจัยเชิงบวก
ที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ปัจจัย	n = 275		ระดับ ความคิดเห็น	ลำดับ
	$\bar{x}$	S		
1. ด้านความรู้ ความสามารถ และทักษะของครู	3.54	.13	มาก	5
2. ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร	3.92	.25	มาก	1
3. ด้านระบบบริหารของโรงเรียน	3.67	.30	มาก	3
4. ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร	3.44	.09	ปานกลาง	7
5. ด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง	3.45	.24	ปานกลาง	6
6. ด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่	3.29	.45	ปานกลาง	8
7. ด้านบรรยากาศในการทำงาน	3.66	.54	มาก	4
8. ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน	3.80	.08	มาก	2
9. ด้านความพร้อมด้านงบประมาณ	3.26	.25	ปานกลาง	9
รวม	3.56	.20	มาก	

จากตารางที่ 4.11 พบว่า ผู้ตอบแบบสอบถามมีความคิดเห็นต่อปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ($\bar{x} = 3.56$, $S = .20$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 5 ด้าน เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\bar{x} = 3.92$, $S = .25$) รองลงมา คือ ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.80$, $S = .08$) และด้านระบบบริหารของโรงเรียน ($\bar{x} = 3.67$, $S = .30$) และด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง มีจำนวน 4 ด้าน เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง ($\bar{x} = 3.45$, $S = .24$) รองลงมา คือ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ($\bar{x} = 3.44$, $S = .09$) และด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ($\bar{x} = 3.29$, $S = .45$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด คือ ด้านความพร้อมด้านงบประมาณ ($\bar{x} = 3.26$, $S = .25$)

ตารางที่ 4.12 แสดงค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหาร
โรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปร	(X ₁)	(X ₂)	(X ₃)	(X ₄)	(X ₅)	(X ₆)	(X ₇)	(X ₈)	(X ₉)	(Y)
ด้านความรู้ ความสามารถ และ ทักษะของครู(X ₁)	1.000	.697**	.627**	.714**	.619**	.643**	.611**	.746**	.849**	.799**
ด้านภาวะผู้นำ ของผู้บริหาร (X ₂)		1.000	.573**	.616**	.616**	.705**	.621**	.387**	.602**	.706**
ด้านระบบการบริหาร โรงเรียน (X ₃)			1.000	.645**	.770**	.675**	.718**	.277**	.477**	.768**
ด้านระบบ สารสนเทศ เพื่อการบริหาร (X ₄)				1.000	.622**	.604**	.564**	.513**	.627**	.843**
ด้านความร่วมมือ ของผู้ปกครอง (X ₅)					1.000	.754**	.836**	.256**	.418**	.752**
ด้านความพร้อม ด้านอาคารสถานที่ (X ₆)						1.000	.792**	.254**	.497**	.835**
ด้านบรรยากาศ ในการทำงาน (X ₇)							1.000	.164**	.387**	.713**
ด้านสถานที่ตั้ง ของโรงเรียน (X ₈)								1.000	.658**	.525**
ด้านความพร้อม ด้านงบประมาณ (X ₉)									1.000	.741**
การบริหารโรงเรียน(Y)										1.000

หมายเหตุ : ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\leq .01$

จากตารางที่ 4.12 พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ (Y) มีความสัมพันธ์เชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ซึ่งมีความสัมพันธ์ในระดับสูง โดยเรียงลำดับจากความสัมพันธ์มากไปหาน้อย ได้แก่ ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (X₄) (r=.843) ปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ (X₆) (r=.835) ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถ และทักษะของครู (X₁) (r=.799) ด้านระบบการบริหารโรงเรียน (X₃) (r=.768) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง (X₅) (r=.752) ด้านความพร้อมด้านงบประมาณ (X₉) (r=.741) ด้านบรรยากาศในการทำงาน (X₇) (r=.713) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X₂) (r=.706) และด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน (X₈) (r=.525) โดยมีค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์อยู่ในช่วง (r=.525 - .843) จึงทำการตรวจสอบภาวะ multicollinearity ดังตารางที่ 4.13

ตารางที่ 4.13 แสดงค่า VIF (Variance inflation factor) ของปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ตัวแปร	Collinearity Statistics	
	Tolerance	VIF
ด้านความรู้ความสามารถ และทักษะของครู (X_1)	.109	9.143
ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_2)	.338	2.960
ด้านระบบการบริหารโรงเรียน (X_3)	.389	2.572
ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (X_4)	.279	3.586
ด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง (X_5)	.386	2.589
ด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ (X_6)	.324	3.088
ด้านบรรยากาศในการทำงาน (X_7)	.326	3.072
ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน (X_8)	.251	3.982
ด้านความพร้อมด้านงบประมาณ (X_9)	.308	3.244

จากตารางที่ 4.13 พบว่า ค่า Tolerance ของปัจจัยด้านความรู้ความสามารถ และทักษะของครู (X_1) คือ .109 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_2) คือ .338 ด้านระบบการบริหารโรงเรียน (X_3) คือ .389 ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (X_4) คือ .279 ด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง (X_5) คือ .386 ด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ (X_6) คือ .324 ด้านบรรยากาศในการทำงาน (X_7) คือ .326 ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน (X_8) คือ .251 และด้านความพร้อมด้านงบประมาณ (X_9) คือ .308 ซึ่งมีความมากกว่าศูนย์ จึงไม่เกิดภาวะ multicollinearity

การทดสอบพบว่า ค่า VIF ของปัจจัยด้านความรู้ความสามารถ และทักษะของครู (X_1) คือ 9.143 ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_2) คือ 2.960 ด้านระบบการบริหารโรงเรียน (X_3) คือ 2.572 ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (X_4) คือ 3.586 ด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง (X_5) คือ 2.589 ด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ (X_6) คือ 3.088 ด้านบรรยากาศในการทำงาน (X_7) คือ 3.072 ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน (X_8) คือ 3.982 และด้านความพร้อมด้านงบประมาณ (X_9) คือ 3.244 แสดงให้เห็นว่าค่า VIF ของปัจจัยในแต่ละด้านมีค่าไม่เกิน 10 จึงไม่เกิดปัญหา multicollinearity จึงทำการทดสอบการวิเคราะห์โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังตารางที่ 4.14

ตารางที่ 4.14 แสดงค่าการวิเคราะห์การถดถอยพหุคูณ แบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ของปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ลำดับการเข้าสมการของปัจจัยพยากรณ์	R	R ²	Adjusted R ²	F
(X ₄)	.843	.711	.710	669.586**
(X ₄)(X ₆)	.937	.878	.877	973.388**
(X ₄)(X ₆)(X ₉)	.958	.917	.916	997.046**
(X ₄)(X ₆)(X ₉)(X ₃)	.964	.929	.928	878.769**
(X ₄)(X ₆)(X ₉)(X ₃)(X ₈)	.965	.932	.930	730.153**
(X ₄)(X ₆)(X ₉)(X ₃)(X ₈)(X ₁)	.969	.938	.937	675.876**
(X ₄)(X ₆)(X ₉)(X ₃)(X ₈)(X ₁)(X ₅)	.969	.940	.938	594.061**
(X ₄)(X ₆)(X ₉)(X ₃)(X ₈)(X ₁)(X ₅)(X ₂)	.970	.941	.939	526.464**

หมายเหตุ : ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ $\leq .01$

จากตารางที่ 4.14 พบว่า เมื่อนำปัจจัยทั้ง 9 ตัวเข้าสู่สมการพยากรณ์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ โดยวิธี Stepwise พบว่า มี 8 ปัจจัยถูกเลือกเข้าสู่สมการ ตามลำดับการเข้าสมการของปัจจัยพยากรณ์คือ ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (X₄) สามารถทำนายได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 โดยมีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .711 ซึ่งแสดงว่าปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหารสามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 71.10

เมื่อเพิ่มตัวพยากรณ์ปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ (X₆) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .878 แสดงว่า ปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร และปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 87.80

เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านความพร้อมด้านงบประมาณ (X₉) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .917 แสดงว่าปัจจัยด้านความพร้อมด้านงบประมาณสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ และปัจจัยด้านความพร้อมด้านงบประมาณสามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 91.70

เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านระบบบริหารโรงเรียน (X₃) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .929 แสดงว่า ปัจจัยด้านระบบบริหารโรงเรียนสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านความพร้อมด้านงบประมาณและปัจจัยด้านระบบบริหารโรงเรียนสามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 92.90

เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านที่ตั้งของโรงเรียน (X₈) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R²) เท่ากับ .932 แสดงว่า ปัจจัยด้านที่ตั้งของโรงเรียน สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคาร

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

สถานที่ ปัจจัยด้านความพร้อมด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านระบบบริหารโรงเรียน และปัจจัยด้านที่ตั้งของโรงเรียนสามารถรวมพยากรณ์ได้ ร้อยละ 93.20

เมื่อเพิ่มปัจจัยปัจจัยด้านความรู้ความสามารถและทักษะของครู (X_1) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .938 แสดงว่า ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถและทักษะของครูสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านความพร้อมด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านระบบบริหารโรงเรียน ปัจจัยด้านที่ตั้งของโรงเรียนและปัจจัยด้านความรู้ความสามารถและทักษะของครูสามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 93.80

เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง (X_5) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .940 แสดงว่า ปัจจัยด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง สามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านความพร้อมด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านระบบบริหารโรงเรียน ปัจจัยด้านที่ตั้งของโรงเรียน ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถและทักษะของครูและปัจจัยด้านความร่วมมือของผู้ปกครองสามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 94

เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_2) มีค่าสัมประสิทธิ์การพยากรณ์ (R^2) เท่ากับ .941 แสดงว่า ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสามารถเพิ่มประสิทธิภาพการพยากรณ์ได้อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 นั่นคือ ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ปัจจัยด้านความด้านอาคารสถานที่ ปัจจัยด้านความพร้อมด้านงบประมาณ ปัจจัยด้านระบบบริหารโรงเรียน ปัจจัยด้านที่ตั้งของโรงเรียน ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถและทักษะของครู ปัจจัยด้านความร่วมมือของผู้ปกครองและปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหารสามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 94.10

ส่วนปัจจัยด้านบรรยากาศในการทำงาน (X_7) ไม่สามารถนำมารวมพยากรณ์ได้

ตารางที่ 4.15 แสดงการวิเคราะห์ความแปรปรวนในการค้นหาปัจจัยที่สามารถพยากรณ์เชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

แหล่งความแปรปรวน	df	SS	MS	F	P
Regression	8	50.780	6.347	526.464	.000**
Residual	265	3.195	.012		
Total	273	53.975			

หมายเหตุ : ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.01

จากตารางที่ 4.15 พบว่า ความแปรปรวนของปัจจัยพยากรณ์ที่มี ค่า F มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ 0.01 แสดงว่าปัจจัยด้านความรู้ความสามารถ และทักษะของครู (X_1) ปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_2) ปัจจัยระบบการบริหารโรงเรียน (X_3) ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (X_4) ปัจจัยด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง (X_5) ปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ (X_6) ปัจจัยด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน (X_8) และด้านความพร้อมด้านงบประมาณ (X_9) เป็นปัจจัยที่สามารถพยากรณ์เชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ และสามารถนำค่าสถิติต่างๆ มาสร้างสมการพยากรณ์ จึงได้สร้างสมการพยากรณ์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยใช้วิธีการถดถอยพหุคูณแบบขั้นตอน (Stepwise Multiple Regression Analysis) ดังตารางที่ 4.16

ตารางที่ 4.16 แสดงผลการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ค่าสัมประสิทธิ์ตัวพยากรณ์ค่าความคลาดเคลื่อนมาตรฐานของตัวพยากรณ์ ค่า t ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์พหุคูณ ค่าความคลาดเคลื่อนของการพยากรณ์ โดยใช้วิธี stepwise

ตัวแปรพยากรณ์ที่นำเข้าสมการทั้งหมด ในขั้นตอนเดียว	b	S.E. b	β	t	p-value
ค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a)	-.061	.101		-.604	.546
ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (X_4)	.322	.023	.329	13.715	.000**
ด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ (X_6)	.325	.020	.446	16.576	.000**
ด้านความพร้อมงบประมาณ (X_9)	.296	.027	.330	11.078	.000**
ด้านระบบบริหารของโรงเรียน (X_3)	.167	.025	.174	6.757	.000**
ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน (X_8)	.190	.031	.160	6.100	.000**
ด้านความรู้ความสามารถ และทักษะของครู (X_1)	-.316	.058	-.246	-5.452	.000**
ด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง (X_5)	.069	.024	.080	2.836	.005**
ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_2)	-.042	.021	-.049	-2.036	.043*
R = .970 S.E _{est} = 0.110					
R ² = .941 (Adjusted R ²) = .939 Durbin-Watson = 2.126					
F = 526.464					

หมายเหตุ : ** หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.01

* หมายถึง มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ ≤ 0.05

จากตารางที่ 4.16 พบว่า ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร (X_4) ด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ (X_6) ด้านความพร้อมด้านงบประมาณ (X_9) ด้านระบบบริหารของโรงเรียน (X_3) ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน (X_8) ปัจจัยด้านความรู้ความสามารถ และทักษะของครู (X_1) ด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง (X_5) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร (X_2) เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ อย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 และอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .05 กล่าวคือ สามารถอธิบายการเปลี่ยนแปลงเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ (Adjusted R²) ได้ร้อยละ 93.9 และค่าความคลาดเคลื่อนที่เกิดขึ้นจากการพยากรณ์เท่ากับ 0.110 ส่วนค่า Durbin-Watson เป็นค่าสถิติที่ใช้ทดสอบความเป็นอิสระของค่าความคลาดเคลื่อนซึ่งเป็นเงื่อนไขหนึ่งของการวิเคราะห์ความถดถอย ในที่นี้ได้ Durbin-Watson = 2.126 ซึ่งมีค่ามากกว่า 1.5 แสดงว่า ค่าความคลาดเคลื่อนเป็นอิสระกันโดยมีค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนดิบ (b) เท่ากับ .322, .325, .296, .167, .190, -.316, .069, -.042 ตามลำดับ มีค่าคงที่ของสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ (a) เท่ากับ -.061 สามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์ในรูปคะแนนดิบ ได้ดังนี้

$$\hat{Y} = -.061 + .322(X_4) + .325(X_6) + .296(X_9) + .167(X_3) + .190(X_8) - .316(X_1) + .069(X_5) - .042(X_2)$$

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เมื่อพิจารณาค่าสัมประสิทธิ์การถดถอยพหุคูณในรูปคะแนนมาตรฐานเท่ากับ .329, .446, .330, .174, .160, -.246, .080 และ -.049 ตามลำดับ สามารถนำมาสร้างสมการพยากรณ์การพัฒนาตนเองของครู ในรูปคะแนนมาตรฐาน ได้ดังนี้

$$\hat{Z}_y = .329(Z_{x_4}) + .446(Z_{x_6}) + .330(Z_{x_9}) + .174(Z_{x_3}) + .160(Z_{x_8}) - .246(Z_{x_1}) + .080(Z_{x_5}) - .049(Z_{x_2})$$

4.5 ผลการพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยดำเนินการเป็น 2 ส่วน คือ พิจารณาวิเคราะห์ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ และการประเมินระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผลการดำเนินการปรากฏ ดังนี้

4.5.1 พิจารณาวิเคราะห์ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

4.5.1.1 ผลการดำเนินการ ศึกษา วิเคราะห์และสังเคราะห์ เอกสารและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน และผลการวิจัยในตอนที 1 พบว่า การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ มี 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียน องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารโรงเรียนที่ใช้วงจรบริหารคุณภาพของ Deming และองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีประเด็นสำคัญ ดังนี้

4.5.1.1.1 องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียน

องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียนจากการยกร่างมีรายละเอียดจำนวน 7 ประเด็น และแต่ละประเด็นมีแนวทางสำหรับผู้บริหารควรดำเนินการบริหารพันธกิจหลัก ดังนี้

(1) การเลือกหลักสูตร การเลือกใช้หลักสูตรโรงเรียน ตั้งแต่ระดับปฐมวัย ถึงระดับมัธยม คงไม่สามารถจะเลือกหลักสูตรอื่นได้ นอกจากหลักสูตรที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดให้ แต่โรงเรียนสามารถปรับปรุงเนื้อหาของหลักสูตรให้มีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองหรือชุมชนได้

(2) การสรรหาครู โรงเรียนควรจะรับสมัครผู้ที่สำเร็จการศึกษาด้านปฐมวัย หรือโรงเรียนควรให้ครูได้รับการฝึกอบรม วิชาการและวิธีการสอนระดับปฐมวัยที่เหมาะสม และส่งเสริมสนับสนุนให้ครูได้รับการพัฒนาตนเองในทุกด้าน

(3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ โรงเรียนควรจัดให้ฝ่ายวิชาการในโรงเรียน ให้คำแนะนำด้านการเรียนการสอน การจัดหาสื่อ อุปกรณ์การสอน ประกอบการจัดการเรียนการสอน

(4) การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน โรงเรียนควรให้ฝ่ายวิชาการในโรงเรียน คัดเลือกสื่อการจัดการเรียนการสอนที่ดี มีคุณภาพและสามารถนำมาใช้ได้จริง ตามความมุ่งหมายของหลักสูตรปฐมวัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(5) การประเมินพัฒนาของผู้เรียน การประเมินผลการพัฒนาควรดำเนินการใน 2 ระดับ คือ ระดับสถานศึกษา และระดับครูผู้สอน โดยฝ่ายวิชาการเป็นผู้รับผิดชอบ ให้ความช่วยเหลือครูผู้สอนในการดำเนินการวิเคราะห์ผลประเมินและปรับปรุงแก้ไขปัญหาต่างๆ ร่วมกับครูผู้สอน ผู้บริหารโรงเรียนจึงต้องให้ความสำคัญกับการประเมินผลและพัฒนา โดยพัฒนาให้ครบทั้ง 4 ด้าน คือ ทางกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม และสติปัญญา

(6) การจัดอาคารสถานที่ เป็นหน้าที่ของเจ้าของและผู้บริหารโรงเรียนที่จะต้องเตรียมความพร้อมในทุกด้านทั้งที่เป็นภายในอาคารหรือห้องเรียนและภายนอกห้องเรียน เช่น สนามเด็กเล่นจะต้องมีความเหมาะสม สะดวกและปลอดภัยสำหรับเด็กปฐมวัย

(7) การจัดโภชนาการ โดยหลักการจะต้องจัดอาหารให้ครบสารอาหาร 5 หมู่ และสำคัญที่สุด คือ ความสะอาดและความปลอดภัยสำหรับการบริโภค

4.5.1.1.2 องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของโรงเรียนที่ใช้วงจรบริหารคุณภาพของ Deming ดังนี้

- (1) การวางแผน (Plan)
- (2) การปฏิบัติตามแผน (Do)
- (3) การตรวจสอบ (Check)
- (4) การปรับปรุงแก้ไข (Act)

การบริหารงานหลักทั้ง 7 งาน แต่ละงานจะต้องดำเนินงานให้ครบทั้ง 4 ขั้นตอนดังกล่าวข้างต้น

ตัวอย่าง

การเลือกหลักสูตร ในการจัดการเรียนการสอนในระดับการศึกษาขั้นพื้นฐาน (ปฐมวัย ถึง มัธยมศึกษา) ต้องใช้หลักสูตรแกนกลางของกระทรวงศึกษาธิการเท่านั้น ในการนำหลักสูตรของกระทรวงศึกษาธิการไปใช้ โรงเรียนจะต้องมีการวางแผนการใช้หลักสูตร (Plan) โดยการวิเคราะห์เนื้อหาหลักสูตรว่ามีเนื้อหาวิชาส่วนใด ควรจะเพิ่มเติมโดยการทำเป็นหลักสูตรสถานศึกษา นอกจากวิเคราะห์เนื้อหาของหลักสูตรแกนกลางแล้วโรงเรียนจะต้องมีการวางแผนการจัดการเรียนการสอน วางแผนเตรียมความพร้อมด้านห้องเรียน วัสดุ อุปกรณ์ต่างๆ การนิเทศ ตลอดจนการวัดและประเมินผล แล้วลงมือปฏิบัติ (Do) โดยผู้สอนจัดกิจกรรมการเรียนการสอนต่างๆตามแผนของโรงเรียนและแผนของตนเอง ในขณะเดียวกันครูผู้สอนอาจทำการวัดและประเมินผลหรือตรวจสอบ (Check) ความก้าวหน้าด้านการพัฒนาทางกาย จิตใจ อารมณ์ และสังคมของเด็กในช่วงระยะเวลาที่ทำการสอนหรือจะทำการวัดและประเมินเมื่อสอนครบถ้วนในแต่ละภาคเรียน แล้วนำผลการวัดและประเมินผล มาทำการวิเคราะห์ว่า นักเรียนมีพัฒนาการทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม สติปัญญา หรือมีคุณลักษณะตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร (Act) มากน้อยเพียงใด หากนักเรียนมีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้แล้ว ควรนำวิธีการจัดการเรียนการสอน วิธีสอน วิธีการจัดกิจกรรมต่างๆมาทำเป็นมาตรฐานการจัดการเรียนการสอนต่อไป แต่ถ้านักเรียนยังไม่มีคุณลักษณะตามที่กำหนดไว้ในวัตถุประสงค์และเป้าหมายของหลักสูตร ครูผู้สอนและโรงเรียนจะต้องทำการปรับปรุงแก้ไข แผนการสอน วิธีการสอน วิธีการจัดกิจกรรม สภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนรวม วัสดุ อุปกรณ์การสอนต่างๆ

จากตัวอย่างการดำเนินงาน การเลือกหลักสูตร ดังนั้นการดำเนินงานอื่นๆ ก็จะต้องดำเนินการในลักษณะเดียวกัน คือต้องดำเนินการให้ครบวงจรคุณภาพตามหลักการ Deming (Plan – Do – Check – Act)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.5.1.1.3 องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ

จากการวิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการมี 8 ปัจจัย มีดังนี้

(1) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ อันดับที่ 1 ซึ่งในปัจจุบันสภาพสังคมเศรษฐกิจ ด้านวิทยาการ คู่แข่งขัน โรงเรียนอนุบาลเอกชนมีการแข่งขันกันสูงมาก ด้านคุณภาพ ดังนั้นเพื่อให้โรงเรียนมีข้อมูลที่สำคัญและสำคัญต่อการตัดสินใจ และการบริหารงานให้ทันกับความเปลี่ยนแปลงทางวิทยาการ โรงเรียนจึงควรจัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร อาจมีฐานข้อมูล จำนวนประชากรวัยที่จะเข้าโรงเรียนปฐมวัย จำนวนสถานศึกษา ทั้งระดับปฐมวัย ถึงระดับมัธยมศึกษาตอนปลาย จำนวนประชากรในท้องถิ่นของตนเองเป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้โรงเรียนสามารถทำการวางแผนรับนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

(2) ความพร้อมของอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ อันดับที่ 2 ซึ่งความพร้อมของอาคารสถานที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม ของทุกระดับการศึกษา และสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น เด็กที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้มากนัก และกิจกรรมที่จัดในโรงเรียนมักจะเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการเล่นเพื่อให้เด็กเกิดการพัฒนาทางกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม และเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าศึกษาในระดับประถมศึกษาต่อไป เด็กจึงควรได้อยู่ในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่ดี เช่น ห้องเรียน ห้องนอน ห้องสมุด ห้องกิจกรรมต่างๆ เป็นต้น ดังนั้นโรงเรียนควรเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ให้เหมาะสมเพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน

(3) ความพร้อมด้านงบประมาณ เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ อันดับที่ 3 ซึ่งจากสภาพความเป็นจริงแล้ว การจะตั้งโรงเรียนอนุบาลเอกชน หรือสถานศึกษาในระดับใดก็ตามผู้จัดตั้งจะตั้งโรงเรียนจะต้องมีความพร้อมด้านงบประมาณอยู่แล้วจึงจะสามารถดำเนินการได้ หลังจากการจัดตั้งเสร็จ โรงเรียนยังจะต้องมีความพร้อมด้านงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน หากไม่มีงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน โรงเรียนก็จะไม่สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ ดังนั้นโรงเรียนอนุบาลเอกชนหรือระดับใดๆ และในจังหวัดใดๆ สิ่งสำคัญและจำเป็นที่ผู้ดำเนินการจะต้องมี คือ ความพร้อมด้านงบประมาณจึงจะสามารถดำเนินการได้

(4) ระบบบริหารของโรงเรียน เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับที่ 4 ระบบบริหาร หมายถึง โครงสร้างทางการบริหารโรงเรียน เช่น การจัดฝ่าย หรือแผนกต่างๆ การบรรจุบุคลากรเข้าปฏิบัติให้ตรงตามความรู้ ความสามารถ (put the right man on the right job) การจัดระบบการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกให้ชัดเจน ไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนกัน เป็นต้น

(5) สถานที่ตั้งของโรงเรียน เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นอันดับที่ 5 สถานที่ตั้งของโรงเรียนอนุบาลทั้งของรัฐและเอกชน เป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อการบริหารโรงเรียนทุกระดับชั้นการศึกษาอย่างยิ่งโรงเรียนในจังหวัดสมุทรปราการ เป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนอุตสาหกรรม มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นมียานพาหนะเป็นจำนวนมาก การคมนาคมยากลำบาก เพราะการจราจรติดขัดอย่างหนัก สถานที่ตั้งจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องพิจารณาในการเลือกที่ตั้งหรือหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(6) ความรู้ความสามารถ และทักษะในการสอนของครู เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ อันดับที่ 6 ซึ่งในสภาพความเป็นจริงในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับชั้น ความรู้ ความสามารถและทักษะการสอน และทักษะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูทุกคนจะต้องมี การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยซึ่งเป็นระดับเตรียมความพร้อมของเด็กยิ่งมีความสำคัญและจำเป็นที่ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักการพัฒนา ทางกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม รวมทั้งทักษะการสื่อสาร ดังนั้นโรงเรียนควรให้มีการฝึกอบรมครูก่อนเปิดภาคเรียนและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

(7) ความร่วมมือของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ อันดับที่ 7 การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างมาก เพราะเป็นเด็กเล็กที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ โรงเรียนจะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในทุกเรื่องจึงจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีประสิทธิภาพ ดังนั้นโรงเรียนจึงควรสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองให้เห็นความจำเป็นที่ต้องให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการดูแลเด็กในขณะที่เด็กอยู่บ้าน ในเรื่องสุขภาพ โภชนาการ รวมทั้งการฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เป็นต้น

(8) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ อันดับที่ 8 ซึ่งภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่จะดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนทุกคน ผู้บริหารจึงจำเป็นที่จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะในการบริหารงาน บริหารคน บริหารอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน บริหารงานวิชาการ ตลอดจนการเป็นผู้ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งผู้ปกครอง ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ ด้านวิชาการ การตัดสินใจ และการพัฒนาด้านต่างๆ ของโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลา จึงจะสามารถนำพาโรงเรียนฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ โดยเฉพาะการแข่งขันด้านคุณภาพของนักเรียน

จากรายละเอียดของแต่ละองค์ประกอบ ผู้วิจัยได้นำมาร่างเป็นระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ดังภาพที่ 4.1

ภาพที่ 4.1 ร่างระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

4.5.1.2 ผลการดำเนินการพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้วิจัยได้ดำเนินการนำผลการวิเคราะห์ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ ได้แก่ องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียน 7 ประเด็น องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารโรงเรียนที่ใช้วงจรบริหารคุณภาพของ Deming 4 ประเด็น และองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ 9 ประเด็น มาจัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) เพื่อพิจารณาความเหมาะสม ความเป็นไปได้ ความเป็นประโยชน์ และความถูกต้องและครอบคลุมของแต่ละองค์ประกอบของระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ผู้ให้ข้อมูลได้แก่ ผู้เชี่ยวชาญด้านการบริหารการศึกษาระดับปฐมวัยมีรายละเอียดดังนี้

4.5.1.2.1 องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ จากการวิเคราะห์ระบบระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ มี 7 ประเด็น และได้ข้อมูลสำคัญเพิ่มเติมจากการสนทนากลุ่มอีก 1 ประเด็น เป็นประเด็นที่ 8 คือ การจัดการด้านสุขภาพนักเรียน ดังนี้

- (1) การเลือกหลักสูตร
- (2) การสรรหาครู
- (3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- (4) การเลือกสื่อการเรียนการสอน
- (5) การประเมินการพัฒนาการของผู้เรียน
- (6) การจัดอาคารสถานที่
- (7) การจัดโภชนาการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

(8) การจัดการด้านสุขภาพ

การจัดการด้านสุขภาพ เป็นปัจจัยที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเพิ่มเติมจากการสนทนากลุ่ม เนื่องจากในระดับปฐมวัยมีความสำคัญอย่างยิ่ง เพราะนักเรียนระดับนี้ยังไม่สามารถดูแลตัวเองได้ จึงจำเป็นต้องได้รับการดูแลอย่างใกล้ชิดจากผู้ปกครองและจากโรงเรียน ดังนั้นโรงเรียนจะต้องประสานงานกับสถานพยาบาลที่อยู่ใกล้เคียง และขอความร่วมมือกับผู้ปกครองในการดูแลสุขภาพของนักเรียน

4.5.1.2.2 องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของโรงเรียนที่ใช้วงจรบริหารคุณภาพของ Deming ดังนี้

- (1) การวางแผน (Plan)
- (2) การปฏิบัติตามแผน (Do)
- (3) การตรวจสอบ (Check)
- (4) การปรับปรุงแก้ไข (Act)

จากการสนทนากลุ่มกรณีให้ผู้ให้ข้อมูลสำคัญได้ยกตัวอย่างการใช้วงจรการบริหารคุณภาพของ Deming กับการสรรหาครู ซึ่งเป็นงานหลักของโรงเรียนอยู่แล้วนั้น ผู้ให้ข้อมูลสำคัญยังได้ให้ความคิดเห็นว่า วงจรบริหารคุณภาพของ Deming ยังสามารถปรับใช้ได้กับงานหลักทุกงานได้

4.5.1.2.3 องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ จากการยกกรณีรายละเอียดจำนวน 9 ประเด็น และถูกคัดออก 1 ประเด็น คือด้านบรรยากาศในการทำงาน ทั้งนี้เพราะเป็นปัจจัยที่ไม่สามารถนำมาร่วมพิจารณาได้ แต่จากการสนทนากลุ่มได้เพิ่มประเด็นสำคัญอีก 1 ประเด็น คือ การจัดบริการรถ รับ – ส่ง และแต่ละประเด็นผู้เชี่ยวชาญมีความคิดเห็นสรุปได้ ดังนี้

- (1) ความรู้ความสามารถ และทักษะของครู
- (2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- (3) ระบบบริหารของโรงเรียน
- (4) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
- (5) ความร่วมมือของผู้ปกครอง
- (6) ความพร้อมของอาคารสถานที่
- (7) สถานที่ตั้งของโรงเรียน
- (8) ความพร้อมของงบประมาณ
- (9) การจัดบริการรถ รับ – ส่ง

การจัดบริการรถ รับ – ส่ง เป็นปัจจัยที่ได้เพิ่มมาจากการสนทนากลุ่ม เพราะในบริบทของจังหวัดสมุทรปราการมีโรงเรียนอนุบาลจำนวนมาก การจราจรก็ค่อนข้างติดขัด ผู้คนอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นหาก โรงเรียนสามารถจัดรถ รับ-ส่ง ด้วยยานพาหนะที่เหมาะสมและปลอดภัย เป็นปัจจัยที่สนับสนุนการตัดสินใจของผู้ปกครองที่จะส่ง บุตร-ธิดา เข้ารับการศึกษาในโรงเรียนนั้นๆ อีกปัจจัยหนึ่ง

จากการสนทนากลุ่มผู้ให้ข้อมูลสำคัญพิจารณาปัจจัยทั้ง 9 ปัจจัย แล้วสรุปความคิดเห็นได้ว่ามีความเหมาะสม เป็นไปได้ เป็นประโยชน์และครอบคลุมพอเพียงที่จะสนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการได้ เช่น ปัจจัยที่ความรู้ความสามารถและทักษะในการสอนของ

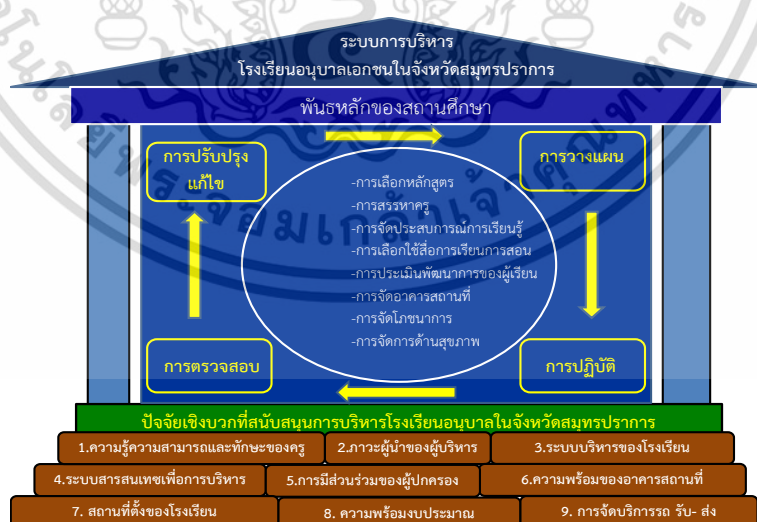
ครูที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นอันดับที่ 1 มีความสำคัญเป็นอย่างยิ่งเพราะครูเป็นผู้ที่ฝึกอบรมสั่งสอนจัด
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประสบการณ์การเรียนรู้ให้แก่เด็กปฐมวัย โดยหลักการแล้วเป็นการเตรียมความพร้อมของเด็กทั้งทางด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญาของเด็กปฐมวัยที่จะเรียนในชั้นประถมศึกษาปีที่ 1 ซึ่งเป็นปีเริ่มต้นของการศึกษาภาคบังคับ นอกจากความรู้ความสามารถและทักษะในการจัดประสบการณ์การเรียนรู้แล้ว ครูที่สอนระดับปฐมวัยยังต้องเป็นผู้ที่มีความรัก ความเมตตา ความขยัน ความอดทน อดกลั้นอารมณ์ รวมทั้งการปฏิสัมพันธ์กับเด็กและผู้ปกครองด้วย

ในขณะเดียวกันภาวะผู้นำของผู้บริหารเป็นปัจจัยที่มีค่าเฉลี่ยมากที่สุดเป็นอันดับ 2 ทั้งนี้เพราะว่าการบริหารในโรงเรียนอนุบาลเอกชน ผู้บริหารต้องเป็นผู้ที่มีความรับผิดชอบความสำเร็จของงานในทุกๆ ด้าน ผู้บริหารจะต้องมีภาวะผู้นำในการตัดสินใจบริหารงานบุคคล การเงิน การบริการ รวมทั้งงานเกี่ยวกับการติดต่อประสานงานกับหน่วยงานทางการศึกษา หน่วยงานสาธารณสุข ผู้ปกครอง รวมทั้งผู้นำชุมชน และหน่วยงานหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องด้วย และการที่ผู้บริหารจะช่วยให้การบริหารเป็นไปด้วยความราบรื่น

ผู้ให้ข้อมูลสำคัญยังได้ให้ข้อสังเกตว่าสถานที่ตั้งของโรงเรียนก็เป็นปัจจัยหนึ่งที่สำคัญ ทั้งนี้เพราะในจังหวัดสมุทรปราการนั้นมีโรงงานอุตสาหกรรมอยู่เป็นจำนวนมาก มียานพาหนะมากเช่นกัน และประชากรที่เป็นประชากรดั้งเดิมและประชากรที่อพยพเข้ามาทำงานจึงทำให้เกิดความหนาแน่น ดังนั้นถ้าโรงเรียนอนุบาลตั้งอยู่ในสถานที่ที่สามารถเดินทางไปได้สะดวก ไม่ห่างไกลจากที่พักของนักเรียน และอยู่ใกล้กับสถานพยาบาลหรือสาธารณะสุขก็จะเป็นทางเลือกหนึ่งที่จะช่วยให้ผู้ปกครองตัดสินใจนำบุตรหลานมาเข้าเรียนได้ง่ายขึ้น

จากรายละเอียดขององค์ประกอบหลักทั้ง 3 องค์ประกอบ ของระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ สามารถนำมาสรุป ดังภาพที่ 4.2

ภาพที่ 4.2 ระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

4.6 ผลการประเมินระบบบริหารบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

ตารางที่ 4.17 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับประเมิน และลำดับที่การประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวม

ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ	N = 36		ระดับ ประเมิน	ลำดับที่
	μ	σ		
1. ด้านความเหมาะสม	4.60	.51	มากที่สุด	2
2. ด้านความเป็นประโยชน์	4.59	.53	มากที่สุด	3
3. ด้านความเป็นไปได้	4.57	.54	มากที่สุด	4
4. ด้านความถูกต้องและครอบคลุม	4.65	.50	มากที่สุด	1
รวม	4.60	.52	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.17 พบว่า ระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ในภาพรวม 4 ด้าน มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = .53$) เมื่อพิจารณาเป็นรายด้านพบว่า มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 4 ด้าน เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ดังนี้ ด้านความถูกต้องและครอบคลุม ($\mu = 4.65$, $\sigma = .50$) รองลงมาคือ ด้านความเหมาะสม ($\mu = 4.60$, $\sigma = .51$) และด้านความเป็นประโยชน์ ($\mu = 4.59$, $\sigma = .53$) ส่วนด้านที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ด้านความเป็นไปได้ ($\mu = 4.57$, $\sigma = .54$)

ตารางที่ 4.18 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเหมาะสม และลำดับที่การประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความเหมาะสม

ด้านความเหมาะสม	N = 36		ระดับความ เหมาะสม	ลำดับที่
	μ	σ		
องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียนอนุบาล เอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ				
1. การเลือกหลักสูตร	4.75	.43	มากที่สุด	1
2. การสรรหาครู	4.58	.50	มากที่สุด	4
3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.66	.47	มากที่สุด	2
4. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	4.61	.54	มากที่สุด	3
5. การจัดอาคารสถานที่	4.44	.65	มาก	7
6. การประเมินการพัฒนาและการเรียนรู้ของนักเรียน	4.44	.62	มาก	6
7. การจัดโภชนาการ	4.44	.60	มาก	5
8. การจัดการด้านสุขภาพนักเรียน	4.41	.45	มาก	8
องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของ โรงเรียนที่ใช้วงจรบริหารคุณภาพของ Deming				
1. การวางแผน (Plan)	4.72	.45	มากที่สุด	1
2. การปฏิบัติ (Do)	4.69	.46	มากที่สุด	3

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.18 (ต่อ)

ด้านความเหมาะสม	N = 36		ระดับความเหมาะสม	ลำดับที่
	μ	σ		
3. การตรวจสอบ (Check)	4.72	.51	มากที่สุด	2
4. การปรับปรุงแก้ไข (Act)	4.61	.49	มากที่สุด	4
องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ				
1. ความรู้ความสามารถและทักษะในการสอนของครู	4.77	.42	มากที่สุด	1
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.66	.45	มากที่สุด	3
3. ระบบบริหารของโรงเรียน	4.52	.60	มากที่สุด	8
4. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.44	.60	มาก	9
5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	4.55	.55	มากที่สุด	6
6. ความพร้อมของอาคารสถานที่	4.52	.56	มากที่สุด	7
7. สถานที่ตั้งของโรงเรียน	4.63	.48	มากที่สุด	5
8. ความพร้อมด้านงบประมาณ	4.66	.47	มากที่สุด	4
9. การจัดบริการรถ รับ – ส่ง	4.72	.45	มากที่สุด	2
รวม	4.60	.51	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.18 พบว่า ระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความเหมาะสม โดยภาพรวม มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.60$, $\sigma = .51$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดมีจำนวน 4 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 การเลือกหลักสูตร ($\mu = 4.75$, $\sigma = .43$) รองลงมาคือ ข้อ 2 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\mu = 4.66$, $\sigma = .47$) และข้อ 4 การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ($\mu = 4.61$, $\sigma = .54$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 7 การจัดโภชนาการ ($\mu = 4.44$, $\sigma = .60$) รองลงมา คือ ข้อ 6 การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน ($\mu = 4.44$, $\sigma = .62$) และข้อ 5 การจัดอาคารสถานที่ ($\mu = 4.44$, $\sigma = .65$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 8 การจัดการด้านสุขภาพของนักเรียน ($\mu = 4.41$, $\sigma = .45$)

องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของโรงเรียนที่ใช้วงจรบริหารคุณภาพ (Deming) พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 การวางแผน ($\mu = 4.72$, $\sigma = .45$) รองลงมา คือ ข้อ 3 การตรวจสอบ ($\mu = 4.72$, $\sigma = .51$) และข้อ 2 การปฏิบัติ ($\mu = 4.69$, $\sigma = .46$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 4 การปรับปรุงแก้ไข ($\mu = 4.61$, $\sigma = .49$)

องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเหมาะสมอยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 8 ข้อ เมื่อเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 ความรู้ความสามารถและทักษะของครู ($\mu = 4.77$, $\sigma = .42$) รองลงมา คือ ข้อ 9 การจัดบริการรถ รับ-ส่ง ($\mu = 4.72$, $\sigma = .45$) และ ข้อ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\mu = 4.66$, $\sigma = .42$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 4 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ($\mu = 4.44$, $\sigma = .60$)

ตารางที่ 4.19 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเป็นประโยชน์ และลำดับที่การประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความเป็นประโยชน์

ด้านความเป็นประโยชน์	N = 36		ระดับ ความเป็น ประโยชน์	ลำดับ ที่
	μ	σ		
องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียนอนุบาล เอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ				
1. การเลือกหลักสูตร	4.72	.45	มากที่สุด	1
2. การสรรหาครู	4.66	.47	มากที่สุด	3
3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.61	.54	มากที่สุด	4
4. การเลือกใช้สื่อการเรียน	4.60	.49	มากที่สุด	5
5. การจัดอาคารสถานที่	4.47	.56	มาก	8
6. การประเมินการพัฒนาและการเรียนรู้ของนักเรียน	4.55	.60	มากที่สุด	6
7. การจัดโภชนาการ	4.69	.46	มากที่สุด	2
8. การจัดการด้านสุขภาพนักเรียน	4.52	.50	มากที่สุด	7
องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของ โรงเรียนที่ใช้วงจรบริหารคุณภาพของ Deming				
1. การวางแผน (Plan)	4.66	.47	มากที่สุด	1
2. การปฏิบัติ (Do)	4.55	.55	มากที่สุด	3
3. การตรวจสอบ (Check)	4.50	.50	มากที่สุด	4
4. การปรับปรุงแก้ไข (Act)	4.55	.50	มากที่สุด	2
องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบ บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ				
1. ความรู้ความสามารถ และทักษะในการสอนของครู	4.72	.45	มากที่สุด	1
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.61	.49	มากที่สุด	4
3. ระบบบริหารของโรงเรียน	4.55	.55	มากที่สุด	7
4. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.72	.51	มากที่สุด	2
5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	4.58	.60	มากที่สุด	6
6. ความพร้อมของอาคารสถานที่	4.50	.65	มากที่สุด	8
7. สถานที่ตั้งของโรงเรียน	4.47	.65	มาก	9

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.19 (ต่อ)

ด้านความเป็นประโยชน์	N = 36		ระดับ ความเป็น ประโยชน์	ลำดับ ที่
	μ	σ		
8. ความพร้อมด้านงบประมาณ	4.58	.55	มากที่สุด	5
9. การจัดบริการรถ รับ – ส่ง	4.63	.54	มากที่สุด	3
รวม	4.59	.53	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.19 พบว่า ระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความเป็นประโยชน์ โดยภาพรวม มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.59$, $\sigma = .53$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบปรากฏผล ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า ข้อที่มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุดมีจำนวน 7 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 การเลือกหลักสูตร ($\mu = 4.72$, $\sigma = .45$) รองลงมา คือ ข้อ 7 การจัดโภชนาการ ($\mu = 4.69$, $\sigma = .46$) และข้อ 2 การสรรหาครู ($\mu = 4.66$, $\sigma = .47$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 5 การจัดอาคารสถานที่ ($\mu = 4.47$, $\sigma = .56$)

องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ที่ใช้วงจรคุณภาพของ Deming พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 7 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 การวางแผน ($\mu = 4.66$, $\sigma = .47$) รองลงมาคือข้อ 4 การปรับปรุงแก้ไข ($\mu = 4.55$, $\sigma = .50$) และข้อ 2 การปฏิบัติ ($\mu = 4.55$, $\sigma = .55$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 3 การตรวจสอบ ($\mu = 4.50$, $\sigma = .50$)

องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 9 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 ความสามารถและทักษะการสอนของครู ($\mu = 4.72$, $\sigma = .45$) รองลงมา คือ ข้อ 4 ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ($\mu = 4.72$, $\sigma = .51$) และข้อ 10 การจัดบริการรถรับ-ส่ง ($\mu = 4.63$, $\sigma = .54$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 1 ข้อ ได้แก่ ข้อ 7 สถานที่ตั้งของโรงเรียน ($\mu = 4.47$, $\sigma = .65$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 7 สถานที่ตั้งของโรงเรียน ($\mu = 4.47$, $\sigma = .65$)

ตารางที่ 4.20 แสดงค่าเฉลี่ย ค่าเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความเป็นไปได้ และลำดับที่การประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความเป็นไปได้

ด้านความเป็นไปได้	N = 36		ระดับ ความ เป็นไปได้	ลำดับที่
	μ	σ		
องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียนอนุบาล เอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ				
1. การเลือกหลักสูตร	4.66	.47	มากที่สุด	3
2. การสรรหาครู	4.58	.50	มากที่สุด	6
3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.77	.48	มากที่สุด	1
4. การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน	4.66	.45	มากที่สุด	2
5. การจัดอาคารสถานที่	4.58	.55	มากที่สุด	7
6. การประเมินการพัฒนาและการเรียนรู้ของนักเรียน	4.50	.60	มากที่สุด	8
7. การจัดโภชนาการ	4.63	.54	มากที่สุด	5
8. การจัดการด้านสุขภาพนักเรียน	4.63	.48	มากที่สุด	4
องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของ โรงเรียนที่ใช้วงจรบริหารคุณภาพของ Deming				
1. การวางแผน (Plan)	4.75	.43	มากที่สุด	1
2. การปฏิบัติ (Do)	4.66	.47	มากที่สุด	2
3. การตรวจสอบ (Check)	4.52	.50	มากที่สุด	3
4. การปรับปรุงแก้ไข (Act)	4.47	.65	มาก	4
องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบ บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ				
1. ความรู้ความสามารถ และทักษะในการสอนของครู	4.58	.50	มากที่สุด	2
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.50	.50	มากที่สุด	4
3. ระบบบริหารของโรงเรียน	4.58	.54	มากที่สุด	3
4. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.50	.60	มากที่สุด	5
5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	4.44	.65	มาก	7
6. ความพร้อมของอาคารสถานที่	4.47	.60	มาก	6
7. สถานที่ตั้งของโรงเรียน	4.38	.68	มาก	9
8. ความพร้อมด้านงบประมาณ	4.41	.60	มาก	8
9. การจัดบริการรถ รับ – ส่ง	4.63	.48	มากที่สุด	1
รวม	4.57	.54	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.20 พบว่า ระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความเป็นไปได้ โดยภาพรวม มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.57$, $\sigma = .54$) เมื่อพิจารณารายการองค์ประกอบ ปรากฏผลดังต่อไปนี้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 8 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 3 การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ ($\mu = 4.77, \sigma = .48$) รองลงมา คือ ข้อ 4 การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน ($\mu = 4.66, \sigma = .45$) และข้อ 3 การเลือกใช้หลักสูตร ($\mu = 4.66, \sigma = .47$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 6 การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน ($\mu = 4.47, \sigma = .60$)

องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการที่ใช้วงจรคุณภาพของ Deming พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 3 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 การวางแผน ($\mu = 4.75, \sigma = .43$) รองลงมา คือข้อ 2 การปฏิบัติ ($\mu = 4.66, \sigma = .47$) และข้อ 3 การปรับปรุงแก้ไข ($\mu = 4.47, \sigma = .65$)

องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความเป็นไปได้อยู่ในระดับมากที่สุด มีจำนวน 5 ข้อ เมื่อเรียงลำดับจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 9 การบริการรับ - ส่ง ($\mu = 4.63, \sigma = .48$) รองลงมา คือ ข้อ 1 ความรู้ความสามารถและทักษะการสอนของครู ($\mu = 4.58, \sigma = .50$) และข้อ 3 ระบบบริหารของโรงเรียน ($\mu = 4.58, \sigma = .64$) และข้อที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีจำนวน 4 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 6 ความพร้อมของอาคารสถานที่ ($\mu = 4.47, \sigma = .60$) รองลงมา ได้แก่ ข้อ 5 การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง ($\mu = 4.44, \sigma = .65$) และข้อ 8 ความพร้อมด้านงบประมาณ ($\mu = 4.41, \sigma = .60$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 7 สถานที่ตั้งของโรงเรียน ($\mu = 4.38, \sigma = .68$)

ตารางที่ 4.21 แสดงค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน ระดับความถูกต้องและครอบคลุม และลำดับที่การประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ด้านความถูกต้องและครอบคลุม

ด้านความถูกต้องและครอบคลุม	N = 36		ระดับความถูกต้องและครอบคลุม	ลำดับที่
	μ	σ		
องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ				
1. การเลือกหลักสูตร	4.83	.37	มากที่สุด	1
2. การสรรหาครู	4.55	.50	มากที่สุด	8
3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้	4.58	.50	มากที่สุด	5
4. การเลือกใช้สื่อการเรียน	4.61	.59	มากที่สุด	4
5. การจัดอาคารสถานที่	4.61	.54	มากที่สุด	3
6. การประเมินการพัฒนาและการเรียนรู้ของนักเรียน	4.58	.54	มากที่สุด	6

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตารางที่ 4.21 (ต่อ)

ด้านความถูกต้องและครอบคลุม	N = 36		ระดับความถูกต้องและครอบคลุม	ลำดับที่
	μ	σ		
7. การจัดโภชนาการ	4.58	.55	มากที่สุด	7
8. การจัดการด้านสุขภาพนักเรียน	4.66	.53	มากที่สุด	2
องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของโรงเรียนที่ใช้วงจรบริหารคุณภาพของ Deming				
1. การวางแผน (Plan)	4.72	.45	มากที่สุด	1
2. การปฏิบัติ (Do)	4.69	.46	มากที่สุด	2
3. การตรวจสอบ (Check)	4.63	.48	มากที่สุด	3
4. การปรับปรุงแก้ไข (Act)	4.55	.55	มากที่สุด	4
องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ				
1. ความรู้ความสามารถ และทักษะในการสอนของครู	4.75	.43	มากที่สุด	2
2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร	4.52	.50	มากที่สุด	9
3. ระบบบริหารของโรงเรียน	4.63	.54	มากที่สุด	6
4. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร	4.61	.49	มากที่สุด	7
5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง	4.69	.52	มากที่สุด	4
6. ความพร้อมของอาคารสถานที่	4.55	.60	มากที่สุด	8
7. สถานที่ตั้งของโรงเรียน	4.74	.50	มากที่สุด	3
8. ความพร้อมด้านงบประมาณ	4.77	.42	มากที่สุด	1
9. การจัดบริการรถ รับ – ส่ง	4.63	.50	มากที่สุด	5
รวม	4.64	.50	มากที่สุด	

จากตารางที่ 4.21 พบว่า การบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการด้านความถูกต้องและครอบคลุม โดยภาพรวม มีความถูกต้องและครอบคลุมอยู่ในระดับมากที่สุด ($\mu = 4.64$, $\sigma = .50$) เมื่อพิจารณารายองค์ประกอบปรากฏผล ดังต่อไปนี้

องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถูกต้องและครอบคลุมอยู่ในระดับมากที่สุด ทั้ง 8 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 การเลือกหลักสูตร ($\mu = 4.83$, $\sigma = .54$) รองลงมา คือ ข้อ 8 การจัดการด้านสุขภาพนักเรียน ($\mu = 4.66$, $\sigma = .53$) และข้อ 5 การจัดการอาคารสถานที่ ($\mu = 4.61$, $\sigma = .54$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 2 การสรรหาครู ($\bar{x} = 4.55$, $\sigma = .50$)

องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการที่ใช้วงจรคุณภาพของ Deming พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีการปฏิบัติอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 4 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 1 การวางแผน ($\bar{x} = 4.72$, $\sigma = .45$) รองลงมาคือ ข้อ 2 การปฏิบัติ ($\mu = 4.69$, $\sigma = .46$) และข้อ 3 การตรวจสอบ ($\mu = 4.63$, $\sigma = .48$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 4 การปรับปรุงแก้ไข ($\mu = 4.55$, $\sigma = .55$)

องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พิจารณาเป็นรายข้อ พบว่า มีความถูกต้องและครอบคลุมอยู่ในระดับมากที่สุดทั้ง 9 ข้อ เมื่อเรียงลำดับค่าเฉลี่ยจากมากไปหาน้อย 3 ลำดับแรก ได้แก่ ข้อ 8 ความพร้อมด้านงบประมาณ ($\mu = 4.77$, $\sigma = .42$) รองลงมาคือ ข้อ 1 ความรู้ความสามารถและทักษะในการสอนของครู ($\mu = 4.75$, $\sigma = .43$) และข้อ 7 สถานที่ตั้งของโรงเรียน ($\mu = 4.74$, $\sigma = .50$) ส่วนข้อที่มีค่าเฉลี่ยน้อยที่สุด ได้แก่ ข้อ 2 ภาวะผู้นำของผู้บริหาร ($\mu = 4.52$, $\sigma = .50$)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

บทที่ 5

สรุปผล อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ

การวิจัยครั้งนี้เป็นการวิจัยเพื่อการพัฒนากระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ มีวัตถุประสงค์ เพื่อศึกษาสภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ วิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน และเพื่อพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

5.1 สรุปผลการวิจัย

5.1.1 วัตถุประสงค์

5.1.1.1 เพื่อศึกษาสภาพและกระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

5.1.1.2 เพื่อวิเคราะห์ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

5.1.1.3 เพื่อพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

5.1.2 ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง

5.1.2.1 ประชากร ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 36 คน ครูผู้สอน จำนวน 1,090 คน รวมทั้งหมด 1,126 คน

5.1.2.2 กลุ่มตัวอย่าง ได้แก่ ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ จำนวน 11 คน และครูผู้สอน จำนวน 274 คน รวมทั้งหมด 285 คน กำหนดกลุ่มตัวอย่างโดยใช้ตารางกำหนดขนาดกลุ่มตัวอย่างของเครจซีและมอร์แกน (Krejcie & Morgan. 1970, pp. 607-610) แล้วทำการสุ่มตัวอย่างแบบง่าย (Simple Random Sampling)

5.1.3 เครื่องมือที่ใช้ในงานวิจัย

5.1.3.1 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพกระบวนการบริหารและปัจจัยปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

5.1.3.2 ประเด็นคำถามสนทนากลุ่มระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

5.1.3.3 แบบประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ใน 4 ด้าน ได้แก่ ด้านความเหมาะสม ด้านความเป็นประโยชน์ ด้านความเป็นไปได้ และด้านความถูกต้องและครอบคลุม

5.1.4 การเก็บรวบรวมข้อมูล

เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม จากผู้บริหารและครูโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ และเก็บข้อมูลจากการสนทนากลุ่มผู้เชี่ยวชาญในการตรวจสอบระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.1.5 สรุปผลการวิจัย

5.1.5.1 การศึกษาสภาพและกระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถามในการวิจัยครั้งนี้ เป็นผู้บริหารโรงเรียนจำนวน 11 คน คิดเป็นร้อยละ 4 และครู จำนวน 264 คน คิดเป็นร้อยละ 96 ส่วนใหญ่มีประสบการณ์ทำงานมากกว่า 6 ปี จำนวน 115 คน คิดเป็นร้อยละ 41.82 และส่วนใหญ่จบการศึกษาระดับปริญญาตรี จำนวน 198 คน คิดเป็นร้อยละ 72 สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ด้าน เรียงตามลำดับ คือ การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน การเลือกหลักสูตร การสรรหาครู และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน เรียงตามลำดับ คือ การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดโภชนาการและการจัดอาคารสถานที่ และด้านกระบวนการบริหาร พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก

5.1.5.2 การศึกษาปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า ด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน ด้านระบบบริหารของโรงเรียน ด้านบรรยากาศในการทำงาน และด้านความรู้ ความสามารถและทักษะของครู การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ และด้านความพร้อมด้านงบประมาณ และพบว่า ปัจจัยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อนำปัจจัยปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 9 ตัวเข้าสู่สมการพยากรณ์โดยวิธี Stepwise พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศในการทำงานไม่สามารถนำมารวมพยากรณ์ได้ มี 8 ปัจจัยถูกเลือกเข้าสู่สมการ ตามลำดับดังนี้

5.1.5.2.1 ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร สามารถพยากรณ์ได้ร้อยละ 71.10

5.1.5.2.2 เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 87.80

5.1.5.2.3 เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านความพร้อมด้านงบประมาณ สามารถรวมพยากรณ์ได้ ร้อยละ 91.70

5.1.5.2.4 เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านระบบบริหาร สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 92.90

5.1.5.2.5 เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านที่ตั้งของโรงเรียน สามารถรวมพยากรณ์ได้ ร้อยละ 93.20

5.1.5.2.6 เมื่อเพิ่มปัจจัยปัจจัยด้านความรู้ความสามารถและทักษะของครู สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 93.80

5.1.5.2.7 เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 94

5.1.5.2.8 เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 94.10

5.1.5.3 การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า ระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการประกอบที่มีประสิทธิภาพ ประกอบด้วย 3 องค์ประกอบ คือ องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลัก องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลัก เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

และองค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ ซึ่งแต่ละองค์ประกอบมีรายละเอียด ดังนี้

5.1.5.3.1 องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลัก มีดังนี้

- (1) การเลือกหลักสูตร
- (2) การสรรหาครู
- (3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้
- (4) การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน
- (5) การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน
- (6) การจัดอาคารสถานที่
- (7) การจัดโภชนาการ
- (8) การจัดการด้านสุขภาพนักเรียน

5.1.5.3.2 องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลัก นำวงจรการบริหารคุณภาพของ Deming มาใช้กับการศึกษาวิธีการดำเนินงานโดยเริ่มต้นจากการวางแผน (plan = p) แล้วปฏิบัติตามแผน (Do = D) ในระหว่างการทำงานและหลังดำเนินงานนั้นๆ เสร็จแล้วมีการตรวจสอบและประเมินผลการปฏิบัติ (Check = C) แล้วนำผลการตรวจสอบและผลการประเมินมาวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงพัฒนา (Act = A)

5.1.5.3.3 ปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารงานโรงเรียนอนุบาลเอกชน จังหวัดสมุทรปราการ มีดังนี้

- (1) ด้านความรู้ความสามารถ และทักษะของครู
- (2) ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร
- (3) ด้านระบบบริหารของโรงเรียน
- (4) ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร
- (5) ด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่
- (6) ด้านการมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง
- (7) ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน
- (8) ด้านความพร้อมด้านงบประมาณ
- (9) ด้านการบริการรับ – ส่ง

5.2 อภิปรายผลการวิจัย

5.2.1 การศึกษาสภาพและกระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า มีสภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก เมื่อพิจารณารายด้าน พบว่า สภาพการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมากที่สุด จำนวน 4 ด้าน คือ การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน การเลือกหลักสูตร การสรรหาครู และการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 3 ด้าน คือ การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน การจัดโภชนาการและการจัดอาคารสถานที่ และด้านกระบวนการบริหาร พบว่า ในภาพรวมมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก ทั้งนี้อาจเนื่องมาจากโรงเรียนอนุบาลเอกชนส่วนมากมีการบริหารงานท่ามกลาง การแข่งขันตลอดเวลา ในทุกด้านตามเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปเผยแพร่บนสื่อออนไลน์ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

พันธกิจของโรงเรียน ได้แก่ การเลือกหลักสูตร การสรรหาครู การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน การประเมินพัฒนาการของผู้เรียน การจัดอาคารสถานที่ การจัดโภชนาการ และการจัดการด้านสุขภาพ

องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักทั้ง 8 งานของระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ที่มีความเหมาะสม เป็นไปได้ เป็นประโยชน์ และถูกต้องครอบคลุมแล้ว ทั้งนี้เพราะโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการและจังหวัดอื่นๆ ส่วนมากจะมีงานหลักในลักษณะเดียวกัน แต่อาจจะเรียกชื่องานแตกต่างกันออกไป อย่างไรก็ตามผู้เชี่ยวชาญได้ให้ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับการเลือกหลักสูตร ซึ่งในทางปฏิบัติ ในปัจจุบันโรงเรียนอนุบาลเอกชนทั้งภาครัฐและเอกชนทั่วประเทศใช้หลักสูตรการศึกษาปฐมวัยพุทธศักราช 2546 ซึ่งแต่ละโรงเรียนอาจจะมีการปรับใช้เนื้อหาบางส่วนให้มีความเหมาะสมและสอดคล้องกับความต้องการของผู้ปกครองในแต่ละท้องถิ่น เช่น เรื่องศิลปะ ขนบธรรมเนียม ประเพณีและวัฒนธรรมรวมถึงภาษาต่างประเทศ โดยเฉพาะภาษาอังกฤษ เป็นภาษาที่นิยมสำหรับผู้ปกครองโดยทั่วไป ซึ่งในส่วนของจังหวัดสมุทรปราการนั้น มีบริบททางสิ่งแวดล้อม อาชีพ สังคม และเศรษฐกิจค่อนข้างจะเปลี่ยนแปลงและแตกต่างไปจากจังหวัดอื่นๆ ของประเทศไทย กล่าวคือ ภายในบริเวณจังหวัดสมุทรปราการมีโรงงานอุตสาหกรรมและสถานประกอบการขนาดใหญ่ กลาง และขนาดย่อมเป็นจำนวนมาก หรือกล่าวอีกนัยหนึ่งว่าจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดอุตสาหกรรมที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทย ส่วนอาชีพเกษตรกรรมยังมีอยู่บ้างแต่มีพื้นที่มาากนัก วิถีชีวิตของประชาชน ทั้งที่เป็นคนท้องถิ่นและที่อพยพหรือย้ายถิ่นฐานเข้ามาทำงานในโรงงานอุตสาหกรรมหรือสถานประกอบการ ย่อมเปลี่ยนแปลง จากการดำรงชีวิตอย่างเรียบง่าย กลายมาเป็นวิถีชีวิตที่ต้องรับแรงและแข่งขันกันในเรื่องต่างๆ การเดินทางไปประกอบอาชีพจะต้องเผชิญกับความแออัดของยานพาหนะ ผู้ปกครองมีเวลาอยู่กับบุตรหลานน้อยมาก สิ่งเหล่านี้มีผลต่อการจัดการศึกษาในจังหวัดสมุทรปราการทั้งในด้านบวกและด้านลบ ดังนั้นเพื่อเป็นการเตรียมคนในยุคที่มีเปลี่ยนแปลงวิถีชีวิตอย่างรวดเร็ว และการเตรียมคนควรจะมีการเริ่มต้นตั้งแต่เยาว์ เช่น วิถีชีวิตคนในเมืองอุตสาหกรรมในเรื่องที่เกี่ยวข้องกับกระบวนการคิดอย่างเป็นระบบ ความเป็นผู้มีระเบียบวินัยในตนเอง รักษาสิ่งแวดล้อม ความขยัน ความอดทน ความประหยัด วิธีแก้ไขปัญหา การคิดแบบสร้างสรรค์ กฎจราจร การตรงต่อเวลา และภาษาอังกฤษ หรือภาษาอื่นๆ ที่มีใช้ในสถานประกอบการต่างๆ เด็กในระดับปฐมวัยเป็นเด็กที่อยู่ในวัยที่มีความเจริญทางสมองอย่างมากและรวดเร็ว หากได้รับการกระตุ้นอย่างถูกวิธี ดังนั้นหากมีการปรับเนื้อหาในหลักสูตรปฐมวัย พ.ศ. 2546 เพื่อให้มีความเหมาะสมหรือสอดคล้องกับบริบทของจังหวัดสมุทรปราการ จึงเป็นสิ่งสำคัญและจำเป็นที่ควรดำเนินการ ซึ่งสอดคล้องกับ สิทธิ จิตต์นิลวงศ์ (2554) ได้ศึกษาเรื่อง การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนสองภาษา สังกัดสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในกรุงเทพมหานคร ผลการวิจัย พบว่า สภาพการบริหารงานวิชาการ ใช้หลักสูตรกระทรวงศึกษาธิการเป็นภาษาอังกฤษ และจัดกิจกรรมเสริมหลักสูตร โดยพิจารณาจากโครงสร้างเนื้อหาของหลักสูตร ปัญหา สภาพการบริหารงานบุคคล คัดเลือกครูต่างชาติที่ใช้ภาษาอังกฤษเป็นภาษาแม่ สภาพการบริหารงานอาคารสถานที่ อาคารเรียนเป็นการสร้างขึ้นเพื่อเป็นโรงเรียนอนุบาล และจัดอุปกรณ์ในห้องเรียน โต๊ะ เก้าอี้ ตู้ มีพร้อมและสะดวกในการใช้งาน ปัญหา ขนาดและพื้นที่ไม่สอดคล้องกับจำนวนเด็ก สภาพการบริหารงานกิจการนักเรียน มีการเรียนเสริมภาษาอังกฤษ ภาษาไทย จัดกิจกรรมเนื่องในวันสำคัญต่าง ๆ และจัดบริการอาหารกลางวันเป็นสวัสดิการให้แก่นักเรียน ปัญหา ไม่ได้กำหนดแผนงานประจำปีให้ชัดเจน ขาดบุคลากรที่มีความรู้ ความเข้าใจการจัดกิจกรรม

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

5.2.2 การศึกษาปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ พบว่า โดยภาพรวม มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก มีด้านที่มีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับมาก จำนวน 5 ด้าน คือ ด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร ด้านสถานที่ตั้งของโรงเรียน ด้านระบบบริหารของโรงเรียน ด้านบรรยากาศในการทำงาน และด้านความรู้ ความสามารถและทักษะของครู การวิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ และมีค่าเฉลี่ยอยู่ในระดับปานกลาง จำนวน 4 ด้าน คือ ด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง ด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร ด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ และด้านความพร้อมด้านงบประมาณ และพบว่า ปัจจัยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01

เมื่อนำปัจจัยปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการ ทั้ง 9 ปัจจัยเข้าสู่สมการพยากรณ์โดยวิธี Stepwise พบว่า ปัจจัยด้านบรรยากาศในการทำงาน ไม่สามารถนำมารวมพยากรณ์ได้ มี 8 ปัจจัยถูกเลือกเข้าสู่สมการ ตามลำดับดังนี้

ปัจจัยด้านระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 71.10

เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านความพร้อมด้านอาคารสถานที่ สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 87.80

เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านความพร้อมด้านงบประมาณ สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 91.70

เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านระบบบริหารของโรงเรียน สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 92.90

เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านที่ตั้งของโรงเรียน สามารถรวมพยากรณ์ได้ ร้อยละ 93.20

เมื่อเพิ่มปัจจัยปัจจัยด้านความรู้ความสามารถและทักษะของครู สามารถรวมพยากรณ์ได้ ร้อยละ 93.80

เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านความร่วมมือของผู้ปกครอง สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 94

เมื่อเพิ่มปัจจัยด้านภาวะผู้นำของผู้บริหาร สามารถรวมพยากรณ์ได้ร้อยละ 94.10

ปัจจัยทุกปัจจัยมีความสัมพันธ์กันเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพ ตามลำดับดังนี้

ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพ อันดับที่ 1 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าในปัจจุบันสภาพสังคมเศรษฐกิจ ด้านวิทยาการ คู่แข่งขัน โรงเรียนอนุบาลเอกชนมีการแข่งขันกันสูงมากด้านคุณภาพ ดังนั้นเพื่อให้โรงเรียน มีข้อมูลที่สำคัญและสำคัญต่อการตัดสินใจ และการบริหารงานให้ทันกับความปลอดภัยทางวิทยาการ โรงเรียนจึงควรจัดให้มีระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร มีฐานข้อมูลจำนวนประชากรในท้องถิ่นของตนเอง มีประชากรวัยที่จะเข้าเรียนปฐมวัย มีจำนวนสถานศึกษาเป็นต้น สิ่งเหล่านี้จะช่วยให้โรงเรียนสามารถทำการวางแผนรับนักเรียนได้ดียิ่งขึ้น

ความพร้อมของอาคารสถานที่ เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพ อันดับที่ 2 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าความพร้อมของอาคารสถานที่เป็นสิ่งจำเป็นสำหรับการจัดการเรียนการสอน การจัดกิจกรรม ของทุกระดับการศึกษา และสำหรับเด็กปฐมวัยนั้น เด็กที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้มากนัก และกิจกรรมที่จัดในโรงเรียน มักจะเป็นกิจกรรมเกี่ยวกับการเล่นเพื่อให้เด็กเกิดการพัฒนาทางกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม และเตรียมความพร้อมสำหรับการเข้าศึกษาในระดับประถมศึกษาต่อไป เด็กจึงควรได้อยู่ในโรงเรียนที่มีสภาพแวดล้อมทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนที่ดี เช่น ห้องเรียน ห้องนอน ห้องสมุด ห้องกิจกรรม ต่างๆ เป็นต้น ดังนั้นโรงเรียนควรเตรียมความพร้อมด้านอาคารสถานที่ให้เหมาะสมเพื่อเป็นการส่งเสริมการพัฒนาการของเด็กในทุกด้าน

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ความพร้อมด้านงบประมาณ เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพ อันดับที่ 3 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพความเป็นจริงแล้ว การจะตั้งโรงเรียนอนุบาลเอกชน หรือสถานศึกษาในระดับใดๆ ก็ตามผู้จัดตั้งจะตั้งโรงเรียนจะต้องมีความพร้อมด้านงบประมาณอยู่แล้วจึงจะสามารถดำเนินการได้ หลังจากการจัดตั้งเสร็จโรงเรียนยังจะต้องมีความพร้อมด้านงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน หากไม่มีงบประมาณเพื่อการดำเนินงาน โรงเรียนก็จะไม่สามารถดำเนินการจัดการเรียนการสอนได้ ดังนั้นโรงเรียนอนุบาลเอกชนหรือระดับใดๆ และในจังหวัดใดๆ สิ่งสำคัญและจำเป็นที่ผู้ดำเนินการจะต้องมี คือ ความพร้อมด้านงบประมาณจึงจะสามารถดำเนินการได้

ระบบบริหารของโรงเรียน เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพ เป็นอันดับที่ 4 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าโครงสร้างทางการบริหารโรงเรียน เช่น การจัดฝ่าย หรือแผนกต่างๆ การบรรจุบุคลากรเข้าปฏิบัติให้ตรงตามความรู้ ความสามารถ (put the right man on the right job) การจัดระบบการสื่อสารทั้งภายในและภายนอกให้ชัดเจน ไม่มีการทำงานซ้ำซ้อนกัน เป็นต้น

สถานที่ตั้งของโรงเรียน เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพ เป็นอันดับที่ 5 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสถานที่ตั้งของโรงเรียนอนุบาลทั้งของรัฐและเอกชนเป็นเรื่องที่มีผลกระทบต่อการบริหารโรงเรียนทุกระดับชั้นการศึกษา โดยอย่างยิ่งโรงเรียนในจังหวัดสมุทรปราการเป็นจังหวัดที่มีโรงเรียนอุตสาหกรรม มีประชากรอาศัยอยู่อย่างหนาแน่นมียานพาหนะเป็นจำนวนมาก การคมนาคมยากลำบาก เพราะการจราจรติดขัดอย่างหนัก สถานที่ตั้งจึงเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญที่ผู้บริหารจะต้องพิจารณาในการเลือกที่ตั้งหรือหาทางแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้น

ความรู้ความสามารถ และทักษะในการสอนของครู เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพ อันดับที่ 6 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าสภาพความเป็นจริงในการจัดการเรียนการสอนทุกระดับชั้น ความรู้ ความสามารถและทักษะการสอน และทักษะอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องกับการจัดการเรียนการสอนเป็นสิ่งจำเป็นที่ครูทุกคนจะต้องมี การจัดการเรียนการสอนในระดับปฐมวัยซึ่งเป็นระดับเตรียมความพร้อมของเด็กยังมีความสำคัญและจำเป็นที่ครูจะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้เกี่ยวกับหลักการพัฒนา ทางกาย จิตใจ อารมณ์และสังคม รวมทั้งทักษะการสื่อสาร ดังนั้นโรงเรียนควรให้มีการฝึกอบรมครูก่อนเปิดภาคเรียนและมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่อง

ความร่วมมือของผู้ปกครอง เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพ อันดับที่ 7 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เป็นการจัดการศึกษาที่ต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองเป็นอย่างมาก เพราะเป็นเด็กเล็กที่ยังไม่สามารถช่วยเหลือตัวเองได้ โรงเรียนจะต้องได้รับความร่วมมือจากผู้ปกครองในทุกเรื่องจึงจะสามารถดำเนินการได้อย่างมีคุณภาพ ดังนั้นโรงเรียนจึงควรสร้างความเข้าใจกับผู้ปกครองให้เห็นความจำเป็นที่ต้องให้ความร่วมมือกับโรงเรียนในการดูแลเด็กในขณะที่เด็กอยู่บ้าน ในเรื่องสุขภาพ โภชนาการ รวมทั้งการฝึกทักษะการอ่านและการเขียน เป็นต้น

ภาวะผู้นำของผู้บริหาร เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการให้มีประสิทธิภาพ อันดับที่ 8 ทั้งนี้อาจเป็นเพราะว่าภาวะผู้นำของผู้บริหารสถานศึกษาทุกระดับมีความสำคัญและจำเป็นอย่างยิ่ง เพราะผู้บริหารเป็นผู้ที่จะดูแลการปฏิบัติงานของบุคลากรในโรงเรียนทุกคน ผู้บริหารจึงจำเป็นที่จะต้องเป็นผู้ที่มีความรู้ ความสามารถและทักษะในเอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

การบริหารงาน บริหารคน บริหารอาคารสถานที่ การจัดการเรียนการสอน บริหารงานวิชาการ ตลอดจนการเป็นผู้ประสานงานกับบุคคลและหน่วยงานอื่นๆ รวมทั้งผู้ปกครอง ดังนั้น ผู้บริหารจึงจำเป็นต้องเป็นผู้ที่มีภาวะผู้นำ ด้านวิชาการ การตัดสินใจ และการพัฒนาด้านต่างๆ ของโรงเรียน ผู้บริหารจะต้องพัฒนาตนเองตลอดเวลา จึงจะสามารถนำพาโรงเรียนฝ่าฟันอุปสรรคต่างๆ โดยเฉพาะการแข่งขันด้านคุณภาพของนักเรียน

ปัจจัยต่างๆ ที่เกี่ยวข้องกับการบริหารโรงเรียนล้วนเป็นปัจจัยที่มีความสำคัญ และเกี่ยวข้องกับการให้บริการกับผู้ปกครองและนักเรียนทั้งสิ้น โดยเฉพาะการจัดบริการรถรับส่ง ซึ่งเป็นปัจจัยที่ผู้เชี่ยวชาญเสนอแนะเพิ่มเติม โดยเฉพาะสถานที่ตั้งของโรงเรียน มีความสำคัญต่อผู้ปกครองในการเดินทางมาส่งบุตรหลานเข้าเรียนในระดับอนุบาล โดยเฉพาะจังหวัดสมุทรปราการเป็นเมืองอุตสาหกรรมและมีประชากรอยู่หนาแน่น สอดคล้องกับ จำลอง สุริวงศ์ (2559) ได้ศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษาให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนในโรงเรียนเอกชนในจังหวัดปทุมธานี พบว่า ปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกสถานศึกษา คือเรื่องการเดินทาง ค่าใช้จ่ายของผู้ปกครอง และเรื่องของสถานศึกษา และยังสอดคล้องกับ สุทธนา อันเกียรติพงษ์ (2552) ได้ศึกษา การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศ ของโรงเรียนอนุบาลเอกชน ผลการวิจัยพบว่า ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของโรงเรียนอนุบาลเอกชน มีตัวแปรจำนวน 4 ตัวแปร ปัจจัยด้านโรงเรียน ปัจจัยด้านครูและบุคลากรอื่น ๆ ปัจจัยด้านผู้บริหาร และปัจจัยด้านสิ่งแวดล้อมภายนอก

สรุประบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการที่มีประสิทธิภาพจะต้องดำเนินการให้ครอบคลุมทั้ง 3 องค์ประกอบ คือ 1. องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียน 2. องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารโรงเรียนที่ใช้วงจรบริหารคุณภาพของ Deming และ 3. องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ โดยโรงเรียนต้องให้ผู้มีส่วนเกี่ยวข้องร่วมกันวางแผน นำแผนไปสู่การปฏิบัติ มีการกำหนดตัวชี้วัดเพื่อผลสำเร็จของการบริหารใช้ในการตรวจสอบการปฏิบัติอย่างต่อเนื่อง แล้วนำผลการตรวจสอบมาปรับปรุงแก้ไขอย่างเป็นระบบ

5.3 ข้อเสนอแนะ

5.3.1 ข้อเสนอแนะในการนำผลการวิจัยไปใช้

5.3.1.1 ข้อเสนอแนะเชิงนโยบาย

5.3.1.1.1 กระทรวงศึกษาธิการ โดยสำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน ควรส่งเสริม สนับสนุนให้โรงเรียนอนุบาลเอกชนพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีประสิทธิภาพ ให้ครอบคลุมทั่วประเทศ

5.3.1.1.2 สำนักงานศึกษาธิการจังหวัดสมุทรปราการ ควรมีนโยบายในการส่งเสริม สนับสนุน ด้านวิชาการโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

5.3.1.2 ข้อเสนอแนะเชิงปฏิบัติ

5.3.1.2.1 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและสำนักงานศึกษาธิการภาค ควรร่วมกันจัดทำหลักสูตรการพัฒนาผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนทั่วประเทศ

5.3.1.2.2 สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนและสำนักงานศึกษาธิการภาค ควรคัดเลือก สรรหา โรงเรียนอนุบาลเอกชนที่ประสบความสำเร็จในด้านการบริหารจัดการเพื่อเป็น เอกสารนี้เป็นเอกสารที่ส่งมอบไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ต้นแบบในการส่งเสริมและพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีประสิทธิภาพในแต่ละภาค

5.3.1.2.3 ผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ควรจัดทำแผนพัฒนาปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีประสิทธิภาพ โดยพิจารณาตามลำดับความสำคัญของปัจจัยที่เกี่ยวข้อง

5.3.2 ข้อเสนอแนะในการวิจัยครั้งต่อไป

5.3.2.1 ควรศึกษา เจาะลึกเน้นการวิจัยเชิงคุณภาพขององค์ประกอบ เช่น องค์ประกอบที่เกี่ยวข้องกับพันธกิจของโรงเรียน ประเด็น การจัดหาอาคารสถานที่ องค์ประกอบเกี่ยวกับปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ประเด็น ความร่วมมือของผู้ปกครอง

5.3.2.2 ควรศึกษา วิจัย ค้นหาวัตรกรรมในการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนที่มีประสิทธิภาพ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประวัติผู้เขียน

ชื่อ – สกุล	นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล
วัน – เดือน – ปี	2 ธันวาคม 2487
สถานที่เกิด	จังหวัดชลบุรี
ที่อยู่ปัจจุบัน	65/37 หมู่ 12 ซอยเฉลียง ถนนสุขุมวิท แขวงบางนา เขตบางนา กรุงเทพมหานคร 10260
ประวัติการศึกษา	ปีการศึกษา 2525 สำเร็จการศึกษาคณะครุศาสตร์บัณฑิต (คบ.) มหาวิทยาลัยราชภัฏราชนครินทร์ ฉะเชิงเทรา ปีการศึกษา 2539 สำเร็จการศึกษามหาบัณฑิต (กศม.) มหาวิทยาลัยบูรพา จังหวัดชลบุรี
ประวัติการทำงาน	ผู้รับใบอนุญาต ผู้จัดการ ผู้อำนวยการโรงเรียนอนุบาลนวลทอง ตั้งแต่ 28 พฤษภาคม 2517 – ปัจจุบัน และผู้อำนวยการโรงเรียนวัดจรเข้้อย อำเภอเมือง จังหวัดฉะเชิงเทรา เมื่อวันที่ 5 พฤษภาคม พ.ศ. 2514 – วันที่ 4 ธันวาคม 2549

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ภาคผนวก ก หนังสือราชการ

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 2423

คณะกรรมการอุตสาหกรรมและเทคโนโลยี
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

13 กรกฎาคม 2560

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน นางสาวกัญญ์ณัฐ ฉลอง / นางดวงเดือน สุดตา / นางเด่น กิจชอบ / นางปทุม นวรัตน์ภรณ์ /
นางสาวศิริวรรณ สุวรรณการ / นางอารีย์ ประเมินชัย / ดร.พัทธริมยา วัฒนอุบลรัตน์ /
ดร.ณสิกาญจน์ เจริญศิริวรรณ / นางสาววรรณนิภา ชติรัตน์ / นางอนงค์ คำสอนพันธ์

ด้วย นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชา
การบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง ได้จัดสนทนากลุ่ม (Focus
Group) เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่ง
ของวิทยานิพนธ์และในขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยโดยการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความ
เชี่ยวชาญในเรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มเพื่อประเมินเครื่องมือเพื่อการวิจัย ใน
วันศุกร์ที่ 14 กรกฎาคม 2560 เวลา 13.30-16.00 น. ณ ห้องประชุมโรงเรียนบางพลีพัฒนศึกษาลัย

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

Smr Alw

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 081-782-0210

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/๑๒๓๖

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๒๕ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน

- สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนากระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

รณ ๙

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๙-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๙๒

โทรสาร. ๐๒- ๓๒๙-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร.๐๘๑-๙๘๒-๐๒๑๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/ 0194

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

15 มกราคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามเพื่อการวิจัย

เรียน ดร.นาฎฤดี จิตรรังสรรค์ / รศ.ดร.นิตยา ปลั่งธนนันท์ / ดร.สิริกาญจน์ ธนวุฒิปิพนิต /
ดร.ดิเรก มีสมดี / ดร.ณสีกาญจน์ เจริญหิรัญธรณ์

สิ่งที่ส่งมาด้วย แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัด
สมุทรปราการ” โดยมี รศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ณรงค์
พิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาแล้วเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความสามารถเกี่ยวกับ
เรื่องดังกล่าวเป็นอย่างดี จึงขอเชิญท่านเป็นผู้ทรงคุณวุฒิตรวจแบบสอบถามนี้ว่ามีเนื้อหาถูกต้องและ
เหมาะสมมากน้อยเพียงใด ซึ่งผลการตรวจของท่านจะช่วยให้งานวิจัย ของนายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล
มีความสมบูรณ์ยิ่งขึ้น

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาและหวังว่าจะได้รับความอนุเคราะห์จากท่านด้วยดีและ
ขอขอบคุณเป็นอย่างยิ่งมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(รองศาสตราจารย์ ดร.กิตติพงศ์ มะโน)

คณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

ติดต่อนักศึกษา โทร. 081-782-0210

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการคุรุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 435 / 2558

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบสำรอง ของนายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ ของนายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล รหัสประจำตัว 54630153
หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรมดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและ
มีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปรึกษาและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.กาญจนา	บุญภักดี	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ดร.ณรงค์	พิมสาร	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม
2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.บุญจันทร์	สีสันต์	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.กาญจนา	บุญภักดี	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ (กรรมการภายนอก)
รศ.ดร.ปริยาภรณ์	ตั้งคุณานันต์	กรรมการ
ดร.อำภาพรรณ	ตันตินาครกุล	กรรมการ
3. คณะกรรมการสอบสำรอง

ดร.ราชันย์	บุญธิมา	กรรมการ (อาจารย์บัณฑิตพิเศษ)
ผศ.ดร.ไพฑูรย์	พิมดี	กรรมการ (อาจารย์บัณฑิตประจำ)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 15 กันยายน พ.ศ. 2558

(รองศาสตราจารย์ พิระวุฒิ สุวรรณจันทร์)
คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

95

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/๑๐๗๗

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๑๕ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนอานวยวิทย

ด้วย นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

Simb
(ดร.ราตรี ศิริพันธ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๕-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๙๒

โทรสาร. ๐๒- ๓๒๕-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร.๐๘๑-๙๙๒-๐๒๑๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศคณะกรรมการ
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการชุดที่ ๑๐๖ โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2558 ให้ดำเนินการดังนี้

นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล รหัสประจำตัว 54630153 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนากระบวนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ (Development of Management System for Private Kindergarten School in Samutprakarn Province)” โดยมี ผศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประกาศ ณ วันที่ ๐๘ ตุลาคม พ.ศ. 2558

(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์)
คณบดี

๐๙ ตุลาคม ๒๕๕๘

๙/๑๐/๕๘

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ 0524.04/3660

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ 10520

๖ สิงหาคม 2559

เรื่อง ขอเชิญเป็นผู้เชี่ยวชาญในการร่วมสนทนากลุ่ม

เรียน ดร.ณสีกาญจน์ เจริญศิริยุทธ / ดร.พัชรียา วัฒนอุปถัมภ์ / ดร.ดิเรก มีสมดี
รศ.ดร.นิตยา ปลั่งธนาพันธ์ / อาจารย์กัญญ์ณัฐ ฉลอง / อาจารย์ชินบุผา ชนินพร/
อาจารย์วชิรรัฐดา ธนาศักดิ์สูงเนิน / อาจารย์เด่นเดือน กิจชอบ /
อาจารย์พัฒนชญา ทองแถม / Miss Chiara Ayn Joven Lamarca

ด้วย นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตร์อุตสาหกรรม
ดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยี พระจอมเกล้าเจ้าคุณทหาร
ลาดกระบัง ได้จัดสนทนากลุ่ม (Focus Group) เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาล
เอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ” ซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของวิทยานิพนธ์และในขั้นตอนวิธีดำเนินการวิจัยโดย
การสนทนากลุ่ม (Focus Group)

ในการนี้ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม พิจารณาเห็นว่าท่านเป็นผู้มีความรู้ความเชี่ยวชาญใน
เรื่องดังกล่าว จึงขอเรียนเชิญเข้าร่วมการสนทนากลุ่มในฐานะผู้เชี่ยวชาญ ในวันพฤหัสบดีที่ 8
กันยายน 2559 เวลา 09.00-12.00 น. ณ ห้องประชุมเล็ก โรงเรียนบางพลีพัฒนศึกษา

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาให้ความอนุเคราะห์ ดังกล่าวด้วย จักขอบพระคุณยิ่ง

ขอแสดงความนับถือ

Smr ๐๙

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดีกำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. 02-329-8000 ต่อ 3692

โทรสาร. 02- 329-8436

เอกสารนี้จัดทำขึ้นเพื่อใช้ในการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

๗๗
๑๙ ๙๓.๖๙

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/ 4511

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๓๑ ตุลาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการสถาบัน / ผู้อำนวยการวิทยาลัย

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบสอบถาม

ด้วย นางสาวฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตร์
อุตสาหกรรมดุขฎิบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณ
ทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนารูปแบบการบริการวิชาการและวิชาชีพของ
สถาบันการอาชีวศึกษากรุงเทพมหานคร” โดยมี รศ.ดร.ปรียาภรณ์ ตั้งคุณานันต์ เป็นอาจารย์ที่ปรึกษา
วิทยานิพนธ์ และ ดร.ศิริพรรณ ชุมชุม เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วมและได้รับอนุมัติหัวข้อ
และเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ ๕ ตุลาคม ๒๕๕๙ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความ
อนุเคราะห์จากท่านให้ นางสาวฉันทนา โพธิ์ครูประเสริฐ เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม
กับท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ
โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา

ปฏิบัติการแทน

คณบดีคณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๔๙-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๕๒

โทรสาร. ๐๒- ๓๒๔๙-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร.๐๘๔-๔๓๙-๙๐๐๘

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

คำสั่งคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ที่ 435/2558

เรื่อง แต่งตั้งคณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและ
เค้าโครงวิทยานิพนธ์และคณะกรรมการสอบสำรอง ของนายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล

เพื่อให้การเรียบเรียงวิทยานิพนธ์ ของนายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล รหัสประจำตัว 54630153
หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา เป็นไปด้วยความเรียบร้อยและ
มีประสิทธิภาพจึงแต่งตั้งคณะกรรมการเพื่อปรึกษาและพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ดังต่อไปนี้

1. คณะกรรมการที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.กาญจนา	บุญศักดิ์	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
ดร.ณรงค์	พิมสาร	อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

2. คณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

ผศ.ดร.บุญจันทร์	สีสันต์	ประธานกรรมการ
ผศ.ดร.กาญจนา	บุญศักดิ์	กรรมการ
ดร.ณรงค์	พิมสาร	กรรมการ (กรรมการภายนอก)
รศ.ดร.ปริยาภรณ์	ตั้งคุณานันต์	กรรมการ
ดร.อำภาพรณ	ตันตินาครกุล	กรรมการ

3. คณะกรรมการสอบสำรอง

ดร.ราชันย์	บุญธิมา	กรรมการ (อาจารย์บัณฑิตพิเศษ)
ผศ.ดร.ไพฑูรย์	พิมดี	กรรมการ (อาจารย์บัณฑิตประจำ)

ทั้งนี้ ตั้งแต่บัดนี้เป็นต้นไป

สั่ง ณ วันที่ 19 กันยายน พ.ศ. 2558

(รองศาสตราจารย์ พิระวุฒิ สุวรรณจันทร์)
คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ประกาศคณะกรรมการอุดมศึกษา
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง
เรื่อง ผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์

คณะกรรมการอุดมศึกษา โดยความเห็นชอบของคณะกรรมการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ ขอประกาศรายชื่อหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ หลักสูตรครุศาสตรบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ซึ่งได้รับอนุมัติเมื่อวันที่ 26 ตุลาคม 2558 ให้ดำเนินการดังนี้

นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล รหัสประจำตัว 54630153 ให้ทำวิทยานิพนธ์เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ (Development of Management System for Private Kindergarten School in Samutprakarn Province)” โดยมี ผศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ และ ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

ทั้งนี้ให้นักศึกษาค้นคว้าและเขียนวิทยานิพนธ์โดยปรึกษากับอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ให้เสร็จสิ้นภายในเวลาที่กำหนดในระเบียบของสถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

ประกาศ ณ วันที่ ๒๕ ตุลาคม พ.ศ. 2558

(รองศาสตราจารย์ ดร.พีระวุฒิ สุวรรณจันทร์)
คณบดี

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/ 1077

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๖๔ มีนาคม ๒๕๕๙

เรื่อง ขอความอนุเคราะห์ให้นักศึกษาทดลองเครื่องมือเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียนนพคุณวิทยา

ด้วย นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตร์ดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขอความอนุเคราะห์จากท่านให้ นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล ทดลองใช้แบบสอบถามเพื่อการวิจัย ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

สมร ๑๕
(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๔-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๕๒

โทรสาร. ๐๒- ๓๒๔-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร.๐๘๑-๗๘๒-๐๒๑๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่ ศธ ๐๕๒๔.๐๔/ 1236

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม
สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้า
เจ้าคุณทหารลาดกระบัง
ถนนฉลองกรุง เขตลาดกระบัง
กรุงเทพฯ ๑๐๕๒๐

๒๘ มีนาคม ๒๕๕๘

เรื่อง ขออนุญาตให้นักศึกษาเก็บข้อมูลเพื่อการวิจัย

เรียน ผู้อำนวยการโรงเรียน

สิ่งที่ส่งมาด้วย ๑. ประกาศผลการพิจารณาหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์ จำนวน ๑ ฉบับ
๒. แบบสอบถามเพื่อการวิจัย

ด้วย นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล นักศึกษาระดับปริญญาเอก หลักสูตรครุศาสตรดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง กำลังทำวิทยานิพนธ์ เรื่อง “การพัฒนาระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ” โดยมี รศ.ดร.กาญจนา บุญภักดี เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์และ ดร.ณรงค์ พิมสาร เป็นอาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์ร่วม และได้รับอนุมัติหัวข้อและเค้าโครงวิทยานิพนธ์แล้ว เมื่อวันที่ ๒๖ ตุลาคม ๒๕๕๘ คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม จึงขออนุญาตให้จากท่านให้ นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล เก็บรวบรวมข้อมูลโดยใช้แบบสอบถาม ภายในสถานศึกษาของท่านได้

จึงเรียนมาเพื่อโปรดพิจารณาอนุญาตและขอขอบคุณในความอนุเคราะห์ของท่านมา ณ โอกาสนี้ด้วย

ขอแสดงความนับถือ

(ดร.ราตรี ศิริพันธุ์)

รองคณบดี กำกับดูแลงานด้านวิชาการและบัณฑิตศึกษา
ปฏิบัติการแทนคณบดี

ส่วนสนับสนุนวิชาการ

โทร. ๐๒-๓๒๔-๘๐๐๐ ต่อ ๓๖๔๒

โทรสาร. ๐๒- ๓๒๔-๘๔๓๖

ติดต่อนักศึกษา โทร.๐๘๑-๗๘๒-๐๒๑๐

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

**แบบประเมินเครื่องมือการประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ สทนากลุ่ม)**

คำชี้แจง

1. การวิจัยการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เอกสารนี้เป็นแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ แบ่งองค์ประกอบของคุณภาพเป็น 4 ส่วนคือ ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความสอดคล้อง
3. ขอความกรุณาตรวจสอบเอกสารแต่ละรายการแล้วตอบลงความเห็น โดยการทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือของแต่ละรายการ

3.1 ตัวเลขในช่องประเมินมีความหมายดังนี้

- + 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสิ่งที่ประเมิน “ใช้ได้”
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสิ่งที่ประเมิน “ไม่แน่ใจว่าใช้ได้”
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสิ่งที่ประเมิน “ใช้ไม่ได้”

3.2 องค์ประกอบการประเมิน

ความถูกต้อง หมายถึง รายการที่นำมาประเมินมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
 ความเป็นประโยชน์ หมายถึง รายการที่นำมาประเมินมีความเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติ
 ความเหมาะสม หมายถึง รายการที่นำมาประเมินมีความเหมาะสมกับสภาพ
 ความสอดคล้อง หมายถึง รายการประเมินมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง
 และองค์ประกอบ ตลอดจนและบริบทของโรงเรียน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัย

[illegible]

ที่	ด้านความเหมาะสม	ระดับความคิดเห็น											
		ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ความถูกต้อง		
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1
3.	องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ												
	1. ความรู้ความสามารถ และทักษะในการสอนของครู.....												
	2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร.....												
	3. ระบบบริหารของโรงเรียน.....												
	4. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร.....												
	5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง.....												
	6. ความพร้อมของอาคารสถานที่.....												
	7. สถานที่ตั้งของโรงเรียน.....												
	8. ความพร้อมด้านงบประมาณ.....												
	9. บรรยากาศในการทำงาน.....												
	10. การจัดการบริการรถ รับ – ส่ง.....												

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินเครื่องมือการประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
(สำหรับผู้เชี่ยวชาญ สทนากลุ่ม)**

คำชี้แจง

1. การวิจัยการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เอกสารนี้เป็นแบบประเมินคุณภาพของเครื่องมือวิจัยโดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ แบ่งองค์ประกอบของคุณภาพเป็น 4 ส่วนคือ ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความสอดคล้อง
3. ขอความกรุณาตรวจสอบเอกสารแต่ละรายการแล้วลงความคิดเห็น โดยการทำเครื่องหมาย / ลงในช่องว่างทางขวามือของแต่ละรายการ

3.1 ตัวเลขในช่องประเมินมีความหมายดังนี้

- + 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสิ่งที่ประเมิน “ใช้ได้”
- 0 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสิ่งที่ประเมิน “ไม่แน่ใจว่าใช้ได้”
- 1 หมายถึง ผู้เชี่ยวชาญมีความเห็นว่าสิ่งที่ประเมิน “ใช้ไม่ได้”

3.2 องค์ประกอบการประเมิน

ความถูกต้อง หมายถึง รายการที่นำมาประเมินมีความถูกต้องตามหลักวิชาการ
 ความเป็นประโยชน์ หมายถึง รายการที่นำมาประเมินมีความเป็นประโยชน์ในทางปฏิบัติ
 ความเหมาะสม หมายถึง รายการที่นำมาประเมินมีความเหมาะสมกับสภาพ
 ความสอดคล้อง หมายถึง รายการประเมินมีความสอดคล้องกับการปฏิบัติงานจริง
 และองค์ประกอบ ตลอดจนและบริบทของโรงเรียน

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

ผู้วิจัย

[illegible]

ที่	ด้านความเหมาะสม	ระดับความคิดเห็น											
		ความเหมาะสม			ความเป็นประโยชน์			ความเป็นไปได้			ความถูกต้อง		
		+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1	+1	0	-1
3.	องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหาร โรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ												
	1. ความรู้ความสามารถ และทักษะในการสอนของครู.....												
	2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร.....												
	3. ระบบบริหารของโรงเรียน.....												
	4. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร.....												
	5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง.....												
	6. ความพร้อมของอาคารสถานที่.....												
	7. สถานที่ตั้งของโรงเรียน.....												
	8. ความพร้อมด้านงบประมาณ.....												
	9. บรรยากาศในการทำงาน.....												
	10. การจัดบริการรถ รับ - ส่ง.....												

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

**แบบประเมินระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
(สำหรับผู้บริหารโรงเรียน)**

คำชี้แจง

1. การวิจัยการพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ
2. เอกสารนี้เป็นแบบประเมินคุณภาพระบบการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทร โดยอาศัยผู้เชี่ยวชาญ แบ่งองค์ประกอบของคุณภาพเป็น 4 ส่วนคือ ความถูกต้อง ความเป็นประโยชน์ ความเหมาะสม และความสอดคล้อง กับบริบทของโรงเรียน
3. ขอความกรุณาตรวจสอบเอกสารแต่ละรายการแล้วตอบลงความคิดเห็น โดยการทำเครื่องหมาย เครื่องหมาย √ ลงในช่องว่าง ที่ตรงกับความเป็นจริงตามความคิดเห็นของท่าน ตามความหมายดังนี้

- 5 หมายถึง มีความถูกต้อง/ ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/ความสอดคล้อง มากที่สุด
- 4 หมายถึง มีความถูกต้อง/ ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/ความสอดคล้อง มาก
- 3 หมายถึง มีความถูกต้อง/ ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/ความสอดคล้อง ปานกลาง
- 2 หมายถึง มีความถูกต้อง/ ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/ความสอดคล้อง น้อย
- 1 หมายถึง มีความถูกต้อง/ ความเป็นประโยชน์/ความเหมาะสม/ความสอดคล้อง น้อยที่สุด

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง
ผู้วิจัย

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ที่	ด้านความเหมาะสม	ระดับความคิดเห็น																			
		ความเหมาะสม					ความเป็นประโยชน์					ความเป็นไปได้					ความถูกต้อง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	3	4	2	1	5	4	3	2	1
1	<u>องค์ประกอบที่เป็นพันธกิจหลักของโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ</u> 1. การเลือกหลักสูตร..... 2. การสรรหาครู..... 3. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้..... 4. การเลือกใช้สื่อการเรียนรู้..... 5. การจัดอาคารสถานที่..... 6. การประเมินการพัฒนาและการเรียนรู้ของนักเรียน..... 7. การจัดโภชนาการ..... 8. การจัดการด้านสุขภาพนักเรียน.....																				
2	<u>องค์ประกอบที่เป็นกระบวนการบริหารงานหลักของโรงเรียนที่ใช้วงจรบริหารคุณภาพของ Deming</u> 1. การวางแผน (Plan)..... 2. การปฏิบัติ (Do)..... 3. การตรวจสอบ (Check)..... 4. การปรับปรุงแก้ไข (Act).....																				

ที่	ด้านความเหมาะสม	ระดับความคิดเห็น																			
		ความเหมาะสม					ความเป็นประโยชน์					ความเป็นไปได้					ความถูกต้อง				
		5	4	3	2	1	5	4	3	2	1	5	3	4	2	1	5	4	3	2	1
3.	องค์ประกอบที่เป็นปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ																				
	1. ความรู้ความสามารถ และทักษะในการสอนของครู.....																				
	2. ภาวะผู้นำของผู้บริหาร.....																				
	3. ระบบบริหารของโรงเรียน.....																				
	4. ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร.....																				
	5. การมีส่วนร่วมของผู้ปกครอง.....																				
	6. ความพร้อมของอาคารสถานที่.....																				
	7. สถานที่ตั้งของโรงเรียน.....																				
	8. ความพร้อมด้านงบประมาณ.....																				
	9. บรรยากาศในการทำงาน.....																				
	10. การจัดบริการรถ รับ - ส่ง.....																				

ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

.....

แบบสอบถามเพื่อการวิจัย
เรื่อง การพัฒนาระบบบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ

คำชี้แจง

1. แบบสอบถามแบ่งออกเป็น 4 ตอน คือ

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบสอบถามประเภทตรวจสอบรายการ

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงานบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการในปัจจุบัน แบบสอบถามเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการให้มีคุณภาพและเป็นแบบมาตราส่วนประมาณค่า 5 ระดับ

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะทั่วไป

2. คำตอบของท่านผู้วิจัยจะนำไปวิเคราะห์รวมคำตอบของบุคคลอื่นๆ แล้วนำเสนอผลในภาพรวมชื่อของท่านและโรงเรียนจะไม่ปรากฏให้เห็นแต่ประการใด

ตอนที่ 1 แบบสอบถามข้อมูลทั่วไปของผู้ตอบแบบสอบถาม ซึ่งเป็นแบบตรวจสอบรายการ (Check-list) ใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในรูปสี่เหลี่ยม ☐ ที่ตรงตามสถานะหรือตำแหน่งของท่าน

1. ตำแหน่งของท่านในปัจจุบัน

- ☐ ผู้รับใบอนุญาต
☐ ผู้อำนวยการ
☐ รองผู้อำนวยการ
☐ อื่นๆ โปรดระบุ.....

2. ระยะเวลาที่ปฏิบัติหน้าที่ตามตำแหน่งดังกล่าวอย่างต่อเนื่อง

- ☐ 1-3 ปี
☐ 4-6 ปี
☐ มากกว่า 6 ปี

3. ระดับการศึกษาสูงสุด

- ☐ 1 ระดับปริญญาตรี สาขาวิชา..... (โปรดระบุ)
☐ 2 ระดับปริญญาโท สาขาวิชา..... (โปรดระบุ)
☐ 3 ระดับปริญญาเอก สาขาวิชา..... (โปรดระบุ)

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 2 แบบสอบถามเกี่ยวกับสภาพการดำเนินงาน การบริหารงานโรงเรียนอนุบาลของท่านในปัจจุบันนี้ว่า ท่านได้ปฏิบัติตามข้อคำถามดังกล่าวต่อไปนี้มากน้อยเพียงใดโดยมีเกณฑ์ให้คะแนน ดังนี้

5 หมายถึง ปฏิบัติมากที่สุด

4 หมายถึง ปฏิบัติมาก

3 หมายถึง ปฏิบัติปานกลาง

2 หมายถึง ปฏิบัติน้อย

1 หมายถึง ปฏิบัติน้อยที่สุด

ดังนั้นให้ท่านใส่เครื่องหมาย (✓) ลงในช่องที่ตรงกับการปฏิบัติจริงของท่าน

รายการข้อคำถาม	การปฏิบัติ					ผู้วิจัย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
1) การเลือกใช้หลักสูตร						
1. โรงเรียนมีการตั้งคณะกรรมการเพื่อวิเคราะห์เนื้อหาสาระสำคัญของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 ก่อนนำไปใช้จัดกิจกรรมการเรียนรู้						P
2. โรงเรียนมีการวางแผนและพัฒนาเนื้อหาบางส่วนของหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 เพื่อให้สอดคล้องกับจุดเน้นบริบทของชุมชน สังคม และความต้องการของผู้ปกครอง						P
3. โรงเรียนได้มอบหมายให้มีบุคคลทำหน้าที่ติดตามการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ตามหลักสูตรไว้อย่างชัดเจน						D
4. โรงเรียนสร้างความเข้าใจกับครูเกี่ยวกับหลักการความมุ่งหมาย เป้าหมายของหลักสูตร แนวทางการจัดกิจกรรมการเรียนรู้และการประเมินผลการพัฒนาการของนักเรียน ก่อนเปิดภาคเรียนของทุกปีการศึกษา						D
5. โรงเรียนมีการประเมินผลการใช้หลักสูตรใน ทุกภาคเรียนโดยประเมินการพัฒนาการของนักเรียนทั้ง 4 ด้านคือ ร่างกาย อารมณ์ สังคม และสติปัญญา						C

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการข้อคำถาม	การปฏิบัติ					
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	ผู้วิจัย
6. โรงเรียนได้นำผลการประเมินการใช้หลักสูตรในแต่ละภาคเรียนมาเป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไขแนวปฏิบัติตามหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พ.ศ. 2546 และกำหนดไว้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป						A
2) การสรรหาครู						
1. โรงเรียนมีการจัดทำแผนการสรรหาครูไว้อย่างชัดเจน						P
2. โรงเรียนสรรหาครูโดยเน้นผู้ที่มีประสบการณ์การสอนเด็กปฐมวัยแม้ว่าจะไม่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาปฐมวัย						D
3. โรงเรียนสรรหาครูผู้ที่สำเร็จการศึกษาระดับปริญญาตรีสาขาปฐมวัย อันดับ 1						D
4. โรงเรียนจะมีการเตรียมความพร้อมของครูคนใหม่โดยการฝึกอบรมเพื่อให้ครูใหม่มีความรู้ ความเข้าใจ และมีทัศนคติที่ดีต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย เทคนิควิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้รวมทั้งหลักการพัฒนาการของเด็กก่อนลงมือปฏิบัติงานจริง						D
5. โรงเรียนทำการประเมินความรู้และความเข้าใจเกี่ยวกับหลักการ หลักสูตรและวิธีการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ของครูก่อนสิ้นสุดการฝึกอบรม						C
6. โรงเรียนได้นำผลการประเมินการฝึกอบรมครูคนใหม่ไปเป็นข้อมูลสำหรับปรับปรุงแก้ไขวิธีการสรรหาครูคนใหม่และกำหนดเป็นแนวปฏิบัติต่อไป						A

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการข้อคำถาม	การปฏิบัติ					ผู้วิจัย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
3) การจัดประสบการณ์การเรียนรู้						
1. โรงเรียนมีการวางแผนการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ล่วงหน้าก่อนเปิดเรียน						A
2. โรงเรียนวางแผนการเตรียมความพร้อมของครูการใช้อาคารสถานที่ สื่อและอุปกรณ์สำหรับการจัดประสบการณ์การเรียนรู้ก่อนเปิดภาคเรียน						P
3. โรงเรียนกำหนดให้ครูและผู้ช่วยรับผิดชอบการจัดประสบการณ์การเรียนรู้สำหรับเด็กในแต่ละห้องเรียนไว้อย่างชัดเจน						P
4. โรงเรียนมีการจัดประสบการณ์การเรียนรู้เพื่อพัฒนานักเรียนให้ครบทั้ง 4 ด้าน คือ ด้านร่างกาย จิตใจ อารมณ์ สังคม และสติปัญญา						D
5. โรงเรียนกำหนดให้ครูผู้สอนทุกคนส่งแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ก่อนเปิดภาคเรียน						D
6. โรงเรียนจัดให้มีคณะกรรมการหรือครูฝ่ายวิชาการทำหน้าที่ตรวจสอบความถูกต้องและความเหมาะสมของแผนการจัดการประสบการณ์การเรียนรู้ของครูก่อนเปิดภาคเรียน						D
7. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้สอดคล้องกับความพร้อมของนักเรียน						D
8. การจัดประสบการณ์การเรียนรู้ได้คำนึงถึงความปลอดภัยของเด็ก						D
9. การจัดกิจกรรมการเรียนรู้มีทั้งกิจกรรมที่ฝึกการใช้ความคิด การพัฒนาร่างกาย จิตใจ อารมณ์ละสังคมเป็นกลุ่มเล็กและกลุ่มใหญ่						D

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการข้อคำถาม	การปฏิบัติ					ผู้วิจัย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
10. โรงเรียนมีการประเมินการพัฒนาการของนักเรียนในระหว่างภาคเรียนและก่อนสิ้นภาคเรียน						C
11. โรงเรียนมีการนำผลการประเมินมาเป็นข้อมูลเพื่อปรับปรุงแล้วจัดทำเป็นแนวปฏิบัติต่อไป						A
4) การเลือกใช้สื่อการเรียนการสอน						
1. โรงเรียนมีคณะกรรมการพิจารณาคัดเลือกสื่อการเรียนการสอน						P
2. โรงเรียนมีการวางแผนการจัดหาสื่อการเรียนการสอนเป็นประจำทุกปีการศึกษา						P
3. โรงเรียนมีการพัฒนาสื่อการเรียนเป็นของตนเองบางส่วนเพื่อให้มีความเหมาะสมกับภาวะการพัฒนาร่างกายของเด็ก จุดเน้นของโรงเรียนและความต้องการของผู้ปกครอง						D
4. โรงเรียนจัดให้มีการฝึกอบรมการใช้สื่อสำหรับครูคนใหม่ที่ไม่มีความรู้ประสบการณ์สอนเด็กปฐมวัยก่อนลงมือปฏิบัติจริง						D
5. โรงเรียนทำการประเมินผลของการใช้สื่อทุกชนิดทุกภาคการศึกษา						C
6. โรงเรียนได้นำผลการประเมินความเหมาะสมและคุณภาพของสื่อทุกชนิดมาใช้เพื่อพัฒนาการเรียนรู้ของเด็กต่อไป						A
5) การประเมินการพัฒนาการของเด็กปฐมวัย						
1. โรงเรียนมีคณะกรรมการประเมินการพัฒนาการของเด็ก						P
2. โรงเรียนมีการวางแผนการประเมินการพัฒนาการของเด็ก						P

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการข้อคำถาม	การปฏิบัติ					ผู้วิจัย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
3. โรงเรียนมีการประเมินการ พัฒนาการของเด็กครบทั้ง 4 ด้าน (ร่างกาย จิตใจ และอารมณ์ สังคม และสติปัญญา ตามที่กำหนดไว้ในหลักสูตรการศึกษา ปฐมวัย พ.ศ. 2546) ทุกภาคการศึกษา						D
4. โรงเรียนใช้วิธีการประเมินหลายวิธี เช่น การสังเกตแล้วบันทึกการสนทนากับ เด็กเป็นรายบุคคลหรือกลุ่มการวิเคราะห์ จากผลงานของเด็ก และการประเมินการ พัฒนาการทางกายเช่น ความสูง และ น้ำหนักเป็นต้น						D
5. โรงเรียนมีการประเมินการ พัฒนาการของเด็กโดยการสอบถาม ผู้ปกครอง						C
6. โรงเรียนได้นำผลการประเมินการ พัฒนาการของเด็กมาวิเคราะห์เพื่อใช้เป็น ข้อมูลสำหรับการปรับปรุงวิธีการจัด ประสบการณ์การเรียนรู้ของเด็ก						A
7. โรงเรียนมีการพัฒนาเครื่องมือและ วิธีการประเมินการพัฒนาการของเด็กไว้ เป็นมาตรฐานเพื่อใช้เป็นแนวปฏิบัติต่อไป						A
6) การจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อม						
1. โรงเรียนมีการวางแผนการใช้ อาคารสถานที่ก่อนเปิดภาคเรียนในแต่ละปี การศึกษา						P
2. โรงเรียนได้มีการปรับปรุงห้องเรียน ห้องนอน และห้องสุขา ให้มีความสะอาด และปลอดภัยอยู่เสมอ						D
3. โรงเรียนได้ปรับปรุงสนามเด็กเล่น ให้มีความปลอดภัย						D
4. โรงเรียนจัดห้องเรียนให้มีขนาดที่ เหมาะสมกับจำนวนนักเรียนโดยคำนึงถึง ความสะดวกในการจัดกิจกรรมการเรียนรู้						D

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการข้อคำถาม	การปฏิบัติ					ผู้วิจัย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
5. โรงเรียนจัดให้มีพื้นที่แสดงผลงานของเด็ก ที่เก็บแฟ้มผลงานของเด็ก ที่เก็บของเด็ก มีป้ายนิเทศและที่เก็บร่องเท้าอย่างเป็นระเบียบ สะดวกและปลอดภัยในการใช้						D
6. มีการจัดสนามเด็กเล่นที่ส่งเสริมพัฒนาการทั้ง 4 ด้าน (ทางกาย จิตใจ อารมณ์ สังคมและสติปัญญา)						D
7. โรงเรียนมีการประเมินผลการพัฒนาการของเด็กเกี่ยวกับการใช้มุมและของเล่นต่างๆ ที่จัดให้ทั้งภายในและภายนอกห้องเรียนทุกๆ ภาคเรียน						C
8. โรงเรียนมีการนำผลการประเมินการใช้มุมและของเล่นมาวิเคราะห์แล้วนำไปใช้ปรับปรุงการจัดอาคารสถานที่ทั้งภายในและนอกห้องเรียน						A
7) การจัดโภชนาการสำหรับเด็กปฐมวัย						
1. โรงเรียนมีการวางแผนการจัดอาหารเป็นรายสัปดาห์โดยกำหนดรายการอาหารแต่ละวันให้มีคุณค่าทางอาหารครบ 5 หมู่						P
2. โรงเรียนจัดให้มีสถานที่ (ห้องครัว) สำหรับการประกอบอาหารเป็นการเฉพาะ						D
3. โรงเรียนให้บริการอาหารเป็น 3 ช่วง เวลาโดยประมาณคือช่วงเวลา 10.30 – 10.40 น. บริการอาหารว่างเช้า 11.30 – 13.00 น. บริการอาหารกลางวัน และ 15.00 – 15.30 น. บริการอาหารว่างบ่าย						D
4. การให้บริการอาหารจะมีครูและผู้ช่วยดูแลและให้ความช่วยเหลืออย่างใกล้ชิด						D

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆ ทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการข้อคำถาม	การปฏิบัติ					ผู้วิจัย
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)	
5. โรงเรียนฝึกเด็กให้รู้วิธีการเก็บ อุปกรณ์และภาชนะใส่อาหารให้เป็น ระเบียบ						D
6. โรงเรียนมีการสอบถามเด็ก เกี่ยวกับประเภทของอาหารว่างและ อาหารกลางวันที่ต้องการ						D
7. โรงเรียนมีการประเมินผลการ ให้บริการอาหารแก่เด็กทุกสัปดาห์เพื่อ วิเคราะห์คุณค่าและความชอบอาหารของ เด็กทุกสัปดาห์						C
8. โรงเรียนมีการนำผลการวิเคราะห์ คุณค่าและความชอบอาหารของเด็กมาใช้ เป็นข้อมูล เพื่อการปรับปรุงรายการ อาหารให้เหมาะสม และตรงตามความ ต้องการของเด็กต่อไป						A

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า
ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 3 แบบสอบถามเกี่ยวกับปัจจัยเชิงบวกที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชน ในจังหวัดสมุทรปราการให้มีคุณภาพในตอนที 3 เป็นการถามความคิดเห็นของท่านว่า สิ่งต่อไปนี้ เป็นสิ่งที่สนับสนุนการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการให้มีคุณภาพมากน้อยเพียงใด โดยมีเกณฑ์การให้คะแนน ดังนี้

- 5 หมายถึง เห็นด้วยอย่างยิ่ง
- 4 หมายถึง เห็นด้วย
- 3 หมายถึง ไม่แน่ใจ
- 2 หมายถึง ค่อนข้างจะเห็นด้วย
- 1 หมายถึง ไม่เห็นด้วยอย่างยิ่ง

ดังนั้น จึงขอให้ท่านทำเครื่องหมายถูก (✓) ลงในช่องที่ตรงตามความคิดเห็นของท่านที่สุด

รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
1) ความรู้ความสามารถและทักษะของครู					
1. ครูมีความรู้เกี่ยวกับหลักการพัฒนาการเด็กปฐมวัย					
2. ครูมีความรู้เกี่ยวกับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้					
3. ครูมีความรู้เกี่ยวกับวิธีสร้างแรงจูงใจให้กับเด็ก					
4. ครูมีความรู้เกี่ยวกับการเลือกใช้สื่อที่เหมาะสมกับเด็ก					
5. ครูมีความรู้เกี่ยวกับวิธีการประเมินการพัฒนาการของเด็ก					
6. ครูมีทักษะในการสื่อสารกับเด็ก					
7. ครูมีทักษะในการจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้					
8. ครูมีทักษะในการแก้ไขปัญหาที่เกิดขึ้นในห้องเรียน					
9. ครูมีทักษะในการสร้างแรงจูงใจให้กับเด็ก					
10. ครูมีทักษะในการสื่อสารกับผู้ปกครอง					
11. ครูมีทักษะในการเป็นนักรัก นักร้อง นักเล่น นักรำ นักเล่า นักคิดและนักทำ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
12. ครูมีทักษะในการประเมินพัฒนาการของเด็ก					
13. ครูมีทักษะในการจัดสภาพแวดล้อมทั้งในและนอกห้องเรียนให้เอื้อต่อการเรียนรู้ของเด็ก					
14. ครูมีอุดมการณ์ในการเป็นครูอนุบาลที่ดี					
15. ครูมีเจตคติที่ดีต่อเด็ก ผู้ปกครอง ชุมชน					
16. ครูมีความเข้าใจในธรรมชาติ ความสนใจของเด็ก					
17. ครูมีความประพฤติที่ดี					
2) ภาวะผู้นำของผู้บริหาร					
1. เป็นผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจเกี่ยวกับการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยเป็นอย่างดี					
2. เป็นผู้ที่มีวิสัยทัศน์ที่ดีเกี่ยวกับการศึกษาในระดับปฐมวัย					
3. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการแก้ไขปัญหาการจัดการเรียนการสอนได้เป็นอย่างดี					
4. เป็นผู้ที่มีความสามารถในการคิดการวิเคราะห์และสังเคราะห์ข้อมูลข่าวสารต่างๆ เพื่อการตัดสินใจได้เป็นอย่างดี					
5. เป็นผู้ที่มีความคิดริเริ่มสร้างสรรค์ในการจัดการเรียนการสอนให้มีคุณภาพ					
6. เป็นผู้ที่มีทักษะในการสอนงานให้แก่ครูและบุคลากรในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี					
7. เป็นผู้ที่มีทักษะในการนำเสนอแนวความคิด แผนงาน โครงการและกิจกรรมต่างๆ ของโรงเรียนได้อย่างชัดเจน					
8. เป็นผู้ที่มีทักษะในการสื่อสารกับครูและบุคลากรในโรงเรียนและผู้ปกครองได้เป็นอย่างดี					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการข้อความ	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
9. เป็นผู้มีทักษะในการแก้ไขความขัดแย้งภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี					
10. เป็นผู้มีทักษะในการสร้างแรงจูงใจครูและบุคลากรอื่นๆในโรงเรียนเพื่อการปฏิบัติงานได้เป็น อย่างดี					
11. เป็นผู้มีทักษะในการสร้างบรรยากาศแห่งความเป็นมิตรภายในโรงเรียนได้เป็นอย่างดี					
12. เป็นผู้มีทัศนคติเชิงบวกต่อการจัดการศึกษาระดับปฐมวัย					
13. เป็นผู้มีความคุณธรรม จริยธรรม ซื่อสัตย์สุจริตในการปฏิบัติหน้าที่					
14. เป็นผู้ประพจน์ดีเป็นแบบอย่างที่ดีแก่ครู บุคลากร นักเรียน และบุคคลอื่นๆทั้งในและนอกโรงเรียนได้เป็นอย่างดี					
15. เป็นผู้มีความเอื้ออาทรและเอาใจใส่ต่อครูและบุคลากรอื่นๆในโรงเรียนเป็นอย่างดี					
3) ระบบบริหารของโรงเรียน					
1. โรงเรียนกำหนดวิสัยทัศน์ ภารกิจของโรงเรียน นโยบาย แผน โครงการ และกิจกรรมต่างๆ ไว้เป็น ลายลักษณ์อักษรไว้อย่างชัดเจนในแต่ละปีการศึกษา					
2. โรงเรียนกำหนดหน้าที่ของครูและบุคลากรอื่นๆไว้อย่างชัดเจน					
3. โรงเรียนกำหนดขั้นตอนการนำเสนองานและสั่งการไว้อย่างชัดเจน					
4. โรงเรียนกำหนดช่องทางการติดต่อสื่อสารภายในโรงเรียนและบุคคลหรือหน่วยงานภายนอกไว้อย่างชัดเจน					
5. โรงเรียนกำหนดวิธีการประเมินผลการปฏิบัติงานของครูและบุคลากรอื่นๆไว้อย่างชัดเจน					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการข้อความ	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
6. โรงเรียนพิจารณาความดีความชอบของครูและบุคลากรอื่นๆ โดยยึดหลักคุณธรรมเป็นสำคัญ					
7. การบริหารงานด้วยวงจรคุณภาพของ Deming (P D C A)					
4) ระบบสารสนเทศเพื่อการบริหาร					
1. โรงเรียนมีการนำเครื่องคอมพิวเตอร์มาใช้ในการวิเคราะห์ สังเคราะห์ และการรวบรวมสารสนเทศต่าง ๆ					
2. ระบบสารสนเทศของโรงเรียนมีฐานข้อมูลที่เป็นสำหรับการบริหาร					
3. ครูและบุคลากรอื่นๆสามารถเข้าถึงสารสนเทศได้อย่างสะดวก					
4. ระบบสารสนเทศของโรงเรียนสามารถเชื่อมโยงกับระบบสารสนเทศอื่นๆที่อยู่ภายนอกโรงเรียนได้					
5. ระบบสารสนเทศของโรงเรียนที่สามารถช่วยให้ครูและบุคลากรอื่นๆสืบค้นข้อมูลจากภายนอกได้อย่างสะดวก					
6. ระบบสารสนเทศของโรงเรียนสามารถจัดเก็บความรู้ที่จำเป็นต่อการจัดกิจกรรมเพื่อการพัฒนาของเด็กได้เป็นอย่างดี					
5) ความร่วมมือของผู้ปกครอง					
1. ร่วมมือในการสร้างแรงจูงใจในการเรียนรู้ของเด็ก					
2. ร่วมมือในการฝึกอบรมมนิสัยและกิริยามารยาทที่ดีงาม					
3. ร่วมมือในการดูแลสุขภาพของเด็ก					
4. ร่วมมือกับครูและโรงเรียนในการจัดกิจกรรมด้านประเพณี วัฒนธรรมและวันสำคัญของชาติ					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5. ร่วมมือกับครูในการแก้ไขปัญหาด้านการเรียนรู้ของเด็ก					
6. ร่วมมือกับครูในการปรับเปลี่ยนพฤติกรรมของเด็ก					
7. ร่วมมือกับโรงเรียนและครูในการช่วยดูแลในการทำการบ้านของเด็ก					
6) ความพร้อมของอาคารสถานที่					
1. มีห้องเรียนที่มีขนาดตามเกณฑ์ที่กระทรวงศึกษาธิการกำหนดไว้					
2. ห้องเรียนมีขนาดใหญ่เพียงพอสำหรับการจัดกิจกรรมการเรียนรู้ภายในห้องเรียนได้สะดวก					
3. ห้องเรียนมีความมั่นคง สะอาดและปลอดภัย					
4. มีสนามเด็กเล่นเพียงพอ สะอาดและปลอดภัย					
5. มีห้องนอนที่มีขนาดเหมาะสมกับจำนวนเด็ก อากาศถ่ายเทได้สะดวกและปลอดภัย					
6. มีสถานที่รับประทานอาหารของเด็กปฐมวัย เป็นการเฉพาะที่มีอากาศถ่ายเทได้สะดวกและปลอดภัย					
7. มีห้องสุขาอย่างเพียงพอ สะอาดและปลอดภัย					
7) บรรยากาศในการทำงาน					
1. ผู้บริหารดูแลเอาใจใส่ ช่วยเหลือครูและบุคลากรอื่นๆที่ทำงานตามคำสั่งแล้วเกิดความผิดพลาด					
2. ผู้บริหารให้เกียรติครูและบุคลากรอื่นๆในโรงเรียนอย่างจริงใจและเท่าเทียม					
3. ผู้บริหารสามารถถ่ายทอดความรู้และความคิดทางวิชาการให้แก่ครูได้					
4. ผู้บริหารปฏิบัติต่อครูและบุคลากรอื่นๆในโรงเรียนอย่างมีคุณธรรมจริยธรรม					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

รายการข้อคำถาม	ความคิดเห็น				
	มากที่สุด (5)	มาก (4)	ปานกลาง (3)	น้อย (2)	น้อยที่สุด (1)
5. ผู้บริหาร ครู และบุคลากรอื่นๆในโรงเรียนมีความเอื้ออาทรซึ่งกันและกัน					
6. ครูและบุคลากรอื่นๆในโรงเรียนมีการได้รับการพัฒนาความรู้และทักษะเกี่ยวกับงานในหน้าที่อยู่ตลอดเวลา					
7. โรงเรียนส่งเสริมสนับสนุนให้ครูและบุคลากรอื่น ได้ศึกษาต่อในระดับชั้นที่สูงขึ้นในวันหยุด โดยโรงเรียนสนับสนุนค่าใช้จ่ายบางส่วนโดยไม่มีข้อผูกมัดใดๆ					
8) สถานที่ตั้งของโรงเรียน					
1. โรงเรียนตั้งอยู่นอกชุมชน ระยะทางไม่เกิน 1 กม.					
2. สถานที่ตั้งของโรงเรียนเป็นที่โล่ง อากาศถ่ายเท ได้ดี					
3. โรงเรียนมีบริเวณกว้างและมีบรรยากาศร่มรื่น					
4. การคมนาคมสะดวกและปลอดภัย					
5. บริเวณใกล้เคียงมีสถานรักษาพยาบาลของรัฐ					
6. บริเวณใกล้เคียงมีสถานรักษาพยาบาลของเอกชน					
9) ความพร้อมด้านงบประมาณการจัดการศึกษา ระดับปฐมวัยจะต้องมีความพร้อมด้านงบประมาณเพื่อดำเนินการในเรื่องต่อไปนี้					
1. เตรียมอาคารและสถานที่					
2. จัดหาสื่อและอุปกรณ์การเรียนการสอน					
3. จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกในการทำงานของผู้บริหาร ครูและบุคลากรอื่นๆ					
4. จัดหาสิ่งอำนวยความสะดวกต่างๆ แก่เด็ก					
5. จัดหาอุปกรณ์และเวชภัณฑ์สำหรับเด็กในกรณีเจ็บป่วย					
6. ค่าใช้จ่ายสำหรับสาธารณูปโภค					
7. ค่าจ้างครูและบุคลากรอื่นๆ					
8. ค่าจัดกิจกรรมเพื่อการเรียนรู้เสริมในหลักสูตร					

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

ตอนที่ 4 ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

คำชี้แจง ขอให้ท่านโปรดได้ให้ข้อเสนอแนะเพิ่มเติม

1. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับปัญหาในการจัดกิจกรรมการศึกษาระดับปฐมวัยในจังหวัดสมุทรปราการ ได้แก่

1.
2.
3.
4.
5.

2. ข้อเสนอแนะเกี่ยวกับสิ่งที่จะช่วยการจัดการศึกษาระดับปฐมวัยของโรงเรียนเอกชนให้มีคุณภาพ ได้แก่

1.
2.
3.
4.
5.

ขอขอบพระคุณเป็นอย่างสูง

นายประเสริฐ สวัสดิ์มงคล

นักศึกษาระดับปริญญาเอก (ค.อ.ด. สาขาวิชาการบริหารการศึกษา)

คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรมและเทคโนโลยี

สถาบันเทคโนโลยีพระจอมเกล้าเจ้าคุณทหารลาดกระบัง

บรรณานุกรม

- กระทรวงศึกษาธิการ. 2547. คือ หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็ก อายุ 3-5 ปี). กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภา.
- กรมวิชาการ. 2549. การบริหารงานโดยใช้วงจร Deming. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- กรมสามัญศึกษา. 2522. การปฏิบัติตามแผน. กรุงเทพฯ : กระทรวงศึกษาธิการ.
- การเรียนรู้แบบ BBL (Brain-based Learning) สำหรับเด็ก ใน [online] Available : <http://sujittra-myteacher.blogspot.com/2011/03/bbl-brain-based-learning-06.html>. (สืบค้นวันที่ 26 กรกฎาคม 2558).
- การจัดการคุณภาพ. 2545. จากTQC ถึง TQM, ISO 9000 และการประกันคุณภาพ. กรุงเทพฯ : บพิธการพิมพ์.
- กุลยา ตันติผลาชีวะ. 2545. รูปแบบการเรียนการสอนปฐมวัย. กรุงเทพฯ : เอ็ดดิสัน เพรดโปรดักส์.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักพิมพ์. 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟฟิค.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2526. การจัดบริการศูนย์การศึกษาเด็กก่อนวัยเรียน. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2528. การจัดสถานการอบรมในศูนย์เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : ศรีเดชา.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2542. การพัฒนาเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- คณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ, สำนักงาน. 2545. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ.2545. กรุงเทพฯ : สำนักนายกรัฐมนตรี.
- ความร่วมมือของผู้ปกครอง. [online] Available : <http://faamkru.com/th>. (สืบค้นวันที่ 23 กรกฎาคม 2558).
- คมสัน เจริญนา. 2557. องค์ประกอบของระบบสารสนเทศ. [online] Available : <https://mikekomson.wordpress.com>. (สืบค้นวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560)
- Wika. 2009. คุณลักษณะอันพึงประสงค์ของครูปฐมวัย. [Online] Available : <http://www.oknation.Net/blog/wika/2009/10/27/entry-1>. (สืบค้นวันที่ 27 กรกฎาคม 2559).
- จิรวัดน์ รจนาวรรณ. 2555. กลยุทธ์ คิดแบบผู้นำ ทำแบบนักบริหาร. กรุงเทพฯ : มายเบสท์บุ๊คส์.
- จตุรงค์ โสมนัส. 2548. : 10-11. คุณสมบัติหลักแห่งการเป็นผู้นำ การเป็นบุคคลที่ผู้อื่นปรารถนาจะติดตาม. กรุงเทพฯ : โนบิสิส พับลิชชิง.
- จำลอง สุริวงศ์. 2559. “การศึกษาปัจจัยที่มีผลต่อการตัดสินใจเลือกการศึกษาให้บุตรหลานของผู้ปกครองนักเรียนโรงเรียนเอกชนในจังหวัดพิจิตร”. ในการประชุมสัมมนาจากวิทยากร “ราชภัฏนครสวรรค์ วิจัยครั้งที่ 1 2016(2559)” (The 1st Rajabhat Nakhon Sawan Research Conference 2016) วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรกำหนดเปิดรับมหาบัณฑิต สาขาบริหารการศึกษา มหาวิทยาลัยราชภัฏนครสวรรค์, 2559
- ชัยเสณีย์ พรหมศรี. 2549. คู่มือสู่องค์กรแห่งความสำเร็จ. กรุงเทพฯ : ปัญญาชน.

- ณัฐพันธ์ เขจรนันท์. 2542. **การจัดหาทรัพยากรบุคคล**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ณัฐริกา เหลืองศรีสว่าง. 2549. **ปัญหาการบริหารงานวิชาการของผู้บริหารโรงเรียนอนุบาลในจังหวัดชัยนาท**. ภาคนิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ บัณฑิตวิทยาลัย, มหาวิทยาลัยราชภัฏจันทรเกษม.
- ทวีศักดิ์ อ่ำลา 2551. **รูปแบบการบริหารโรงเรียนเอกชนที่เป็นนิติบุคคล นครปฐม : ดุษฎีนิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา ภาควิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร**
- ดนัย เทียนพุฒ. 2544. **ดัชนีวัดผลสำเร็จธุรกิจ**. พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ไทยเจริญการพิมพ์.
- ทัศนาก แก้วพลอย. 2544. **กระบวนการจัดประสบการณ์พัฒนาการเรียนรู้เด็กปฐมวัย**. ลพบุรี: สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- ทิพย์สุดา สุเมธเสนีย์. 2543. **การพัฒนาเด็กปฐมวัยตามแนวพระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ
- ทิตินา แคมมณี. 2545. **ศาสตร์การสอน**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- ธีระ สมิตร์และพรอนงค์ นิยมคำ. 2555. **รอให้ถึงอนุบาลก็สายเสียแล้ว**. กรุงเทพฯ : ดีสมุทรสาคร.
- นิติธร ปิลวาสน์. 2558. **การจัดอาหารให้แก่เด็กปฐมวัย**. [Online] Available: <https://www.goodlike.in.th>. (สืบค้นวันที่ 27 กรกฎาคม 2558)
- นพพร จุณณะปิยะ. 2546. **เอกสารประกอบการสัมมนา. “ดัชนีวัดผลงานหลัก Key Performance Indicators : KPIs. (The Balanced Scorecard).**
- นงเนตร ธรรมบวร. 2551. **หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย (พิมพ์ครั้งที่ 3 ฉบับปรับปรุง)**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์แห่งจุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- น.ส.จิราภา รามภา บุรณะและชญาพิมพ์ อุสาโห. 2014. **การบริหารโรงเรียนที่เป็นศูนย์ปฐมวัยกับแบบสู่ความเป็นเลิศ**. ในสังกัดเขตพื้นที่การศึกษาประถมศึกษาชลบุรี เขต 1. ในวารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา (An online Journal of Education) *OJED*, Vol.10, No.3, 2015, PP.299-113 <http://www.edu.chula.ac.th/ojed>.
- นางนริศนันท์ เดชสุระ. 2552. **รูปแบบการบริหารโรงเรียนปฐมวัยของมหาวิทยาลัยราชภัฏ**. ดุษฎีนิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญาดุษฎีบัณฑิต สาขาวิชาการบริหารการศึกษา บัณฑิตวิทยาลัย มหาวิทยาลัยศิลปากร. ปีการศึกษา 2552.
- นางลักษณ์ เอี่ยมวรนิรันดร์. 2558. **ความต้องการอาหารของเด็กปฐมวัย**. [online] Available : <https://www.goodfoodgoodlife.in.th>. (สืบค้นวันที่ 22 กรกฎาคม 2558)
- นิติธร ปิลวาสน์ ศีกษานิเทศก์ระดับอนุบาล (อ้างใน Online :<https://www.goodlike.in.th> สืบค้นวันที่ 27 กรกฎาคม 2558).
- นิตยา ประพฤติกิจ. 2539. **การพัฒนาเด็กปฐมวัย**. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- บรรจง จันทมาศ. 2547. **การบริหารคุณภาพและเพิ่มผลผลิต**. กรุงเทพฯ : พิมพ์ลักษณ์.
- บันลือ พฤษะวัน. 2544. **มิติใหม่ในการสอนอ่าน**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.
- บุปผา เรืองรอง. 2525. **การปฐมวัยศึกษา**. นครศรีธรรมราช : วิทยาลัยครูนครศรีธรรมราช.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- บุญยุพา อนุภักดี. (2016) “การรับรู้และความคาดหวังจากกลยุทธ์ทางการตลาดที่มีผลต่อพฤติกรรมทางผู้ประกอบการในการตัดสินใจเลือกโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดกระบี่”. วารสารนาคนุศลปริทัศน์ Vol.8 No.1 January – June 2016. มหาวิทยาลัยราชภัฏสุราษฎร์ธานี.
- เบญญา แสงมลิ และคณะ. [Online] Available : http://Krunarm.blogspot.com/2012/01/blog-post_12.html (สืบค้นวันที่ 1 สิงหาคม 2558).
- ปรีชา หงษ์ไกรเลิศ. 2548. การวางแผนกลยุทธ์. วารสารดำรงราชานุภาพ. กรุงเทพฯ : สถาบันดำรงราชานุภาพ กระทรวงมหาดไทย.
- ประกอบ คุณารักษ์ และคณะ. 2543. บทบาทผู้บริหารโรงเรียนในการปฏิรูปการศึกษา. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.
- ประชุม รอดประเสริฐ. 2545. การบริหารโครงการ. กรุงเทพฯ : เนติกุลการพิมพ์.
- แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 4 ปี 2558-2561. [Online] Available: <http://www.samutprakan.go.th>. (14 กรกฎาคม 2558).
- พรณทิพย์ ศิริวรรณบุศย์. 2551. จิตวิทยาพัฒนาการ. พิมพ์ครั้งที่ 4. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- พัชรี เจตน์เจริญรักษ์. 2545. เอกสารประกอบการสอนรายวิชา 1072307 การเตรียมความพร้อมเพื่อการเรียนรู้ของเด็กปฐมวัย. ลพบุรี : สถาบันราชภัฏเทพสตรี.
- พัชรี สอนแก้ว. 2545. เอกสารประกอบการสอน จิตวิทยาพัฒนาการและการดูแลเด็กปฐมวัย พิมพ์ครั้งที่ 2. กรุงเทพฯ : ดวงกมล.
- พัฒนา ชัยพงศ์. 2555. การจัดการศึกษาระดับปฐมวัย. Online [online] Available : <http://www.KuKai.ac.th/thai/knowledge-Hane-and-school-cooperation.php>. (สืบค้นวันที่ 23 กรกฎาคม 2558).
- พระธรรมปิฎก ป.อ.ปยุตโต. 2556. ภาวะผู้นำ. พิมพ์ครั้งที่ 6. กรุงเทพฯ : วอง ออโตโมบิล จำกัด 24-26
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2542. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก หน้า 1-41. ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542. [Online] Available: <http://www.moe.go.th/main2/plan/p-r-b42-01.htm>. (สืบค้นวันที่ 25 กันยายน 2560).
- พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ.2550. ประกาศในราชกิจจานุเบกษา เล่ม 125 ตอนที่ 7 ก หน้า 29 ลงวันที่ 11 มกราคม 2551. [Online] Available: <http://www.moe.go.th/main2/plan/p-r-b42-01.htm>. (สืบค้นวันที่ 25 กันยายน 2560).
- ภารดี อนันต์นาวิ. 2555. หลักการแนวคิดทฤษฎีทางการบริหารการศึกษา. พิมพ์ครั้งที่ 3. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์มนตรี.
- ภิญโญ สาร. 2526. หลักการบริหารการศึกษา. กรุงเทพฯ : ครูสภา.
- มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช. 2530. ผลการประเมินแผนหลักการวิจัย. (อัดสำเนา).
- นันทบุรีสถาบันวิจัยและพัฒนา มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช : กระทรวงอุตสาหกรรม.
- มารีญา ดำรงผล และ ปิยพงษ์ สุ่มตติกุล (2015) “กลยุทธ์การบริหารภาพลักษณ์ของโรงเรียนอนุบาลนานาชาติในกรุงเทพมหานคร” ในวารสารอิเล็กทรอนิกส์ทางการศึกษา (Online journal of Education) OJED, Vol.10, No.3, 2015, PP.299-113 <http://www.edu.chula.ac.th/ojed>.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

มุกมณี มีโชคชูสกุล. 2555. หลักการจัดการ(Principle of Management). กรุงเทพฯ : ทริปเพิ้ลกรุ๊ป.

เยาวพา เดชะคุปต์. 2542. การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ ฯ : เอพี กราฟฟิกส์ ดีไซน์.

เยาวพา เดชะคุปต์. 2542. การจัดการศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ ฯ : แม็ค.

เยี่ยมลักษณ์ อุดการ. 2542. การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. โปรแกรมวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม สถาบันราชภัฏเชียงใหม่.

ระเบียบกระทรวงศึกษาธิการ. ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน. พ.ศ.2536. [Online] Available : <http://law.longdo.com> (สืบค้นวันที่ 20 พฤศจิกายน 2560).

ราชกิจจานุเบกษา. 2552. เล่ม 96 ตอนที่ 8 ฉบับพิเศษ ลงวันที่ 29 มกราคม 2552. ว่าด้วยการควบคุมดูแลการใช้รถโรงเรียน. หน้า 24.

ราชกิจจานุเบกษา. 2542. เล่ม 116 ตอนที่ 74 ก. ลงวันที่ 19 สิงหาคม 2542. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. หน้า 24.

ราชกิจจานุเบกษา. 2542. เล่ม 123 ตอนพิเศษ 63 ง. หน้า 12 ลงวันที่ 26 พฤษภาคม 2549. พระราชบัญญัติการศึกษาแห่งชาติ. หน้า 24.

ราชกิจจานุเบกษา. 2555. เล่ม 129 ตอนที่ 921 ลงวันที่ 28 กันยายน 2555. การขอรับใบอนุญาตให้จัดตั้งโรงเรียนในระบบ. หน้า 24.

รัศมี ต้นเจริญ. 2544. เอกสารประกอบการสอนรายวิชาการศึกษาศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ ฯ : สถาบันราชภัฏบ้านสมเด็จเจ้าพระยา.

เรขา ศรีวิชัย. 2554. รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี. “วิทยานิพนธ์ตามหลักสูตรปริญญาตรีบัณฑิตศึกษา สาขาวิชาการศึกษาศึกษาวิทยาลัยบัณฑิตศึกษาด้านการจัดการ มหาวิทยาลัยศรีปทุม ปีการศึกษา 2554.”

เรขา ศรีวิชัย(2013). รูปแบบการบริหารงานสถานศึกษาเอกชนระดับปฐมวัยที่มีประสิทธิภาพในจังหวัดนนทบุรี. วารสารวิชาการมหาวิทยาลัยอีสเทิร์นเอเชีย. Vol.3 No.3 2013

เรืองวิทย์ เกษสุวรรณ. 2545. การจัดการคุณภาพ: จาก TQC ถึง TQM, ISO 9000 และการประกันคุณภาพ. กรุงเทพฯ: บพิธการพิมพ์.

เลขาธิการสภาการศึกษา, สำนักงาน. 2550. นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนาเด็กปฐมวัย (0 – 5 ปี) ระยะยาว พ.ศ.2550 – 2559. กรุงเทพฯ ฯ : วี.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

लग เพชรเรือง. 2526. Q.C. : รูปแบบหนึ่งของการบริหาร . ชุดฝึกอบรม : สร้างเสริมประสบการณ์บริหาร : การพัฒนาคุณภาพ เล่ม 2. สำนักงานศึกษาธิการเขตการศึกษา 2.

วรภรณ์ รักวิจัย. 2540. การอบรมเลี้ยงดูเด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ ฯ : แสงศิลป์ การพิมพ์.

วิชรี ร่วมคิด. 2547. การพัฒนาหลักสูตรการศึกษาศึกษาปฐมวัยในประเทศไทย. เลย : คณะครุศาสตร์มหาวิทยาลัยราชภัฏเลย.

วิวรรณ สารกิจปรีชา. 2553. ผู้ปกครองจะช่วยเหลือส่งเสริมการเรียนรู้และการพัฒนาของเด็กได้อย่างไร. [Online] Available: <http://www.kukai.ac.th/knowledge-paretn>. (สืบค้นวันที่ 23 กรกฎาคม 2558)

วิชาการ, กรม กระทรวงศึกษาธิการ. 2546. หลักสูตรการศึกษาศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546. กรุงเทพฯ: โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

วิชาการและมาตรฐานการศึกษา, สำนัก. 2548. แนวตาดเนินงานศูนย์ปฐมวัยต้นแบบ. กรุงเทพฯ ฯ : ม.ป.ท.

สัจด์ อุทรานันท์. 2548. **หลักสูตรและการสอน**. กรุงเทพฯ : จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.

สุทิน พรหมสี. 2555. **การบริหารงานอาคารสถานที่**. [Online] Available:

<https://www.gotoknow.org/posts/161662>. (1 พฤศจิกายน 2558).

สมบูรณ์ พรรณภพ. 2541. **หลักเบื้องต้นของการบริหารโรงเรียน**. กรุงเทพฯ : บรรณกิจ.

สมพร แสงชัย. (2525: การวางแผนโครงการพัฒนา. (พิมพ์ครั้งที่ 3) พิมพ์ลักษณะ : กรุงเทพฯ.

สมพงษ์ เกษมสิน. (2550: 56). **การบริหาร**. กรุงเทพฯ : ไทยวัฒนาพานิช.

สำนักงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชน. 2560. **การให้การสนับสนุนงบประมาณแก่สถานศึกษา**. [Online] Available: [https:// www.opec.go.th](https://www.opec.go.th). (สืบค้นวันที่ 20 กันยายน 2560)

สำนักงานเขตพื้นที่การประถมศึกษาจังหวัดสมุทรปราการ เขต 2. 2557. **รายชื่อโรงเรียนอนุบาลเอกชนในจังหวัดสมุทรปราการ ปีการศึกษา 2557**. 2557 : 3).

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2547. **คู่มือหลักสูตรการศึกษาปฐมวัย พุทธศักราช 2546 (สำหรับเด็กอายุ 3-5 ปี)**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์คุรุสภาลาดพร้าว.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2526. **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2555 (ฉบับสรุป)**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาขั้นพื้นฐาน. 2554. **แนวทางการประเมินคุณภาพตามมาตรฐานการศึกษาปฐมวัยเพื่อการประกันคุณภาพภายในของสถานศึกษา**. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์สำนักงานพระพุทธศาสนาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2545-2555 (ฉบับสรุป)**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟิค.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ สถาบันส่งเสริมการประเมินคุณภาพและมาตรฐานการศึกษาแห่งชาติ. (2543). **แนวทางการประกันคุณภาพภายในสถานศึกษา : เพื่อพร้อมรับประกันภายนอก**. กรุงเทพฯ : สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ.

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2548. [online] Available : <https://www.Chalalai.blogspot.com> (สืบค้นวันที่ 5 กันยายน 2560)

สำนักงานคณะกรรมการการศึกษาแห่งชาติ. 2545. **แผนการศึกษาแห่งชาติ พ.ศ. 2542 และที่แก้ไขเพิ่มเติม (ฉบับที่ 2) พ.ศ. 2545**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟิค.

สำนักงานพัฒนาการศึกษา ศาสนา และวัฒนธรรม เขตการศึกษา 5. 2549. **การประชุมทางวิชาการการวิจัยทางการบริหารการศึกษา**. กระทรวงศึกษาธิการ.

สำนักงานเขตพื้นที่การศึกษาสมุทรปราการ. 2548. **เอกสารประกอบการประชุมสัมมนาผู้บริหารการศึกษาระดับปฐมวัย จังหวัดสมุทรปราการ เขต 1**.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา กระทรวงศึกษาธิการ. 2548. **มาตรฐานการเลี้ยงดูเด็กอายุต่ำกว่า 3 ปี**. กรุงเทพฯ : พริกหวานกราฟิค.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษาแห่งชาติ. 2550. **นโยบายและยุทธศาสตร์การพัฒนา : เด็กปฐมวัย (0-5 ปี) ระยะยาว พ.ศ. 2550-2559**. กรุงเทพฯ : วิ.ที.ซี. คอมมิวนิเคชั่น.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2557. **คือ สภาวะการณ์การศึกษาไทยในเวทีโลก ปี 2557**. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟิค จำกัด.

สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548. **คือ ระเบียบสำนักนายกรัฐมนตรีว่าด้วยการพัฒนาเด็กปฐมวัย พ.ศ.2551**. กรุงเทพฯ : ห้างหุ้นส่วนจำกัด วิทีซี คอมมิวนิเคชั่น.

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้าไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- สำนักงานเลขาธิการสภาการศึกษา. 2548. คือ สถิติการศึกษาของประเทศไทย ปีการศึกษา 2556-2557. กรุงเทพฯ : บริษัทพริกหวานกราฟฟิค จำกัด.
- สำนักงานจังหวัดสมุทรปราการ. 2548. คือ แผนพัฒนาจังหวัดสมุทรปราการ 2558-2561.
- สิทธิ์ จิตต์นิลวงศ์. 2552. การศึกษาสภาพและปัญหาการบริหารโรงเรียนอนุบาลเอกชนสองภาษา สังกัดสำนักบริหารงานคณะกรรมการส่งเสริมการศึกษาเอกชนในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. 2538. แนวคิดสู่แนวปฏิบัติ : แนวการจัดประสบการณ์ปฐมวัยศึกษา (หลักสูตรการศึกษาปฐมวัย). กรุงเทพฯ : ดวงกลม.
- สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. 2550. การศึกษาปฐมวัย. กรุงเทพฯ : มหาวิทยาลัยราชภัฏสวนดุสิต.
- สิริมา ภิญโญนันตพงษ์. 2553. การวัดและประเมินแนวใหม่ : เด็กปฐมวัย. กรุงเทพฯ : ดอกหญ้า วิทยาการ.
- สิริรัตน์ ครุวรรณ. 2550. การวิเคราะห์ปัญหาและแนวทางการแก้ไขปัญหาของโรงเรียนสองภาษา ในเขตกรุงเทพมหานคร. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุโขทัยธรรมมาธิราช, มหาวิทยาลัย. 2537. ประมวลสาระชุดวิชาสัมมนาการศึกษาหน่วยที่ 1 – 3. นนทบุรี : สำนักพิมพ์มหาวิทยาลัยสุโขทัยธรรมมาธิราช.
- สุจิต คุณธนกุลวงศ์, 2543. เรียนรู้บูรณาการ. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์ครุสภาลาดพร้าว.
- สุทธนา อันเกียรติพงษ์. 2552. การวิเคราะห์ปัจจัยที่ส่งผลต่อการบริหารจัดการที่เป็นเลิศของ โรงเรียนอนุบาลเอกชน. วิทยานิพนธ์ปริญญาโทบริหารธุรกิจ คณะครุศาสตร์, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย.
- สุรเชษฐ์ ชุตินาม, อดีตคณบดี พงษ์พลผลศักดิ์, อีระเดช เจียรสุขสกุล, สุขุมล สารีทวิภาณิช และสุรพงษ์ ชูเดช, 2554. การศึกษาประโยชน์ที่ได้รับจากการจัดทำระบบการบริหารจัดการด้าน สุขภาพและความปลอดภัยในโรงงานอุตสาหกรรม 10 ประเภทที่อันตรายสูงสุด. สาร สารวิชาการมหาวิทยาลัยการจัดการและเทคโนโลยีอีสเทิร์น. ปีที่ 8, มกราคม – มิถุนายน.
- สุภา อารพพิทักษ์. 2542. การดูแลเด็กปฐมวัย. อุดรดิตถ์ : สถาบันราชภัฏอุดรดิตถ์.
- สุภาพร พิศาลบุตร. 2550. การสรรหาและบรรจุพนักงาน. กรุงเทพฯ : วิวัฒน์ เอ็ดดูเคชั่น.
- เสนาะ ดิยาว.(2543). หลักการบริหาร. กรุงเทพฯ : โรงพิมพ์มหาวิทยาลัยธรรมศาสตร์.
- หรรษา นิลวิเชียร. 2535 ปฐมวัยศึกษา : หลักสูตรและแนวปฏิบัติ. กรุงเทพฯ : โอเดียนสโตร์.
- หอมรดกไทย. 2557. [Online] Available:
<http://www.baanjomyut.com/76province/center/samutprakhan/03.html>.
 (สืบค้นเมื่อวันที่ 5 ธันวาคม 2557).
- หลักการจัดอาคารสถานที่และสิ่งแวดล้อมภายในโรงเรียนปฐมวัย. . [Online] Available :
<http://haneennursery.blogspot.com/2012/11/blog-post-7532.html>
 (สืบค้นวันที่ 20 กรกฎาคม 2558)
- อรอนงค์ ยกสกุล. 2557. จิตวิทยาพัฒนาการของเด็ก. [online] Available :
<http://www.krufonclass 2.blogspot.com/p/blog-page-k\html>. (26 กรกฎาคม 2558).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- อัจฉริยา ชื่นเจริญวงศ์. 2555 กระบวนการสรรหาและเลือกสรรครูโรงเรียนอนุบาลเอกชน. วิทยานิพนธ์ ตามหลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาวิชาการจัดการศึกษาวิทยาลัย ครุศาสตร์ มหาวิทยาลัยธุรกิจบัณฑิต
- เอกชัย กี่สุขพันธ์. (2538). **การบริหาร : ทักษะและการปฏิบัติ**. กรุงเทพฯ : สำนักพิมพ์สุขภาพใจ.
- Aberu-Al-hooli. 2012. **Efficitiveness of the Kindergarten Curriculum : Preparing Children for Compulsory Education in Kuwait**. IJAES, 5(1). p 18-33. (สืบค้น วันที่ 28 กรกฎาคม 2558).
- Carter V. Good. (1945). **Dictionary of education**. New York and London: McGraw – HillBook.
- Celia Anita Deeker and John R. Deeker. 1992. **Planning and Administering Early Childhood Programs**. Firth Edition. New York : Maemillian.
- Coronel, P. & Evans A. 1999. “The Balanced Scorecard in Faculties Management for Internal Management and External Benchmarking.”
- Essa, Eva. (1996). **Introduction to Early Childhood Education**. 2nd ed. Albany : DelmarPublishers.
- Evgenia Flogaitis, Maria Daskolia and Evagelia Agelidou. 2005. **Kindergarten Teachers’ Conceptions of Environmental Education” in Early Childhood Education Journal**, 33(3) December 2005. (P 125-136).
- Fritz, Susan Marie. 1993. **A Quality Assessment Using The Baldrige Crteria : Non-Academic Service Units n a Large University**. Dissertation, Ph.D. The University of Nebraska-Lincoln. (Online). Available : <http://thailisdb.car.chula.ac.th/dao/detail.nsp>.
- Hawk. 2004. **In Dictionary of Politics and Governmet**. London : United Kingdom : A&C Black.
- Hymes, J.L. (1969). **Early childhood education: An introduction to the program**.
- Hoy, Wayne. K and Cecil G. Miskel (1991). **Educational Administration : Theory Research and Practice** : 4th ed. New York : Harper Collins.
- Juhu Kim, Tamera Murdock and Donghwa Choi. 2005. **Investigation of Parents’ Beliefs about readiness for Kindegarten : An examination of National Household Education Survey (NHES : 93)**. Educational Research Quarterly, Vol. 29.2 p3-7.
- Kaplan R. S. and Norton, D.P. 1996. **Using the Balanced Scorecard as a Strategy Management System**. Harvard Business Review, Jan-Feb.
- Krejcie, R. V. & Morgan, D. W. (1970). **Determining Sample Size for Research Activities**. Educational and Psychological Measurement, Volume:30 Issue: 3 Page 607-610
- Massoglia. 1977. สืบค้นจาก <http://paewpet1.blogspot.com> (16 กรกฎาคม 2555).
- Nir Jarniv. สืบค้นจาก <http://paewpet1.blogspot.com> (16 กรกฎาคม 2555).

เอกสารนี้เป็นเอกสารที่สงวนไว้สำหรับการใช้งานเพื่อการศึกษาเท่านั้น ไม่อนุญาตให้นำไปใช้ประโยชน์ด้านการค้า ไม่ว่ากรณีใดๆทั้งสิ้น อีกทั้งห้ามมิให้ดัดแปลงเนื้อหา และต้องอ้างอิงถึงเจ้าของเอกสารทุกครั้งที่มีการนำไปใช้

- Rool อ่างใน. ปาณิสรา สิงหนพงษ์. 2555. การบริหารตามแนวทางรางวัลคุณภาพแห่งชาติที่ส่งผลต่อการเป็นโรงเรียนมาตรฐานสากล ในสังกัดสำนักงานเขตพื้นที่การศึกษามัธยมศึกษา เขต 4 จังหวัดปทุมธานี. 2555. วิทยานิพนธ์หลักสูตรศึกษาศาสตรมหาบัณฑิต สาขาเทคโนโลยีบริหารการศึกษา คณะครุศาสตร์อุตสาหกรรม.
<http://www.repository.rmutt.ac.th/bitstream/handle/123456789/1288/131795.pdf?sequence=1>. [Online] (สืบค้นวันที่ 1 พฤศจิกายน 2560).
- Sehermerhorn Jr. 1993. **Management**. New York : John wiley and Sons.
- Sujittra. 2555. **กระบวนการทำงานของสมองและการทำงานให้ประสานสัมพันธ์ของสมองซีกซ้ายและสมองซีกขวา**. [online] Available : <http://sujittra-myteacher.blogspot.com/2011/03/bbl-brain-based-learning-06.html>. (สืบค้นวันที่ 26 กรกฎาคม 2558)
- Steers, Richard M, Ungson, Gerado R. & Mowday, Richard T. 1985. **Management Effective Organizations : An Introduction**. Boston, MA : Kent.
- Tatiana Ifju and Camelia Luminita Balta 2010. **Parents' and local Community's Involment in early-age education programs in Kindergarten**. Journal Plus Education. 5(1). P 235-243. [Online] (สืบค้นวันที่ 28 กรกฎาคม 2558).
- Wayne K. Hoy and Ceeil G. Miskel. 2008. **Educational Administration : Theory and Practice**. New York : McGraw-Hill.